

NAQQIUT

FM 2017/137-imut imaani avatangiisinut illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaannut nr. xx, xx 2017-meersumut siunnersuummut, nassuiaatinik 6. Marts 2017-meersunik taarsiivoq

(Kalaallit Nunaata eqqaani imaani mingutsitsinermut akiuiniarneq pillugu Illersornissamut Ministerip aamma Namminiilivinnermut, Pinnngortitamut, Avatangiisinut Nunalerinermullu Naalackersup akornanni, 24. Marts 2017-imeersumik najoqqutassiatut isumaqatigiissuteqartoqarnera naapertorlugu inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatinut iluarsisutit, naqqiut atorlugu suliarineqarput. Kalaallit Nunaata eqqaani imaani annertuumik mingutsitsisoqartillugu, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik oqartussanit naalagaaffik mingutsitsinermik akiueqqullugu qinnuigineqarsinnaasoq, qinnuteqaammillu taamaattumik akuersissalluni mingutsitsinermullu akiuinnermut aningaasartuutit akilissallugit naalagaaffik pisussaaffeqartoq najoqqutassiatut isumaqatigiissummi aalajangiunneqarpoq. Allanguutit Inatsisissatut siunnersuutit nassuiaatitaannut ikkussuunneqarput. Immikkoortoq 1-ip immikkoortuata aappaani aamma § 37, imm. 1-imi allannguisoqarpoq.)

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

1.1. Inatsisissatut siunnersuummut tunuliaqutaasoq

Kalaallit Nunaannut attuumassutilinni imaani avatangiisinut tunngasoq piginnaatitaaffik Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni avitaavoq. Kalaallit Nunaat 1. jannuaari 1993-imiilli nunap imartaanut piginnaatitaaffeqarpoq. Taamaalilluni nunap imartaata ilorliup pisatai tamarmik, soorlu kangerluit kangerliumarnngillu, taamatuttooq nunap imartaa avalleq tunngaviumik killeqarfimmiit 3 sømil-inik avasisusilik ilanngullugu piginnaatitaaffimmut ilaapput.

Imartap iluani imaani avatangiisinut inatsisit maanna atuuttoq tassaavoq: Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 3. november 1994-imeersoq, Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 3-kkut, 6. juni 1997-imeersukkut (sananeqaatinik uumassusilinnik eqqaanissamut akuersissuteqarsinnaaneq) aamma inatsisartut peqqussutaatigut nr. 2, 21. maaji 2004-meersoq (aalisakkat pillugit nassuiaatip allanngortinnera, umiarsuarniit tunitsivinniitt tunisassiorfinniillu aalisakkanik imaarsineq pillugu maleruagassiornissamut tunngavissiineq kiisalu aalajangersakkanik atorunnaarsitsilluni Imaani angalanermi isumannaallisaanissaq pillugu Inatsimmut nuussineq) allannguuteqartinneqartoq, taannalu matuma kingorna “Inatsisartut peqqussutaannik atuuttumik” imaluunniit taamaallaat “Inatsi-

sartut peqqussutaannik” taaguuteqalersoq. Inatsisip taassuma imaani avatangiisinik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip matuma atulersinneqarneranut peqatigitillugu atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisartut peqqussutaata atuuttup akuersissutigineqarneraniilli nunat tamalaat imaaani mi-ngutsitsinermut apeqqutit pillugit suleqatigiinnerat ingerlatiinnarneqarpoq arlalitsigullu anner-tusarneqarluni, taamaattumillu peqqussut immikkoortuni arlalinni piffissamut naleqqukkun-naarsimalluni, soorluttaaq kalaallit nunaanni nunanilu tamalaani imaani suliaqarneq eqqarsaa-tigalugu avatangiisinut politikkikkut isummanut tamakkiisumik naapertuukkunnaarsimalluni.

Taamaattumik misissueqqiinermi maleruagassat atuuttut avatangiisinut politikkikkut anguni-akkanut nutaanerusunut naapertuuttunngortinneqarnissaat, aammalu nunani tamalaani imaani avatangiisit pillugit suleqatigiinnerup ineriartornera ilutigalugu, siunissami imaani avatangiis-inut maleruagassiuinerup tunngavilernissaata qulakkeerneqarnissaa pingaarnertut angunia-gaasut ilagaat. Misissueqqiinermi anguniagaasut pingaarnertit ilaattut maleruagassanik ataatsi-moortunik nutaanik, annertunerusumik Kalaallit Nunaanni avatangiisini pissutsinut naleqqus-sagaasunik pilersitsinissaq, tamatumalu peqatigisaanik imaani avatangiisinut inatsimmik ka-laallit piumasaqaataanut naapertuuttumik ilusiliinissaq anguniarneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni 3 sòmílinut killeqarfimmiit avammut killeqarfiup aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiusup, aammattaaq EEZ-itut ilisimaneqartup (inatsisissatut siunnersuummi § 4, imm. 11-mut oqaasertaliussat takukkit), 200 sòmílinut killeqarfianut imaani avatangiisinut tunngasunut Danmarki piginnaatitaasuvoq. Sumiiffimmi tamatumani imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu inatsit nr. 476, 30. Juni 1993-imeersoq atuuppoq, 1. Januar 1995-imi peqqussutikkut nr. 1012-ikkut, 15. December 1994-imeersukkut atuutsinneqalerluni. Inat-sit peqqussutikkut nr. 1035-ikkut, 22. Oktober 2004-meersukkut allanngortinneqarpoq, allanngortitsinerlu taanna 1. November 2004-mi atuutilerluni. Peqqussummik atulersitsinermi nr. 1012, 14. December 1994-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq. Tamatuma kingorna inatsit i-natsisikkut nr. 1173-ikkut, 19. December 2003-meersukkut allanngortinneqarpoq, taannalu peqqussutikkut nr. 212-ikkut, 23. Marts 2005-imeersukkut Kalaallit Nunaannut atuutsinneqa-lerpoq. 2005-imi allannguinerup kingunerisaanik Unitsitsisarnermut Ataatsimiititaliaasimasoq Imarsiornermi Pissutsinut Maalaaruteqartarfimmit taarserneqarpoq, taannalu maanna imaani avatangiisinut peqqussut malillugu maalaarutininik suliaqartarpoq.

Maleruagassat atuuttut marluusut taakku, nunap imartaanut taamatullu EEZ-imut atuuttut, su-liarineqarnerminni imminnut tapertariitsinneqarput. Tamanna pissutigalugu imaani avatangiis-inut inatsisip ataqatigiinnissaa siunertaralugu qaleriitsitsisarnissaaq innersuussisarnissarlu pi-sariaqarsimapput.

Inatsisissatut siunnersuummi matumani imaani avatangiisinik illersuinissamut Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu arlalinnik allannguisoqarpoq. Allannguutit taakku pingaarnersaattut Kalaallit Nunaanni imaani avatangiisit illersorneqarnerini allannguinnissamik

annertusisitsinissamillu kissaatit pisariaqartitsinerillu naammassineqarnissaat siunertarineqarpoq, taamatullu allannguutinit taakkunanga arlallit nunani tamalaani inatsisinik allannguine-rit inerneraat. Kiisalu danskit imaani avatangiisinut inatsisaanni allannguutaasarsimasut misis-sorneqarput, taakkulu ilaat inatsisissatut siunnersuummi matumani assingusunik allannguini-samut isumassarsiuisimapput.

Maleruagassat marluusut taakku akornanni ataqatigiinneq eqqarsaatigalugu, Avatangiisinut Inuussutissaqarnermullu Ministereqarfimmi Pinngortitamut Aqutsisoqarfiup danskit Kalaallit Nunaata imaani avatangiisinik illersuinissamut maleruagassat tunngavigisat, imartap avataa-nut atuutsinneqartut allanngortittariaqarnersut nalilersuleruttorpaa. Danskit avatangiisinut oqartussaasuini kattussing pequtigalugu suliaq taanna siunissami danskit Avatangiisinut Aqutsisoqarfiannit isumagineqalissaaq.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi matumani sulianullu, kalaallit aatsitassarsiorner-mut inatsisaannut ilaatinneqartunut atatillugu maleruagassiuinerit, nakkutilliineq, upalungaar-simaneq akiuiniarnerlu ilaatinneqanngillat, tak. Inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 1 taak-kununngalu oqaaseqaatit.

1.2. Inatsisissatut siunnersuutip imai pingaarnertit

Inatsisissatut siunnersuummi nunamiit pinngitsumik imaanik mingutsitsinerit maleruagassi-uunneqarput, tassalu mingutsitsineq imaani, immap iluani immallu qulaani suliaqarnernit pi-soq tassani pineqarpoq. Nunap imartaanut ilaapput sinerissamiit imaq, tunngaviusumik killeqarfimmiit avammut 3 sømilit tikillugu, taamaalilluni nunap imartai timerleq avallerlu ilaatinneqarlutik. Nunap imartaa inatsisissami siunnersuummi § 4, imm. 10-mi nassuiarneqar-poq, tassungalu nassuiaatini sukumiinerusumik nassuiarneqarluni.

Inatsisissatut siunnersuummi pinngortitap avatangiisillu illersorneqarnissaat, taamaalillunilu i-nuiaqatigiinni ineriartornerup inuit inuunerannut atugassarititaasut ataqqillugit, aammalu uumassusillit ataqatigiinnerannut nungusaataanngitsumik tunngaveqarluni ingerlasinnaanissaa siunertarineqarpoq. Tamanna inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat assigiinngitsut, mingutsitsinissap pinngitsoorneqavinnissaanik mingutsitsisoqareerneranilu ajoqusiinerit killi-lersorneqarnissaannik, aammalu sananeqaatinik atortunillu ajoqusiinnaasunik imaanut imaa-talu silaannartaanut aniatitsisarnerup annikillisinnissaanik suliniuteqartoqarnissaanik siunner-feqartut aqutigalugit anguniarneqarpoq.

Nungusaataanngitsumik najoqqutassiap inatsisissamut siunnersuutip siunertamut aalajangersagartaani §1-mi immikkut eqqaaneqarneratut, siunnersuummi § 3-mi taamatuttaaq erseqqissarneqarpoq, uumassusillit ataqatigiinnerannut pullavik, mianersortussaanner-mut najoqqutassiaq atortorissaarullu pissarsiarineqarsinnaasoq pitsaanerpaaq atorlugu anguneqarsinnaasut, inatsit tunngavigalugu aqutsinermi pingaartinneqassasut. Aammattaq

inatsisissatut siunnersuummi § 3-mi mingutsitsisup akiliinissaanik najoqqutassiaq allassimavoq, taannalu aamma § 47-mi eqqaaqqinneqarluni, tamatumalu malitsigissallugu upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanik aallartitsinermi naleqquttumik aningaasartuutit tamarmik mingutsitsisumit akilerneqassasut. Inatsisissatut siunnersuut malillugu aqutsinermi avatangiisinut najoqqutassiat taamakku pingaarnertut sinaakkutarineqassapput.

Inatsisissatut siunnersuut siullertut pingaarnertullu imaani mingutsitsinernut, umiarsuarnit aamma silaannakkut angallatinit pisunit tamanut ataatsimut maleruagassiuiffiuvoq. Tassani ilaatigut uuliamik akuutissanillu imerpalasunik allanik kuutsitsinissamut inerteqquteqarneq, igitassanik il.il. eqqaanissamut inerteqquteqarneq, silaannarmik mingutsitsineq, imermik errorutuutikumik kuutsitsisarnermi maleruagassat aammalu sananeqaatinik atortunillu eqqaanissamut akuersissuteqartarneq pineqarput.

Nunamiit imaanik mingutsitsineq, tassalu imermik errorutuutikumik assigisaanilluunniit nunamiit imaanut kuutsitsinikkut mingutsitsineq siunnersuummi ilaatinneqanngilaq. Taamatut mingutsitsisarneq avatangiisit illersorneqarnissaannik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-meersoq, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartoq (avatangiisinut inatsit) aqutigalugu maleruagassiuunneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 1-imi taakkunungalu oqaaseqaatini erserpoq imaani avatangiisinik illersuineq, sulianullu, kalaallit aatsitassarsiornermut inatsisaannut ilaatinneqartunut atatillugu maleruagassiuinerit, nakkutilliineq, upalungaarsimaneq akiuiniarnerlu inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqanngitsut. Kisiannili taamatut suliaqarnermut atatillugu avatangiisinik illersuineq inatsimmut, tassungalu Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-meersoq. (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) ilanngullugu, taamatut suliaqarnissamut akuersissuteqarnermut tunngaviummut ilaatinneqarput.

Siunnersuut ilaatigut sinaakkutissatut inatsisaavoq, taamaattumillu piginnaatitsinermut aalajangersakkanik arlalippassuarnik imaqarluni, taakkulu maleruagassanik sukumiinerusunik aalajangersaanermut atorneqarsinnaallutik. Taamaalluni suliaqarfimmik nunat tamalaat maleruagassiuisarneranni sukumiisumi pissutsit amerlasuut eqqarsaatigalugit atulersitsinissamut inatsisissatut siunnersuut sakkussaavoq naleqquttoq. Tamatuma peqatigisaanik piginnaatitsisutit assigiinngitsut maleruagassanik nunap iluanuinnaq tunngasunik aalajangersaanermut atorneqarsinnaapput, maleruagassat taamaattut Kalaallit Nunaata nunani tamalaani pisussaaffiit uniuutinngippata.

Oqartussaasut kikkut, taamatut aalajangiinissamut, nakkutilliisarnissamut, akuliunnissamut, upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanik aallartitsinissamut, siunnersuut tunngavigalugu maleruagassanik allanik suliaqarnissamut il.il. akisussaasuunersut inatsisissatut siunnersuummi allassimavoq. Ataatsimut isigalugu oqartussaasut maleruagassiuisartut tassaapput Naalakkersuisut, kisiannili pisut ilaanni oqartussaasut attuumassutillit allat ilaatinneqar-

tussaallutik. Inatsisissatut siunnersuut malillugu suliassat allat Naalakkersuisut, politiit, Issittumi Sakkutooqarfiup aamma kommunalbestyrelsit ataasiakkaat akornanni agguarneqartussaapput, kisiannili ilaatigut inatsisissatut siunnersuummi nakkutilliisarnissamut akuliunnissamullu aalajangersakkat tunngavigalugit suliassat Naalakkersuisut, politiit aamma Issittumi Sakkutooqarfiup akornanni avinneqartussaallutik. Tamatumunnga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq, Issittumi Sakkutooqarfik politiillu Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit piginnaatitaaffinnik taakkuninnga isumaginnittuummata, tamatumanilu oqartussaasunut taakkuninnga sukumiinerusumik isumaqatigiissuteqarnissaq piumasarineqartoq, maleruagassanik, naalagaaffimmi oqartussaasut piginnaatitaaffinnik taamaattunik isumaginninnissamut pisussaatsiviusunik aalajangersaanissaq allannguinnissarlunniit Namminersorlutik Oqartussat kisiimiillutik piginnaatitaaffiisa avataanniimmat.

Kalaallit Nunaata imartaani mingutsitsinermik akiuiniarnermik, Naalakkersuisut suliffeqarfinnik namminersortunik allanillunniit oqartussaasunik isumaqatigiissuteqarnissaannik Inatsissamut Siunnersuut aammattaaq periarfissiivoq. Uuliamik akuugaassutsinillu annertuumik Kalaallit Nunaata eqqaani imaani mingutsitsisoqartillugu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat qallunaat naalagaafianut qinnuteqarsinnaasoq mingutsitsineq akioqqullugu, aammalu qallunaat naalagaafiat qinnuteqaammut taamaattumut akuersaassalluni mingutsitsinermillu akiuiniarnermut aningaasartuutitut akiliissalluni pisussaaffeqartoq, taamaalilluni isumaqatigiissutaavoq, tamannalu kingullertigut 24. marts 2017-imeersumik Naalakkersuisup Illersornissamillu Ministerip akornanni najoqqutassiamik isumaqatigiissuteqarnerisigut aalajangersarneqarluni. Oqartussaasoq taanna, aningaasartuutinik akiliisimasoq, mingutsitsisumut aningaasartuutaasimasunik akileeqqusisinnaavoq.

Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu umiarsuit imermik oqimaaloquttaminik imaarsisarnerannut maleruagassanik nutaanik siunnersuuteqartoqarpoq. Maleruagassani taakkunani, imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummit pisuusunit, Kalaallit Nunaanni nunanilu allani umiarsualiveqarfinniit uumassusilinnik takornartanik nuussisinaanerup annikillisinneqarnissaa siunertarineqarpoq. Uumassusillit takornartat najukkap imartaani avatangiisinut ajoquseerujussuarsinnaapput, aammalu imaani uumasut assigiinngissitaarnerinut ulorianartorsiortitsisinnaallutik.

Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu eqqaasinnaaneq annikinnerulersinneqarpoq. Allanguutit, Kalaallit Nunaata OSPAR-imut isumaqatigiissummik malinninnissannut qulakkeerisussat, angallatinik sananeqaatinik uumassusilinnikimaanut eqqaanissamut akuersissuteqartussaajunnaarneranik kinguneqarput. Kisiannili aalisakkanik eqqaasinnaaneq annertusineqarpoq, taamaalillunilu maanna aalisakkat pisallu, tassungalugu ilanngullugu immani uumasut miluumasut ersarissumik ilaatinneqalerput. Taamatuttaaq maanna sananeqaatinik pinngortitameereersunit imaanut eqqaanissamut akuersissuteqartoqarsinnaalerpoq.

Kiisalu maleruagassanik nutaanik, ilaatigut umiarsuarnut nunap imartaanut qimanneqartunut akuliussinnaanissamut periarfissiisunik ilanngussisoqarpoq. Kiisalu maleruagassanik assigiingitsunik arlalinnik, ilaatigut umiarsuit ilaasartaatit annerusut angalasarnerinut naammaginar-tumik sinaakkutaasinnaasunik ilassusiisoqarpoq, tassalu umiarsuarnit annerusunit nunamut qanittumi annanut kuuffinnit imermik salinneqanngitsumik imaarsinissaq inerteqqutigine-qalerluni, aammalu umiarsuit sumiiffiit ilaanni angalanissamut killiliiffiginissaannut piginnaa-titsisoqalerluni.

Taamatuttaa q silaannarmik mingutsitsinissamut maleruagassat ilaneqarput, taakkunanilu sananeqaatinik ozonimik isaterisartunik aniatitsinissaq maanna inerteqqutigineqalerpoq, tama-tumalu peqatigisaanik ingerlatsinermi nalinginnaasumi eqqagassanik ikuallaasinnaaneq anni-killisinneqarluni.

Imaatigut angallannerit ilaannik mingutsitsinermik pinaveersaartitsinermi killilersuinermilu pisariaqartitsiviusuni killilersuinissamut maleruagassiorsinnaanerinut Naalackersuisunut piginnaatitsissummik Kapitali 13-imi nutaajusumi ikkussisoqarpoq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuutip peqqussutaanut allanut ilaanngitsut, sulianit avatangiisinik mingutsitsinerit aamma ajoqusiinerit, soorlu suliani imaani sumiiffinni sikuusuni ingerlanneqartuni, imaanilu mingutsitsinerit ajoqusiinerilluunniit allat pillugit maleruagassat nutaat ilanngunneqarput.. Annertusissutaasut tamakku, inatsisissatut siunnersuummi § 2, imm. 5-imi aamma 6-imi, kiisalu § 35, imm. 2-mi takuneqarsinnaasut umiarsuar-nit silaannakkulluunniit angallatinit mingutsitsinernut ajoqusiinernulluunniit killilerneqanngil-lat, aammalu immani mingutsitsinerit, nunap imartaani pisut, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut allanut imaluunniit inatsimmut allamut ilaatinneqanngitsut maleruagassi-orneqaratik imminii ginnarneqannginnissaannut qulakkeerissutaallutik.

Tamatuma peqatigisaanik inatsisissatut siunnersuummut ilaatigut nunap imartaani sanaartor-nermut atatillugu avatangiisinut sunniutissanik naliliisarnermut aammalu avatangiisinut aku-ersisarnermut (ASN) maleruagassat nutaat ilanngunneqarput. Maleruagassat ataasiakkaanik allannguuteqartinneqarlutik avatangiisinut inatsimmi ASN-imut maleruagassanut, nunami atuutsinneqartumut assingusuupput.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi kapitali 16-imi, upalungaarsimanermut mi-ningutsitsinissamullu akiuiniarnermut tunngasumi aalajangersakkani erseqqisaasoqarpoq, taa-maalillunilu maanna ilaatigut mingutsitsinerit amerlanerpaartaanni tunngaviumik upalu-ngaarsimanermut akiuiniarnermullu iliuusissanik aallartitsisoqartassasoq ersarinnerulerluni. Tamatuma peqatigisaanik erseqqissarneqarpoq, upalungaarsimanermut pilersaarutit ilaatigut assartuinissanut unamminiagassat, aammalu Kalaallit Nunaanni pinngortitap sunnertianera, pinaveersaartitsinermilu suliniutissat aallunneqarnissaat aallaavigalugu suliarineqartassasut. Erseqqissarneqarpoq mingutsitsinermik akiuiniarnermik suliaassanik tigusisarnissamut oqartussaasut allat ilaatinneqarsinnaasut, tamatumalu peqatigisaanik mingutsitsinermi sulias-

sat isumagineqarnerini upalungaarsimasuutitat namminersortut ilaatinneqarnissaat periarfissiissutigineqarluni. Kiisalu upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu aamma mingutsitsinermik alapernaarsuineq, tassungalu ilanngullugu akiuiniarnerup naammassereernerani alapernaarsuisarnerup ilaatinneqarsinnaanera erseqqissarneqarsimalerpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi kapitali 17-imi nalunaaruteqartarnissamut aalajangersakkat erseqqissarneqarput annertusineqarlutillu, taakkunungalu usinik ulorianartunik nalunaaruteqartarnermut maleruagassat nutaat atuutsinneqalerlutik, taamaalillunilu tassani paasissutissat suut nalunaarutigineqartartussaanerinit nassuiaatit ilaatigut ersarinnerulersinneqarlutik.

Inatsisissatut siunnersuummi akuliunnissamut aalajangersakkani nutaatut umiarsuit ataasiakkaat Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut tulannissaannut Naalakkersuisut inerteqquteqarsinnaatitaalerput. Tulannissamut inerteqquteqarneq pingaartumik inatsisissatut siunnersuummi maleruagassat malinneqarnissaannik qulakkeeriniarluni sulinermi saniatigut sakkussatut eqqarsaatigineqarpoq, kisiannili aamma umiarsuarnut, nunani allani imaani avatangiisinut maleruagassanik unioqqutitsisimasunut atorneqarsinnaalluni. Aammattaaq Naalakkersuisut maanna umiarsuarnut, taamatut inerteqquteqarneq peqqussuteqarnerluunniit tunniunneqanngippat mingutsitsisinnaasunut akuliunnissamut maleruagassanik ersarinnerusunik, umiarsuarnut inerteqquteqarnissamut peqqussuteqarnissamullu tunnganerusunik aalajangersaanissamut periarfissaqalerput.

Inatsisissatut siunnersuummi kapitali 20 nutaaq ilaatigut qarasaasiat atorlugit innuttaasunut ataasiakkaanut inunnullu tamaginnut attaveqateqarnissamut maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatitsissummik nutaamik imaqalerpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi maalaaruteqarnissamut maleruagassat annertunerulersinneqarput, aammalu avatangiisinut inatsimmi maalaaruteqarnissamut maleruagassanut assingunerulersinneqarlutik. Taamaalilluni maalaarutit qanoq suliarineqartarnissaat inatsisip oqaasertarpiiani ersarinnerulernissaa qulakkeerneqarpoq.

Kiisalu pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat, ilaatigut maleruagassanik nutaanik, aqutsisoqarnikkut pillaammik akiligassiinissamut periarfissiiffiusut (§68) iluarsanneqarput, aammalu nunanit allaniit umiarsuit inatsisinik unioqqutitsisimasut pillaammik akiligassiissummik (§ 66) akiliinissaat imaluunniit suliamut aningaasartuutitut akiliinissaat qulakkeerniarlugu qaqugukkut aallaqqusaajunnaartassanersut erseqqissarneqarlutik. Tamatuma peqatigisaanik pineqaatissiisarnermut aalajangersakkanut nassuiaatini aqutsisoqarnikkut akiligassat amerlassusissaannut ilitsersuutit arlallit, suleriaatsimut atuuttumut naleqqiullugu annertusisitsiviungaatsiartussat, taamaattumillu ilaatigut pinaveersaartitsissutaasussatut naatsorsuutigineqartut allasimapput. Aamma unioqqutitsinerit ilaanni suliamik uparuaanissamut ukiut tallimat piffissalinneqarput, unioqqutitsinernik ”takoriaannaangitsunik”, aatsaat kingusinnerujussuakut paasineqartunik peqarsinnaammat.

Pineqaatissiisinaanermut aalajangersakkanik nutarterinermut ilagitillugu, pillaammik akiliutit Nunap Karsianut tutsinneqartarnissaannut aalajangersakkamik inatsisissatut siunnersuummut ikkussisoqarpoq.

Naggasiutigalugu erseqqissaatigineqassaaq, Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi piginnaatitsinermut aalajangersakkat ilaat nalinginnaasumik oqaasertaqartinneqarmata, aalajangersakkap pineqartup maleruagassanik aalajangersaanermut atorneqarneqarsinnaanerani allassimasunik, ”tassunga nunani tamalaani isumaqatigiissutinik naammassinninnissaq ilaatinneqarluni”, allalli aalajangersakkat ilaat taamatut oqaasertalerneqarnatik. Inatsisissatut siunnersuutip matuma suliarineqarnerani nalinginnaasumik oqaasertaritinneqartup taassuma peerneqarnissaa aalajangiunneqarpoq, taamaalilluni aalajangersakkat, taamatut oqaasertalerneqartut kisimik nunani tamalaani inatsisit naammassinissaannut atorneqarsinnaanerani pillugu nalornilernissaq pinngitsoortinniarlugu.

Inatsisissatut siunnersuummi maleruagassat, nunani tamalaani inatsisinik aallaaveqartut atulersinneqarnissaat annertuumik siunertarineqarmat, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat piginnaatitsiviusut assigiinngitsut tamarmik, avatangiisinut tunngasumi nunani tamalaani isumaqatigiissutit naapertorlugit pisussaaffinnik naammassinninnissamut maleruagassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaapput, tamatumani aalajangersakkani ataasiakkaani taakkunungaluunniit nassuiaatini ersarissumik allatut allassimasoqanngippat.

Kiisalu inatsisissatut siunnersuummi piginnaatitsinermut aalajangersakkanut tunngatillugu erseqqissarneqartariaqarpoq, maleruagassat siunnersuut naapertorlugu Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimasinnaasut, maleruagassanut, nunap imartaasa avataanni atuuttunut qanillattuiffiusussaasut. Taamaalilluni siunnersuutip matuma nunap imartaata avataani inatsisinut aammalu nunani tamalaani maleruagassanut atanissaata eqqarsaatigineqarnissaa siunertarineqarpoq.

2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

2.1. Aalajangersakkat nutaat

Inatsisissatut siunnersuut avatangiisinut inatsimmut atuuttumut naleqqiulluni aalajangersakkanik arlalinnik nutaanik imaqarpoq (aaqqissuussinermi allannguutaannaanngitsunik, aammali imaasigut allannguutinik). Matuma kinguliani allattukkani aalajangersakkat, annertuumik allannguinerit imaluunniit nutaaliernerpianut tunngasut takutinneqarput:

- § 1 (uumasuilinni ataqatigiinnerit maanna inatsimmi siunertamut aalajangersakkami ersarissumik allassimalerput)
- § 2 (inatsisip atuuffiini annertusisitsineq, soorlu ASN aamma imaani sumiiffinni sikulinni suliat)
- § 3 (avatangiisinut najoqqutassianik saqqummiussuinerit nutaat, inatsisip atuutitinnissaanut tunngaviusussat)

- § 4 (nassuiaatit nutaat kiisalu annertuumik allanngortinneqartut)
- § 6 (inatsisip atuuffiisa avatangiisinut inatsisinut allanut naleqqiullutik killiligaanerat)
- Kapitali 3 ("akuutissat imerpalasut" pillugit maleruagassat erseqqissarneqarnerat, tassunga ilanngullugusuussusii immikkoortiterlugit nalunaarsuigallartarnerit)
- § 11 (sananeqaatinik ajoqusiisartunik, poortorlugit assartorneqartunik umiarsuarmit eqqaanissamut inerteqquteqarneq nutaaq)
- Kapitali 6 (imeq oqimaaloqutaq kinnerillu pillugit maleruagassat nutaat)
- Kapitali 7 (imermut errortuutikumut salinneqanngitsumut nassuiaatit nutaat aamma umiarsuarni anginerusuni imermut annanut errortuutikumut kuuffitsigut imaarsinissamut inerteqquteqarneq)
- Kapitali 8 (ilanngussaq 2-mut ilanngullugu eqqakkanik imaarsinissamut inerteqquteqarneq pillugu maleruagassat sukannernerusut nutaat)
- Kapitali 10 (maanna soorlu angallatinik imaanut eqqaasarneq akuerisaajunnaarpoq, aammalu sananeqaatinik atortunillu igitassatut kissaatigineqartunik misissueqqissarnissap piumasarineqarnissaa ajornarunnaarpoq il.il.)
- Kapitali 11 (umiarsuarnik inissitanik qimaannakkanillu suliaqarnissamut maleruagassat nutaat, tassunga peersinissamut peqqussuteqartarnermut maleruagassat nutaat ilanngullugit)
- Kapitali 12 (sananeqaatit ozonimik isaterisartut pillugit maleruagassat nutaat, nalinginnaasumik ingerlatsinermi eqqakkanik ikuallaanissamut aamma maleruagassanik, ikummatissanik pilersuisunut uppersaasiinissamut pisussaaffiliiffiusunik aalajangersaanissamut maleruagassat sukannernerusut)
- Kapitali 13 (piginnaatitsissut nutaaq, mingutsitsinermik pinaveersaartitsinissaq killilersuinissarluunniit siunertaralugit imaatigut angalanissamut killilersuisarneq pillugu maleruagassanik nutaanik aalajangersaanissamut periarfissiiffiusoq)
- § 35, imm. 2 (mingutsitsiviusumik, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut allanut ilaanngitsunik suliaqarnermi akuliussinnaanermut periarfissat nutaat)
- Kapitali 15 (imaani suliani annerusuni ASN-imut maleruagassat nutaat)
- § 38 (upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanik aallartitsisarnermut maleruagassanik sukannernerulersitsineq erseqqissaanerlu)
- § 39 (Kalaallit Nunaanni avatangiisini pissutsinut immikkut ittunut upalungaarsinissap aallunneqarnissaanut, tassungalu ilanngullugu pingaartumik siusissukkut pinaveersaartitsiviusumik suliniuteqarnissamut, kiisalu mingutsitsinermik alapernaarsuisarnermut maleruagassaq nutaaq)
- § 40 (umiarsuarnit silaannakkullu angallatinit nalunaaruteqartarnermut maleruagassat ilasat erseqqissaatitallillu)
- § 43, imm. 2 aamma imm. 3 (piginnaatitsissutit nutaat, ilaatigut umiarsuarmit usinik ulorianartoqarneranik nalunaaruteqarnissamut piunasaqaateqarnermik aalajangersaasinnaanissamut periarfissiiffiusut.
- § 45, imm. 4 (umiarsuarnut inerteqquteqarnissamut peqqussuteqarnissamullu maleruagassanik sukumiisunik aalajangersaasinnaalerneq)

- § 46 (umiarsuit maani nunaniluunniit allani imaani avatangiisinut inatsisinik unioqqutitsisimasut Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut tulannissaannut inerteqquteqarsinnaaneq nutaaq)
- § 48 (mingutsitsisoq nassaarineqarsinnaatinnagu kikkut upalungaarsimanermi akiuinarnermilu aningaasartuutitut akiliisussaanerisa erseqqissarneqarnera)
- § 50 (ilaatigut inatsimmik unioqqutitsinerit annikitsut inatsisinik malinninniarluni iliuuseqartoqarnissaanik pinngitsoortitsisinnaanerup erseqqissarneqarnera)
- Kapitali 20 (attaveqaqatigiinnermut tamanullu ammasumik saqqummiussisarnermut maleruagassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaatitaaneq nutaaq)
- Kapitali 21 (maalaaruteqartarneq eqqartuussisunullu suliakkiisarneq pillugu kapitali annertusineqangaatsiartoq, avatangiisinut inatsimmi maalaaruteqartarnermut eqqartuussivinnullu suliassanngortitsisarnermut maleruagassanut assingungaatsiartoq)
- § 59 (Naalakkersuisunut imartanut killilersoqqissaakkanut maleruagassanik immikkut ittunik aalajangersaanissamut periarfissaq nutaaq)
- § 60 (sulianik suliaqarnermi oqartussaasut aningaasartuutaasa matussusernissaannut akitsuutit pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanerup piginnaatitsissut)
- § 61 (suliassanik oqartussaasunut akuesissusiortartunullu suliakkiisinnaaneq)
- § 62 (pillaammik akiligassiissutit annertussusilerneqartarnerinut aamma pillaammik akiliutit Nunap Karsianut tutsinneqartarnissaannut maleruagassat nutaat)
- § 63 (Inatsit malillugu peqqussutini atulersinneqarsinnaasuni, akiliisitsissutinik qaffaanissamut maleruagassanik ikkussinissamut periarfissaq nutaaq)
- § 64 (umiarsuit nunanit allaneersut pasineqartut inatsisinik unioqqutitsisoqarsimanersoq aalajangiiffiginialugu paasissutissanik amerlanerusunik piniarfigineqarsinnaaneri pillugit aalajangersagaq nutaaq)
- § 66 (pillaammik akiligassiissutigineqartut akilerneqarnissaat qulakkeerniarlugu ilaati-gut umiarsuarnik, taakkununggalu ilanngullugit umiarsuarnik nunanit allaneersunik aallaqqusiunnaarsinnaatitaanerup erseqqissarneqarnera)
- § 68 (unioqqutitsineri suliat suliarineqarnerannik pisariillisaanissaq siunertarlugu allaffissornikkut pillaammik akiligassiisinnaatitaaneq, aamma § 68-imut oqaaseqaatini pillaammik akiligassiissutissatut najoqqutassanik, pillaammik akiliutinut pioreersunut naleqqiullutik pillaammik akiligassat amerlingaatsiarnerinik kinguneqartussanik suku-miisumik naatsorsuisinnaatitaaneq)
- § 69 (inatsisinik unioqqutitsinerit ilaanni sulianut uparuaanissamut piffissarititaasunik sivitsuineq)
- § 70 (Inatsisartut inatsisaat atuuttoq malillugu aalajangiinerni ikaarsaarnermut maleruagassat)

Aalajangersakkat nutaat imaluunniit aalajangersakkat annertuumik allannguuteqartut immikkut ittunik nassuiaatini sukumiisumik nassuiaatitaqarput (aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit).

Kiisalu maleruagassat arlallit Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullutik annikitsumik allannguiffigineqarnissaat Naalakkersuisunit pisariaqartinneqarpoq. Tassalu maleruagassat taakku, aammattaaq nassuiaatini immikkut ittuni nassuiarneqartut, annertunerpaamik imamikkut allannguuteqalaarput, imaluunniit aaqqissuussinikkut allannguuteqaannarsimallutik.

2.2. Inatsisissatut siunnersuummi siunertat, atuuffii, nassuiaatit.il. (kapitali 1)

Kapitali 1 (§§ 1-6) siunertamut aalajangersakkanik, inatsimmut atuuttumut naleqqiullutik annertunerulaalersinneqartunik imaqarpoq, tassani ilaatigut uumassusilinni ataqatigiinnerit immikkut taaneqarlutik.

Taamatuttaaqa kapitali 1 inatsisissatut siunnersuutip atuuffiitut nassuiaatinik ersarinnerusunik imaqarpoq, tassanilu inatsisissatut siunnersuummi allorniusalersorneq eqqarsaatigalugu nunap imartaa pineqarluni, aammalu sammisaqarneq eqqarsaatigalugu pingaartumik umiarsuit silaannakkullu angallatit pineqartartut allassimalluni, kisiannili aamma nutaatut sanaartornerit annertunerusut, nunap imartaani sumiiffinni sikulinni suliat, taamatullu suliat mingutsitsiviusut, umiarsuarnit imaluunniit silaannakkut angallatinit akuuffigineqanngitsut, aammalu inatsimmut allamut ilaatinneqanngitsut ilaatinneqarput.

Kiisalu kapitali nassuiaatinik pisariaqartunik arlalinnik, soorlu oqaatsinik ”imaarsineq” aamma ”imaanut eqqaaneq”, kiisalu inatsisini allani pissutsinut sukumiinerusumik killiliinernik imaqarpoq, tassanilu pingaartumik avatangiisinut inatsit, aatsitassalerinermut inatsit aamma danskit imaani avatangiisinut inatsisaat, nunap imartaata avataanut atuutsinneqartoq pineqarput.

2.3. Uulia (kapitali 2)

Kapitali 2 (§§ 7-8) uuliamik imaarsisarnermut maleruagassanik imaqarpoq, tassanilu MARPOL-imut isumaqatigiisummut Ilanngussaq I-imi maleruagassat ilaannik naammassinninnissaq siunnerfigineqarpoq, tassungalu imartamut uuliamik imaarsinissamut inerteqquteqarneq ilaavoq.

2.4. Akuutissat imerpalasut, annertoorsuanngorlugit assartorneqartut (kapitali 3)

Kapitali 3 (§§ 9-10) akuutissanut imerpalasunut, annertoorsuanngorlugit assartorneqartunut maleruagassanik imaqarpoq, tassanilu MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq II-imi maleruagassanik naammassinninnissaq siunnerfigineqarpoq, tassungalu sananeqaatinik taamaattunik nunap imartaanut imaarsinissamut inerteqquteqarneq ilaavoq. Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu erseqqissarneqarpoq, akuutissanut imerpalasunut imeq ilaatinneqanngitsoq. Kapitali 6-imi imermut oqimaaloquttamut maleruagassat nutaat eqqarsaatigalugit taamaaliortoqarpoq. Kiisalu suussusiisigut immikkoortiteraluni nalunaarsuisarner-

mut maleruagassat nutaat ilanngunneqarput, tassunga utaqqiisaagallartumik immikkoortitsigallartarneq aammalu akuutissanik imerpalasunik ajoqusiisinnaasunik assartuisarneq ilaatinneqarlutik, taassumalu ataani akuutissanik imerpalasunik nunani tamalaani inatsisit naapertorlugit suussusiisigut immikkoortinneqanngitsunik assartuinissamut inerteqquteqarneq ilaatinneqarpoq.

Kapitalimi aamma Naalakkersuisut akuutissanik imerpalasunik, annertoorsuanngorlugit assartorneqartunik suussusiisigut immikkoortiterisarnermut, aammalu akuutissanut taamaattunut nalunaarsuusiorfiliornissamut maleruagassanik sukumiisumik aalajangersaasinnaapput.

2.5. Sananeqaatit ulorianartut poortukkat (kapitali 4)

Kapitali 4 (§ 11) nutaatut sananeqaatinik ulorianartunik poortorsimasunik umiarsuarmit eqqaanissamut inerteqquteqarnermik imaqarpoq, maannamullu pisutut Naalakkersuisut sananeqaatinut ulorianartunut poortorsimasunut maleruagassanik sukumiisumik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput, tassungalu ilimasaaraluni nalunaaruteqartarnermut maleruagassat ilaapput. Kapitali 4-mi MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq III-p ilaata naammassineqarnissaa siunnerfigineqarpoq.

2.6. Sananeqaatit manngertut annertoorsuanngorlugit assartorneqartartut (Kapitali 5)

Kapitali 5-imi (§ 12) Naalakkersuisut sananeqaatinut manngertunut, annertoorsuanngorlugit assartorneqartunut sukumiisunik maleruagassiornissamut piginnaatinneqarput, tassungalu maleruagassat, sananeqaatisananeqaatinik taamaattunik imaarsinermut killiliinissamut inerteqquteqarnissamullu tunngasut ilaatinneqarput. Sananeqaatinilli taamaattunik imaarsisarneq inatsissatut siunnersuummi aalajangersakkat allat, soorlu eqqakkanik imaarsinissamut eqqaanissamullu inerteqquteqarfiusut malillugit annertuumik inerteqqutigineqareerpoq.

2.7. Imeq oqimaaloqutaq kinnerillu (kapitali 6)

Kapitali 6 (§§ 13-17) nutaajuvoq, aammalu imermik oqimaaloquttamik kinnernillu passussisarnermut maleruagassanik imaqarluni. Maleruagassat inatsimmu ilanngussaq 1-itut siunnersuutigineqartumut atasutut isigineqassapput, tassanilu ilanngussamut peqatigitillugu umiarsuit suut imermik oqimaaloquttamut imaarsinerminnut atatillugu saliisassanersut allatulluunniit passussisassanersut allassimavoq. Kapitali aamma kinnernik imaanut imaarsinissamut inerteqquteqarnermik imaqarpoq. Ilanngussaq 1-imi kapitali 6-imut oqaaseqaatit aallarniutaasut sukumiisumik allaaserineqarput.

Maleruagassani nutaani uumasut takornartat, ilaatigut Kalaallit Nunaanni pinngortitamik avatangiisinillu, aammalu aalisarnermik pinngortitamilu isumalluutinik annertuumik ajoquusiinnaasut nassatarisoorneqarnissaannik pinngitsoortitsinissaq siunertarineqarpoq.

2.8. Imeq errortuutikoq (kapitali 7)

Kapitali 7 (§§ 18-19) imermut errortuutikumut, tassungalu ilanngullugu imermik annanut errortuutikumut kuuffinnut maleruagassanik imaqarpoq, tassanilu ilaatigut MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq IV-mi imermut errortuutikumut piunasaqaatit ilaasa naammassineqarnissaat siunnerfigineqarpoq. Kapitali 7-imi Naalakkersuisut imermik errortuutikumik imaarsinissamut maleruagassanik sukumiisunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput, tassungalu sumiiffiit ilaanni imaarsinissamut inerteqquteqarneq ilaavoq.

Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu kapitalimi tassani sukannernerulersitsisoqarpoq, tassalu umiarsuit 400BRT-t sinnerlugit angissusillit umiarsuillu minnerit, inunnik 50-it sinnerlugit amerlassusilinnik angallassinissamut akuerisat tamatumunnga akuerineqarsimanngikkunik, maanna imermut annanut errortuutikumut salinneqanngitsumut kuuffeqarfinnik imartamut imaarseqqusaajunnaarput. Sukannernerulersitsisoqaraluartoq inatsisissatut siunnersuummi imermik annanut errortuutikumik imaarsinissamut inerteqquteqarneq Kalaallit Nunaata MARPOL-imut ilanngussaq IV-mik akuersinissaanut naammangilaq. Tamanna pillugu immikkoortoq 7.2.1.C-mi annertunerusumik atuagaqarsinnaavutit. Tamatumunngali atavillugu erseqqissaatigineqassaaq, inatsisissatut siunnersuummi piginnaatitsinermut aalajangersakkat kingusinnerusukkut ilanngussaq IV-mi amigaataasut naammassineqarnissaannut naammammata. Assersuutigalugu tamanna imermik errortuutikumik kuutsitsinermut nalunaarusiamik, ilanngussaq IV-mi kuutsitsinissamut inerteqquteqarlunnarnerup ilaanik imalimmik suli-aqarnikkut pisinnaavoq.

2.9. Eqqakkat (kapitali 8)

Kapitali 8 (§ 20) ingerlatsinermut nalinginnaasumit eqqagassanik umiarsuarnit eqqaanissamut maleruagassanik imaqarpoq, tassanilu MARPOL-imut isumaqatigiisummi ilanngussaq V-p naammassineqarnissaa siunnerfigineqarpoq, tassungalu eqqagassanik tamanik eqqaanissamut inerteqquteqarneq pineqarpoq.

Kapitali inatsimmut ilanngussaq 2-tut siunnersuummut atasutut isigineqassaaq, taannalu eqqagassanut nassuiaatinik sukumiisunik, MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq V-mit pissarsiarineqartunik imaqarpoq. Ilangussaq V qanittukkut allanngortinneqarpoq, taamaallunilu umiarsuit ingerlatsinermi eqqagassaanik tamanik igitsinissaq inerteqqutaalerpoq, najoqqutassiamil tassani taamaallaat ilaatitsinnginnerit amerlanngitsut pineqarput.

Tamatuma peqatigisaanik eqqagassanik tamanik imaarsinissamut inerteqquteqartoqaraluartoq, qanoq annertutigisumik aalisakkanik pisanillu eqqaasoqarsinnaanersoq inatsisip oqaasertaani

erseqqissarneqarpoq, taamaalillunilu maanna ilaatigut aalisarnermi piniarnermilu sakkunik pinngitsoorsinnaanngitsumik annaasaqartarneq eqqagassanik eqqaanissamut inerteqquteqarnermut ilaatinneqanngitsoq ersarissumik allassimalerpoq.

2.10. Tigooraaveqarfiit (kapitali 9)

Kapitali 9 (§ 21) uuliat sinnikuinik, akuutissanik imerpalasunik ajoqutaasinnaasunik, eqqagassanik aammalu nutaatut imermut oqimaaloquttamut tankit kinnerinik tigooraaveqarfiliorsinnaanermut maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut piginnaatitsiviuvoq. Aammattaaq suliffeqarfiit aalajangersimasut tigooraaveqarfinnik taamaattunik sananissaannut aalajangersaasoqarsinnaavoq, nutaatullu tigooraaveqarfinnik taamaattunik atuinermut akitsuusiinissamut maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaalerluni.

Aalajangersakkami MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussaq I-p, II-p, IV-p aamma V-ip ilaanik, kiisalu imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummi kinnerinik passussisarnermut maleruagassat ilaannik naammassinninnissaq siunertaralugu maleruagassanik sukuumiisunik aalajangersaasinnaanissaq siunnerfigineqarpoq.

2.11. Eqqaasarneq (kapitali 10)

Kapitali 10 (§§ 22-26) eqqaasarnermut maleruagassanik imaqarpoq, tassungalu ilanngullugu sananeqaatinik atortunilluunniit imartamut eqqaanissaq ataatsimut inerteqqutigineqarpoq. Kapitalimi Londonimi isumaqatigiissummi, Londonimi isumaqatigiissummut tapiliussami, Londonimi isumaqatigiissummut ilassutaasumi, Londonimi isumaqatigiissummut tassunga taarsiullugu nunanut isumaqatigiissummut akuersisimasunut atuutsinneqartumi aamma OSPAR-imut isumaqatigiissummi, Kalaallit Nunaata akuerisimasaani piumasaqaatit malinneqarput. Londonimi isumaqatigiissummut isumaqatigiissummullu tapiliussaq nunarsuaq tamakkerlugu atuupput, kiisalu OSPAR-imut isumaqatigiissummut nunarsuup immikkoortuanut atuulluni. Isumaqatigiissummut marluusut taakku ilaatigut maleruagassanik, eqqakkanik sananeqaatinillu allanik eqqaanikkut imaanik mingutsitsinissamut pinaveersaartitsissutaasussanik imaqarput.

Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu sananeqaatit eqqagassatut akuersissuteqarfiusinnaasut ikilisinneqarput, naak eqqagassanik tamanik eqqaanissamut inerteqquteqartoqaraluartoq. Tassalu OSPAR-imut isumaqatigiissummi piumasaqaatit naapertorlugit sananeqaatinik uumassusilinnik tamanik eqqaanissamut akuersissuteqartoqarsinnaajunnaarpoq. Kisiannili aalisakkanik aalisakkallu perlukuinik eqqaasinnaanermut akuersissuteqartarneq atuutiinnassaaq, taannalu aamma § 2, imm. 5-imi aalisakkanut pisanullu nassuiaatit naapertorlugit pisanik pisallu perlukuinik ilaqartinneqalerluni annertusineqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik annertusisitsisoqarpoq, tassalu atortunik pinngortitamit pisunik eqqaanissamut maanna akuersissuteqartoqarsinnaalerpoq.

Tamatuma peqatigisaanik annertusisitsisoqarpoq, tassalu sananeqaatinik pinngortitameereer-sunik eqqaanissamut maanna akuersissuteqartoqarsinnaalerpoq. Ilaatigut inatsimmut ilan-ngussaq 3-mi nutaami paasissutissat suut eqqaanissamut akuersissummik qinnuteqaammi ilaa-tinneqartassanersut erseqqissarneqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik Kalaallit Nunaata nunani tamalaani pisussaaffeqarnera eqqarsaati-galugu angallatinik eqqaanissamut akuersissuteqartoqarsinnaanerata peerneqarnissaa pisaria-qartoq paasinarsisimavoq. Taamatut eqqaanissaq OSPAR-imut isumaqatigiisummut, Kalaal-lit Nunaanni Tunumut atuuttumut uniuuppoq.

Kiisalu sananeqaatit atortulluunniit iginneqartussatut kissaatigineqartut misissoqqissaarneqar-nissaannut piumasaqarsinnaaneq, aammalu oqartussaasut eqqaanissamut akuersissutinut qin-nuteqaatinik suliaqarnerannut aningaasartuutinut matussutissanik piumasaqarsinnaaneq piler-sinneqarpoq.

2.12. Umiarsuit inissitat qimaannakkallu (kapitali 11)

Kapitali 11 (§§ 27-30) nutaajuvoq, aammalu umiarsuarnik inissitanik qimaannakkanillu taa-neqartartunut maleruagassanik imaqarluni. Maleruagassani nutaani taakkunani umiarsuit nunap imartaaniittut, mingutsitsinermik kinguneqartut imaluunniit mingutsitsinissamut uloria-nartorsiortitsisut, imaluunniit nunap imartaanut inissinneqarnerminni igitatut isigineqarsinnaa-sut iliuuseqarfigineqarsinnaanissaat siunertarineqarpoq. Maleruagassat Naalakkersuisut ilaati-gut umiarsuit taamaattut peerneqarnissaannut peqqusisinnaanerininut aammalu akisussaasuusup akiligaanik umiarsuup peerneqarsinnaaneranut periarfissiipput, tassungalu ilanngullugu aki-sussaasuusup umiarsuup peernissaanut peqquneqarnini naalanngippagu umiarsuup tunineqar-sinnaanera ilaavoq. Kiisalu umiarsuit taamaattut pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik sukumiisunik aalajangersaasinnaanissaat maleruagassani periarfissinneqarpoq.

2.13. Silaannarmik mingutsitsineq (kapitali 12)

Kapitali 12 (§§ 31-33) ilaatigut silaannarmik mingutsitsisarnermut maleruagassanik, Inatsisar-tut peqqussutaanni kapitali 10-mi mingutsitsinerit allat ataannut inissinneqarsimasunik inger-latitseqqinneruvoq. Silaannarmik mingutsitsinerup aallunneqarnerata annertusiartornera, ilaa-tigullu sananeqaatit ozonimik isaterisartut pillugit maleruagassani nutaani tamatuma ersersin-neqarnera, ingerlatsinermilu nalinginnaasumi eqqagassanik ikuallaasinnaanerup killilerneqar-nera peqqutigalugit tamatumunnga maleruagassat kapitalimut immikkoortumut inissinneqar-nissaat naleqquttutut isumaqarfigineqarpoq, tassalu inatsisissatut siunnersuummi mingutsitsi-nerit assigiinngitsut pillugit kapitali allat assigalugit.

Matuma siuliani taaneqartut saniatigut maleruagassani sananeqaatinik atortunillu – pingaartu-millu eqqakkanik –imaani ikuallaanissamut inerteqquteqarneq, aammalu silaannarmik mi-ngutsitsinermi annertuumut atuuttussanik maleruagassiorsinnaaneq, tassungalu ilanngullugu

umiarsuit pujuisa gassiinit silaannarmik mingutsitsinermut aammalu sananeqaatinut ozonimik isaterisartunut maleruagassat ilaatinneqarput.

Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu § 33-mi annertuumik piginnaatitsissuteqarneq naapertorlugu suut maleruagassiuunneqarsinnaassanersut pillugu assersuutissat ataa-siakkaat nutaat ilanngunneqarput, tassanilu silaannarmut aniatitanut killissarititaasut aalajangersimanerusut, aammalu ikummatissat ilaannik atuinissamut inerteqquteqarsinnaaneq eqqarsaatigineqarnerupput. Kiisalu aalajangersakkamik nutaamik, Naalakkersuisut maleruagassanik, ikummatissanik pilersuisut ikummatissap tunisamik imaluunniit umiarsuarnut pilersuutigisamik annertussusiinut katitigaanerinullu tunngasunik uppersaatissanik qulakkeerinissaannut pisussaatsiviusunik aalajangersaasinnaanerinut piginnaatitsiviusumik ilanngussisoqarpoq.

2.14. Imaatigut angalanermut killilersuinerit (kapitali 13)

I kapitali 13-imi (§ 34), aammattaaq nutaajusumi, imaatigut angalasarnermut killilersuineq pillugu maleruagassiorsinnaanermut piginnaatitsissut takuneqarsinnaavoq. Ilaatigut mingutsitsineq tassanilu ajoqutaasinnaasut allat annikillisarnerlugit, soorlu umiarsuit sinersorlutik takornariartitsisartut angalasarnerinut killilersuisinnaaneq periarfissinniarlugu, aalajangersakkap inatsimmut ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taannalu § 19-imi maleruagassanut nutaanut, ilaatigut umiarsuarnit annerusunit kuuffeqarfimmit imermik annanut errortuutikumik salinneqanngitsumik imaarsinissamut inerteqquteqarfiusunut atasutut isigineqassaaq.

2.15. Mingutsitsinerit allat (kapitali 14)

Kapitali 14 (§ 35) imaani avatangiisinik mingutsitsinissamik pinaveersaartitsinissamut maleruagassanik, inatsisissatut siunnersuummi kapitalinut allanut ilaatinneqanngitsunik imaqqarpoq. Aalajangersagaq ilaatigut nunani tamalaani isumaqatigiissutit naammassineqarnissaannut periarfissiivoq, taamatullu pissutsit immikkut ittut, Kalaallit Nunaanni avatangiisinut immikkut isumaqartut pillugit aalajangersaasoqarsinnaalluni.

Inatsisissatut siunnersuutip aalajangersagaassa sinnerinik killiliisinnaagaluartunik, umiarsuarnik silaannakkullu angallatinik ilanngussuiffiusariannngitsumik, sulianut atugassarititanik piomasqaateqarnissaq, tamannalu pillugu aalajangiinissamut, maleruagassanik aalajangersassinnaanissamut nutaatut maanna Naalakkersuisut periarfissinneqarput,

. Tassalu maanna Inatsisartut peqqussutaata atuuttup inatsisillu allat avataaniittunik, taamaatumillu maannamut maleruagassiorneqanngitsunik mingutsitsiviusunik ajoqusiiviusunillu suliaqarnermut akuliuttoqarsinnaalernera qulakkeerneqarpoq. Aalajangersagaq annertuumut atuuttussanngorlugu oqaasertaligaavoq, aammalu sulianut assigiinngitsorpassuarnut atorneqarsinnaasussaavoq, soorlu sulianut mingutsitsinermik kinguneqartunik imaluunniit mingut-

sitsinissamut ajoqusiinissamullu ulorianartorsiortitsisunik ingerlatsinermi pigisanik ilulissanut inissiinermut aamma nunap imartaani sananeqaatinik umiarsuarmut allamut nuussinermut tunngasunut.

Kapitali 14 silaannarmik mingutsitsisarneq pillugu maleruagassiaasimasunik imaqarpoq. Maleruagassat taakku maanna inatsisissatut siunnersuummi kapitali 12-imi inissisimalerput.

2.16. ASN (kapitali 15)

kapitali 15 nutaaq (§ 36) imartami sanaartornissamut akuersissuteqarnermut imaluunniit sulianik allanik pilersitsinermut atatillugu avatangiisinut sunniutissanik naliliisarnermut (ASN) maleruagassanik imaqarpoq. Aalajangersakkat annertunersaat avatangiisinut inatsimmit aasaapput, tassanilu suliat annerusut, avatangiisinut sunniuteqartussatut eqqarsaatigineqartut Naalakkersuisut tamatumunnga akuersissuteqaaqqaartinnagit aallartinneqannginnissaat, aammalu itigartitsinissaq akuersissuteqarnissarlunniit – suliamullu piumasaqaateqartoqarsinnaanissaa – siunertaralugu suliat taamaattut avatangiisinut sunniutissaat pillugit nassuiaammik nassiussisoqartarnissaa qulakkeerneqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik pissutsit, ilaatigut suliassanut taamaattunut naliliinissamut, akuersinissamut ingerlatsinissamullu isumaqartut arlalissuit pillugit maleruagassanik sukumiisunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut periarfissinneqarput.

2.17. Upalungaarsimaneq, mingutsitsinermik akiuiniarneq mingutsitsinermillu alapernaarsuineq (kapitali 16)

Kapitali 16 (§§ 37-39) sinerissamut qanittumi uuliaarluertoqarnissaanut akuutissanillu seerisoqarnissaanut upalungaarsimanermik pilersitsinissamut akisussaaffinnillu agguaanissamut maleruagassanik imaqarpoq. Naalakkersuisut nunap imartaani upalungaarsimanissamut akisussaasuusut, taamaattorli sinerissap qanittuanut uulliamut- akuugaassutsinullu upalungaarsimaneq pillugu oqartussaasut allat Naalakkersuisunit isumaqatigiissuteqarfigineqarsinnaasut, soorluttaaq sinerissami uuliaarluertoqarnerani akuugaassutsinillunniit seerisoqarnerani salinissaq kommuninit ataasiakkaanit isumagineqartussaasoq, maleruagassani allassimavoq.

Nutaatut Naalakkersuisut maanna suliffeqarfinnut, akiliuteqarfigineqarlutik Naalakkersuisut sinnerlugit upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu suliassanik isumaginninnissamik isumaqatigiissuteqarsinnaalerput. Akuutitsilernissaq assersuutigalugu isumaqatigiissuteqarnikkut pisinnaavoq, taannalu malillugu upalungaarsimanermi imaluunniit akiuiniarnermi iliuusissanik aallartitsinissaq pisariaqartinneqalerpat, suliffeqarfik upalungaarsimanermik siumoortumik annertussusilerikkamik atugassiinissamut pisussaalissaaq.

Tamatuma peqatigisaanik erseqqissarneqarpoq, upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanik aallartitsinissaq Naalakkersuisunit imaluunniit oqartussaasunit tamatumunnga pigin-

naatinneqartunit aalajangerneqartassasoq. Uuliamut- akuugaassutsinullu upalungaarsimaneq pillugu Naalakkersuisut oqartussaasunik allanik ingerlatseqatigiiffinnilluunniit isumaqatigiissusiorsimagunik, upalungaarsimanermut- akiuiniarnermullu periusissanik aallartitsinissamik allajangiineq oqartussaasoq ingerlatseqatigiiffilluunniit ilaatillugit pisassaaq. Kiisalu maanna erseqqissaatigineqarpoq, oqartussaasut pisariaqartitsisoqannginneranik naliliisimangippata, mingutsitsisoqarnerani imaluunniit mingutsitsisoqarnissaanik ulorianartorsiortoqarnerani tungaviumik taamatut iliuseqarnissaq aallartinneqartartussanngortoq.

Kiisalu upalungaarsimanermut pilersaarutini aamma upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissani pissutsit immikkut ittut, Kalaallit Nunaanni imaani avatangiisinik illersuinermut attuuttut, pingaartumillu siusissukkut pinaveersaartitsinissamik suliniuteqarfissatut pisariaqartitsiviusut eqqarsaatigineqassatut inatsisitigut piumasaqaataalerpoq.

Kiisalu upalungaarsimanermut mingutsitsinermillu akiuiniarnermut maleruagassani mingutsitsinermik alapernaarsuisinnaaneq periarfissinneqarpoq, tassungalu akiuiniarluni suliniuteqarnerup naammassereernerani alapernaarsuisarneq ilaatinneqarpoq. Taamatut alapernaarsuinerne pingaartumik upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuserisat sapinngisamik pitsaasuunissaasa siunnerfeqarnissaasalu, aammalu mingutsitsisoqareernerani saliinerup naammanneranik imaluunniit mingutsitsinermik akiuiniarnerup ilaneqarnissaata pisariaqartinneqarneranik paasisaqarnissap qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq.

2.18. Mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq, upalungaarsimaneq, mingutsitsinissamut akiuiniarneq akuliuttarnerlu

Siusinnerusukkut suliaasarsimasut, upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanik pisariaqartitsinermut attuumassutillit tungavigalugit, Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut nassuiaatit Kalaallit Nunaata imartaani mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq upalungaarsimanermilum iliuusissat pillugit ilitersuummik annertunerusumik ilaneqarnissaat pisariaqartinneqartoq paasinarsisimavoq. Matuma kinguliani nassuiaatit minnerunngitsumik inatsisissatut siunnersuummi kapitali 16-imi upalungaarsimanermut mingutsitsinermillu akiuiniarnermut maleruagassanut isumaqartussaapput, kisiannili aamma inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat sinnerisa atuarnissaannut isumaqartussaallutik, tassungalu pingaartumik kapitali 18-imi akuliunnissamut aalajangersakkat ilaatinneqarput, tassani oqaaseq mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq pingaaruteqarluni.

Kalaallit Nunaanni pissutsit, tassungalu silaannaap pissusia, isorartussutsit annertuut, pinngortitaq sunnertiasoq upalungaarsimanermilum atortut killeqartut ilanngullugit, immikkut ittuunerat pissutigalugu, Kalaallit Nunaanni oqartussaasut naliliisarput, umiarsuaq sananeqaatinik avatangiisinut ajoqutaasinnaasunik annertujaanik nassarpat, umiarsuarluunniit motooriminik unittoorpat, imaluunniit arlaannik peqquteqarluni ajutoorpat, sumiiffimmilluunniit uninngaan-

narsinnaajunnaarpat, aammalu sumiiffini allanngorpat tamatigut mingutsitsinissamut ulorianartorsior-titsisussaasoq.

Naammaginatumiilli ungasissusilimmi umiarsuarmik ataatsimik amerlanerusunilluunniit, kalaallit oqartussaasuisa naliliinerat malillugu umiarsuarmik ikiuunnissamut naammaginatumi angissusilimmik peqarpat, tamanna atuutissanngilaq. Ikiuiniarneq tassaavoq iliuuserisaq sunaluunniit, mingutsitsinissamut ulorianartorsiornermik, oqartussaasunit akuerineqarsinnaasumik annikillititsiviusoq, soorlu silarlunnerani umiarsuaq oqquisinneqassaaq, motoorip aallarteqqinneqarnissaata imaluunniit umiarsuup umiarsualivimmut amutsivimmulluunniit qaninnerpaamut kalinneqarsinnaalernissaata tungaanut umiarsuaq sinerissamit naammaginatumi ungasillitinneqarluni unitsinneqassaaq imaluunniit kalinneqassaaq.

Erseqqissaatigineqassaaq, pisut ilaanni kitsamik atuinikkut umiarsuaq sumiiffimminiiginnarsinnaagaluartoq, taamaalillunilu mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq annikillisikkallarneqarsinnaagaluartoq, amerlanertigut kitsap atornissaanut imaq itivallaartarmat.

Taamatuttaaq Kalaallit Nunaata imartaa nalinginnaasumik sikoqartarpoq, tamannalu mingutsitsineroreertumut ajornerulersitsisinnaavoq, taamaattoqartillugu saliiniarneq pisariunerulertarmat. Tamatuma peqatigisaanik sananeqaatit mingutsitsissutaasut arrioriartortarnerat issittumi arriinnerusarpoq, kiisalu immap sikoqarnera mingutsitsinissamut ulorianartorsiornermik annertusisitsisarpoq, umiarsuaq imaani sikulimmiittoq ulorianartorsiornerusarmat, taamatullu umiarsuaq taamaattoq ikioriartussallugu ajornarnerusinnaalluni.

Mingutsitsisoqarnissaanik ulorianartorsior-toqartoq oqartussaasunit aalajangerneqartillugu, iliuusissatut pisariaqartinneqartut suunerinik naliliiner-mi minnerunngitsumik pissutsit matuma siuliani taaneqartut eqqarsaatigineqartassapput. Mingutsitsinissamut ulorianartorsiornerup akuersaarneqarsinnaasumut appartinnissaa ajornarpat, inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu kalaallit oqartussaasui upalungaarsimanermut iliuusissanik aallartitsinissamik pisussaaffeqarput, tassungalu mingutsitsisinnaaneq akiorniarlugu assiaquttanik puttasunik atortunillu allanik assartuineq ilaatinneqarpoq. Tassalu taanna aamma inatsisissatut siunnersuummi § 38, imm. 2-mi immikkut allassimalerpoq. Taamatuttaaq oqartussaasut kapitali 18-imi aalajangersakkat, pingaartumillu § 45 tunngavigalugit mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq akiorniarlugu pisariaqartitsilerfikkut akuliussinnaalissapput. Kisiannili oqartussaasut akisussaasuusut naliliip-pata, pissutsit aalajangersimasut upalungaarsimanermi akiuiniarnermiluunniit iliuusissanik aallartitsinissamut ajornartitsiviusut, imaluunniit pisariaqartitsiviunngitsut, pisussaaffik taanna atuutissanngilaq.

Tassalu upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuuseqarnissamik, taamatullu kapitali 18 naapertorlugu akuliunnissap pisariaqalerneranik naliliiner-mi annertoqatigiissutsimut mianersornissamullu najoqqutasiat atuutissapput. Taamaattumik iliuusissanik taakkuninnga aallartitsiner-mi mingutsitsinissamut ulorianartorsiornermut naleqqiussisoqaannassanngilaq, tak. Annertoqatigiissutsimut najoqqutassiaq. Mianersornissamut najoqqutassiaq naapertorlugu aamma

akuliunissamut pisariaqartitsineq nalornissutigineqaraluarpuunniit, oqartussaasut iliuusissanik taamaattunik aallartitsinissaat piumasarineqarpoq. Oqartussaasut sila imaluunniit aningaasartuutissat iliuuseqarnermi pissarsiasaanut naleqqiunneqarsinnaannginnerinik naliliinerat peqqutigalugit upalungaarsimanermit iliuusissanik aallartitsisoqarsinnaannginnera eqqaassanngikkaanni, oqartussaasut akuliunissamut imaluunniit upalungaarsimanermit akiuiniarnermiluunniit iliuuseqarnissamut pisariaqartitsisoqannginneranik naammaginartumik qularnaassusilimmik inerniliisimappata aatsaat akuliunissaq pinngitsoortinneqarsinnaavoq. Mianersornissamut najoqqutassiaq inatsisissatut siunnersuummi § 3-mi immikkut allassimavoq, aammalu § 3-mut nassuiaatini sukumiisumik nassuiarneqarluni.

Avatangiisinut suliassaqarfik matumani aallaavittut pineqanngilaq, kisiannili pisoq ”mingutsitsinissamut ulorianartorsiornermik” kinguneqartussaansoq inatsisitigut naliliinerinnaq pineqarluni. Tassalu oqartussaasut inatsisissatut siunnersuut nassuiaatillu uku aallaavigalugit taamaallaat mingutsitsisoqarnissaanut ulorianartorsiorneqarsinsoq pingaarnertut naliliiffigissaavat, aammalu pisumi aalajangersimasumi mingutsitsinissamut ulorianartorsiornerup anertussusianik sukumiinerusumik aalajangersaaffiusumik annertuumik naliliinissaq pisussaaffiginnigilaat.. Kisiannili § 39, imm. 2-mi aalajangersakkami nutaami mingutsitsisoqarsimatillugu imaluunniit mingutsitsisoqarnissaanut ulorianartorsiorneqarsinsoq oqartussaasut alapernaarsuinermit aallartitsinissamut periarfissinneqarput, oqartussaasut taamatut alapernaarsuinnissaq upalungaarsimanermit akiuiniarnermulluunniit iluaqutaassasoq naliliippata. Taamatut alapernaarsuinnissaq pinngitsoorani pisussatut aalajangerneqanngilaq, kisiannili aallartitsinermit oqartussaasut paasissutissanik amerlanerunik pissarsinissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq, taakkunungalu paasissutissat avatangiisinut tunnganerusut ilaatinneqarput. Alapernaarsuinnikkut paasissutissanik taamaattunik pissarsisoqartillugu, oqartussaasut suliaminnik ingerlatitseqqinnerminni paasissutissat ilaatissavaat, taakkunungalu upalungaarsimanerup akiuiniarnerulluunniit aallartinnissaanik ingerlateqqinnissaanilluunniit pisariaqartitsisoqarnersoq naliliinerat ilaatinneqarpoq.

Erseqqissaatigineqassaaq, upalungaarsimanermit akiuiniarnermilu iliuutsinut, tassungalu ilanngullugu alapernaarsuinermit aningaasartuutit umiarsuup piginnittuanit akilerneqartussaamata, tamatumani luunniit inatsisissatut siunnersuummi § 47, imm. 1-mi kinaassusersiorfiunngitsumik akisussaaffeqarneq naapertorlugu mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq kisimi pineqaraluarpat. Allatut oqaatigalugu mingutsitsisoqarsinappat, aningaasartuutit kinaassusersiunngitsumik akisussaaffiliinissaq piunnaasaqataannigilaq.

Ilaatigut uuliamik sananeqaatinilluunniit ulorianaatilinnik allanik mingutsitsinissamut ulorianartorsiornermik pilersitsiviusartut nalinginnaasut tassaapput ikkarlinnerit apornerilluunniit. Taamatut pisoqartillugu imaanik mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq annertoorejussarsarpoq. Mingutsitsinissaq pinngitsoortinneqassappat imaluunniit killilersorneqassappat, iliuusissat pisariaqartinneqartut pilertortumik pitsaasumillu aallartinneqarsinnaassapput. Ilaatigut attaveqaatit killeqarnerat pissutigalugu tassunga aningaasartuutit nunanut allanut naleqqiullutik amerlanerujussuannorsinnaapput, naak kingusinnerusukkut akiuiniarnermit sulinissarpiaq

pisariaqarsimangitsoq imaluuniit pisariaqartitsineq annertussutsimigut aallaqqaammut isumaqarnermit killeqarnerujussuusoq paasineqaraluartoq.

Erseqqissaatigineqassaaq, mingutsitsineq pineqartoq uuliamit akuugaassutsinilluunniit mingutsitsinerinnarmut tunngasuunngimmat. Mingutsitsinermi aamma suliat avatangiisinut mingutsitsiviusut tamanut tunnganerusut pineqarput, soorlu umiarsuaq ilivitsoq umiusinnaavoq imaluunniit umiarsuup ilaa avatangiisinut siaruarsinnaalluni.

2.19. Mingutsitsisoqarneranik nalunaaruteqartarneq (kapitali 17)

Kapitali 17 (§§ 40-43) inatsisissatut siunnersuut manna aqputigalugu annertusineqassasoq erseqqissarneqassasorlu siunnersuutigineqartoq nalunaarusiortarnermut maleruagassanik imaqqarpoq, tassungalu imaani mingutsitsisoqarnerani imaluunniit mingutsitsinissamut ulorianartorsiortoqarnerani nalunaaruteqartarneq ilaatinneqarpoq, tassanilu mingutsitsisoqarsimatillugu nalunaaruteqartarnissamut, taamatullu umiarsuit ulorianartunik useqarnerinik ingerlaavartunik nalunaaruteqartarnissaannut Naalakkersuisut maleruagassanik sukumiisunik aalajangersaanissamut periarfissinneqarput. §§ 40-43-mi maleruagassanut MARPOL-imut isumaqatigiisummi tassungalu allattaavik I-imi maleruagassat, ulorianartunik useqarneq pillugu nalunaaruteqartarnermut EU-mi maleruagassat ilaat, kiisalu Londonimi isumaqatigiisummi, Londonimi isumaqatigiisummut ilassummi aamma OSPAR-imut isumaqatigiisummi imaani eqqaasarnermut ikuallaasarnermullu maleruagassat tunngavigineqarput.

Tamatuma peqatigisaanik ilaatigut tuniniaasartut aamma eqquussuisartut/avammut annissuisartut sananeqaatit atortullu umiarsualivinni usilersuunneqartut usingiarneqartullu katitigaanerinik amerlassusiinillu paasissutissiisarnissaannut Naalakkersuisut maleruagassanik sukumiisunik aalajangersaasinnaanerit periarfissinneqarpoq.

2.20. Akuliunneq (Kapitali 18)

Kapitali 18 (§§ 44-48) mingutsitsinermik pinaveersaartitsinermi akiuiniarnermilu pisariaqartillugu umiarsuarnut akuliunnissamut maleruagassanik imaqqarpoq. Siusinnerusukkut taamaallaat imaani mingutsitsineq taaneqarpoq, maannali aamma imaani sulianit silaannarmik mingutsitsineq ilaatinneqalersoq erseqqissarneqarpoq.

Mingutsitsisoqarnerani Naalakkersuisut, politiit aamma Issittumi Sakkutooqarfik pisariaqartillugu umiarsuarmik misissuisinnaapput.

Aamma oqartussaasut taakku mingutsitsisoqartillugu umiarsuarnut pequussuteqarsinnaapput inerteqquteqarsinnaallutillu, taassunga ilanngullugu umiarsuarnik aallaqqusiunnaarsinnaallutik, taamatullu pisut ilaanni avatangiisinik illersuinissamut pisariaqartitsisoqartillugu iliuusisanik allanik aalajangersaasinnaapput. Aamma nutaatut taamatut inerteqquteqarnissamut pequussuteqarnissamullu ersarinnerusunik maleruagassiortoqarsinnaavoq.

Nutaaliaq alla tassaavoq maleruagassanik ilassuteqarneq, tassaasumik tulaqqusiunnaarnermik taaneqarsinnaasumik Naalakkersuisunik periarfissiisoq, taamaalilluni umiarsuaq Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut tulaqqujunnaarlugu.

. Ilassut taanna ilaatigut akuliunnissamut sakkussat saniatigut atugassiaavoq, umiarsuarnut inerteqquteqarnermut imaluunniit peqqussuteqarnermut naalanngitsunut atorneqarsinnaasoq, kisiannili aamma umiarsuarnut nunami allami inerteqquteqarfigineqarsimagaluarlutik naalanngitsunut allatulluunniit inatsisinik maleruagassanik unioqqutitsisimasunut Naalakkersuisut tulannissamut inerteqquteqarnissaannut periarfissiilluni.

Kiisalu upalungaarsimanermi akiuniarnermilu iliuutsinut aningaasartuutit umiarsuarmik piginnittumit akilerneqartussaanut erseqqissarneqarpoq, taamatullu umiarsuup iperarneqannginnerani aningaasartuutitut taamaattunut qularnaveeqqusiinissamut piunasaqarsinnaarnermut periarfissiisoqarluni.

Kiisalu tassani allassimavoq, immani Nunamilu Allannugtsaaliukkami sinerissani saliinermut aningaasartuutit Naalakkersuisunit akilerneqassasut, kiisalu mingutsitsisoq nassaarineqarsinnaatinnagu sinerissami saliinermut kommunalbestyrelsi akiliisussaasoq allassimalluni.

2.21. Atuutsitsiniarnermut suliniutit

Inatsisartut inatsisaata matuma atuutsinneqarnerani atuutsitsinissamut iliuusissat akornanni immikkoortitsisoqarpoq:

- Inassuteqarneq.
- Unioqqutitsinaveersaaqqusineq.
- Peqqussuteqarneq imaluunniit inerteqquteqarneq.
- Politiinut unnerluussineq.

Atuutsitsinissamut iliuusissat ataasiakkaat ”allornertut sisamatut”, tamatigut nakkutilliisarnermi oqartussaasunit aqqusaarneqartussatut paasineqassanngillat, tassalu suliat tamarmik inassuteqarnermik aallarniuteqartassanngillat. Atuutsitsinermi annertoqatigiissutsimik tunngaveqarneq malinneqassaaq, tassalu akuliunneq siunertaasumit sakkortunerussanngilaq, taamaattorli immikkoortoq 2.18-imi mianersornissamut najoqqutaqarnerup isumaa allassimasoq takuuk. Erseqqissaatigineqassaaq, atuutsitsinissamut iliuusissani peqqussuteqarneq inerteqquteqarnerlu kisimik inatsisip oqaasertaani ersarissumik allassimammata.

Nunami sulianut atuutsitsisarnermut naleqqiullugu imaani pingaartumik umiarsuarnut, piffissap siviunerusup ingerlanerani sumiiffimmi sumiiffiulluunniit immikkoortuani ataasiinnarmiiginnartanngitsunut atuutsitsinissamut sukkaasumik iliuuseqarnissaq apeqqutaasussaavoq.

Taamaattumik atuutsitsinissamut iliuusissat, soorlu inassuteqarnissaq unioqutitsinaveersaaq-qusinerlu, pingaartumik umiarsuarnit suliat pineqartinnagit, imaluunniit umiarsuaq assersuuti-galugu piffissami sivisuumi kisarsimappat, aammalu umiarsuaq piginnittorluunniit Kalaallit Nunaanni najugaqavissuuppat, imaluunniit akulikitsumik Kalaallit Nunaanniittarpat atorne-qarsinnaapput.

Inassuteqarneq:

Inassuteqarneq atuutsitsinermi sakkussani sakkukinnerpaavoq, tamatumalu saniatigut atorne-qarnerpaalluni.

Inassuteqaat tassaavoq oqaasiinnaat atorlugit allakkatigulluunniit qinnuteqaat, nakkutilliisar-nermi oqartussaasut akisussaasumut piffissap taaneqartup iluani, soorlu nakkutilliartornissap tullia nallertinnagu pissutsinik naammaginangitsunik iluarseeqqusissutit.

Oqaasiinnaat atorlugit inassuteqaat kisimiitinneqartariaqanngilaq. Akisussaasuusooq inassute-qaat malinniarlugu nalunaaruteqarpat, kingusinnerusukkut uppernarsaatissanik pisariaqartitsi-lersinnaaneq eqqarsaatigalugu oqaasiinnaat atorlugit isumaqatigiissutigineqartoq taanna pillu-gu allakkatigut uppernarsaammik malitseqartinneqartariaqarpoq. Nalunaarut oqaatigineqartoq naammassineqarsinnaanngippat, nakkutilliisarnermi oqartussaasut atuutsitsiniarnermi iliuusis-sanik allanik eqqarsaateqartariaqarpoq.

Inassuteqaat avatangiisinut pissutsinut ilungersunannginnerusunut naammassinnaavoq, taa-maallaalli malinneqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaappat atorneqassalluni. Nakkutilliisar-nermi oqartussaasut eqqumaffigisariaqarpat, inassuteqaatit imaaliillaannaq atuutsitsilerner-mik kinguneqarsinnaanngimmata, soorlu peqqussutit inerteqqutilluunniit inatsisinut pituttuif-fiusut taamatut pisarnerattut. Inassuteqaat akisussaasut nakkutilliisarnermilu oqartussaasut akornanni isumaqatigiissutit ilusilerneqarsimagaluarpalluunniit taanna atuutissaaq.

Tamatuma kingorna eqqartuussinermik kinguneqartumik mingutsitsisoqarpat, inassuteqaat tunniunneqartoq uppernarsaasiinissamut naleqarsinnaavoq, tassani uparuarneqartoq avatangi-i-sinut pissutsit eqqarsaatigineqarsinnaasut pillugit ilisimatitsisoqarsimasussaammat. Taamaa-lilluni mingutsitsineq minnerpaamik mianersuaalliornermik tunngaveqartinneqarsinnaavoq. Kisiannili inassuteqaaterpiamik unioqutitsineq – oqaatigineqartutut – pineqaatissiiviusin-naanngilaq.

Avatangiisini pissutsit naammaginangitsut ataasiaannarlutik uparuaaffiusariaqarput. Eqqar-tuussisoqassappat pissutsit ataatsit pillugit inassuteqaqattaarnerit nakkutilliisarnermi oqartus-saasut inissisimanerinek nukillaartitsisinnaapput, taamaattoqassappat nakkutilliisarnermi oqar-tussaasut inatsisinik atuuttunik atuutsitsinnginnermi kinguneqartitsinnginnerat ersissammat. Kiisalu inassuteqaqattaarnerit pissutsit pineqartut pingaartinneqannginnerinik kukkusumik isummertitsisinnaapput.

Pissutsit inerteqqutaasut tamatigut peqqussuteqarnikkut imaluunniit inerteqquteqarnikkut kinguneqartinneqartariaqarput. Piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorujussuarluni inatsisinik unioqqutitsisoqarnerani nakkutilliisarnermi oqartussaasut politiinut unnerluussisoqassanersoq pillugu naliliisassapput.

Unioqqutitsinaveersaaqqusineq:

Unioqqutitsinaveersaaqqusinermit tunuliaqutaasut tassaapput inatsisissatut siunnersuummi matumani maleruagassanik imaluunniit maleruagassanik piumasaqaatinilluunniit taanna naapertorlugu aalajangersarneqartunik unioqqutitsinerit, soorlu:

- Tamanut tunngasunut inerteqquteqarnermik unioqqutitsineq.
- Immikkut ittumik akuersissutinut, akuersissutinut akuerineqarnernullu piumasaqaatinik unioqqutitsinerit.
- Peqqussummik naammassinninngitsoorneq.

Unioqqutitsinaveersaaqqusineq pissutsit inatsisinut naapertuuttunngortinneqanngippata, politiinut unnerluussinissaq tulliuussasoq pillugu eqqaasitsissutitut isigineqarsinnaavoq, tamatumalu peqatigisaanik tamanna unioqqutitsinaveersaaqqusinermit erseqqissarneqartariaqarpoq.

Unioqqutitsinaveersaaqqusissut nalinginnaasumik siumoortumik ilisimatitsissutigineqassanngilaq (tusarniaaneq), taamatullu unioqqutitsinaveersaaqqusineq kapitali 21-mi maleruagassat malillugit maalaarutigineqarsinnaanngilaq.

Uppernarsaatissat eqqarsaatigalugit unioqqutitsinaveersaaqqusineq allakkatigut nalunaarutigineqassaaq. Allakkatigut nalunaaruteqarneq tamatuma peqatigisaanik pissutsit amerlanersaanni naleqqunnerpaasarpoq, unioqqutitsinaveersaaqqusissut suliassanut tunngasuinnaat eqqarsaatigalugit naammassinninnissamut piffissaliussamik imaqartariaqarmat. Ilaatigut mingutsitsinerup suunera, ilaatigullu tiguisusappat pissutsinik inatsisinut naapertuuttunngortitsinissamut piffissaqarnera malillugu piffissaliussaq killilerneqartariaqarpoq. Tiguisup unioqqutitsinaveersaaqquneqarnermini piffissarititaasoq malissinnaanngippagu, imaluunniit paasissutissat allat nutaat aalajangiisullu pissarsiarineqarpata, nakkutilliisarnermit oqartussaasut piffissaliussaq sivitsorsinnaavaat.

Piffissaliussaq qaangerneqarpat, tiguisup piffissarititaasoq malinniarsimagaluarpagu, imaluunniit nammineerluni qaangiinermit pisuunngippat, aatsaat piffissamik sivitsuisoqartariaqarpoq. Pingaarnertut piffissamik sivitsuineq ataasiaannarluni pisariaqarpoq, tamannalu aatsaat unioqqutitsinaveersaaqqusineq piffissarititaasup naanerani naammassineqarsimassasoq naatsorsuutigineqarpat pisariaqarluni. Pisuni mingutsitsinissamut ulorianartorsiortoqartillugu, nakkutilliisarnermit oqartussaasut kapitali 18 naapertorlugu akuliunnissaq eqqarsaatigisariaqarpat.

Tiguisup unioqutitsinaveersaaqqusineq piffissaliussap iluani naammassisimangippagu, pisuni tamani politiinut unnerluussinissamut tunngavissaqarnersoq nakkutilliisarnernut oqartussaasut naliliisariaqarput. Tamatumunnga atatillugu tiguisoq piffissaliussap iluani pissutsit inatsisinut naapertuuttunngortinniarlugit ilungersuuteqarsimanersoq, kisiannili iluatsitsinngitsoorsimanersoq pingaartinneqassaaq.

Peqqussuteqarnek imaluunniit inerteqquteqarnek:

Inatsisissatut siunnersuummi matumani allaffissornermi maleruagassat, peqqussuteqartarnermut inerteqquteqartarnermullu atuuttut assigiinngissuteqanngillat. Taamaattumik matuma kinguliani taaguutit ataatsimut ”peqqussuteqarnermik” taagorneqassapput.

Peqqussuteqarnerup inassuteqarnermut imaluunniit unioqutitsinaveersaaqqusinermit naleqqiulluni allaassutigaa, peqqussuteqarnermi oqartussaasut toqqaannarnerusumik sunniuteqartussanik ”sulinermi sakkussaqalermata”. Tassanilu pingaartumik § 45, imm. 1 soqutiginaateqarnerpaavoq, tassani mingutsitsisoqarsimappat imaluunniit mingutsitsisoqarnissaanut ulorianartorsiortoqarpat, nakkutilliisarnernut oqartussaasut angalanissamut allanillu suliaqarnissamut tunngatillugu peqqussuteqarsinnaanerannik annertuumik periarfissinneqarmata.

Inassuteqarnermi imaluunniit unioqutitsinaveersaaqqusinermi taamaallaat inatsisip malinneqarnissaa siunnerfigineqartarpoq, soorlu suliaq akuersissummik pisariaqartinneqartumik pisesarseqqaarani aallartinneqarsimappat. Taamatut pisoqartillugu amerlanertigut ”sulinermit sakkussanik” immikkut pisariaqartitsisoqartanngilaq, atuutsitsiniarnermilu unioqutitsinaveersaaqqusisoqartariaqarpoq, immaqqa politiinut unnerluussinermik ilaqartinneqartumik.

Tiguisup peqqussutip naammassineqarnissaanut piffissarititaasoq malissinnaangippagu, imaluunniit paasisutissat allat nutaat aalajangiisuusullu pissarsiarineqarsimappata, nakkutilliisarnernut oqartussaasut aalajangiinertut nutaatut piffissaliussamik sivitsuisinnaapput. Piffissaliussaq qaangerneqarpat, tiguisup piffissarititaasoq malinniarsimagaluarpagu, imaluunniit nammineerluni qaangiinnermut pisuunngippat, aatsaat piffissamik sivitsuisoqartariaqarpoq. Pingaarnertut piffissamik sivitsuineq ataasiaannarluni pisariaqarpoq, tamannalu aatsaat unioqutitsinaveersaaqqusineq piffissarititaasup naanerani naammassineqarsimassasoq naatsorsuutigineqarpat pisariaqarluni. Pisuni annertunerusumik mingutsitsinissamut ulorianartorsiortoqartillugu, nakkutilliisarnernut oqartussaasut taamatut ulorianartorsiorneq pinngitsoortinniarlugu § 45, imm. 2 naapertorlugu iliuuseqaqqittoqarnissaa eqqarsaatigisariaqarpaat, pisunilu tamani upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanik aallartitsisariaqarlutik, taakkunungalu kapitali 16-imi maleruagassat naapertorlugit alapernaarsuisinnaaneq ilaatinneqarpoq.

Pisuni peqqusummik inerteqqummilluunniit naammassinninnissamut piffissaliisoqarsimatillugu, aammalu tiguisup piffissaliussap iluani peqqussut inerteqqulluunniit naammassisimangippagu, pisuni tamani politiinut unnerluussinissamut tunngavissaqarnersoq nakkutilliisar-

nernut oqartussaasut naliliisariaqarput. Tamatumunnga atatillugu umiarsuarmik piginnittoq, suliffeqarfik, inuk il.il. ilungersuussilluni iliuuseqarsimanersoq, kisiannili piffissaliussaasinnaasup iluani pissutsinik inatsisinut naapertuuttunngortitsiniarluni ilungersuuteqarnermini naammassinninngitsoorsimanersoq pingaartinneqassaaq.

Politiinut unnerluussineq:

Nakkutilliinermut atuutsitsinermullu atatillugu suliat amerlanerpaartaat allaffissornikkut naammassineqartariaqarput naammassineqarsinnaassallutillu. Nakkutilliisarnernut oqartussaatut tamatigut eqqarsaatigisariaqarpaat, allaffissornermi atortussat unioqqutitsinerup isumaginnissaanut naammannersut.

Allaffissornermi atortussat unioqqutitsinermik isumaginissaannut naammangitsut, imaluunniit unioqqutitsineq annertuujusoq paasineqarpat politiinut unnerluussisoqassaaq. Politiinut unnerluussutip tunniunneqannginnerani, § 68-imut nassuiaatit naapertorlugit allaffissornikkut pillaaammik akiliisitsineq atorsinnaanersoq aamma eqqarsaatigineqartariaqarpoq.

2.22. Nakkutilliisarneq (kapitali 19)

Kapitali 19 (§§ 49-50) inatsisissatut siunnersuutip imaluunniit maleruagassat taanna naapertorlugu aalajangersarneqartut malinneqarnerinik nakkutilliisarnermut maleruagassanik imaqarpoq, tassanilu ilaatigut MARPOL-imut isumaqatigiissummi piumasaqaatit malinneqarnissaat siunnerfigineqarpoq.

Aammattaaq § 50-imi nutaami erseqqissarneqarpoq, Naalakkersuisut inatsisinik unioqqutitsinerit annikitsuinnaatillugit imaluunniit inatsisinut naapertuuttunngortitsinissamut aningaasartuutissat unioqqutitsinerup pinngortitamut sunniutiginerlutassaanut naleqqiunneqarsinnaatinagit, inatsisinut naapertuuttunngortitsinissap pinngitsoorsinnaaneranik aalajangiisinnaasut.

Erseqqissaatigineqassaaq, Inatsisartut peqqussutaanni § 37, imm. 1 2004-mi atorunnaarsinneqarmat, tamatumalu kingorna § 37, imm. 2 § 37, imm. 1-imut inissinneqarmat. Inatsisissatut siunnersuut manna aqcutigalugu siunnersuutigineqarpoq, Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 37, imm. 1 inatsisissatut siunnersuummi atorunnaarsinneqassasoq, aalajangersagaq taanna misileraanermut pisoqqamut, 1980 sioqqullugu pisimasumut attuumassuteqarmat. Aaqquisuussinermi tassani umiarsuit lastiisa tankiini uuliap sinnikuinut saviminermik aalajangersimasumik qalliinermi savimernit sannakuinik ikisisoqartarpoq, taamaalilluni uuliap sinnikuinik imaarsisoqassappat sumiissusersisoqarsinnaassalluni. Ullumikkulli tamatumunnga taarsiullugu uuliap katitigaanerani ”akuugaassutsimut naqissutai” sukumiisut misissorneqartarput, taamaattumillu Inatsisartut peqqussutaanni § 37, imm. 1 naleqqukkunnaarsimalluni.

2.23. Attaveqaqatigiinneq (kapitali 20)

Kapitali 20 (§ 51), nutaajusoq, innuttaasunik attaveqaqateqarnermut maleruagassanik sukumiisunik aalajangersaasinnaanermut piginnaatitsissummik imaqarpoq, tassungalu qarasaasiat kisiisa atorlugit attaveqaqatigiinnermut maleruagassat ilaatinneqarput.

2.24. Maalaaruteqartarneq (kapitali 21)

Maalaaruteqartarnermut maleruagassanik Kapitali 21 (§§ 52-56) imaqarpoq. Kapitali maalaaruteqartarnermut maleruagassanik nutaanik, avatangiisinut inatsimmit aaneqartunik imaqarpoq, aammalu maalaaruteqartarnermut maleruagassanut atuuttunut taartaalluni. Maalaaruteqartarnermut maleruagassat sukumiinerut taakkunungalu nassuiaatit annertunerusut, pissutsinik maalaaruteqarnermut isumalinnik arlalissuarnik ersarinnerulersitsivoq.

2.25. Aalajangersakkat allat (kapitali 22)

Aalajangersakkanik arlalinnik, inatsisissatut siunnersuummi kapitalinut allanut ilanngutissalugit naleqqutinngitsunik Kapitali 22 (§§ 57-61) imaqarpoq. Tassunga aalajangersakkat, avatangiisit illersorneqarnissaat eqqarsaatigalugu pisariaqartitsinermi inatsisissatut siunnersuut naaportorlugu akuersissutinik, akuerinninnernik immikkullu ittunik akuersissutinik atorunnaarsitsinissamut periarfissiiffiusut ilaatinneqarput.

Tamatuma peqatigisaanik kapitali ilaatitsitsinninnissamut aalajangersakkanik pingaarutilinnik arlalinnik imaqarpoq, ilaatigut ajornartoornernut ajornartorsiornernullu tunngasunik, tassanilu inatsisissatut siunnersuummi mingutsitsinermut aalajangersakkat arlalissuit taamatut pisoqartillugu malinneqartussaanninnerat qulakkeerneqarpoq.

Kiisalu imartanik, piumasaqaatinik sukannernerusunik atuutsitsiviusussanik Naalakkersuisut toqqaasinnaasut erseqqissarneqarpoq.

Tamatuma saniatigut kapitali inatsit malillugu aqutsinermi oqartussaasut tamatumunnga aningaasartuutaannut matussutissatut akitsuusiisarnermut maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut piginnaatitsissummik imaqarpoq. Aalajangersakkap oqaasertaanit annertuut avatangiisinut inatsimmi § 14-imut assingupput. Kisiannili inatsisip oqaasertarpiaani nassuiaatinilu avatangiisinut inatsimmi § 14-imut naleqqiullugu aalajangersakkap atuuffiisa ilaat annertusineqarput., ilaatigut ingerlatseqatigiiffiit akuersissusiortartut nakkutilliinermut akuersissutinillu tunniussisarnermut aningaasartuutaasa matussuserneqartarnerat eqqarsaatigalugu.

Kiisalu aalajangersakkamik, Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuut malillugu suliassanik oqartussaasunut allanut, soorlu danskit oqartussaasuini Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmut imaluunniit ingerlatseqatigiiffinnut akuersissusiortartunut suliakkiisarnissamut piginnaatitsiviusumik ilanngussisoqarpoq. Tamatumani imermut oqimaaloquttamut maleruagassat nutaat

aqunneqarnerisa oqartussaasumut ataatsimut katersorneqarsinnaalernissaat, aammalu nakkutilliisarnermi suliaasat ingerlatseqatigiiffinnut akuersissusiortartunut, ilaatigut umiarsuit nunani tamalaani isumaqatigiissutinik, soorlu imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissutinik malinnaanersut nakkutilliisarnermik immikkut piginnaanngorsarsimasunut suliaakkiissutigineqarsinnaanissaat pingaarnertut siunertarineqarpoq.

2.26. Pineqaatissiisarneq atortuulersitsinerlu pillugit aalajangersakkat (Kapitali 23)

Kapitali 23 (§§ 62-71) pineqaatissiisarnermut atortuulersitsinernullu aalajangersakkanik ima-qarpoq, tassungalu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanik ataasiakkaanik unioqqu-titsisoqarnerani kinaassusersiunngitsumik akisussaaffeqartitaaneq (pisuussuteqarani akisus-saatitaaneq) pillugu maleruagassat, aamma suliffeqarfiit (aktianik piginneqatigiiffiit, kommu-nit, Namminersorlutik Oqartussat il.il.) akisussaaffeqarnerat, inatsisissatullu siunnersuummi imermut oqimaaloquttamut maleruagassani ukiuni pingasuni immikkut ittumik ikaarsaarfe-qarneq pillugu maleruagassat ilaatinneqarput.

Inatsisissatut siunnersuummi pillaammik akiliisitsisarnermut maleruagassat ilaannik allanngu-isoqarpoq, ilaatigut pillaammik akiliutissat amerlassusissaannut ilitsersuutit arlallit, § 68-imut nassuiaatini takuneqarsinnaasut aammalu suliat ilaanni akiliisitsinerit allinerinut maleruagassat aqutigalugit.

Pillaammik akiliutissat amerlassusissaannut ilitsersuutaasut pinaveersaartitsissutsit sunniu-teqassapput, tamatumalu peqatigisaanik ataani taaneqartutut allaffissorinnikkut pillaammik aki-ligassiissutaasut annertussusilerneqartarnerisa naammaginartumik assigiikannernissaat qulak-keerneqassalluni. Taamatuttaaq tamanna inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanik unioqqu-titsinermik suliani allaffissornermi sulisut suliaannik oqilisaassisussatut naatsorsuuti-gineqarpoq. Pillaammik akiligassiissutaasut annertussusissaannut ilitsersuutit allaffissornermi sulisunut tunngatinneqassapput, kiisalu suliat eqqartuussivinni suliarineqartut pillaammik aki-ligassartaasa annertussusilerneqarnissaannut atatillugu unnerluussisut, illersuisut eqqartuussi-sullu aamma ilitsersuutini taakkunani ujartuisinnaassapput.

Erseqqissaatigineqassaaq, Naalakkersuisut pillaammik akiligassiisarnissamut ilitsersuusior-sinnaasussaammata. Ilitsersuutini taamaattuni kapitali 23-mi aalajangersakkanut nassuiaatit aallaavigineqartariaqarput, taakkunungalu § 68-imi pillaammik akiligassiissutaasussat amer-lassusissaannut ilitsersuutit taaneqartunut nassuiaatit ilaatinneqarput. Kisiannili Naalakker-suisut pillaammik akiligassiissutit annertussusissaannut ilitsersuutit pituttorsimaffigissangi-laar, aammalu inatsisissatut siunnersuummi siunertaasup naammassineqarnissaannut pisaria-qartutut naleqquttutulluunniit naliliisoqarpat qummut amnullu iluarsisinnaassallugit, taama-tuttaarlu inatsisissatut siunnersuutit akuerineqareernerani soorlu aningaasat nalingisa nikerar-nerat malillugu iluarsisinnaassavaat. Kiisalu Naalakkersuisut unioqqu-titsinerinut, § 68-imut nassuiaatini oqaatigineqanngitsunut pillaammik akiligassiissutaasussanut ilitsersuutinik ilan-ngussisinnaapput.

Suliniutit allat, aamma allaffissornermi suliniutinut oqilisaassisussatut naatsorsuutigineqartut tassaapput, § 68 naapertorlugu allaffissornikkut pillaammik akiliisitsisarnerup atorineqarsinnaaneranut maleruagassat nutaat. Taamaalilluni suliani pisariunnginnerusuni unioqqutitsisoq pisuulluni, aammalu pillaammik akiligassiissutigineqartoq akilerniarlugu nalunaarpat, suliaq eqqartuussivinnut ingerlateqqaanngikkaluarlugu allaffimmi sulisumit aalajangiiffigineqarsinnaalissapput.

Erseqqissaatit arlaliusut nutaartaattut allatut umiarsuit pillaammik akiligassiissutinik suliamiluunniit aningaasartuutinik akiliinissaat qulakkeerniarlugu umiarsuarnik aallaqquusiunnaarsinnaaneq saqqummiunneqarpoq, taakkununngalu umiarsuarnik nunanit allaneersunik aallaqquusiunnaarsinnaaneq ilaavoq. Tamatuma peqatigisaanik inatsisissatut siunnersuuterpiami erseqqissarneqarpoq, akiligassiissutit Nunap Karsianut tuttassasut.

Kiisalu inatsisinik unioqqutitsinerni arlalinni suliani uparuaasinnaanermut piffissarititaasoq ukiunut tallimanut aalajangersarneqarpoq. Unioqqutitsinernik ”takoriaannaanngitsunik”, soorlu inatsisinik unioqqutitsilluni sananeqaatinik atortunilluunniit imaanut eqqaanernik, aatsaat kingusinnerujussuakkut paasineqartunik pisoqarsimasinnaanera tassani tunngavigineqarpoq.

Kiisalu Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq malillugu aalajangiinerit, inatsisissatut siunnersuut manna malillugu nutaamik aalajangiisoqarsinnaanerata tungaanut atuutiinnartassasut, aammalu suliat ingerlareersut Inatsisartut peqqussutaanni maleruagassat malillugit naammassineqartassasut erseqqissarneqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik inatsisip oqaasertaani erseqqissarneqarpoq, unioqqutitsinerit inatsisartut peqqussutaat malillugu aalajangiiffigineqartut Inatsisartut peqqussutaanni pineqaatissiisarnermut maleruagassat malillugit pineqaatissiiffiusassasut.

3. Pisortanut aningaasaqarnermut allaffissornermullu sunniutissat

Kapitalimi matumani Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu aningaasaqarnermut allaffissornermullu sunniutissat nassuiaatigineqarput.

Siunnersuut imminermi Namminersorlutik Oqartussat oqartussaasutut suliaannut aningaasaliissutaareersunut sunniuteqassanngilaq, taamatullu inatsisissatut siunnersuummi kommunit aningaasaqarnikkut pisussaaffilerneqassanngitsut naliliisoqarpoq. Kisiannili inatsisissatut siunnersuutip kingunerisaanik Naalakkersuisut assersuutigalugu nunani tamalaani isumaqatigiissutinik atuutsitsilernermit atatillugu imaniavatangiisinik illersuinissamut piumasaqaatinik sakkortunerusunik saqqummiussisinaanissamut piginnaatinneqarput. Tamatumunnga aningaasaliisarneq suliat ingerlanerini akuerineqartassapput.

Namminersorlutik Oqartussat allaffeqarfiannut inatsisip allaffissornermut sunniutissai eqqarsaatigalugit, oqartussaasut suliaasaat aningaasaqarnermut sinaakkusiussat pioreersut iluanni

isumagineqarsinnaasussatut naliliiffigineqarput. Kisiannili inatsisissatut siunnersuut aqqutigalugu suliat maleruagassiuunneqarsimasut arlallit annertusineqassapput. Tamatumani inatsit naapertorlugu aqutsinerpiami sulisut isumalluutaasut amerlinissaasa killilimmik pisariaqarsinnaanera naatsorsuutigineqarpoq.

Kommuninut allaffissornermut sunniutissat eqqarsaatigalugit, imaani avatangiisinut inatsisip atuuttup allaffissuutigineqarneranut naleqqiullugu, inatsisissatut siunnersuut imminermini kommunini sisamaasuni sulisut avatangiisinik suliaqartut amerlassusissaannut sunniuteqartussaangitsutut naliliiffigineqarpoq. Tassalu imaani avatangiisinut inatsit tunngavigalugu aqutsineq pingaartumik Naalakkersuisut isumagisassaraat. Taamaakkaluartoq inatsisissatut siunnersuummi sukannerulersitsinerit ilaat nunami sulianut sunniuteqarsinnaanissaat mattunneqarsinnaanngilaq, mingutsitsisut ilaannik suliaqartarnermi nunami eqqaanissaq allatulluunniit suliaqarnissaq annertunerusumik ilaatinneqartussatut eqqarsaatigineqarsinnaalerat.

Eqqaanissamut inerteqquteqarneq assersuutitut taaneqarsinnaavoq, taannalu malillugu maanna taamaallaat sananeqaatinik uumassusilinnik atortunik arrorsinnaasunik, aalisarnermi piniarnermilu pinngortunik eqqaanissamut akuersissuteqartoqarsinnaalissaaq, taamaattumillu tamanna nunami eqqagassanik paaasarnissamut pisariaqartitsinermit sunniuteqartussaavoq. Taamatuttaaq umiarsuarnik nunami agguisarneq allaffissornermi suliaassanik annertusisitsissaaq. Suliali taamaattut avatangiisinut inatsimmi atuuttumi sinaakkusiussat iluanni isumagineqartartussaassapput, aammalu tamatumani allaffissornermut isumalluutit ilaneqarnissaannut pisariaqartitsineq killeqartuinnarmik annertusissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Aappaatigut eqqumaffigineqartariaqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi sukannerulersitsinerit mingutsitsinissamut ulorianartorsiornerup annikillineranik mingutsitsinerpiaallu ikilinerinik kinguneqartussatut naatsorsuutigineqarmata, tamatumalu kingunerisaanik pingaartumik Namminersorlutik Oqartussat, kisiannili aamma kommunit taamatut pisoqarneranut aningaasartuutaat ikilisussatut naatsorsuutigineqartariaqarlutik. Taamatuttaaq naatsorsuutigineqartariaqarpoq, maanna erseqqissumik naqissuserneqarnerata kingunerisanik, tassaassammata Naalakkersuisut – mingutsitsisoq pinnani – upalungaarsimanermit-akiuiniarnissamullu pisariaqartitsinermit naliliisartussat

Namminersorlutik Oqartussanut aamma kommuninut aningaasaqarnermut sunniutissat naliliiffigineqarnerinut atatillugu innersuussutigineqassaaq, inatsisissatut siunnersuummi ASN-imut aalajangersakkani nutaani oqartussaasut aningaasartuutaannut matussutissat pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaaneq periarfissinneqarmat, kiisalu umiarsuit inissitat qimaannakkallu pillugit aalajangersakkat nutaat umiarsuarmik piginnittup oqartussaasut aningaasartuutaannik akiliinissamut pisussaaffilerneqarnissanut, pisariaqassappallu oqartussaasut umiarsuup isumagineqarneranut aningaasartuutaat matussuserniarlugit umiarsuarmik tunisisinnaanermut periarfissiisoqarluni, taamaattorli tak. matuma kinguninnguani nassuiaatit. Inatsisissatut siunnersuummi akitsuusiisinaanermi periarfissat atorneqarnissaat mingutsitsisup akiliisarnissaanut tunngaviusunut naleqqupput, taamatullu oqartussaasut aningaasartuutaannik killiler-

sueqataasinnaallutik. Taamatuttaaq inatsisissatut siunnersuummi imermut oqimaaloquttamut aalajangersakkat nutaat immikkut ittumik akuerineqarnissamut qinnuteqartup aningaasartuutit ilaannik akiliisarnissaanik imaqarput.

Matuma siuliani allassimasut apeqquataatinnagit, kapitali 11-mi umiarsuit inissitat qimaannakkallu pillugit maleruagassat umiarsuarnik taamaattunik peersinermut aningaasartuutit kinguneqartartussaapput, tassungalu umiarsualivimmut inissiinermut igitsinermulluunniit aningaasartuutit ilaatinneqarput. Umiarsuarmut akisussaasoq akiliisinnaangippat, imaluunniit umiarsuup naleerussimanera umiarsuulluunniit tunineqarnerani isaterneqarneraniluunniit isertitanut qularnaveequsiiffigineqarsimasinnaasut salliutinneqarnissaat pissutaalluni umiarsuup nalingatigut akiliisitsissutinut matussusiinissamut qinnuteqartoqarsinnaangippat, tamatumunnga atatillugu Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuuteqartinneqarsinnaapput. Kisiannili erseqqissarneqassaaq, tamatumunnga atatillugu inatsisissatut siunnersuut toqqaannartumik ingerlaannartumilluunniit aningaasartuuteqarfiusussaangimmat, inatsisissatut siunnersuummi taamaallaat aalajangersakkat, suliniutinik aallartitsinissamut periarfissiisut atuutsineqalermata. Periarfissap taassuma atorneqarnissaata kissaatigineqarnera malillugu tamatumunnga aningaasalersuutissat immikkut ittumik isummerfigineqartassapput, aammalu aningaasanut inatsimmi immikkut ittumik aningaasaliinikkut aningaasanik qinnuteqartoqarsinnaassalluni.

Tigooraaveqarfiliorsinnaanermut tunngatillugu isumaliutersuutit taakku aamma atuutissapput, inatsisissatut siunnersuummi taakku qanoq sananeqarnissaat imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit suliffeqarfinnilluunniit namminersortunit sananeqartariaqarnerat aalajangiiffigineqangimmat, taamaallaalli tigooraaveqarfiit pillugit maleruagassiornissaq aammalu taakku sananeqarnissaannut aalajangiisinnaanissaq periarfissiisutigineqarluni. Atortoqarfiit taamaattut sananeqarnissaat aalajangiunneqassappat, tamanna pissutsit malillugit Namminersorlutik Oqartussanut aningaasartuuteqarfiusussaavoq. Kisiannili aningaasartuutit taakku atuisut akiliisarnissaannik piumasaqaateqarnikkut naammassineqarsinnaanissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Aningaasartuutit ilaannaat mingutsitsisup akiliisussaanageranik najoqqutassiaq malillugu atuisunit akiliutit atorlugit matuneqarsinnaassappata, taakku aningaasalersornissaa isummerfigineqarnissaa pisariaqartussaavoq.

Kiisalu pillaammik akiliutissat annertussusissaannut ilitsersuutit allaffissornikkullu pillaammik akiligassiisarnerup atorneqartarnera pillugu maleruagassanik nutaanik ilanngussisoqarpoq. Suliniutit marluusut taakku inatsisissatut siunnersuummi maleruagassanik unioqqutitsinerit pillugit sulianut atatillugu allaffissornermi nammagassanik ikilititsisussatut naatsorsuutigineqarput. Aamma inatsisissatut siunnersuummi nutaatut allassimavoq, pillaammik akiliutit Nunap Karsianut tutsinneqartassasut.

Tassalu ataatsimut isigalugu inatsisissatut siunnersuut pisortat aningaasartuutaasa amerliallaarnerinik kinguneqassaaq. Tamatumali peqatigisaanik maleruagassat sukannerulerinissineqassapput, taamaalilluni mingutsitsisarnerit isumagineqartarnerinut aningaasartuutit ikilinis-

saat naatsorsuutigineqarsinnaassalluni. Taamaattumik siunissaq qaninnerusoq eqqarsaatigalugu inatsit naapertorlugu aqutsinermut isumalluutit pisariaqartinneqartut killilimmik amerlisinnaanissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Kisiannili siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu amerleriaatissat tamarmiusut ilaannaalluunniit mingutsitsinerup isumagineqarnerani sipaagassanit illuatungilerneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasaqarnermut allaffissornermullu sunniutissat

Inatsisissatut siunnersuut inuussutissarsiornermik ingerlataqartut ilaannut aningaasaqarnermi sunniuteqartussatut naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Sunniutissanut pisut aalajangersimasut aammalu suliffeqarfiit aalajangersimasut suliaat apeqqutaassapput. Tassani ilaatigut sinaakkutissatut inatsit pineqarmat, aningaasatigut sunniutissanut aalajangersakkat piginnaatitsiviusut qanoq atorneqarnerat apeqqutaasussaammat. Tamanna matuma kinguliani sukumiinerusumik allaaserineqarpoq.

Imaani avatangiisinik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi aalajangersakkanik ingerlatitseqqiffiuvoq, aammalu aalajangersakkanik nutaanik atuutsitsilerfiulluni. Kisiannili matumani aalajangersakkat nutaat inuussutissarsiornermut sunniutissaat kisimik, aammalu pineqartut ataatsimut isigalugit sunniutissatut naatsorsuutigineqarsinnaasut kisimik nassuiaateqarfigineqarput.

Inatsisissatut siunnersuummi imermik oqimaaloquttamik passussisarnermut maleruagassat nutaat kapitali 6-imiittut, umiarsuit angallanneranni umiarsuarni pineqartuni imermut oqimaaloquttamut passussiveqarfinnik pilersitsinermut ingerlatsinermullu aningaasartuuteqarnermik kinguneqassapput. Aningaasartuutissat amerlanerpaartaat umiarsuarni atortoqarfinnik taamaattunik pisinermut ikkussuinermullu tunngasuussapput.

Tassungali peqatigitillugu erseqqissaatigineqartariaqarpoq, imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissut 8. September 2017 atuutilerpat, nunarsuarmi imartat umiarsuillu amerlasuut isumaqatigiissummi maleruagassanut ilaatinneqartussaammata. Kalaallit Nunaanni imermik oqimaaloquttamik passussinermut maleruagassanik atuutsitsisoqalernissaa apeqqutaatinnagu, umiarsuit arlalippassuit, Kalaallit umiarsuaataat ilanngullugit, imermut oqimaaloquttamut maleruagassanut nunani allani imartani angalanermut atuuttunut ilaatinneqartussaapput. Aamma umiarsuit nunat allat erfalasuinik erfalasoqarlutik angalasut imermut oqimaaloquttamut maleruagassat, naalagaaffimmi erfalasoqarfigisaminni akuerineqartut malittussaassagaat ilimanarpoq, soorluttaaq qallunaat kalaallillu umiarsuaat imermik oqimaaloquttamik passussinernut piumasaqaatinut Kalaallit Nunaata imartaata avataani angalanermi qallunaat imermik oqimaloquttamik peqqussutaata ataaniikkumaartut. Tassalu inatsisissatut siunnersuut umiarsuarnut arlalippassuarnut piumasaqaatit allannornerinik kinguneqassanngilaq, taamaallaalli angalanermi malitassareriikkamik assinginik piumasaqaateqarfigineqassapput.

Aamma inatsisissatut siunnersuummi kapitali 7-imi imermut annanut errortuutikumut aalajangersakkat nutaat kingunerisaannik umiarsuit maleruagassanut taakkununnga ilaatinneqartut aningaasartuutaat amerlissapput. Kisiannili imermik annanut errortuutikumik salinneqanngitsumik kuuffimmeersumik imaarsisarnermut inerteqquteqarneq ilaannaasoq nunani tamalaani inatsisini piumasaqaatinit atuuttunit, taamatut imaarsinissamut inerteqquteqarfiullunnarnerusumut naleqqiulluni sukanninnginneruvoq. Taamaattumik umiarsuarnut aamma nunani allani angalasartunut tunngatillugu, inerteqquteqarneq ilisimaneqanngitsunik killiliisussaangilaq, umiarsuarnullu taakkununnga ataatsimut isigalugu maleruagassat killeqartuinnarmik sunniuteqarnissaat ilimagineqartariaqarpoq. Kisiannili qanorluunniit pisoqaraluarpat umiarsuit ilaasa, nunamut ungasinnerusumit imermik annanut errortuutikumik salinneqanngitsumik kuuffeqarfimminnik imaarsiniarlutik angalariaatsiminnik allannguisussaanagerat mattunneqarsinnaangilaq. Sunniutissarli taanna piumasaqaatit sukumiisumik aalajangersarneqartut malillugit imermik errortuutikumik salinneqanngitsumik imaarsinissamut akuersissusiortarnikkut pakkersimaarneqarsinnaavoq.

Ilanngussaq 2-mi nutaami eqqagassat nassuiaataat annertunerulersinneqartut, § 20-mi eqqagassanik imaarsinissamut inerteqquteqarnermik ilaqartinneqarlutik umiarsuarnut eqqagassanik, maanna inerteqquteqarnermut annertunerusumut ilaatinneqalersussanik maannamut imaarsisarsimasunut aningaasartuuteqarnerulernermik kinguneqassapput.

Sananeqaatinik uumassusilinnik eqqaanissamut killilersuineq eqqagassanik piiaanermut aningaasartuutit amerlanerulernerinik kinguneqassaaq, eqqagassat taamaattut eqqarneqarsinnaajunnaartussaammata. Akuersissutaasartulli taamaattut amerlassusaat maannamut killeqartorujussuusarsimapput.

Kapitali 11-mi umiarsuit inissitat qimaannakkallu pillugit maleruagassat umiarsuarnik piiaanermut aningaasartuutininik kinguneqassapput, taakkununngalu umiarsuarnik taamaattunik umiarsualivimmumut inissiinermut imaluunniit umiarsuup atorneqarnissaa kissaatigineqarunnaarpat umiarsuup peernissanut aningaasartuutit ilaatinneqarput.

Tigooraaveqarfinnik, atuisut akiliisarnissaannik piumasaqaateqarfiusunik sanasoqassappat, tamanna inuussutissarsiornermi aningaasartuutit amerlinerinik kinguneqarsinnaassaaq. Kisiannili inatsisissatut siunnersuummi atortunik taamaattunik sananissamut aalajangiisoqanngilaq. Tamatumunnga atatillugu nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 4-mi oqaaseqaatigineqartut takukkit.

Inatsisissatut siunnersuummi § 34-mi ilaatigut imaatigut angalanissamut killilersuinerumut maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut piginnaatitsissutip kingunerisaannik imaatigut angalanermi aningaasartuutininik amerlitsisissinnaavoq, soorlu taamatut killiliineq umiarsuup sumiiffiit marluusut akornanni angallavimmik naannermik toqqaaginnarsinnaannginneranik kinguneqassappat. Piginnaatitsissummi pingaartumik pinngortitami sumiiffinnut sunnertiasunut qa-

nittumi angalasarnerup killilersorneqarnissaa, aammalu piginnaatitsissutip imaatigut angallan-
nerup sumiiffinnit taamaattunit ungasinnerusumut nuunneqarnissaanut atorneqarnissaa siuner-
tarineqarpoq. Maleruagassiaasartussalli oqartussaasut attuumassuteqartut akornanni naalak-
kersuinikkut agguaassinerit sukkulluunniit atuuttut eqqarsaatigalugit, kiisalu nunani tamalaani
inatsisinut naapertuuttumik aalajangersarneqartassapput, tassungalu umiarsuit nunanit allan-
neersut ajoqutaanngitsumik aqquusaarsinnaatitaanerinit, taamatullu maleruagassat sapinngisa-
mik ikinnerpaanik ajoqutissaqarnissaat qulakkeerniarlugu inuussutissarsiutinik ingerlataqartut
ilaatinneqartarnissaannut maleruagassat ilaatinneqarput.

Kapitali 15-imi ASN-imut maleruagassat siunnersuutigineqartut akuersissummik taamaattu-
mik pissarsiniarnermut aningaasartuutinik kinguneqassapput. Suliassat ikittuinnaat, malerua-
gassatut siunnersuutigineqartut ataanni ingerlanneqartartussat aallartinneqartassasut naliliiso-
qarpoq. Aappaatigulli suliassanut taamaattunut aningaasartuutit amerlangaatsiartartussaapput.
Nunami suliaqartarnermi ASN-inik suliaqartarnermit misilittakkat takutippaat, nassuiaammik
taamaattumik suliaqarnermut aningaasartuutit sanaartugassamut tamarmiusumut aningaasar-
tuutit tamarmiusut 1%-iinik amerlassuseqarsinnaasut.

Inatsisissatut siunnersuummi § 46-mi tulannissamut inerteqquteqartarnermut aalajangersakkat
nutaat aningaasaqarnermut annertuunik sunniuteqarnissaat ilimanarpoq, umiarsuit taamaattut
umiarsualivimmut allamut tulannissamut qinnuteqartariaqartussaammata, assartuinermut ani-
ngaasartuutit amerlinerinik piffissallu annaaneqartup atorneqarneranik kinguneqartumik.
Umiarsuilli pineqartut inatsisissatut siunnersuummi maleruagassanik, taamatullu nunani allani
maleruagassanik assingusunik malinnikkunik tulaqqusiunnaarnissaq pinngitsoorsinnaavaat,
tulaqqusiunnaarneq pingaartumik arlaleriarluni inatsisinik unioqquitsinermi pisartussaammat.

Kiisalu pillaammik akiligassiissutinik annertussusiliisarnermut missingersuutit siunnersuotigi-
neqartut inatsisissatut siunnersuummik unioqquitsinermut atatillugu aningaasartuutit amerli-
ngaatsiarnerinik kinguneqartussaassapput. Aningaasartuutissat taakku inatsisissatut siun-
ner-
suummi aalajangersakkat malinneqarnerisigut pinngitsoortinneqarsinnaapput. Tamatuma
peqatigisaanik suliffeqarfiiit ataasiakkaat oqartussaasut suliamik naliliinerannut isumaqataap-
pata, suliat ilaani suliarnik taamaattunik suliaqarnermut aningaasartuutissat ikilisinniarlugit
allaffissornikkut pillaammik akiligassiisarnerup atorneqarneratigut aningaasartuutit ikilisinne-
qarsinnaapput.

Ataatsimut isigalugu inatsisissatut siunnersuut inuussutissarsiutinik ingerlataqartut allaffissor-
nerinut annertuumik sunniuteqartussatut naliliiffigineqanngilaq. Kisiannili aalajangersakkat
matuma siuliani taaneqartut ilaat, aningaasartuutit amerlinerinik kinguneqartussat, aamma
allaffissornikkut nammagassat annertusinerinik kinguneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaa-
voq. Assersuutigalugu imermik oqimaaloquttamik passussinissamut piumasaqaatinik saneq-
qutsinissamik qinnuteqaateqarnermut aammalu imermik annanut errortuutikumik kuuffinnit
kuutsitsinissamut akuerineqarnissamik qinnuteqaateqarnermut atatillugu.

Qarasaasiat atorlugit attaveqaqatigiittarnermik atuisinnaaneq inuussutissarsiornermik ingerlataqartut oqartussaasunut assigiinngitsunut attaveqaqateqarnerminni, allaffissor-nikkut namma-gassaannik oqilisaasseqataasinnaavoq.

Nalunaarusiaasinnaasut suliarineqarnerinut atatillugu Naalakkersuisut attuumassuteqartunik oqaloqateqartassapput – taakkunungalugu inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut sinniisut ilaattinneqarput – oqaloqatigiinnerullu taassuma inerneru nalunaarusiaasinnaasut inuussutissarsiornermi aningaasaqarnermut allaffissornermullu kingunerisassaanut sunniuteqartussaapput. Maannarpiag maleruagassiaasinnaasut taamaattut qanorpiag aningaasaqarnermut allaffissornermullu sunniuteqassanersut eqqoriaruminaappoq.

Naggasiutigalugu erseqqissaatigineqassaaq, inuussutissarsiortunut aningaasatigut sunniutissat ersarissumik takutinneqarsinnaanngitsut tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit uppersarneqarmat. Tusarniaanermi umiarsuaateqarnermik inuussutissarsiuteqartut ilaannit akissutit takutippaat, inatsisissatut siunnersuut aningaasaqarnermut annertuumik sunniuteqartussaasoq, naak tusarniaanermi akissutinit allanit taamatut annertutiginnisaanik nalilerneqanngikkaluortoq. Tusarniaanermi akissutit sapinngisamik akuersaarniagaapput, taakkununga akissutit, inatsisissatut siunnersuutip aningaasartuutit amerlinerinik kingunerisannik oqariartorfiusut ilaattinneqarlutik. Taamaattumik ataatsimut isigalugu naliliisoqarpoq, tusarniaanerup kingunerisannik iluarsisutaasut tunngavigalugit inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasaqarnermut sunniutissat ikilisinneqartut.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutit

Immikkoortumi matumani inatsisissatut siunnersuutip avatangiisinut, pinngortitamut peqqis-sutsimullu sunniutissaasa allaaserineqarnerisa saniatigut aamma, matuma kinguliani inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatini, taamaattullu nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortuni ataasiakkaani avatangiisinut, pinngortitamut peqqis-sutsimullu sunniutissat annertunerusumik nassuiaatitaat innersuussutigineqarput. Matumani taamaallaat inatsisissatut siunnersuummi avatangiisinut, pinngortitamut peqqis-sutsimullu sunniutissat taamaallaat takussutissiorneqarnerullutik allaaserineqarput.

Aammattaag immikkoortumi matumani taamaallaat inatsisissatut siunnersuummi inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutarteriffiusut aallunneqarput. Tassalu inatsisissatut siunnersuut aamma avatangiisinik illersuinissamat maleruagassanik arlalissuarnik, inatsisinit atuuttunit ingerlateqqiinnarneqartunik imaqarpoq. Maleruagassat taakku sunniutissaat suliner-mi atuute-reermata, inatsisissatut siunnersuummi matumani sunniutissatut isigineqanngillat, taamaattumillu matumani allaaserineqaratik.

Nassuiaatini nalinginnaasuni imm. 1-imi taaneqartutut, inatsisissatut siunnersuummi pinngortitap avatangiisillu mianerineqarnissat siunertarineqarpoq, taamaalilluni inuiaqatigiinni ineriartorneq inuit inuunerannut atugassarititaasut uumassusillillu ataqatigiinnerisa ataannarnissat

ataqqillugit nungusaataangitsumik tunngaveqarluni ingerlasinnaassammat. Anguniakkap taassuma anguneqarnissaanut inatsisissatut siunnersuut aalajangersakkanik arlalinnik, mingutsitsisoqarnissaanik pinaveersaartitsinissamik, mingutsitsisoqareersimatillugu ajoqutaasut killilersimaarneqarnissaanik aammalu immap iluani immallu qulaani sananeqaatinik atortunillu ajoqusiisinnaasunik aniatitsinerup annikillineqarnissaanik siunnerfeqartunik imaqarluni.

Inatsisissatut siunnersuummi nunameersuunngitsumik nunap imartaanikmingutsitsinerit male-ruagassiorneqarmata, avatangiisinut iluaqutissat annersaat qularisassaangitsumik imaaniis-sapput. Kisiannili minnerunngitsumik silaannarmik mingutsitsineq imaaniit nunamut ajornan-ngitsuaqqamik ingerlasarteq, taamatutaaq imaani mingutsitsinerup inuit nerisaannut anner-tuumik tunnissaa, taamatullu uumassusilinnik nunamiittunik, kisiannili imaani nerisaqaqati-giinnermut toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit attuumassutilinnik mingutsitsinis-saq pingitsoortinneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut nunami pin-gortitamut avatangiisinullu, aammalu inuit peqqissusaannut toqqaannartumik toqqaannan-ngitsumillu sunniuteqarluartussaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi imaani mingutsitsineq, umiarsuarnit silaannakkullu angallatinit pisoq, soorlu uuliamik akuutissanillu imerpalasunik ajoqutaasunik allanik imaarsinissamut inerteqquteqarnikkut, eqqagassanik il.il. eqqaanissamut inerteqquteqarnikkut, silaannarmik mingutsitsinissamut, imermik errortuutikumik imaarsisarnermut maleruagassiuussinikkut aamma sananeqaatit atortullu ilaannik eqqaanissamut akuersissuteqartarnikkut maleruagassi-uunneqarpoq. Nunamiit imaanik mingutsitsineq, soorlu imermik errortuutikumik assigisaanil-luunniit nunamiit kuutsitsisarneq inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqanngilaq, kisiannili avatangiisinut inatsimmut ilaatinneqarluni. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut nunamiit mingutsitsinernut toqqaannartumik sunniuteqassanngilaq. Kisiannili assersuutigalugu nuna-miit eqqakkat, umiarsuarmit iginneqartussatut kissaatigineqartut, inatsisissatut siunnersuum-mi maleruagassanut ilaatinneqassapput.

Inatsisissatut siunnersuut sinaakkutissatut inatsisiliaasussaavoq, taamaattumillu aalajangersak-kanik piginnaatitsiviusunik arlalissuarnik, maleruagassanik sukumiisunik aalajangersaanermut ator-neqarsinnaasunik imaqassaaq. Tamannarpiaq peqqutigalugu maleruagassanik taamaattu-nik aalajangersaasoqassappat aatsaat sunniutissat pitsaasut arlallit pissarsiarineqassapput. Taa-maattumik maleruagassiaasinnaasut taakku kingunerisassa at aalajangersimasut oqaaseqarfigi-neqarsinnaanngillat, taakku qanoq ilusilernerneqarsinnaanerat qulakkeerlugu ilisimaneqanngim-mat. Tamanna inatsisinik siunnersuutip amerlasuutigut imaani avatangiisinut suliasaqarfim-mi nunani tamalaani sukumiisumik maleruagassiuuffigineqarnermi saniatigut, aammattaaq illersuinerup qaffasissusii suut piffissap ingerlanerani atuutsinneqalernissaannut eqqortumik naliliinissamut nalornisitsivoq.

Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu umiarsuarnit imermik oqimaaloqutta-mik imaarsisarnermut maleruagassanik nutaanik siunnersuuteqartoqarpoq. Maleruagassat taakku uumassusillit takornartat kalaallit nunallu allat imartaasa akornanni nuussinissamut

ulorianartorsiornermik annikillisitsisussatut naatsorsuutigineqarput. Uumasut takornartat najukkami imaani avatangiisinut akornuseerujussuarsinnaapput, aammalu imartani uumasut assigiinngissitaarnerinut ulorianartorsiortitsisinnaallutik.

Kiisalu eqqaasinnaaneq sukannernerulersinneqarpoq. Allanguinerup kingunerisaanik angalatinik atortullu uumassusillit atorlugit sanaanik eqqaasinnaanermut akuersissuteqartoqartarunnaassaaq. Kisiannili aalisakkanik eqqaasinnaaneq annertusisinneqarpoq, taamaalillunilu maanna aalisakkat pisallu ersarissumik allasimalerput, taakkununga imaani uumasut miluumasut ilaatinneqarlutik. Kiisalu sananeqaatinik pinngortitameersunik eqqaanissamut akuersissuteqartoqarsinnaalissaaq. Eqqaasarnermut maleruagassat allangortinneqarnerisa kingunerisassaattut pingaarnertut eqqaanermut atatillugu mingutsitsisarnerup annikillinissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Kiisalu maleruagassanik nutaanik ilanngussisoqarpoq, taakkunanilu ilaatigut umiarsuarput, imartamut akisussaaffiusumut qimaannarneqartunut akuliunnissaaq periarfissinneqarpoq. Maleruagassat taakku umiarsuit eqqortumik iginneqarsinnaanissaannut iluaqutigineqarnissaat, taamaalillunilu umiarsuit qimaannakkat mingutsitsinerinik annikillisitsisinnaanissaaq naatsorsuutigineqarpoq.

Taamatuttaaq maleruagassamik, umiarsuit annerit imermik annanut errortuutikumik salinneqanngitsumik sinerissamut qanittumi kuuffitsigut kuutsinneqartumik imaarsisarnissaannut inerteqquteqarfiusumik atuutsitsisoqalissaaq, aammalu sumiiffiit ilaanni imaatigut angalasarnermut killiliinissamut piginnaatitsissummik atuutsitsisoqalissalluni. Minnerunngitsumik imermik errortuutikumik passussisarnerup pitsaanerulernissaa qulakkeerniarlugu, tassungalu ilanngullugu imermik errortuutikumik sinerissamut qanittumi kuutsitsisarnissaaq pinngitsoortinniarlugu, taamaalillunilu sinerissamut qanittumi pinngortitamut avatangiisinullu, taamatullu inuit peqqissusaannut sunniutaanerlussinnaasut annikillisinniarlugit maleruagassat taakku ilanngunneqarput. Imaatigut angalanermut killiliinissamut piginnaatitsissut atorneqartalerpat, tamanna ilaatigut pinngortitami immikkut sunnertiasut sunnerneqartarnissaat annikillisinneqassaaq.

Kiisalu silaannarmik mingutsitsisarnermut maleruagassat annertusineqarput, maannalu sananeqaatinik ozonimik isaterisartunik ilisimasaqarluni aniatitsisarneq inerteqqutaalissaaq, tamatumalu peqatigisaanik nalinginnaasumik ingerlatsinermi eqqakkanik ikuallaasinnaaneq annikillisinneqarpoq. Maleruagassat taakku ilaatigut ozonimik illersuinerup pitsaanerulerneranik, ilaatigullu eqqakkanik ikuallaanermut atatillugu silaannarmik mingutsitsinerup annikinerulerneranik kinguneqassapput. Kiisalu assersuutigalugu umiarsuit ikummatissanik atuinerannut piumasqaateqarnerup atorneqarsinnaalernissaanut maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatitsisoqarpoq, tamannalu immap qulaani aamma nunap qulaani silaannarmik mingutsitsinerup annikillisinneqarneranut iluaqutaassaaq.

Aamma sulianit, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut allanut ilaatinneqanngitsunit, taamatullu sulianit, imaani sikulimmi ingerlanneqartunit, kiisalu allatut iliorluni imaani mingutsitsisunit ajoqusiisunilluunniit mingutsitsinissamut maleruagassanik nutaanik ilanngusisoqarpoq. Taamatut annertusisitsinerimi ilaatigut imaani mingutsitsinerit, imartami akisusaaffiusumi ingerlaanneqartut, inatsisissatut siunnersuummi inatsisiniluunniit allani aalajangersakkanut allanut ilaatinneqanngitsut maleruagassiorneqaratik immineerneqannginnissaat qulakkeerniarneqarpoq. Maleruagassat taakku qanorpiaq sunniuteqassanersut qulakkeerlugu oqaatigineqarsinnaanngilaq, kisiannili imaani sulianut mingutsitsisunut nutaanut allanngortinneqartunullu annertuumik kinguneqartussaapput. Allatut oqaatigalugu maleruagassat pinaveersaartitsiviusussaapput, nutaanik mingutsitsinerimik annikillititsisussaallutik.

Ilaatigut imaani akisusaaffeqarfiusumi sanaartornernut atatillugu avatangiisinut sunniutissanik naliliisarnermut aamma avatangiisinut akuersissuteqartarnermut (ASN) maleruagassat nutaajupput, aammalu avatangiisinut inatsimmi, nunami ingerlattanut atuuttumi ASN-imut maleruagassanut allannguutitut ataasiakkaanut assingullutik. Avatangiisinut inatsimmi maleruagassatulli, ASN-imut maleruagassat nutaat oqartussaasunut pingaarutilinnik sakkussiipput, taakkunanilu suliat angisuut ajoqusiingaatsiarsinnaasullu isumannaatsumik, aammalu aatsaat oqartussaasut suliaassanut akuersissuteqarsimatillugit ingerlanneqarnissaat qulakkeerniarneqarpoq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi upalungaarsimanermut mingutsitsinermillu akiuiniarnermut aalajangersakkat erseqqissaavigineqarput, taamaalillunilu maanna ersarissumik allassimalerpoq, mingutsitsinerit amerlanerpaartaanni tunngaviusumik upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanik aallartitsisoqartassasoq. Tamatuma mingutsitsisinnaanerup annikillineranik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, oqartussaasut maanna pisuni, mingutsitsinissamut ulorianartorsiortoqarnerani oqartussaasut naliliiffigisaanni tamani upalungaarsimanermi iliuusissanik aallartitsinissamut inatsisitigut ersarilluinnartunik tunngavissaqalermata.

Tamatuma peqatigisaanik inatsisissatut siunnersuummi erseqqissarneqarpoq, upalungaarsimanermut pilersaarutit suliarineqarnerini ilaatigut ingerlasussanik piareersaanermi aqutsinermilu unammianiagassat, aammalu Kalaallit Nunaanni issittumik silaannalimmi pinngortitaq sunnertiasoq, pinaveersaartitsillunilu suliniuteqarnermik aallussinissaq eqqarsaatigineqartassasut. Taamatut upalungaarsimanermut pilersaarutini aallussinissaq aamma pilertortumik pinaveersaartitsiviusumillu suliniuteqarnissap aallunnissaanut inatsisitigut tunngavissanik ersarinnerusunik pilersitsiviusaasq, tamannalu aamma avatangiisinik illersuinerup pitsaanerulerneranik kinguneqassaaq.

Kiisalu maanna upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu suliniutinut mingutsitsinermik alapernaarsuinerup ilanngunneqarsinnaanera ersarinnerulerpoq, taakkunungalugu akiuiniarnermi suliniutinut naammassereernerini alapernaarsuinissaq ilaatinneqarpoq. Taamaalilluni oqartussaasut inatsisinut maanna atuuttunut naleqqiullugu mingutsitsinerup kingunerisaanik sivisunerusu-

mik malinnaasinnaalissapput, tamannalu mingutsitsinerup ajoqusigaanik, aatsaat kingusinnerusukkut ersiuteqartunik oqartussaasut maluginngitsuuisinnaanerannik annikillititsisussaavoq.

Aamma nalunaaruteqartarnermut aalajangersakkat erseqqissarneqarput annertusineqalaarlutilu, taakkunungalu usinik ulorianaatilinnik nalunaaruteqartarnermut maleruagassat nutaat ilaatinneqarput, tassungalu nassuiaatini ilaatigut paasissutissat suut nalunaarutigineqartassanersut ersarissarneqarpoq. Nalunaaruteqartarneq sakkussaavoq iluaqutissaq, oqartussaasut mingutsitsinerit pillugit pilertornerusumik tamakkiinerusumillu nalunaarunaaruteqartarnissannut periarfissiisoq. Sananeqaatit atortullu mingutsitsisinnaasut, Kalaallit Nunaata imartaani assartorneqartut pillugit nalunaaruteqartarnissamut maleruagassanik nutaanik aalajangersaasinnaalernerq, aamma mingutsitsinerit pilertornerusumik anguniagaqarfiunerusumillu akuliussinnaanermut iluaqutaassaaq, taamaalillunilu siunissami annertuumik mingutsitsisarnerit amerlassusaannik ikilititseqataasinnaassalluni.

Inatsisissatut siunnersuummi akuliussinnaanermut aalajangersakkani nutaatut Naalakkersuisut umiarsuarnik, Kalaallit Nunaata umiarsualiviinut tulannissamut inerteqquteqarsinnaalerput. Tulannissamut inerteqquteqarneq pingaartumik inatsisissatut siunnersuummi maleruagassat malinneqarnissaasa qulakkeernissaanut saniatigut sakkussaapput, aammattaaq umiarsuarnut, nunani allani imaani avatangiisinut maleruagassanik unioqqutitsisimasunut atorneqarsinnaasoq. Maleruagassat taakku inatsisissatut siunnersuummi avatangiisinut piumasqaatinik malinninngitsunut oqartussaasut akuliunnissaannut sakkussaapput pingaarutillit, taamaalillutillu avatangiisinik illersuinissamut qaffatsitseqataasussat.

Kiisalu inatsisissatut siunnersuummi pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat, ilaatigut maleruagassanik nutaanik, allaffissornikkut pillaammik akiligassiinissamut periarfissiiffiusunik tapertaliinikkut, aammalu nunanit allaniit umiarsuit unioqqutitsisimasut, pillaammik akiligassanut imaluunniit suliamut aningaasartuutitut akiliisoqarnissaa qulakkeerniarlugu qanoq ilinerani unitsinneqarsinnaanersut pillugu ersarissaanikkut nutarterneqarput. Tamatuma peqatigisaanik pineqaatissiisarnermut aalajangersakkanut nassuiaatini pillaammik akiligassat amerlassusissaannut ilitersuutit arlallit, suleriaatsimut atuuttumut naleqqiullutik annertusitsingaatsiarnissamik siunnerfeqartut, taamaattumillu pinaveersaartitsissutaasussat allanneqarput. Tassalu inatsisunik unioqqutitsinerit ilaanni unioqqutitsinernik ”takoriaannaanngitsunik”, aatsaalli kingusinnerujussuakut malugineqartussanik peqarsinnaatillugu ukiuni tallimani uparaanissamut piffissaliussamik atuutsitsisoqalissaaq. Pineqaatissiisarnermut maleruagassani sukannernerulersitsinerit tamarmik suliani avatangiisinut ajoqusiinnaasuni pinaveersaartitsinerit annertuumik sunniuteqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu mingutsitsinernik suliarpiaasartut ikilinerinik kinguneqartussaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi allannguuterpasuit annertusitsinernipassuillu pinngortitap, avatangiisit inuillu peqqissusaannik illersuinerup pitsanngoriangaatsiarneranik kinguneqassaaq. Inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut umiarsuit angallannerat pineqarpoq, aammalu uumasut pinngortitamilu pissutsit aalajangersimasut pitsannguuteqarnissaat siunertaralugu ilusi-

lersugaanngilaq, kisiannili naliliineq malillugu pinaveersaartitsinerit illersueriaatsillu annertusineqarnerisigut siunissami uumasut Kalaallit Nunaanni najugaqartut pinngortitamilu pissutsit pitsaanerujussuannngussapput, taamatullu imaani mingutsitsinerit ataatsimut isigalugit annikilineri inuit peqqissusaannut pitsaasumik sunniuteqartussaallutik.

Inatsisissatut siunnersuutip avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunerisassaata ataatsimut isigalugit pitsaasutut naliliiffigineqaraluartut, suliassaqarfinni ataasiakkaani pitsaanngitsunik kinguneqarsinnaasunik allannguisoqarpoq. Sananeqaatipinngortitameerersunik eqqaasinnaanermut periarfissiineq sivikitsumik pitsaanngitsunik kinguneqarsinnaavoq, pingaartumik uumassusillit eqqaaviusumiittut akornuserneqarsinnaallutik. Taakkuli kingunerisassaata killeqartutut atuukkallaannarallartussatullu naliliiffigineqarput.

Kiisalu § 50-imi inatsimmi unioqqutitsinerit ilaanni inatsisinut naapertuuttunngortitsinissap pinngitsoortinneqarsinnaanissaanut siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniuteqarnerlussinnaavoq. Tamatumani unioqqutitsinerit annikitsuunissaat piumasarineqarpoq, imaluunniit unioqqutitsinerit aningaasartuuteqangaatsiarfiususaanissaat, taamaattumillu suliani tamani ajoqusiinerit suut naatsorsuutigineqarsinnaanissat tunngavissalimmik naliliisarnissaq piumasarineqarluni. Aatsaat sunniutaanerluttussat isumaqanngitsutut naliliiffigineqarpata, imaluunniit aningaasartuutissat avatangiisini pissarsiassanut nallersuunneqarsinnaanngippata, inatsisinut naapertuuttunngortitsinissaq pinngitsoortinneqarsinnaavoq. Tassalu aalajangersakkap avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut annertuumik sunniuteqarnerlunnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Kiisalu inatsisissatut siunnersuummi sukannernerulersitsinissat arlallit nunamut eqqakkanik il.il. eqqaanissamut pisariaqartitsinermik annertusisitsissaput, tamannalu nunami avatangiisinut pinngortitamullu, aammalu inuit peqqissusaannut sunniuteqarnerlussaaq. Taamaattumik taamatut eqqaanerit naleqquttumik, aammalu avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniuteqarnerlunngitsumik ingerlanneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa pingaaruteqarpoq. Taamatulli eqqaanerit ilaatigut inatsisissatut siunnersuutip matuma avataaniipput, ilaatigullu nunami eqqagassanik eqqaanermut maleruagassanut atuuttunut ilaatinneqartussaallutik. Taamaattumik sunniutissat taakku annertunerusumik naliliiffigineqassappata, nunai avatangiisinut inatsisit atuuttut aammalu nunami eqqaasarnermi suleriaatsit atuuttut innersuussutigineqassapput.

6. Allaffissornikkut Innuttaasunut sunniutissat

Ataatsimut isigalugu inatsisissatut siunnersuut pingaartumik inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut sammitinneqarpoq, taamaattumillu innuttaasunut ataasiakkaanut killeqartuinnarmik sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Taamaakkaluartoq inuussutissarsiornermut sunniutissat matuma siuliani taaneqartut inuinnaat suliaannut, sunniutissat inatsisissatut siunnersuummut attuumassuteqarnerat malillugu aamma sunniuteqarsinnaapput.

Kiisalu inatsisissatut siunnersuummi § 49, imm. 3-mi maleruagassat, illunik sumiiffinnilluunniit atuinissamut tunngasut, illut sumiiffiilluunniit inuinnaat najugaqarfiinnaattut atorneqartut pineqartinnagit innuttaasunut sunniuteqarsinnaapput. Kisiannili erseqqissaatigineqassaaq, matumani maleruagassat atuuttut ingerlateqqinneqarnerat pineqarmat.

I Innuttaasunut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuummi kapitali 20-mi qarasaasiat atorlugit attaveqaqatigiittarnermik atuinissap siunnerfigineqarnissaa, innuttaasut oqartussaasullu akornanni attaveqaqatigiinnerup ajornannginnerulerneranik akikinnerulerneranillu kinguneqartussaassaaq.

7. Sunniutissat annertuut allat

7.1. Naalagaaffimmi oqartussaasunut aamma Namminersorlutik Oqartussanut attaveqarneq

Inatsisissatut siunnersuut imminermini nammineq aqutsinerup annertusineranik kinguneqassanngilaq. Piginnaatitsissutit ataasiakkaat Naalackersuisunit, avatangiisinik suliaasaqarfimmut nunani tamalaani isumaqatigiissutit, danskit naalagaaffiata Kalaallit Nunaat sinnerlugit atuut-silersimasaasa imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat atuut-silerniarlugit akuerisimasaasa naammassinissaannut maleruagassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaapput. Tamatuma kingunerisaanik Kalaallit Nunaat nunani tamalaani isumaqatigiissummut il.il. ilaalersimappat, Naalackersuisut maleruagassanik, isumaqatigiissutit naammassineqarnissaannut il.il. qulak-keeriffiusunik suliaqarnissaaq isumagissavaat. Inatsisissatut Siunnersuummit Kalaallit Nunaata naalagaaffimmilu oqartussaasut akornanni isumaqatigiissutit attorneqanngillat

7.2. Imaani avatangiisit mingutsinneqarnissaannik pinaveersaartitsineq akiuniarnerlu pillugit nunani tamalaani suleqatigiinneq

Immap eqqaavittut atorneqannginnissaata 1900-kkut ukiuisa affaasa kingulliit ingerlanerini aammalu ukiut tusindilikkaat nikinnerisa kingorna eqqumaffigineqaleriartornera imaani mingutsitsinermik killilersuinissaaq pinaveersaartitsinissarlu pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissutini ersersinneqartarpoq.

Nunani tamalaani isumaqatigiissutinut atuuttunut akuersissuteqarneq isumaqatigiissutini maleruagassat nunap inatsisaani malinneqarnissaat qulakkeerniarlugu, nunap inatsisaani innuttaasut pisussaaffeqarnerinik malitseqartinneqartarpoq. Tassalu nunap inatsisaani taakkulu aqunneqarnerini isumaqatigiissutini avatangiisinut inatsisit saneqqunneqarnissaat periarfissaqartinneqanngilaq.

Nunani tamalaani suleqatigiinnermut alloriarneq siulleq FN-ip Imarsiornermi Suliniaqatigiiffiata IMCO-p (maanna IMO-tut ilisimaneqartup) 1954-imi OILPOL-imut isumaqatigiissutaata (imaani uuliamik mingutsitsinaveersaarnissaaq pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissut), uu-

liamik mingutsitsinermut inatsimmut, Inatsisartut peqqussutaata akuerineqarnissaa sioqqullugu atuuttumut tunngavigineqartup suliarineqarnerani aallartippoq. Tamatuma kingunerisaanik uuliamut mingutsitsinermut inatsit umiarsuit tankillit uulianik oqimaatsunik imaarsisinnaanerintut killilersuisunngorpoq, aammalu maleruagassat arlaleriarlutik sakkortunerulersinneqartarput.

Inatsisissatut siunnersuummi matumani Inatsisartut peqqussutaanni maleruagassat arlallit allannguuteqartinneqaratik ingerlateqqinneqarput. Nunani tamalaani aammalu nunarsuup immikkoortuani isumaqatigiissutit, maleruagassanut arlalinnut tunngavigineqartut ukuupput: imaaniaammaannartumi uuliamik mingutsitsiviusumik ajutoortoqartillugu akuliunnissamut isumaqatigiissut 1969-imeersoq, 1970-imi, 1976-imi aamma 1992-imi ilassutit aqutugalugit atulersinneqartoq, uuliamik mingutsitsinermi ajoqusikkanut innuttaasut pisussaaffeqarnerminni akisussaaffii pillugit isumaqatigiissut 1969-imeersoq, 1981-imi aamma 1995-imi (isumaqatigiissuterpiaq 1975-imi atulersinneqarpoq, kisiannili 15. maj 1998-imiit atuutilersumik atorunnaarsinneqarluni), 1976-imi, 1992-imi, 2000-imi aamma 2003-mi ilassutit aqutugalugit atulersinneqartoq, uuliamik mingutsitsisoqarnerani ajoqusikkanut taarsiissuteqartarnermut nunani tamalaani aningaasaateqarfimmik pilersitsineq pillugu isumaqatigiissut 1971-imeersoq, taakkulu tamarmik Danmarkimit akuersissutigineqarput (isumaqatigiissuterpiaq 1978-imi atulersinneqarpoq, kisiannili 15. maj 1998-imiit atuutilersumik atorunnaarsinneqarput, aammalu 2002-miit atuutilersumik pivinneqarlutik, Londonimi isumaqatigiissut (eqqakkanik sananeqaatinillu imaanut eqqaanermi mingutsitsinissap pinngitsoortinneqarnissaa pillugu isumaqatigiissut 1972-imeersoq), 23. oktober 1974-imi Danmarkimit akuerineqarluni 1975-imi atulersinneqartoq, MARPOL-imut isumaqatigiissut 1973/1978-imeersoq, 1980-imi atulersinneqartoq, OSPAR-imut isumaqatigiissut 1992-imeersoq, 1995-imi atulersinneqartoq, aammalu Kalaallit Nunaata immikkut isigineqarnissaa, 1996-imi atorunnaarsinneqartoq, aamma Londonimi isumaqatigiissummut ilassut (Londonimi isumaqatigiissummut taartaasoq), tassani Kalaallit Nunaata tunuarsimaarfigneqarnera 29. oktober 1997-imi atorunnaarsinneqarpoq.

Taakku saniatigut nunani tamalaani isumaqatigiissutini nutaanerusuni tapiliussat allannguutilu arlallit, kiisalu MARPOL-imut isumaqatigiissummi allannguutit inatsisissatut siunnersuummi ersersinneqarput. Isumaqatigiissutit taakku kiisalu OPPER-imut isumaqatigiissut matuma kinguliani sukumiinerusumik nassuiarneqarput.

7.2.1. MARPOL-imut isumaqatigiissut

A. Isumaqatigiissutip ilusiligaanera atuutsitsilernissamullu maleruagassat.

MARPOL-imut isumaqatigiissut (Umiarsuit mingutsitsinissaannik pinaveersaartitsinissaq pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissut) nunani tamalaani imartanik mingutsitsinissamik pinaveersaartitsinermik ilungersuuteqarnermik annertuumik siuariartitsivoq. OILPOL-imut isumaqatigiissummut matuma siuliani taaneqartumut naleqqiullugu MARPOL-imut isumaqatigiis-

sut uulianik oqimaatsunik mingutsitsinissamik pinaveersaartitsinissamut maleruagassanik imaqaannangilaq, aammali umiarsuarnit imaani mingutsitsinernik tamanik maleruagassiuisa- saq anguniarneqarpoq, tassani eqqaasarneq kisimi pineqarani. Isumaqatigiissut maannatut ilu- seqarluni umiarsuarnit uuliamik qanorluunniit ittumik, akuutissanik imerpalasunik ajoqusii- sinnaasunik annertoorsuanngorlugit assartorneqartunik, sananeqaatinik ajoqutaasinnaasunik poortorsimasunik, imermik annanut errortuutikumik kuuffeqarfikkut kuutsinneqartumik eqqa- gassanillu kiisalu silaannarmik mingutsitsisarnermik pinaveersaartitsinissamut maleruagassa- nik imaqarpoq.

MARPOL-imut isumaqatigiissummi uuliamut akuutissanullu imerpalasunut ajoquusiinnaasu- nut, annertoorsuanngorlugit assartorneqartunut maleruagassat ilanngussani pinngitsooratik i- laasussani marlunni takuneqarsinnaasimapput, taakkulu isumaqatigiissut ilanngullugu atuut- sinneqalertussatut akuerineqartussaapput, kiisalu ilanngussat allat atuutsinneqalerniarnersut nammineerluni aalajangerneqarsinnaalluni. Kisiannili 1973-imi isumaqatigiissut naalagaaffin- nit ikittuinnarnit atuutsinneqalertussatut akuerineqarpoq, isumaqatigiissummut ilanngussaq II- mi, akuutissanut imerpalasunut ajoquusiinnaasunut maleruagassani piumasaqaatit sukanner- sunik, taamaattumillu naammassinissaannut teknikkikkut ajornartunik oqaasertalerneqarmata.

Kingusinnerusukkut 1973-imi isumaqatigiissut akuutissanut imerpalasunut annertoorsuan- gorlugit assartorneqartunut piumasaqaatit sakkortunerulernerisa ajornartorsiutaanerannut ilu- arsiiginnarnerup saniatigut annertuunik sukannernerusunik allannguuteqartinneqarpoq. Tama- tumunnga umiarsuit tankillit arlallit Amerikap imartaani qanitaaniluunniit ajutoortarneranni uuliamik maqisoortarnerup kingunerisaanik, umiarsuit uuliamut tankillit ilusiligaanerinit ma- leruagassat arlallit isumaqatigiissummut 1973-imeersumut ilanngunneqarnissaannik USA-p naalakkersuisuisa piumasaqarnerat tamatumunnga peqputaavoq.

Tassalu 1978-imi isumaqatigiissummut 1973-imeersumut tapiliusaaq, amerikamiut piumasa- qaataannut naleqqussagaq, aammalu ilanngussamut, uuliamik mingutsitsinermut tunngasumik ilaqartumut allannguutit akuersissutigineqarnissaat anguneqarpoq. Tamatuma inernerisaanik MARPOL-imut isumaqatigiissut kiisami atuutilersinnaanissaminut naammattumik akuerine- qarpoq, taamaalillunilu 1978-imi isumaqatigiissut aammalu 1973-imi aallaqqaammut isuma- qatigiissutaasoq ataatsimoortillugit atuutsinneqalersinnaalerput. Akuutissanut imerpalasunut ajoquusiinnaasunut, annertoorsuanngorlugit assartorneqartunut maleruagassanut tunngatillu- gu ajornartorsiutit maleruagassat taakku akuersissutigineqarnissaasa 6. april 1987-imut kingu- artinneqarnerisigut iluarsineqarput.

MARPOL-imut isumaqatigiissummiipput isumaqatigiissutip oqaasertarpiaa 1973-imeersoq, 1978-imi tapiliusaaq aqputigalugu allannguuteqartinneqartoq, nalunaaruteqartarnermut tapili- ussaaq, inatsisissatut siunnersuummi § 40-mi aamma isumaqatigiissitsiniartarneq pillugu tapili- ussami matussuserneqartoq. Tapiliussat marluusut taakku isumaqatigiissutip oqaasertaani arti- kel 8-mut aamma artikel 10-mut atasuupput. Kiisalu ilanngussat sukumiisut arfinillit isumaqa- tigiissummut atatinneqarput.

Ilanngussat arfiniliusut, tassungalu ilanngullugu, ilaatigut sananeqaatit mingutsitsisartut kuutsinneqartut qanoq ililluni aammalu qanoq kimittussuseqartillugit kuutsinneqartarnissaannut piunasaqaatinik, taamatullu assigiinngitsunik aniatitsinissamut inerteqqutinik annertuunik, tassungalu ilanngullugu sinerissami qanittumi imaarsinissamut inerteqquteqarnermik imaqaqput.

Ilanngussaq I aamma II pinngitsooratik atuutsinneqartussaapput, tassalu MARPOL-imut akuersissummik akuersissuteqartoqarsinnaangilaq, tamatuma peqatigisaanik ilanngussanut marluusunut taakkununga akuersisoqangippat. Kisiannili isumaqatigiisummi ilanngussat sinneri nammineq piunasaqaatinik akuersissummik akuersissamut, naalagaaffiillu akuersissummut peqataasut ilanngussat taakku arlaat pituttorfigissanerlugit namminneerlutik aalajangersinnaavaat.

MARPOL-imut akuersissummi maleruagassat sukumiinerusut pingaartumik isumaqatigiisummut ilanngussani arfiniliusuni nassaarineqarsinnaapput:

- Imaani uuliamik mingutsitsinissamik pinaveersaartitsineq pillugu maleruagassanik Ilanngussaq I imaqaqpoq.
- Akuutissanik imerpalasunik ajoqusiisinnaasunik, annertoorsuannorlugit assartorneqartartunik mingutsitsinermik nakkutilliinermut maleruagassanik Ilanngussaq II imaqaqpoq (umiarsuit akuugaassutsinut imerpalasunut tankillit).
- Sananeqaatit ajoqusiisinnaasut poortorsimasut mingutsitsinissaannut pinaveersaartitsinissaq pillugu maleruagassanik Ilanngussaq III imaqaqpoq.
- Umiarsuarnit imermik annanut errortuutikumik kuuffeqarfitsigut kuutsinneqartumik mingutsitsinissaannik pinaveersaartitsinissaq pillugu maleruagassanik Ilanngussaq IV imaqaqpoq.
- Umiarsuarni ingerlatsinermut eqqakkanit mingutsitsinissamik pinaveersaartitsinissaq pillugu maleruagassanik Ilanngussaq V imaqaqpoq.
- Umiarsuarnit silaannarmik mingutsitsinissamik pinaveersaartitsinissaq pillugu maleruagassanik Ilanngussaq VI imaqaqpoq.

Ilanngussat arfinillit taakku ingerlaavartumik annertusarneqartarput nutarterneqartarlutillu. Tassalu ilanngussaq VI, silaannarmik mingutsitsisarnermut tunngasoq, 19. maj 2005-imi atuutilerpoq, tamatumalu kingorna 1. juli 2010-mi atuutilersumik aniatitanut qummut killiliussat sukannernerungaatsialersinnerisigut annertuumik allannguuteqartinneqarsimalluni.

Imermut annanut errortuutikumut kuuffimmeersoq pillugu Ilanngussaq IV, 27. september 2003-mi atuutilerpoq. Ilanngussaq IV-mut allannguutit arlallit 1. januar 2013-imi atuutilersinneqarput, taakkulu ilaatigut maleruagassanik, umiarsuarnit ilaasartaatinit, sumiiffinni immik-kut ittuni toqqarneqartuni angalasunit (soorlu Østersøen) aniatitsinissamut piunasaqaatinik sukannernerusunik imaqaqput.

Ilanngussaq V, eqqagassanut tunngasoq, aallaqqaammut 31. december 1988-imi atuutilersinneqarpoq, aammalu 1. januar 2013-imi atuutilersunik annertuumik allanngortinneqarluni, tamatumalu kingunerisaanik eqqakkanik imaarsisinnaanermut maleruagassat sukannerulerinneqarput. § 20-mut nassuiaatit aamma inatsimmut ilanngussaq 2 nutaaq, sukannerulersitsinernik nutaanik ersersitsiviusut innersuussutigineqarput.

Ilanngussaq I, 3. oktober 1983-imi isumaqatigiissutip atuutileraneranut peqatigitillugu atuutilersoq inatsisissatut siunnersuummi kapitali 2-mi maleruagassani, uuliamik imaarsisarnermut maleruagassanik imaqartuni ersersinneqarpoq. Ilanngussaq II 6. april 1987-imi atuutilerpoq, taannalu kapitali 3-mi maleruagassat, akuutissanik imerpalasunik annertoorsuanngorlugit asartorneqartunik imaarsisarnermut maleruagassiorfiusut suliarineqarnerinik kinguneqarpoq. Ilanngussaq III-mit maleruagassat, 1. juli 1992-imi atuutilersut, inatsisissatut siunnersuummi kapitali 4-mi, sananeqaatinik ajoqusiisinnaasunik poortorsimasunik imaarsisarnermut maleruagassiuiffiusumi nassaarineqarsinnaapput.

B. MARPOL-imut isumaqatigiissut pingaarnersiorlugu.

Maleruagassat pingaarnerit ilaannit, inatsisissatut siunnersuummut matumunnga attuumassuteqartunit uku taaneqartariaqarput:

- uulianik, akuutissanik imerpalasunik ajoqusiisinnaasunik, imermik annanut errortuutikumik kuuffeqarfimmeersumik eqqagassanillu qanorluunniit ittunik sumi qanorlu annertutigisumik imaarsisoqarsinnaanera pillugu maleruagassat,
- umiarsualivinni tigooraaveqarfinnik pilersitsinissaq pillugu maleruagassat,
- sananeqaatinik atortunillu mingutsitsisunik imaarsisarnerit tigooraaveqarfiit immikkut ittut akuerisat aqcutigalugit pisarnissaat pillugu maleruagassat,
- sananeqaatinik ulorianaatilinnik poortorsimasunik assartuisarnermut, usingiaasarnermut u-silersuisarnerlu pillugu maleruagassat,
- mingutsitsisoqarnerani nalunaaruteqartarnermut aamma isumaqatigiissutip malinneqarnisaanik nakkutilliineq pillugu maleruagassat.

Kiisalu isumaqatigiissut umiarsuit uuliamut tankillit ilusilernerneqarnissaannut piumasqaatinik arlalinnik imaqarpoq, umiarsuit angissusii suussusiilu malillugit imermut oqimaaloquttamut tankinik il.il. immikkut ittumik piumasqaateqarfiusarmata, taamatullu uuliat akuutissallu imerpalasut ajoqusiisinnaasut suulluunniit tamarnik nalunaarsorneqartarnissaannut maleruagassanik imaqarluni. Umiarsuit sananeqaataannut aammalu nalunaarsuiffinnik allattuisarnermut maleruagassat inatsisissatut siunnersuummut matumunnga ilaatinneqanngillat, kisianni imaani angalanermi isumannaallisaaneq pillugu inatsimmut, Kalaallit Nunaannut atuutilersitamut ilaatinneqarlutik

MARPOL-imut isumaqatigiissut FN-ip Imarsionermit Suliniaqatigiiffiata (IMO) ataani isumaqatigiissutaavoq. Isumaqatigiissut malillugu aqutsineq IMO-p avatangiisinut ataatsimiititalianit (MEPC) isumagineqarpoq, tassanilu ilaasortat akuttoqatigiinnik ataatsimittarput, taakkunanilu isumaqatigiissutip iluarsaannissaanut pisariaqartitsineq, taamatullu apeqqutit allat amerlasuut, isumaqatigiissummut isumaqartut oqallisigineqartarput.

C. Kalaallit Nunaat aamma MARPOL.

Maannarpiaq danskit MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussaq IV-p aamma VI-p atuutsitsinerini Kalaallit Nunaat allannguuteqarfiusinnaasutut inissisimatinneqarallarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut ilanngussaq VI-mi maleruagassat, silaannarmik mingutsitsisarnermut tunngasut ilaannik imaqarpoq. Taakku saniatigut tamanna pillugu maleruagassanik amerlanerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, taamaalillunilu Kalaallit Nunaat ilaatigut umiarsuarnut ikummatissat pillugit maleruagassanik, ilanngussaq VI-mut akuersinissamut pisariaqartinneqartunik maleruagassiorsinnaalissaaq.

Ilanngussaq IV-mut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuut maleruagassanik, umiarsuit imermik annanut errortuutikumik kuuffinneersunik imaarsinnaanerinit killilersuinermik, kiisalu maleruagassanik, imermik errortuutikumik kuutsitsinissamut killilersuinermut ilassutaasunik inerteqquteqarfiusunilluunniit maleruagassiornissamut piginnaatitsinermik kinguneqartunik imaqarpoq. Kisiannili ilanngussaq IV-mi umiarsuit sinerissamiit 4 sømilinit qaninnerusumi imermut annanut errortuutikumut salinneqangitsumut kuuffinnik imaarsinissamut inerteqquteqarnissaq piumasarineqarpoq, tamatumalu kingunerisaanik imermut annanut errortuutikumut kuuffinnit tigooraaveqarfinnik pilersitsinissaq pisariaqartussatut naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna pissutigalugu ilanngussaq IV-mi Kalaallit Nunaannik ilaatitsinnginneq atuutsinneqarsinnaassanngilaq, kingusinnerusukkut maleruagassanik allanik, ilanngussaq IV-mi piunnaasaqatit sinnerinik naammassinniffiusunik, soorlu imeq errortuutikoq pillugu nalunaarusiornikkut pilersitsisoqangippat.

7.2.2. Imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiissut

Naalagaaffiit Peqatigiit Imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiissutaat 10. december 1982-imeersoq (tamatuma kingorna Imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiissut), aammattaaq pisortatiguunngitsumik ”imaq pillugu tunngaviusumik inatsimmik” taagorneqartoq, 10. december 1982-imi akuerineqarpoq. Isumaqatigiissut 16. november 1994-imi atuutilerpoq, naalagaaffiillu innuttaasut imartanut inatsisaannik atuutsitsinerannut maleruagassat ataatsimut allanneqarnerinik, nutarterneqarnerinik ineriartorteqqinneqarnerinillu imaqarluni. Taamaattumik isumaqatigiissutip oqaasertai ataatsimut isigalugit inuit pisussaaffimmik ileqquinik atuuttunik annertuumik ersersitsiviupput.

Inuit pisussaaffiini ileqqut atuuttut aamma imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiissutip akornanni taamatut ataqatigiittoqaraluartoq, Kalaallit Nunaata isumaqatigiissummik pitsaanerusumik malinnissinnaanissaa anguniarlugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi ataasiakkaanik allannguinnissaq pisariaqartinneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi allanngortitsinerup kingunerisaanik, naalagaaffiit sineriaqarfiusut umiarsuarnut nunanut allameersunut atuutsitsinissaat qanoq ililluni imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiissummut killilerneqarnissaa toqqaannarnerusumik allassimalerpoq. Tassalu imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiissummi artikel 220-mi, killeqarfimmi aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiusumiumiarsuit nunanit allaneersut unioqqutitsinerannut atuutsitsinissaq pineqartillugu, naalagaaffiup sineriaqarfiusup suliat ilaannut akuliussinnaanisaanut atuutsitsinissaanissaannullu ”ersarissumik tunngaveqarnissaq”, ”ajoqusiinerup anner-tunissaa” aamma mingutsitsinerup ”annertunissaa” piumasarineqarpoq.

Erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq, artikel 220 naalagaaffiup erfalasoqarfiusup nammineerluni umiarsuaatiminut maleruagassiaminut atuutsitsinissamut immikkut piginnaatitaaneramik, tassungalu ilanngullugu nunat allat imartaanni killeqarfinnilu aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiusuniatuutsitsinissaaneranut ilaatitsinngiffiusussatut isigineqassasoq. Tassalu imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiissummi artikel 220 sakkussaavoq nutaajunerusoq, naalagaaffiit sineriaqarfiusut nunanut umiarsuarnut nunanit allaneersunut akuliunnissaannut periarfissiiiffusoq, minnerunngitsumik naalagaaffiit erfalasoqarfiusut umiarsuaatiminni nunani tamalaani maleruagassanik atuutsitsisarnerisa pitsaanginnerannut isornartorsiuinerit naammassiniarlugit.

Artikeli aalajangersakkat umiarsuit unioqqutitsinerminni sumiinneri aammalu unioqqutitsinerup sakkortussusaa malillugit naleqqussagaapput.

Imartani inatsisinut isumaqatigiissummi oqaatsit atorpeqartut ilaatigut kalaallisut oqaatsinit atorpeqartunit allaassuteqarput, tassalu isumaqatigiissummi oqaatsip ”nunap imartaa” (territorial sea) atorpeqartup inatsisissatut siunnersuummi (tak. § 4, imm. 10) atorpeqartup ”nunap imartaa avalleq” assigaa, kiisalu isumaqatigiissummi ”nunap imartaa ilorleq” (internal waters) atorpeqartup, inatsisissatut siunnersuummi ”imartaq nunamut qaninnerusoq” atorpeqartup (aammattaaq tak. § 4, imm. 10) assigalugu. Taamaattumik imartani inatsisinut isumaqatigiissummi ”Nunap imartaa” kalaallilu ”nunap imartaanut” taaguutaannut, tassalu imartamut avallermut ilorlermullu atorpeqartumut assingunngilaq.

Taaguutit assigiinngissuteqarnerat pissutigalugu oqaaseq ”nunap imartaa avalleq” inatsisissatut siunnersuummi matumani atorpeqartariaqalersimavoq. Imartani inatsisinut isumaqatigiissutip naalagaaffiit umiarsuarnut, imartap avallersaaniittunut oqarsinnaatitaaneranut killilersuiner-nik arlalinnik imaqarnera tamatumunnga peqquutaavoq, umiarsuarnummi imartami ilorlermiittunut, soorlu umiarsualivinniittunut kangerlunniittunullu taama annertutigisumik naalagaaffit oqarsinnaatitaaneranut killiliisoqanngilaq. Assigiinngissutsinut taakkununnga su-

kumiisumik nassuiaatinut atatillugu § 45-mut aamma §§ 64-66-imut nassuiaatit innersuussutiginerput.

Aammattaq imartani inatsisinut isumaqatigiissut nunap imartaanik killiliisarnermut maleruagassanik imaqarpoq, taakkunungalu tunngaviusumik killeqarfiup, nunap imartaata nalunaarsorneqarneranut pingaaruteqartup aalajangersarneqartarneranut tunngasut ilaatinneqarput.

Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi allannguutit sukumiisumik nassuiarneqarnerannut tunngatillugu, §§ 4-mut, 64-imut, 65-imut aamma 66-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

7.2.3. Imaq oqimaaloqutaq pillugu isumaqatigiissut uumasunullu takornartanut suliniutit allat

Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissut inatsisissatut siunnersuummi matumani nunani tamalaani maleruagassani ilassutaasuni annersaavoq, taamaattumillu nunani tamalaani isumaqatigiissutinut allanut naleqqiullugu amerlanerusunik sukumiisumik taaneqartarumaarluni.

2004-mi FN-ip Imarsiornermut Suliniaqatigiiffiata (IMO) imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissut akuersissutigaa. Isumaqatigiissut aquneqarpoq, MARPOL-imik isumaqatigiissutip aquneqarneratut, IMO-up avatangiisinut ataatsimiititalianiit (MEPC)-miit.

Isumaqatigiissut nunanit 30-init, tassalu nunarsuarmi umiarsuit niuffagiutit tamarmiusut (bruttotonnage-nut uuttorlugu) 35%-iinik amerlassuseqartunit akuersissutigineqarmat, qaammatit 12-it qaangiuttut atuutsinneqalerpoq. Tamakkua piumasaqaatit naammassineqarput 8. september 2016, Finland-i isumaqatigiissummut ilaliummat nunallu isumaqatigiissummut peqataasut 52-inngortillugit, Canada, Danmark, Norge Sverige-lu ilaallutik. Taakku nunat 52-it 8. september 2016-imi nunarsuarmi umiarsuit oqimaassusaasa katinnerisa (Bruttotonnage) 35,1441%-ii anguaat. Taamaalilluni isumaqatigiissut 8. august 2017-imi atuutilissaaq.

8. september-ip kingorna allat peqatigalugit nunarsuarmi naalagaaffik umiarsuarnut erfalasoqarfigneqartarnerpaaq, Panama, isumaqatigiissummut ilaliuppoq. Taamaalilluni 10. jannuara 2017 nunat 54-iusut nunarsuarmi umiarsuit oqimaassusaasa katinnerisa 53,30 %-ii isumaqatigiissummut ilaalerput.

Aatsaat isumaqatigiissummi piumasaqaatit naammassineqarsimappata, imermik oqimaaloquttamik kuutsisisoqarsinnaasoq isumaqatigiissummi piumasarineqarpoq, tassalu nunamiit naammaginantumik ungasissusilimmi erngup oqimaaloquttap taarserneqarnissaanut maleruagassat imaluunniit erngup oqimaaloquttap, sananeqaatinik akullit akoqanngitsulluunniit suliarineqarnissaanut (salinneqarnissaanut) maleruagassat isiginiarneqassallutik. Imaq oqimaaloqutaasoq tigooraaveqarfimmuut tunniunneqarpat, imaluunniit imermik oqimaaloquttamik suliaqarnissamut periaatsimik akuerisamik atuisoqassappat, piumasaqaatit taakku atuutis-

sannqillat. Erseqqissaatigineqassaaq, illuatungeriit imermik oqimaaloquttamik tigooraa-veqarfiliornissaat isumaqatigiissummi piumasarineqanngimmat.

Imermik oqimaaloquttamik taarsiisarneq, imermik oqimaaloquttamik passuseriaatsitut atorneqarnissaa taamaallaat isumaqatigiissutip atulernerata kingorna ikaarsaarnermi sivikitsumi atorneqartussaavoq. Tamatuma sivisussusissaanut umiarsuit ataasiakkaat tullianik nutarteriffiisumik misissorneqarnissaata qaqugu pinissaa apeqqutaasussaavoq. Nutarterinissamut nakkutilliisarnermi nunani tamalaani uuliaarluertoqarnissaanut pinaveersaartitsinissamut akuersissutip (akuersissut IOPP), MARPOL-imut ilanngussaq I naapertorlugu suliarineqartup, umiarsuarnit tamanit pigineqartussap nutarterneqarnissaanut atatillugu nakkutilliisarneq matumani eqqarsaatigineqarpoq.

Isumaqatigiissut malillugu sumiiffinni imermut oqimaaloquttamut tankinik iluarsaassiviusartuni, saliiviusartuni il.il. umiarsuit tankiini kinnernik tigooraasarnernik suliaqarfiusuni, tassalu sumiiffinni kinnernik passussinissamut eqqaanissamullu pisariaqartitsiviusuni naleqquttunik peqartussaavoq.

Taakku saniatigut umiarsuit imermik oqimaaloquttamik immiisartut imaarsisartullu, taamaallitutillu isumaqatigiissummut ilaasut tamarmik imermut oqimaaloquttamut pilersaarummik akuerisamik, ilaatigut umiarsuit ataasiakkaat, isumaqatigiissummi imermik oqimaaloquttamik isumagisaqarnissamut piumasaqaatinik naammassinninnissaq qulakkeerniarlugu ingerlaavartumik iliuusissaanut paasissutissanik imaqartumik umiarsuarmititaqarnissaat isumaqatigiissummi piumasaqaatigineqarpoq. Umiarsuit taakku aamma imermut oqimaaloqutaavimmuut nalunaarsuiffimmik umiarsuarmititaqassapput, tassanilu imermik umiarsuup oqimaaloqutaanik immiisarnerit imaarsisarnerillu ingerlaavartumik nalunaarsorneqartassapput.

Kiisalu isumaqatigiissut umiarsuarnik aamma imermut oqimaaloquttamik passussinissamut atortunik misissuisarnermut akuersissuteqartarnernullu, kiisalu umiarsuarnik nunanit allaneersunik misissuisarnermut maleruagassanik imaqarpoq. Nakkutilliinerni imermut oqimaaloquttamut uppernarsaatit, pilersaarutit nalunaarsukkallu misissorneqartarput, aammalu kuutsitsinissamut piumasaqaatit malinneqarnersut qulakkeerniarlugu misissugassanik tigusisoqarsinnaavoq. Isumaqatigiissummi uppernarsaatinut, pilersaarusiortarnermut imermillu oqimaaloquttamut nalunaarsuisarnermut, kiisalu taakkuninnga nakkutilliisarnermut maleruagassat Inuusutissarsiornermut Ineriartortitsinermullu Ministereqarfiiup, susassaqarfianut atasuupput, Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit imaani angalanermi isumannaallisaaneq pillugu inatsit, Kalaallit Nunaannut Kunngip Peqqussutaa nr. 882 25. August 2008-meersumik atuutsinneqalersoq, aallaavigaluguisumagineqartarlutik.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup siunissami umiarsuarnik nakkutilliisarnerminni naalagaaffiup umiarsualiveqarfiusup nakkutilliisarneranik taaneqartumut ilagitillugu umiarsuit ataasiakkaat imermut oqimaaloquttamut uppernarsaammik atuuttumik nassarnerisut misissortassavaa, aammalu umiarsuup imermut oqimaaloquttamut nalunaarsugai misissortassallugit.

Naalagaaffiup umiarsualiveqarfiusup taamatut nakkutilliinerani nalunaarsukkat, akuersissutit imaluunniit atortut ajoquteqartut paasineqarpat, atortumi imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummi saliinissamut piumasaqaatit malinneqarnersut aalajangiiffiginiarlugu misissugassanik tiguisoqarsinnaavoq. Misissugassanik tigusinermi avatangiisinut piumasaqaatit malinneqarnersut qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarmat, misissugassanik tigusinissamut akissuusaaffik Naalakkersuisut tiggummisaraat. Erseqqissaatigineqassaaq, Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuummi § 15, imm. 3 tunngavigalugu, Inuussutissarsiornermut Ineriartortitsinermullu Ministereqarfimmut isumaqatiginninniartoqareernerani nakkutilliisarnermi suliassanik, soorlu misissugassanik tigooraanernik Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmut suliakkiisinnamata, taamaalilluni misissugassanik tigooraaneq akiliuteqartitsinikkut Naalakkersuisut sinnerlugit Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit suliarineqarsinnaassalluni.

Inatsisissatut siunnersuummi imermut oqimaaloquttamut kinnernullu maleruagassiuineq

Inatsisissatut siunnersuut Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu allannguutissanut siunnersuutitik imaqarpoq. Allannguutissani imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissutit ilaanik atulersitsinissaq siunertarineqarpoq.

Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissutit kalaallit inatsisaanni atuutsinneqalernerani nutaatut umiarsuit oqimaaloquttamik mingutsinneqanngitsumik imaarsineq maleruagassaqartinneqalissaaq. Tamanna pillugu maleruagassat kapitalimut 6-imut nutaamut ikkunneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Kapitali 6-imi maleruagassat inatsimmut ilanngussamik 1-imi nutaamik tapertaqartinneqassapput, tassanilu imermik oqimaaloquttamik passussinissamut piumasaqaatit sukumiisut allassimapput, tamatumalu peqatigisaanik piffissap qanoq ilinerani umiarsuup aalajangersimasup passussinissamut piumasaqaatit naammassissanerai allassimapput. Maluginiarneqarpoq, ilanngussaq 1-imi atulersitsinissamut maleruagassat isumaqatigiissummi atulersitsinissamut maleruagassanut siullernut assingunngimmata. Isumaqatigiissummi maleruagassat Resolution A.1088(28)-mi atulersitsinissamut maleruagassanik nutaanik, FN-ip Imarsiornermut Suliniaqatigiiffiata ataatsimeersuarnerata 28-ssaanni, 4. december 2013-imi ingerlanneqartumi akuersissutigisaanik taarserneqarput. Maleruagassat inassutigineqartut nutaat taakku ilanngussaq 1-imut ilanngunneqarput. Ilanngussaq 1 kapitali 6-imut nasuiaatit aallartinnerini sukumiisumik allaaserineqarpoq.

Imermik oqimaaloquttamik atuneq umiarsuit amerlanersaanni pinngitsoorneqarsinnaanngilaq, umiarsuup imarsiuutissaqqissusianut umiarsuup orrajaannera apeqqutaasorujussuusarmat. Tassalu isumaqatigiissut naapertorlugu imeq oqimaaloqutaq tassaavoq imeq, umiarsuup makittarissusianut, uinganeranut, itsineranut, patajaassusianut imaluunniit qerattaqqutaanut umiarsuarmut nalimmassaatitut usiliunneqartartoq.

Imeq oqimaaloquttatut umiarsuarmut usiliunneqartuq kuutsinneqartartorlu pingaartumik imaanit pissarsiarineqartarpoq. Taamaattumik imeq minguisstusimigut, tarajoqassutsimigut

il.il. allanngorarsinnaavoq, nalinginnaasumillu aamma imermit allaanerusunik akoqangaatsi-artarluni. Akui taamakku pingaartumik tassaasarput uumassusillit (naasut, uumasut, bakteriat il.il.), tappiorannartut toqungasut taakkulu perlukui, kiisalu uumaatsut, soorlu ujaqqat, sioqqat aatsitassallu allat, pingaartumik immap naqqaneersut, imaluunniit kuuit aqqutigalugit imaanut kuugunneqarsimasut.

Akui tamakku imermi oqimaaloquttamiitillutik akunik arrorsinnaanngitsutut taaneqartarput, kiisalu piffissap siviuserusup ingerlanerani umiarsuup imermut oqimaaloquttamut tankiini kivisimasut kinnernik taaneqartarlutik. Tassalu oqaaseq imeq oqimaaloqutaq isumaqatigiis-summi aammalu inatsisissatut siunnersuummi matumani atornerqarpoq, tassanilu imeq oqimaaloqutaq immiunneqartoq, imermut akuliussimasinnaasunik akoqartoq eqqarsaatigineqarpoq. Oqaatsip kinnerit atornerqarnerani erngup akui, umiarsuup tankiisa naqqinut kivisimasinnaasut kisiisa eqqarsaatigineqartarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi piumasaqaatit malillugit, inatsisatullu siunnersuummut ilanngusaq 1-mi maleruagassat ilaatillugit, oqimaaloquttamik imaarsineq pisassasoq, aammalu passussiveqarfimmik atorsinnaasumik akuerisaasumillu atuinikkut oqimaaloquttamik passussineq tamatigut pisassasoq, Inatsisissatut siunnersuutip § 15, imm. 1-taani allaaserineqarpoq. umiarsuit assigiinngitsunik angissusillit pisoqaassusillillu piffissap qanoq ilineraniit imermik oqimaaloquttamik passussinissamut piumasaqaatinik malinninnissaat ilanngussaq 1-imi sukumiisumik allaaserineqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik inatsisissatut siunnersuummi § 15, imm. 2-mi imermik oqimaaloquttamik suliarinnittarnermut maleruagassanik ilassutaasunik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsiviusunik ima-qarpoq, tassungalu sumi, qanoq qaqugukkullu imaarsisinnaaneq ilaatinneqarput.

Taamakku saniatigut Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi tigooraaveqarfinnik pilersitsinissamut ilusilersuinissamullu tunngavissap atuuttup ilaneqarnissaa, tassungalu umiarsuup imermut oqimaaloqutaani kinnerit ilanngunneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik ilassuteqarnerup kingunerisaanik aamma Naalakkersuisut umiarsuit tigooraaveqarfinnik atuinissamut pisussaaffeqarnerat pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqalissapput.

Imermut oqimaaloquttamut suliassaqarfimmi nunani tamalaani, ilaatigullu IMO-mi maleruagassanik suli oqaasertaliassat isumagineqartarput akuersissuteqartoqartarlunilu, taamatullu suliassaqarfimmi atortorissaarneq ingerlaavartumik ineriartorluni. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi matumani allannguutissatut siunnersuutigineqartuni aamma atortorissaanermut aalajangersakkat, aammalu imermut oqimaaloquttamut piumasaqaatit, tamanna pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissuteqartoqartarnera, imaluunniit suliassaqarfimmi ilisimasat annertunerulertarnerat malillugu naammassineqartarsinnaanissaannik qulakkeerinissaq siunertarineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi imermut oqimaaloquttamut maleruagassat uumassulinnik takornartanik Kalaallit Nunaata imartaannut nuussisarnerup annikillisinneqarneranik kinguneqartussatut naatsorsuutigineqarpoq.

Erseqqissaatigineqassaaq, attuumassuteqarfigineqartut tunngaviusumik inatsimmi § 73 naapertorlugu taarsiissutitalimmik arsaarinnissuteqarfigineqartarnissaat inatsisissatut siunnersuummi siunertarineqanngimmat. Taamaattumik §71, imm. 3-imi inatsisissatut siunnersuutip atuutilernerata kingorna imermik oqimaaloquttamik kinnernillu passussinissamut maleruagassat atuutilernissaat ukiunik pingasunik kinguartinneqarpoq. Tamanna pissutigalugu Kalaallit Nunaannut nunap immikkoortuani tunuarsimaarfeqarnerup, isumaqatigiissutip atuutilernerani Danmarkimit saqqummiunneqartup siusinnerpaamik inatsisissatut siunnersuutip atuutilernerani ukiut pingasut qaangiunnerini aatsaat atorunnaarsinneqarsinnaanissaa naatsorsuutigineqarpoq. Tamatunnga peqatigitillugu erseqqissarneqassaaq, kalaallit qallunaallu umiarsuaat, Kalaallit Nunaanniit Kalaallit Nunaannullu angalasartut, qallunaat imermik oqimaaloquttamut peqqussutaannut immaqalu aamma nunat allat imermik oqimaaloquttamik maleruagassiaannut kalaallit imartaasa avataanni angalasut ilaatinneqassasut, taamaammallu taanna aaqqissuussaaq ikaarsaarutaasoq, taakku umiarsuit isumaqatigiissummik malinnilernissap tungaanut ukiut pingasut utaqqisinnaaneranut qulakkeeringitsoq. Ikaarsaarnermut aaqqissuussineq taanna pillugu allaaserisamut sukumiisumut § 71, imm. 3-mut nassuiaatit taamatuttaaq innersuussutigineqarput.

Naggasiutigalugu Naalackersuisunut kaammattuutigineqassaaq, imermut oqimaaloquttamut maleruagassat atuutilinninnerini umiarsuit angallanneranni uumasunik takornartanik nuussinnaanerup annikillisinneqarnissaa sulissutigilereeqqullugu.

Umiarsuit naaneri uumasullu takornartat – IMO-mit ilitsersuutit

Imeq oqimaaloqutaq uumasunik takornartanik nuussisarnermi kisimi aallaaviusangilaq. Umiarsuup qaava tamatigunngajak naanernit, uumasunik takornartanik akoqarsinnaasunit qallersimasarpoq. Naanarit umiarsuup imaanut singinneqarnerani nalunaaquttap akunnialunnguit ingerlanerini pinngortitilereertarput, imalu annertutigilersinnaallutik, uumasunik takornartanik nuussinissamut ulorianartorsiortitsineq annertunerulertarluni. Aamma naanarit umiarsuup imaatigut ingerlanerata kinerneranik annertusisitsinnaavoq, tamannalu umiarsuup siumut ingerlaneranut sunniuteqarnerluttarpoq ikummatissamillu atuinermik annertusisitsisararluni. Inatsisissatut siunnersuut manna umiarsuit naanerinut maleruagassanik imaqaanngilaq, taamaallaat Anti Fouling Systems-imut isumaqatigiissummi (AFS-imut isumaqatigiissummi) umiarsuit qalipaataani sananeqaatinut avatangiisinut ulorianaatilinnut maleruagassanik, § 35, imm. 1-imut nassuiaatini naatsumik oqaatigineqartunik imaqarluni. Kisiannili AFS-imut isumaqatigiissummi maleruagassani pingaartumik qalipaataini siuliutini biocide-t (Tributyltin) sammineqarput, uumassusillit takornartat ataatsimut isigalugit ajornartorsiutaanerit pineqarani.

Umassusillinnik takornartanik nuussinissap ulorianaateqarnerata annikillisinneqarnissaa anguniarlugu, umassusillit takornartat umiarsuit naaneri aqutigalugit nuunneqartartut pillugit uppernarsaatinik pituttuiffiunngitsunik arlalinnik IMO saqqummersitaqarpoq, taakkununngalu maleruagassat ataatsimoortut marluk ilaapput. Tassani ilaatigut maleruagassat ataatsimoortut, umiarsuarnut tamanut atuutsinneqartut 2011-meersut (MEPC.207(62), 15. juli, 2011-meersut), ilaatigullu maleruagassat ataatsimoortut naannerusut, sunngiffimmi angallatinut 24 meterrit inorlugit takissusilinnut toqqaannartumik siunnerfeqartinneqartut (MEPC.1/Circ.792, 12. november, 2012-imeersoq) pineqarput.

Oqartussaasut saniatigut suleqataasut arlalissuit, taakkununngalu umiarsuarni aquttut, umiarsuarnik piginnittut sullissisullu, umiarsualiortartut, umiarsualivinni oqartussaasut, amutsiviit, umiarsuarnik ilusilersuisartut, ingerlatseqatigiiffiit akuersissusiortartut, tunisassiortut qalipaatinillu umiarsuit naanerinik pinaveersaartitsisunik pilersuisut, taamatullu soqutigisaqartut allat ilanngullugit maleruagassani siunnerfigineqarput. Akuutinneqartut avatangiisinut sunniuteqannginnerusumik, aammalu umiarsuup pisariaqanngitsumik kinguaattoorneranik pisariaqanngitsumillu aningaasaqartuuteqarneranik kinguneqanngitsumik qanoq iliorlutik umiarsuit naaneri aqutigalugit uumasunik takornartanik nuussisinaanerup annikillitinneqarnissaanik ilitsersuunneqarnissaat, maleruagassani siunertarineqarpoq.

Pingaarnerrulluinnartutut umiarsuit naaneqarnissaasa sapinngisamik annikinnerpaanissaa, aammalu tamanna anguniarlugu umiarsuarni tamani suleriaatsinik naleqquttunik, soorlu naanaveersaatinik atuinernik ingerlatsinermilu suleriaatsinik umiarsuit naasoqarnissaannut annikillisaaffiusunik atuinissaq anguniarneqarpoq. Naanaveersaatinik atuinermi qalipaait naanaveersaatitallit nutaaliornerrillu allat, soorlu anode-katode atorlugit naanaveersaatit, umiarsuit naasoqarnissaanik annikillisaqataasut pineqarput.

Maleruagassat 2011-meersut naanaveersaanissamut pilersaarutininik aamma naanaveersaanissamut nalunaarsuiffinnik, umiarsuit tamarmik pigisassaattut inassutigineqartunik pilersitsinissamut atuinissamullu ilitsersuutinik aalajangersimanerusunik imaqarput.

Kiisalu inassutigineqarpoq, naanaveersaartitsinissamut pilersaarummi umiarsuarmi pissutsit, naanaveersaartitsiniarluni suliniutinut isumaqartut tamarmik allassimassasut, taakkununngalu ilaatigut umiarsuarmi naanaveersaartitsissutit atorneqartut tamarmik nassuiarneqassapput; umiarsuarmi sumiiffiit naaneqarnissamut immikkut ulorianartorsiortut allaaserineri aamma taakku qanoq ilinerani misissorneqartussatut pilersaarutigineqarnerisut; ingerlatsinermi pissutsit aamma ingerlatsinermi suleriaatsit, ilaatigut naanaveersaartitsissutinut isumaqartut; isumannaallisaanermi pissutsit; aamma naanaveersaartitsinermi nalunaarsuiffimmut allattuinnissamut uppernarsaatissanik piumasaaqateqarneq.

Naanaveersaartitsinermi nalunaarsuiffik nakkutilliinernut naanaveersaartitsillunilu suliniutinut paasissutissanik tamanik imaqartariaqarpoq. Taamaallunni umiarsuarnik piginnittut aquttullu

naanaveersaartitsilluni suliniutit naammaginatunimik atorneqarnerisut naliliinissamut pitsaane-rusunik periarfissaqassapput. Nalunaarsuiffik taamaattoq aamma oqartussaasut umiarsuaq pi-neqartoq uumasunik takornartanik nuussinissamut ulorianartorsiortitsinersoq ulorianartorsior-titsinnginnersorluuniit pilertortunimik pitsaasuillu naliliinissaannut periarfissiisaaq. Taamatut naliliisarneq aamma umiarsuit kinguaattoorsinnaanerini annikillititseqataasartussaavoq.

Naanaveersaartitsissutit ingerlatsinermilu suleriaatsit atorneqartut pillugit paasissutissat nalu-naarsuiffimmut ilanngunneqartariaqarput; atortut sumut qangalu ikkussuunneqarsimappat; u-miarsuarmi sumiiffiit arlaat naanaveersaartitsissutinik qalipanneqarsimappat; atortut aserfal-latsaaliorneqarnerat pillugu paasissutissat aamma, pisariaqarpat, taakku qanoq ingerlanneqar-pat; umiarsuup amuneqarnerani piffissaq sumiiffillu, kiisalu naanernik paaaniarluni suliniute-qartoqarsimanersoq aammalu naanaveersaartitsissutit nutarterneqarsimanersut iluarsaanneqar-simanersulluunniit; imaaniit nakkutilliinerni piffissaq ullorlu, kiisalu nakkutilliinerit inernerit tamatumalu kingorna naanernik paaaniarluni suliniutaasimasinnaasut pillugit paasissutissat, nillasaatinik nakkutilliinermi aserfallatsaaliuinnermilu piffissaq ullorlu, nakkutilliinerit taa-maattut inernerit tamatumalu kingorna naanernik milittoornernillu paaaniarluni suliniuteqar-neq; aamma umiarsuup ingerlanneqarnerata nalinginnaasup avataani suliat nalinginnaanngit-sut pillugit paasissutissat, taakkununga siviisuumik inisseeqqaneq siviisunerusumillu sulia-qannginneq pillugu paasissutissat ilanngullugit. Naanaveersaartitsinermut nalunaarsuiffimmut assersuut maleruagassanut 2011-meersunut ilanngusaaq 2-mut ilaatinneqarput.

Tamatuma saniatigut maleruagassat 2011-meersut naanaveersaartitsissutinik naleqquttunik toqqaanissamut, qalipaanissamut, atortunik taamaattunik ikkussuinissamut, nakkutilliinissa-mut, saliinissamut, aserfallatsaaliuinissamut iluarsaassinissamullu ilitsersuutit annertuut ima-raat. Maleruagassat umiarsuup amutinnerani imaaniinneranilu suliassanut atuutissapput. Ma-leruagassat 2011-meersut aamma umiarsuarnik nutaanik sananermut ilitsersuutinik imaqarput, umiarsuup pitsanngorsakkamik ilusilerneratigut naasoqarsinnaanerata annikillisinneqarnissaa siunertaralugu. Kiisalu maleruagassani 2011-meersuni AFS-imut isumaqatigiissutip atuutsin-neqalernissaa kaammattuutigineqarpoq.

Maleruagassat 2012-imeersut, sunngiffimmi angallatinut tunngasut angallatit naaneqalernis-saanut atatillugu unamminiagassanut inassuteqaatinik, ilitsersuutinik ataatsimorluinnarlu ilisa-rititsissutinik imaqarput. Taamaalilluni maleruagassani 2012-imeersuni apeqqutit sunngif-fimmi angallatinik 24 meterit inorlugit takissusilinnik, siornatigut angallatit naaneqarnissaa-nik, imaluunniit tamatumunnga atatillugu avatangiisinut unamminiagassanik sammisaqarfigi-neqarsimanngitsunik piginnittunut aquttunullu nalinginnaasumik saqqummertartut arlallit aki-neqarput. Maleruagassani 2012-imeersuni maleruagassat 2011-meersut innersuussutigineqar-put, taamaattumillu taakku maleruagassanut 2012-imeersunut tapertatut atuarneqarsinnaanis-saat naleqquppoq.

7.2.4. OSPAR-imut isumaqatigiissut

OSPAR-imut isumaqatigiissut, pisortatigoortumik ”Imarpiup avannamut kangiani imartani avatangiisinik illersuinissaq pillugu isumaqatigiissut”-mik taagorneqartoq, nunarsuup immikkoortuani isumaqatigiissutaavoq, Tunup imartaanik ilaatitsiviusoq. Kisiannili inatsisissatut siunnersuummi maleruagassat, OSPAR-imut isumaqatigiissummeersut Kalaallit Nunaata imartaanut tamarmiusumut atuutsinneqarput.

OSPAR-imut isumaqatigiissut Oslomi isumaqatigiissummik (umiarsuarnit silaannakkullu angallatinik eqqaanermi imaanik mingutsitsinissap pinngitsoortinneqarnissaanut isumaqatigiissut, 1972), 1974-imi atuutsinneqalersumik, aamma Parisimi isumaqatigiissummik (nunamiit imaanik mingutsitsinissap pinngitsoortinneqarnissaanut isumaqatigiissut, 1974), 1978-imi atuutsinneqalersumik ataatsimoortitsiviuvoq.

OSPAR-imut isumaqatigiissut allakkiatut nalinginnaasutut ilusiligaavoq, ilanngussanik tallimanik ilaqartinneqartoq, taakkulu isumaqatigiissummut ilaatinneqarput: ilanngussaq 1, nunamiit mingutsitsinissamik pinaveersaartitsinermut piiaanermullu tunngasoq; ilanngussaq 2, eqqaanermi ikuallaanermilu mingutsitsinissamik pinaveersaartitsinermut tunngasoq; ilanngussaq 3, suliffeqarfinit avataasiortunit mingutsitsinissamik pinaveersaartitsinermut piiaanermullu tunngasoq; ilanngussaq 4, imaani avatangiisit pitsaassusiinik nakkutilliinermut naliliisarnermullu tunngasoq, kiisalu ilanngussaq 5 nutaaq, uumassusillit ataqatigiit uumassusilinnilu assigiinngitsoqassutsip illersorneqarnissaannut pigiinnarneqarnissaannullu tunngasoq. Isumaqatigiissummut mianersortussaananermik aamma mingutsitsisup akiliisartussaananeramik najoqqutassiat, atortorissaarummik pissarsiarineqarsinnaasumik pitsaanerpaamik najoqqutassiaq aammalu avatangiisini suleriaatsinik pitsaanerpaanik atuisinnaaneq ilaatinneqarput. Suliffissuarnut imaanut eqqaanissamut, imaanilu eqqakkanik ikuallaanissamut inerteqquteqarneq, kiisalu eqqagassanik radiup qinngornerinik ulorianartunik qanorluunniit itturnik eqqaanissamut inerteqquteqarneq ilanngunneqarput.

OSPAR-imut isumaqatigiissummi aalisakkat perlukuinik aammalu sananeqaatinik pinngortitameersunik eqqaanissaq akuerineqarpoq, kisiannili angallatinik eqqaanissaq inerteqqutigineqarluni. Aalisakkat perlukuinik eqqaasinnaatitaaneq, Kalaallit Nunaanni ilaatigut imaani uumasunik miluumasunik piniartarneq eqqarsaatigalugu, pisanit taamaattunit eqqagassat anner-tuunik nassuiaatissaqartinneqarput. Tamanna pillugu oqaaseqaatinut sukumiinerusunut tunngatillugu kapitali 10-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput. Kiisalu erseqqissaatigineqas-saaq, uumasunik, uumassusilinni ataqatigiinnik aammalu sumiiffinnik immikkut ittumik pinngaartumik illersuinissaq pillugu isumaqatigiissummi maleruagassat, pingaartumik pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 29-mi, 18. december 2003-meersumi tunngavigineqarmata.

7.2.5. Londonimi isumaqatigiissut aamma Londonimi isumaqatigiissummut tapiliussaq

OSPAR-imut isumaqatigiissutip akerlianik Londonimi isumaqatigiissut (eqqakkanik sananeqaatinillu allanik eqqaanermi imaani mingutsitsinermik pinngitsoortitsinissaq pillugu i-

sumaqatigiissut, 1972) nunarsuarmut tamarmiusumut atuuppoq, taamaattumillu aamma Kalaallit Nunaata imartaanut tamanut atuulluni, taakkunungalu Kalaallit Nunaata kitaata sineriaa ilaavoq.

Isumaqatigiissut, 1972-imi akuerineqartoq aammalu 30. august 1975-imi atuutilersoq, inuit suliaannit imartani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissutit siulliit ilagaat. MARPOL-imut isumaqatigiissut imermullu oqimaaloquttamut isumaqatigiissut assigalugit, Londonimi isumaqatigiissut IMO-mit aqunneqarpoq.

Isumaqatigiissut nunani tamalaani sananeqaatinik atortunillu ulorianaatilinnik arlalinnik eqqaanissamut inerteqquteqarnikkut, imaani mingutsitsinissamut akiuiniarnermut pinaveersaartitsinermullu tapertaavoq. Taamaakkaluartoq sananeqaatinik atortunillu aalajangersimasunik eqqaanissamut akuersissuteqartoqarsinnaavoq, taamatullu sananeqaatit atortullu ilaat ataatsimut isigalugit eqqaanissamut inerteqquteqarnermut ilaatinneqanngillat.

"Eqqaaneq" tassaavoq umiarsuarnit, silaannakkut angallatinit, uuliasiorfinnit imaluunniit inuit sanaavinit allanit eqqagassanik sananeqaatinilluunniit allanik imaanut ilisimaaralugu eqqaaneq, taamatullu umiarsuarnik, silaannakkut angallatinik uuliasiorfinnilluunniit ilisimaaralugu piiaaneq.

Londonimi isumaqatigiissut aamma maleruagassanik, suliffissuit eqqagaannik imaani ikualaanissamut inerteqquteqarfiusunik imaqarpoq.

1996-imi suleqatigiit isumaqatigiissummut tapiliussaq (Londonimi isumaqatigiissummut tapiliussaq), 2006-imi nunani arlalinni, taakkunungalu Kalaallit Nunaanni ilanngullugu atuutilersoq akuersissutigaat. Isumaqatigiissummut tapiliussaq nunat isumaqatigiissummi suleqataasut isumaqatigiissummut tapiliussamut akuersissuteqartarnerat malillugu isumaqatigiissummik taarsiiartuaartussaavoq, aammalu eqqaasarnermut maleruagassiortarnermut annertuumik allannguisussaalluni. Atortut suut eqqaaqusaassannginersut allattornagit, isumaqatigiissummut tapiliussaq eqqaanernut tamanut ataatsimut inerteqquteqarnermik, inerteqquteqarnermut tassunga ilaatsinngiffiusunik killilinnik ilaqartinneqartumik imaqarpoq.

Londonimi isumaqatigiissummut tapiliussami "mianersortussaanermik najoqqutassiaq" ersersinneqarpoq, tassanilu eqqakkat sananeqaatilluunniit allat imaani avatangiisinut ajoqusiisinaaneramik isumaqarneq tungavissaqarpat, peqqutaasut ataqatigiinnerinut pingaarutilinnik uppersaatissaqartoqanngikkaluarpuunniit, pinaveersaartitsinermi iliuusissanik naammaginartunik aalajangiisoqassasoq piumasarineqarpoq.

"Mingutsitsisup akiliisussaananeramik najoqqutassiaq" aamma isumaqatigiissummi tapiliussami ersersinneqarpoq, tassanilu allattaavimmi maleruagassat nutaat sukannerulerulersitsisut mi-

ngutsitsinerup avatangiisini sumiiffimmit ataatsimiit allamut nuuginnarneqarneranik kinguneqannginnissaat akuersisarnermi suleqataasut qulakkiissagaat erseqqissarneqarpoq.

7.2.6. Issittumi imaani angallannermut malittarisassiorfik (Polarkoden)

Polarkoden-i IMO-mi maleruagassanut ataatsimoortunut nutaanut tunngasuvoq, 2015-imi maajimi IMO-mi avatangiisinut ataatsimiititaliamit MEPC-mit akuerineqartoq, aammalu 1. januar 2017-imi, aammattaaq Kalaallit Nunaannut atuutilersoq. Polarkoden issittumi imartani angalanerup isumannaatsuunissaanut avatangiisinullu illersuinissamut maleruagassanik ima-qarpoq.

Polarkoden-imi issittup imartaani angalanerup isumannaannerulernissaa avatangiisillu illersorneqarnissaat siunertarineqarpoq. Tamanna issittup imartaani, IMO-mi maleruagassanit pio-reersunit naammaginatsumik isumagineqariinngitsuni mingutsitsinissamut isumannaallisaanerlu eqqarsaatigalugu ulorianartorsiorfiusunut maleruagassanik aalajangersaanikkut naammassineqassaaq.

Polarkoden-imi MARPOL-imut isumaqatigiissut tassungalu ilanngussat arfiniliusut nutarterneqarput, tassanilu MARPOL-imullu isumaqatigiissummi siunissami qalasersuarmi avannarlermi kujallermilu imartani angalasarnerni unamminiagassat immikkut ittut eqqarsaatigineqarnissaat qulakkeerneqarpoq. Tunngaviumik Polarkoden-imi piumasaaqatit assigiinngitsut MARPOL-imut ilanngussami I-VI arlalissuarnik allannguititsissapput.

Tamatuma saniatigut Polarkoden-ip akuerineqarneranut nunat issittut imartaasa, taakkunungalu Kalaallit Nunaata eqqaani imartat ilanngullugit, ukiuni aggersuni umiarsuarnit angallaffiunerata annertusingaatsiarnissaata naatsorsuutigineqarnera tunngavigineqarpoq. Qalasersuarmi Avannarlermi aamma Qalasersuarmi Kujallermi avatangiisit sunnertianerat eqqarsaatigalugu, nunat tamalaat umiarsuit sumiiffinni taakkunani imaatigut angalasarnerini isumannaallisaanernik qaffasissunik atuutsitsilernissaat pingaaruteqarpoq.

Kalaallit Nunaata nunani issittuni umiarsuit angallannerini isumannaallisaanerit qaffasissuunissaat sulissutigaa, tassalu nunani tamalaani maleruagassiat, umiarsuit piumasaaqatitut sinakkusiussat assigiit atorlugit unammilleqatigiinnissaannik qulakkeeriviusut aqutugalugit. Umiarsuit tamarmik ilaatinneqarnissaasa qulakkeerneqarsinnaaneranut nunani tamalaani atuuttussanik maleruagassiuinissaq periarfissani kisiartaavoq.

Tassalu Danmarkimit, Norgemit Canadamillu siunnersuut tunngavigalugu IMO ukiuni arlaqalersuni maleruagassanik nunani tamalaani atuuttussanik nutaanik suliaqarsimavoq, tamannalu maanna manna Polarkoden-imi maleruagassat pinngitsooratik atuuttussat akuerineqarnerinik kinguneqarpoq.

Polarkoden piumasaqaatinik arlalinnik, umiarsuit Qalasersuarmi Avannarlerni aamma Qalasersuarmi Kujallerni imartani ulorianartorsiorsinnaanerinik pinngitsoortitsiviusussanik imaqqarpoq, taamatullu inuttat piginnaasassaannut immikkut ittunik piumasaqaateqqartoqqarpoq.

Allatut oqaatigalugu Polarkoden atorlugu qalasersuit marluusut imartaanni umiarsuit angallannerinut tunngatillugu apeqqutit, angallannermut isumaqartut akineqassapput, taakkunungalu umiarsuit ilusaat, sananeqarnerat atortuulu, ingerlatsinermit ilinniartitaanermullu apeqqutit, ujarlertarneq annaassiniartarnerlu, aammalu taama pingaaruteqartigisumik nunani issittuni avatangiisinik uumassusilinillu ataqatigiinnik illersuinissaq ilaatinneqarput.

Inatsisissatut siunnersuut manna taamaallaat maleruagassanik, Polarkoden-ip kalaallit inatsisaanni ilaalernissaannut siunertaqarfigineqartunik killilimmik imaqqarpoq. Kalaallit avatangiisinut maleruagassaanni Polarkoden-imi maleruagassat nutaat annertuumik naammassineqareernerat, taamaattumillu Polarkoden-imi piumasaqaatit naammassiniarlugit maleruagassanik nutaanik annertuisanilluunniit pisariaqartitsisoqannginnera tamatumunnga peqquataavoq.

Polarkoden-imi immikkoortoq II-A, avatangiisinik illersuinissamut tunngasoq, ilaatigut uuliamik mingutsitsinissamik pinaveersaartitsinissamut (kapitali 1), akuutissanut imerpalasunut ajoqusiinnaasunut (kapitali 2), imermut errortuutikumut (kapitali 4) aamma eqqakkanut (kapitali 5) maleruagassanik imaqqarpoq.

Kalaallit Nunaata imartaanut tunngatillugu Polarkoden-imi avatangiisinut maleruagassat annersaat MARPOL-imut isumaqatigiisummi ilanngussaq I-imi (uulia, ilanngussaq II-mi (akuutissat imerpalasut ajoqusiinnaasut), ilanngussaq IV-mi (imeq errortuutikoq) aamma ilanngussaq V-mi (eqqakkat) assingupput. Taamaattumik uuliamut, akuutissanut imerpalasunut eqqakkanullu maleruagassat inatsisissatut siunnersuummi, MARPOL-imut isumaqatigiisummi ilanngussaq I-mik, II-mik aamma V-mik tunngaveqartumi annertuumik matussuserneqareerput.

Immikkoortoq 7.2.1.C.-mi aamma matuma kinguliani § 19-imut nassuiaatini sukumiisumik allaaserineqartutut Kalaallit Nunaat MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq IV-p, imermut errortuutikumut tunngasup tamakkiisumik atuutsinneqalernissaanik pilersaaruteqanngilaq. Polarkoden-imi immikkoortoq II-A, kapitali 4, imermut annanut errortuutikumut tunngasoq atuutsinneqalissappat, MARPOL-imut ilanngussaq IV assigalugu imermut kuuffitsigut kuutsinneqartumut tigooraaveqarfiliornissaq piumasarineqassasoq ilimanaateqarluinnarpoq. Suliassaq taanna oqimaalluinnartussaammat, inatsisissatut siunnersuummi matumani taamaallaat II-A, kapitali 4-mi maleruagassat ilaat, tigooraaveqarfiliornissamut piumasaqaateqarfiungitsut kisimik atuutsinneqalissappat. Maleruagassat MARPOL-imut ilanngussaq IV-p ilaanik atuutsitsivioersut aqutigalugit tamanna naammassineqassaaq.

Tamatumunnga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq, imermut errortuutikumut maleruagassat malinneqarnissaat amigalaruortoq, Kalaallit Nunaata Polarkoden-imi, maanna Kalaallit Nu-

naata naammassisassatut pisussaaffigisai naammassisinnaammagit. Tamannarpiaq peqqutigalugu IMO-mi Polarkoden-imut akuersissuteqarnermut atatillugu Kalaallit Nunaat tunuarsimaarfigineqanngilaq. Taamaattumik imermut annanut errortuutikumut kuuffitsigut kuutsinneqartumut maleruagassat eqqaassanngikkaanni, Polarkoden Kalaallit Nunaannut atuuttussavoq.

MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq IV-mi maleruagassanik pioreersunik mallinninnissamik piunasaqaateqarnerup saniatigut, Polarkoden-imi imermik errortuutikumik imaarsisarnermut piunasaqaatinik allanik arlalinnik piunasaqaateqartoqarpoq, taakkunungalugu sumiiffinnut sikoqartunut ungasissusissap minnerpaaffissaanut piunasaqaatit ilaapput. Imermut errortuutikumut bakteriaajakkamut immikkoortiterluakkamullu killissarititaasoq amerlanertigut 3 sømiliusarpoq, kisiannili aatsaat sumiiffiup ilaannaa sikoqarpat (minnerpaamik 10 %-imik) sapinngisamik ungasinnerpaamut imaarsisoqarsinnaassalluni. Imermut errortuutikumut salinneqanngitsumut killissarititaasoq amerlanertigut 12 sømiliusarpoq, kisiannili aatsaat sumiiffiup ilaannaa sikoqarpat (minnerpaamik 10 %-imik) sapinngisamik ungasinnerpaamut imaarsisoqarsinnaassalluni. Imermut errortuutikumut salinneqarsimasumut tunngatilugulu imaarsinissap sapinngisamik nunamiit sumiiffinniilluunniit minnerpaamik 10 %-imik sikulinniit ungasinnerpaami pisarnissaa piunasarineqarpoq.

Kalaallit Nunaat kingusinnerusuklut Polarkoden-imi imermut errortuutikumut maleruagassanik tamakkiisumik atuutsitsilerniarluni aalajangissappat, saniatigut piunasaqaatit taakku MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq IV-mi maleruagassat atuutsinneqalernerisa kingunerisassai killeqartuinnarmik sunniuteqassapput. Ilanngussaq IV-mi tunngaviusumik killeqarfimmiit 4 sømilinit qaninnerusumi imermik errortuutikumik salinneqanngitsumik kuutsitsinissamut inerteqquteqarluinnarneq – tassalu inerteqquteqarneq, imartami kalaallit akisussaaffeqarfigisaani tamarmiusumi inerteqquteqarneq – tunngaviusumik Polarkoden-imi piunasaqaatit amerlanerpaartaannik naammassinniffiusussavoq. Taamaallaat imermik errortuutikumik salinneqarsimasumik sapinngisamik sumiiffinnit sikulinnit, tassungalugu imartami minnerpaamik 10 %-imik sikulinnit ungasinnerpaami kuutsitsinissamik piunasaqarneq ilanngussaq IV-mi imartanut akisussaaffeqarfiusunut maleruagassanut naleqqiullugu sukatereqqinnermik kinguneqassaaq.

Igitassanik eqqaanissamut inerteqquteqarnermut tunngatillugu Polarkoden-imi kapitali 5 MARPOL-imut isumaqatigiisummi ilanngussaq V-mi maleruagassat ilaannik sukaterinernik imaqarpoq, tassanilu taamaallaat uumasut toqungasut timaannik eqqaanissamut inerteqquteqarneq Kalaallit Nunaannut sunniuteqartussavoq. § 20, imm. 2-mut nassuiaatini oqaatigineqartutut inatsisissatut siunnersuummi ”aalissakkanut pisanullu” imaani uumasut miluumasut ilaatinneqarput, taamaattumillu oqaaseq ”aalissakkat” nunani tamalaani isumaqatigiisutini assigiinngitsuni atorpeqartuni annertunerusumik atuuffeqarpoq. Taamatut annertusisitsinerup kingunerisaanik imaani uumasut miluumasut ilaannik qimatsineq inatsisissatut siunnersuummi igitassanik eqqaanissamut inerteqquteqarnermut ilaatinneqanngilaq, tamannalu Polarko-

den-imi uumasut timaannik eqqaanissamut inerteqquteqarnermut uniuuttutut isigineqarsinnaavoq.

Polarkoden-ip MARPOL-imut isumaqatigiissummi piunasaqaatinut atuuttunut atatillugu atuarneqarnerani ersarissarneqarpoq, Polarkoden-imi immikkoortoq II-A, maleruagassaq 5.2.1.4-mi uumasut toqungasut timaannik eqqaanissamut inerteqquteqarnermi kalaallit piniariaasiinik killilersuinissaq siunertarineqanngimmat. Polarkoden uumasut toqungasut timaannut nassuiaatinik imaqaanngilaq, taamaattumillu oqaaseq MARPOL-imut isumaqatigiissummi, inatsimmi ilanngussaq 2-mi issuarneqartumi nassuiaatigineqartutut paasineqassaaq. Ilanngussaq 2-mi allasimavoq, uumasut toqungasut timaat eqqarsaatigineqartut taamaallaat tassaasut uumasut toqungasut, aallaqqaammulli umiarsuarmut nassiuussatut usiliunneqartut, aamma uumasut angalanermi toqusut imaluunniit toqunneqartut. Taamaattumik 5.2.1.4-mi maleruagassaq inatsisisatut siunnersuummi pisanik eqqaasarnermut maleruagassanik sukannerulerulersitsinngilaq..

Polarkoden-imi immikkoortoq II-B, maleruagassaq 4.2, imermut oqimaaloquttamut tunngasumi, passusiveqarfiup issittup imartaani naammaginaratumik atorsinnaanera qulakkeerniarlugu imermik oqimaaloquttamik passusiveqarfiup misilinneqarnerani, kissassutsip qanoq annerutiginerata eqqarsaatigineqarnissaanik pisariaqartitsineq erseqqissarneqarpoq. Tamanna maanna inatsisisatut siunnersuummi § 13, imm. 3-mut nassuiaatini erseqqissarneqarsimalerpoq.

7.2.7. OPRC-mut isumaqatigiisut aamma OPRC-HNS-imut tapiliussaq

OPRC-mut isumaqatigiissummi nunat suleqataasut tamarmik annertunerusumik uuliaarluerfiusumik ajutoortoqarnerani ikioqatigiinnissamut, aammalu mingutsitsinernik akiuiniarluni nunap iluani imaluunniit nunanik allanik suleqateqarluni upalungaarsimasunik pilersitsinissamut pisussaaffilerneqarput. Kalaallit Nunaata pisussaaffii upalungaarsimanermut inatsimmit atuuttumit, ikiorserneqarnissaq atortunillu nuussinissaq pillugu isumaqatigiisut aqutugalugu, danskit upalungaarsimanerannik ilaqartillugu matussuserneqarput. OPRC-HNS-imut tapiliussamut, OPRC-mut isumaqatigiisut uuliap saniatigut sananeqaatinik ulorianaatilinnik allanik ilaatitsiviusup atuuffiinnik annertusisitsisumut akuersinermi pingaartinneqarpoq, nunat ataasiakkaat upalungaarsimasui ulorianartorsiorfiusinnaasunut atuuttunut naapertuunnissaat taamaallaat piunasaqarparmat. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni upalungaarsimasut killilimmik annertussuseqaraluartut, tamanna tapiliussami piunasaqaatinut naammattutut naliliiffigineqarpoq. Kiisalu Kalaallit Nunaat, ilaatigut Inatsisartut peqqussutaanni upalungaarsimanermut aalajangersakkat atuuttut tunngavigalugit inatsisinik allannguinnikkaluarluni pisussaaffinnik naammassinnissinnaasoq naliliisoqarpoq. Inatsisisatut siunnersuummi uani upalungaarsimanermut aalajangersakkat ingerlateqqinneqarput annertusineqarlutillu, taamaattumillu naliliinermut tassannga allanngortitsinatik.

8. Oqartussaasunut suliniaqatigiiffinnullu il.il. tusarniaaneq

8.1. Tusarniaaffiusut allattorsimaffiat

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut manna tusarniaaffiusunut makkununga tusarniaassuti-galugu nassiunneqarpoq:

Siulittaasup Naalackersuisoqarfia

Peqqissutsimut Attaveqaqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik (PAN)

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermet Naalackersuisoqarfik (OED)

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik (I-ASN)

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik

Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermet Naalackersuisoqarfik (IIAN)

Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik

Ineqarnermut Naalackersuisoqarfik

Nunanut Allanut Pisortaqarfik (UD)

Aatsitassanut Aqutsisoqarfik

Aatsitassaqarnermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

Aalisarsinnaatitaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik (GFLK)

Sullivinnik Nakkutilliisut

Kalaallit Nunaata Aallartitaqarfia

Rigsombudeqarfik

Kommune Kujalleq

Kommuneqarfik Sermersooq

Qeqqata Kommunia

Qaasuitsup Kommunia

Kanukoka

Nunalerinermi Siunnersorteqarfik

Kalaallit Nunaanni Pinngortitaleriffik

Issittumi Sakkutooqarfik

Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik

Upalungaarsimanermut Ataatsimiititaliarsuaq

Imarsiornermut Ataatsimiititaliaq

Danmarkimi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik

Danmarkimi Pinngortitamut Aqutsisoqarfik

Illersornissamut Ministereqarfik

Sakkutuut Illuuteqarnermut Atortuuteqarnermullu Sullissiviat

Nunanut Allanut Ministereqarfik

Imarsiornermut Aqutsisoqarfik

Visit Greenland

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)

Nusuka: Organizing Greenlandic Businesses
Kalaallit Nunaanni Eqqartuussissuserisut, Peter Schriver
Eqqartuussissuserisut Suleqatigiiffiat Malling & Hansen Damm
Avataq
KNAPK
TIMMIAQ
TPAK
Inuit Circumpolar Council – Kalaallit Nunaat (ICC-Kalaallit Nunaat)
Association of Arctic Expedition Cruise Operators (AECO)
Kalaallit Nunaanni Teknikkikkut Siunnersuisartut Peqatigiiffiat
Nukissiorfiit
Royal Greenland (RG)
Polar Seafood
Royal Arctic Line (RAL)
GOSR A/S
GOIA
Transparency Greenland

8.2. Tusarniaanermi akissuteqaatit saqqummiunneqarneri

Inatsisissatut siunnersuut 2014-imi 13. juunimiit 18. juulimut tusarniaassutigineqarpoq. Tusarniaanermi piffissamut killissarititaasup tungaanut taamani Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq (APN) tusarniaaffiusunit arlalinnit tusarniaanermi akissuteqaatinik tigusaqarpoq. Akissuteqaatit taakku matuma kinguliani saqqummiunneqarput.

Inatsisissatut Siunnersuut EM2014-imut nalunaarutigineqaralarpoq, kisianni ukiakkut Inatsisartunut qinersisitsisoqalernera pissutaalluni kinguartinneqarluni. 2015-imi Imaani Avatangiisinut Inatsisip nutaap saqqummiunneqanngitsiarnerani suliaasaqarfiit allat pingaarnersiunerimi salliutinneqarput. Danmarkip Killeqarfimmi Aningaasaqarnikkut Akisussaaffeqarfiusumi (EEZ) imaani avatangiisinut inatsimmut siunnersuummik saqqummiinerneranut atatillugu, matuma Kalaallit Nunaata imartaanut Inatsisissatut Siunnersuutip Danmarkillu Killeqarfik Aningaasaqarnikkut Akisussaaffeqarfiusoq pillugu Inatsisissatut siunnersuutaanut ataqatigiinnerannik qulakkeerinissaq 2016-imi pisariaqartinneqarsimavoq. Oqartussaasuniit suliniaqatigiiffinniillu tusarniaanermut akissutit ataani taaneqartut ilaat, tusarniaanerup aallartinneraniit taaguutiminnik aamma/imaluunniit suliaminnik naalakkersuinermilunniit akisussaaffeqarfimminnik allannguisimasuniit pisuupput, Inatsisissatut siunnersuutip tusarniaavigineqarnerata Inatsisartunullu saqqummiunneqarnerata akornanni piffissap sivisussusaa pissutaalluni. Taamatuttaaq siusinnerusukku APN-iusimasup naalakkersuinnikkut akisussaaffeqarfiginikuusaa, Inatsisissamut siunnersuutip matuma suliap ingerlateqqinnera ilanngullugu, maanna Namminiilivinnermik, Pinngortitamik, Avatangiisinik Nunalerinermillu Naalakkersuisoqarfimmit (NPANN) akisussaaffeqarfigineqalerluni.

Suleqataasut uku APN-iusimasumut tusarniaanermi akissuteqarput:

Association of Arctic Expedition Cruise Operators (AECO)

Sullivinnik Nakkutilliisut

Issittumi Sakkutooqarfik

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik (IASN)

Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfik (IIAN)

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermit Naalackersuisoqarfik (OED)

Peqqissutsimut Attaveqaqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik (PAN)

Illersornissamat Ministereqarfik

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)

Inuit Circumpolar Council – Kalaallit Nunaat (ICC - Kalaallit Nunaat)

KNAPK

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

Avatangiisinut Pinngortitamullu Aqutsisoqarfik

Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik

Royal Arctic Line (RAL)

Aatsitassaqaqarnermut Aqutsisoqarfik

SIK

Imarsiornermut Aqutsisoqarfik

Tele-Post

Timmiaq

Transparency International Greenland

Nunanut Allanut Pisortaqaqarfik (UD)

Visit Greenland

WWF Danmark

Oqartussaasut suliniaqatigiiffiillu uku tusarniaanerup kingorna aterminnik aamma/imaluunniit suliaminnik naalackersuinikkulluunniit akisussaaffeqarfimminnik allannguisimasut NPANN-imit ilisimaneqarpoq:

- Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqaqarnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup (IASN) suliai Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernerullu Nukissiuuteqaqarnermut Nunanullu allanut Naalackersuisoqarfimmumut (ISNNN) kiisalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfimmumut (AIN) nuunneqarput.

- Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup (IIAN) suliai Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmut (INIIAN).
- Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermit Naalakkersuisoqarfiup (OED) suliai Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut (OED) kiisalu Siulittasup Naalakkersuisoqarfianut (NSN) nuunneqarput.
- Peqqissutsimut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup suliai (PAN) Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmut (PN) kiisalu Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut nuunneqarput.
- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata (GA) aqqa Grønlands Erhverv-imut (GE) allanngortinneqarpoq.

Oqartussaasut taakku annertunerpaamik siornatigut oqartussaasuusut suliaannik tamanik ingerlatitseqqiisuugaluartut, taamaattoq allattukkani ukunani takutinneqanngitsunik naalakkersuinikkut suliat agguarneqarneri annikitsumik allannguteqartinneqarsimasinnaapput.

Naalakkersuinikkut suliat aamma/imaluunniit atit allannguuteqaraluartut, taamanikkut oqartussaasut suliniaqatigiiffiillu aqqisa atorneqarnissaat aalajangiunneqarpoq. Tamatumani oqartussaasut suliniaqatigiiffiilluunniit kikkut aallaqqaammut tusarniaanermi akissuteqarsimanersut ersarissarniarlugu, aammalu tusarniaanermi akissuteqaatit oqartussaasunit allanit nassiunneqartut, oqartussaasunit nutaanit, naalakkersuinikkut suliainnik allannguisimasinnaasunit tusarniaanermi akissuteqaatit inissinneqarnissaat pinngitsoortinniarlugu taamaaliortoqarpoq.

Matuma kinguliani tusarniaaffiusunit ataasiakkaanit tusarniaanermi akissuteqaatit ataatsimut allanneqarput, kiisalu inatsisissatut siunnersuummi isumaliutersuutinut iluarsiiissutinullu suut tunngavigineqarnersut saqqummiunneqarlutik. Erseqqissaatigineqassaaq, tusarniaaffiusut oqaaseqaataat uingasumik allanneqartut iluarsiiiffigineqalaartarmata. Iluarsiiissutit tusarniaanermi akissuteqaatit naannerulernissaat siunertaralugu sularineqarput.

Association of Arctic Expedition Cruise Operators (AECO)

AECO-p tusarniaanermi akissuteqarnermini tikkuarppaa, inatsisissatut siunnersuummi kapitali 7-imi imermik errortuutikumik kuutsitsinissamut inerteqquteqarnissamik siunnersuut sullisissunut ataasiakkaanut, ullut arlerlugit tunngaviusumik killeqarfiup iluaniittartunut ajornartorsiortitsilersinnaasoq. Tassalu taakku piffissaq tamakkerlugu imermik errortuutikumik uningatitsinissamut tankii naammassanngitsut eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Tamatumunnga atatillugu NPANN-i Visit Greenland-ip tusarniaanermi akissuteqarnerminni nassuiaataannut innersuussivoq, assingusumik eqqarsaateqarnerminnik ersersitsimmata

. Aammattaaq Royal Arctic Line-p tusarniaanermi akissuteqaammut nassuiaatai NPANN-imit innersuussutigineqarput. NPANN-imit pingaartumik kuutsitsinissamut akuersissummik qinnuteqartoqarsinnaanera eqqumaffigeqquneqarpoq, aammalu oqaatigissallugu, tusarniaanermut

malitsigitillugu inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini maanna erseqqissarneqarsimaler-
mat, akuerineqarnissamik qinnuteqaatinik naliliisarnermi umiarsuup imermik errortuutikumik
nassatarinniinnarallarsinnaanerminut tankiisa pisinnaasaat eqqarsaatigineqarsinnaammata.
Taamatuttaaq erseqqissaatigineqassaaq, maleruagassani siunnersuutigineqartuni illersuinissap
annertussusissaa nunani tamalaani inatsisini aalajangersarneqartunit ilaatigut appasinnerulaar-
mata.

*Sooq inatsisissatut siunnersuummi umiarsuit sinersorlutik takornariatitsisartut immikkut eq-
qumaffigineqarnersut, kiisalu umiarsuit aalisariutit sunngiffimmilu angallatit ilaatinneqan-
nginnersut pillugu tunngavilersuuteqartoqarnissaanik AECO maqaasisaqarpoq. Imermik er-
rortuutikumik kuutsitsisarneq, kuutsitaq suminngaanneeraluarpalluunniit tamatigut imaani a-
vatangiisinut sunniuteqartarmat AECO-miit pingaartinneqarpoq. NPANN-ip inatsisissap o-
qaasertaa nassuiaatitaalu iluarsivai, taamaalillunilu umiarsuit sinersorlutik takornariatitsisar-
tut immikkut siunnerfigineqarunnaarlutik.*

*”Umiarsuarnut sinersorlutik takornariatitsisartut”-nut yacht-it, super yacht-it aamma/ima-
luunniit umiarsuit tingerlaatillit, ilaasunik angallassisartut taaguutaannut ilaatinneqarnersut
AECO-p immikkut apequtigaa, aammalu erseqqissaatigalugu, angallatini minnerni pissutsit
umiarsuarni sinersorlutik takornariatitsisartuni pissutsinit allaanerujussuummata. NPANN-
ip inatsisissap oqaasertai allanngortippai, taaguutumiarsuit sinersorlutik takornariatitsisar-
tutatorneqarunnaarsillugu. Tamanna pissutigalugu oqaatsit yachts il.il. taaguutunut ilanngun-
neqassanersut eqqarsaatigineqarnissaa pisariaaruppoq. Tamatuma peqatigisaanik umiarsuarni
ilaatinneqanngitsuni inunnut killiliussat 15-iniit 50-inut amerlineqarput, taamaalillunilu umi-
arsuit minnerit aalajangersakkap atuuffiisa avataaniittussanngorlutik.*

*Sumiiffinni immikkut ittuni imaluunniit maleruagassat immikkut ittut malillugit kuutsitsinissa-
mut immikkut ittumik akuersissuteqartarnissaa eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut inatsisissa-
tut siunnersuummi § 19, imm. 4-p qanoq ililluni atulersinneqarnissaa naatsorsuutigineraat
pillugu erseqqissaasoqarnissaa AECO-p kissaatigaa. NPANN-imit erseqqissaatigineqassaaq,
tamatumani inatsisissatut siunnersuutip siunissamut qulakkeerneqarnissaa pingaarnertut eq-
qarsaatigineqarmat, maannarpiaq aalajangersakkap taassuma qanoq iliorluni aammalu qanoq
annertutigisumik atuutsinneqarnissaa pillugu aalajangersimasumik aalajangiisoqarsimannгим-
mat. Kisiannili erseqqissaatigineqassaaq, piumasaqaatit sukumiisumik aalajangersarneqartut
atorlugit soorlu kuutsitsinerup taamaallaat sumiiffinni sukumiisumik killilerneqartuni, sineris-
samat, sumiiffinnit sunnertiasunit illunillu naammaginantumik ungasissusilinniittuni pisarnis-
saata piumasarineqarnissaa eqqarsaatigineqarmat. Piumasaqaatit taamaattut ilaatigut kuutsitat
imaani uumasunut, taakkunungalugu sumiiffinnut sunnertiasunut imaluunniit sumiiffinnut er-
ngup killilimmik taarserarfigisaanut annertuumik sunniuteqannginnissaasa, imaluunniit inuit
suliaannut akornutaannginnissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq. Tassalu kuutsitat
annertussusissaannut, taamatullu umiarsuup kuutsitsinermini sukkassusissaanut piumasaqaa-
teqartoqarsinnaassaaq. Aammattaaq erseqqissarneqassaaq, imm. 4 naapertorlugu maleruagas-
siornissaaq aalajangiunneqassappat, tamatuma peqatigisaanik immikkut ittumik akuersissute-*

qarnissaq piumasqaatigineqassanngitsoq, taamaallaalli maleruagassanik taakkuninnga malinnissaq piumasqaatigineqassalluni.

Taamaalilluni maleruagassaq imm. 4-miittoq tassaavoq, umiarsuarnut ataasiakkaanik akuersissutinik ataasiakkanik tunniussinernut taarsiullugu imaarsinissamut inerteqquteqarnermut ilaatitsinnginnissamik nalinginnaasunik aalajangersaanissamut piginnaatitsitsissut.

Tulliuttut immikkoortut pingasut uku akineqarnissaat AECO-mit kissaatigineqarpoq. Siullermik akuersissutit qanoq aqunniarneqarpat? NPANN maannarpiaq akuersissutinut taamaattunut maleruagassarpianik suliaqarsimanngilaq. Kisiannili ilisimatitsissutigineqassaaq, akuersissutinut qinnuteqaatit ilaatigut avatangiisini soqutigisat umiarsuit ataasiakkaat akuersissummik tunineqarnissamut soqutigisaat tunngavigalugit nalilersorneqartassammata.

Aappaattut sumiiffiit immikkut ittut, akuersissummik piumasqaateqarfiusut suut toqqarneqassappat? NPANN-imit erseqqissaatigineqassaaq, matumani pingaartumik inatsisissatut siunnersuutip siunissamut qulakkeerneqarnissaa pineqarmat, maannarpiaq aalajangersagaq taanna qanoq ililluni qanorlu annertutigisumik atorineqassanersoq aalajangiisoqarsimanngimmat. Sumiiffinnik taamaattunik toqqaanissamik aalajangiisoqarpat, NPANN-imit inuussutisarsiuutinik ingerlataqartut akuutinneqalissapput.

Pingajuattut umiarsuit suut immikkut ittumik akuersissuteqartarnermut ilaatinneqarsinnaasappat? NPANN-imit erseqqissaatigineqarpoq, immikkut ittumik akuersissuteqartarneq umiarsuit suunerinut killiligaanngitsoq, kisiannili annertunerusumik umiarsuit ataasiakkaat qanoq suliaqarnerat isiginiarneqartussaammat, tassungalu umiarsuup sumiiffimmi akuersissummik pigisaqarani imermik annanut errortuutikumik kuuffinnit imaarsiffigisinnaasamini akulikitsumik angalasarnera ilaatinneqarpoq. Kiisalu umiarsuup pineqartup tankiata pisinnaasaa (*holding-tank*) eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Tamatumunnga tunngatillugu AECO erseqqissaavoq, umiarsuarmik sullissisut attuumassuteqartut sumiiffiit tunngaviusumik killeqarfiup pillugit oqaluttuunnissaat pingaaruteqarmat. Pingaartumik sumiiffiit uku eqqarsaatigineqarnissaat pingaaruteqarpoq; Qeqertarsuup Tunua, Igalikup Kangerlua (Julianehåbsfjordene) aamma Kangertittivaq (Scorebysundip kangerlua), kiisalu Nuna Allanngutsaaliugaq. NPANN-imit erseqqissaatigineqassaaq, tunngaviusumik killeqarfik Kalaallit Nunaata eqqaani imartap killilerneqarnera pillugu kunngip peqqussutaani nr. 191-imi, 27. maj 1963-imeersumi, peqqussutikkut nr. 636-ikkut, 6. september 1991-imeersukkut allannguuteqartinneqartumi allaaserineqarmat.

AECO-p MARPOL-imut isumaqatigiissummi ilanngussaq IV issuaaffigaa, imermik annanut errortuutikumik kuuffikkut kuutsitsisarnermut maleruagassanut tunnganerusumik. Tassunga tunngatillugu NPANN-imit oqaatigineqassaaq, inatsisissap oqaasertai iluarsineqarmata, taamaalillunilu maanna allassimalerpoq, isumaqatigiissummut ilanngussaq IV naapertorlugu

passussiveqarfimmik akuerisamik atuisoqarpat, aammalu kuutsitaq imaani ersiuteqanngippat kuutsitsineq akuerineqarsinnaasoq.

Aammattaq NPANN-imit maluginiarneqarpoq, issuaaffigineqartumi aamma "nearest land"-imiit (sineriak qaninnerpaaq) aalajangersimasumik ungasissusilimmi kuutsitsinissaq akuerisaa-soq. NPANN-imit erseqqissaatigineqarpoq MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq IV-mi "nearest land" (sineriak qaninnerpaaq) titarnermik tunngaviusumik nassuiaatitaqartin-neqartoq. Tamatumunnga atatillugu NPANN-ip erseqqissaatigissavaa, passussiveqarfimmik akuerisamik atuinissaq pillugu ilassut matuma siuliani taaneqartoq malillugu maleruagassat siunnersuutigineqartut MARPOL-imut isumaqatigiisummi maleruagassanit sukanninnginne-rusut, tassalu tunngaviusumik killeqarfimmit 12 s̆milinit qaninnerusumi imermik annanut er-rortuutikumik salinneqanngitsumik kuuffikkut kuutsitsinissamut inerteqquteqarneq, § 19, imm. 3 naapertorlugu akuersissuteqarsinnaaneq aammalu § 19, imm. 4-mi piginnaatitsissute-qarneq, § 19, imm. 1-mi inerteqquteqarnermik saneqqutsisinnaanissamut periarfissiiffiusoq eqqarsaatigalugit.

Sullivinnik Nakkutilliisut

Sullivinnik Nakkutilliisut erseqqissaatigaat, tigooraaveqarfiit inatsisissatut siunnersuummi § 21-mi allaaserineqartut Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisinut inatsimmut ilaatinneqar-tussaassasut, tamannalu sulliviup ilusilerneqarneranut suliassallu suliarineqarnerinut isuma-qarsinnaasoq. NPANN-ip tamanna suliassaqaarfiup siunissami nalunaarusiorfigineqarnissaa-nut tusaatissatut tiguaa.

Issittumi Sakkutooqaarfiup tusarniaanermi akissuteqaataa

Issittumi Sakkutooqaarfik tusarniaanermi akissuteqaammini allappoq, oqaaseqaatitik Illersor-nissamut Ministereqarfiup akissuteqaataanut ilaatinneqartut.

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqaarfik (I-ASN)

IASN inatsisissatut siunnersuummi § 19-imut, imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsitsisarnermut tunngasumut oqaaseqaateqarpoq, Kalaallit Nunaanni umiarsualiviit imer-mik errortuutikumik tiguisinnaalerlutik atortoqalerpata aatsaat aalajangersagaq atuutsinne-qalertariaqartoq, takornariaqarnermik inuussutissarsiuuteqarneq akornuserneqarsinnaammat. NPANN-imit IASN-ip isummersuutai soqutiginarinneqarput. Kisiannili NPANN-ip paasivaa maluginiarlugulu, inerteqquteqarnerup atulersinneqarnissaata kinguartinneqarnissaanik kis-saateqarneq inuussutissarsiortut oqaaseqartartuisa tusarniaanermi akissuteqaammini taper-sinngikkaat. Tamatuma akerlianik maleruagassanik immikkut ittumik akuersissuteqarnikkut saneqqutsisinnaanissaq pingaartippaat. Inuussutissarsiortunit kinguartsinissamik kissaateqar-

neq taperserreqanngimmat, NPANN-imit piffissamut atuutsitsilerfiusussamut tunngatillugu allannguisinnaanermut isumaliuteqarnissaq pisariaqartinneqanngilaq.

IASN isumaqarpoq, suliffeqarfiit namminersortut tigooraaveqarfinnik passussiveqarfinnillu sanasinnaanissaannut aalajangersakkamik atuutsitsilertoqartariaqartoq. NPANN-ip inatsisissatut siunnersuutip nassuiaatitai ersarinnerusunngorlugit iluarsivai.

IASN-ip Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfittulli (PAN) matuma kinguliani tikkuarpaa, "umiarsuit sinersorlutik takornariartitsisartut" teknikkikkut taaguutaanngitsut. NPANN-ip oqaasertai allanngortippai, taamaallunilu tassani taamaallaat umiarsuit, inunnik 50-it sinnerlugit angallassisinnaasut kisimik pineqalerlutik.

IASN-ip Nunanut Allanut Pisortaqaarfittulli (UD) matuma kinguliani tikkuarpaa, nassuiaatini nalinginnaasuni 2025-mut pilersaarut, Naalackersuisuusimasunit suliarineqarsimasoq inner-suunneqarsimasoq. Innersuussut taanna peerneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 11, imm. 2 imaani isumannaallisaanermut inatsimmi § 3, imm. 3-mut sanilliullugu oqartussaasut marluk (NPANN aamma Inuussutissarsiornermut Ineriartortitsinermullu Ministereqarfimmi Imarsiornermut Aqutsisoqarfik) suliassaqaarfimmu ataat-simut oqarsinnaatitaaffeqartut maleruagassanik imminnut akerliusunik saqqummiussisimane-rat IASN-ip annilaanganartoqartippaa. IASN-ip NPANN qinnuigaa, NPANN-ip qanoq iliorlu-ni oqartussaasut maleruagassanik assigiinngitsunik imaluunniit akerleriinnik saqqummiussi-nissaat pinngitsoortissinnaaneraa taamaattoqarsinnaaneralu annikillisissinnaaneraa nassui-aateqaqqullugu. NPANN-ip aallaqqaammut erseqqissaatigerusuppaa, Imarsiornermut Aqutsi-soqarfiup tusarniaanermi akissuteqaammuni tamanna ajornartorsiutitut tikkuarsimanngimma-gu. Kalaallit Nunaanni imaani avatangiisinut tunngatillugu ilaatigut kalaallit danskillu oqar-tussaasuisa akornanni ataqatigiissaaraluni suliassat annertusarput. Aammattaaq erseqqissaati-gineqassaaq, maleruagassat Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit suliarineqartartut pingaartu-mik imaani isumannaallisaanermut tunngasarmata, kiisalu inatsisissatut siunnersuut manna pi-ngaartumik avatangiisinik illersuinissamik siunnerfeqarmat, tamannalu oqartussaasuni mar-luusuni naalackersuinikkut akisussaaffiini killiliussat kingunerimmassuk. Kiisalu maleruagas-sanik nutaanik saqqummiussisoqaraangat, oqartussaasut akuusut tamatigut oqaloqatigiittarput. Suliassaqaarfinni ataasiakkaani imaani isumannaallisaanermut inatsimmi aamma imaani avata-ngiisinut inatsimmi piginnaatitaaffiit qaleriissinnaasarnerisa ajornartorsiortitsilernerinik NPANN maannamut misigisaqarsimanngilaq.

IASN-ip inatsisissatut siunnersuummi §§ 22-mut aamma 23-mut tunngatillugu maluginiarppaa, aalajangersakkap oqaasertaa aalisakkanik piniakkanillu eqqaasarneq § 22-mi inerteqqute-qarnermut ilaatinneqanngitsutut nipeqartoq, taamaakkaluartorli § 23 naapertorlugi akuer-sissummik qinnuteqartoqartussaasooq. NPANN-ip aalajangersakkap oqaasertaa allanngortip-paa, taamaallunilu maanna ersarissumik allassimalerluni, aalisakkanik (nutaanngitsunik) pi-

sanillu eqqaasarneq § 22-mi inerteqquteqarnermut aatsaat ilaatinneqassanngitsoq, § 23 naapertorlugu akuersissummik pissarsisoqarsimappat.

Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik (IIAN)

IIAN inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik (OED)

OED-p inatsisissatut siunnersuut isumalluarnartoqartippaa, taamaalilluni maleruagassanik, Kalaallit Nunaanni pissutsinut nalinginnaasunut naleqqussarneqarsimasumik, aammalu nunani tamalaani imaani mingutsitsineq pillugu suleqatigiinnerup ineriartorneranut eqqarsaatigarfiusumik pilersitsisoqarmat.

OED-p nassuiaammi inatsisissatut siunnersuutip aningaasaqarnermut allaffissornermullu sunniutissaannut tunngasut paatsuunganartortaqarnerat tikkuarpaa, tassungaluni inatsisissatut siunnersuut aningaasaqarnermut allaffissornermullu sinaakkusiussat atuuttut iluanni qanoq ililluni kivinneqarsinnaanersoq ilaatinneqarpoq. Oqaaseqaatit paasiuminarnerulersinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Paatsuunganartut iluarsiniarlugit NPANN-ip nassuiaatit allanngortippai. Taamaalilluni inatsisissatut siunnersuutip illersuinissap pimoorunneqarnerunera pissutigalugu allaffissornikkut isumalluutinik killilimmik amerlititsinissamik pisariaqartitsiviuinissaa naatsorsuutigineqarsinnaasooq ersarinnerusumik allassimalerpoq. Tamatuma peqatigisaanik erseqqissarneqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat ilaat toqqaannartumik ingerlaannartumilluunniit aningaasartuuteqarnermik kinguneqassanngitsut, kisiannili aalajangersakkani taakkunani taamaallaat suliniutinik aallartitsinissaq periarfissinneqartoq. Aalajangersakkat taakku atuutilertarnerat malillugu taakkununnga aningaasalersuinissaq immikkut isummerfigineqartassaaq.

Peqqissutsimut Attaveqaatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik (PAN)

Inatsisissatut siunnersuut Imarsiornermut Ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarsimasooq, kisiannili illuatungeriinnit oqaaseqaatit immikkoortillugit NPANN-imut nassiunneqarsimasut PAN-ip tusarniaanermi akissuteqaammini oqaatigaa. Suliassaqarfimmuut inatsisip nutarterneqarneranik, taamaalillunilu nunani tamalaani malittarisassanut atuuttunut naapertuutilerneranik kinguneqartussaammat ataatsimut isigalugu PAN-ip inatsisissatut siunnersuut taperserpaa.

iInatsisissatut siunnersuummi § 2, imm. 3-mi oqaaseq "umiarsuaq sorsuut" atorneqartoq PAN-ip maluginiarpaa. Erseqqissaatigineqarpoq oqaaseq taanna imarsiornermi teknikkikkut atugaanngitsoq, taamaattumillu taassuma "sakkutuut angallataannut" allanngortinneqarnissaa kaammattuutigineqarluni. NPANN-ip oqaaseq allanngortippaa, tassalu maanna "sakkutuut umiarsuaat" allassimalerpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 8-mi kuutsitsinngilluinnarnissamik piumasagaat allassimasoq PAN-ip maluginiarppaa. Sunniutikissutsimut killissarititaasumik atuutsitsilernissaq anguniarlugu tunngavilersuutit arlallit PAN-ip saqqummiuppai. Tamatumunnga atatillugu NPANN-ip erseqqissarusuppaa, inatsisissatut siunnersuummi § 8 allannguuteqartinneqarani Inatsisartut peqqussutaannit atuuttumit ingerlateqqitaammat, uuliamillu mingutsitsinermut inatsimmut taamanikkut atuuttumut siusinnerusukkut ilanngunneqarsimalluni. Tassalu inerteqquteqarneq, 70-ikkulli naalernerannit atuussimasoq matumani pineqarpoq. NPANN isumaqarpoq, mingutsitsinissamut peqqussummik sakkukinnerulersitsinissaq naapertuutinngitsoq. Inuussutissarsior-tunit tusarniaanermi akissuteqaatinit aamma ajornartorsiummik taamaattumik uparuaasoqanngilaq. Ajornartorsiutip annertussusiata aaqqiissutaasinnaasullu misissorneqarnissaat eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

PAN IASN-itulli erseqqissaavoq, inatsisissatut siunnersuummi § 19-imi oqaaseq "umiarsuaq sinersorluni takornariartitsisartoq" atorneqartoq. Taanna imarsiornermi teknikkikkut taaguutaanngitsoq erseqqissaatigineqarpoq, aammalu taassuma umiarsuarmut ilaasartaammut allanngortinneqarnissaa kaammattuutigineqarpoq. NPANN-ip IASN-imut tusarniaanermi akissutaa innersuussutigineqarpoq.

PAN-ip inatsisissatut siunnersuummi § 20, imm. 3-mut, aalisarnermi piniarnermilu atortunik annaasaqartarnermut tunngasumut atatillugu tikkuarpaa, oqaaseq "iliuusissat naammaginartut tamarmik isiginiarneqarsimappata" peerneqassasoq. NPANN-ip tamatumunnga atatil-lugu erseqqissarusuppaa, oqaatsip taassuma peerneqarnerani aalisarnermi atortunik annaasaqarsinnaanermi ilaatitsinnginnerup atuutsinneqarnera annertunerulersussaasoq, taamaalilluni-lu ilaatitsinnginnissat atorneqarsinnaalissappata iliuusissat naammaginartut tamarmik isigini-arneqarnissaat piumasarineqarsinnaajunnaassasoq. Taamaattumik oqaaseq taanna NPANN-ip peertariaqarsorinngilaa. Tamatumu peqatigisaanik ilaatitsinnginnissaq nunani tamalaani inat-sisinut assingummat maannatut iluseqartillugu pigiinnarneqartariaqarpoq.

Kiisalu PAN isumaqarpoq, piginnittup aalisarnermi piniarnermilu atortunik annaasanik qa-qitsiniartariaqarnera pillugu piumasagaammik atuutsitsisoqalertariaqartoq. NPANN-ip inat-sisip oqaasertaani aalajangersakkamut taamaattariaqarnermik tunngasumik ilanngussinissaq kissaatiginngilaa, tamanna suna piumasarineqarnersoq pillugu annertuumik nalornilersitsisin-naammat. Tassunga taarsiullugu siunertamut nalunaarummik taamaattumik NPANN aalaja-ngersakkamut nassuiaammi ilanngussivoq.

PAN-ip erseqqissaatigaa, siunnersuummi § 21-mut tunngatillugu illoqarfinni ataasiakkaani uuliakunik tigooraaveqarfinnik peqareersoq, nunaqarfinnili soqanngitsoq. Aammalu malugi-niarneqarpoq, akuutissanik imerpaldasunik ulorianartunik, eqqagassanik imaluunniit imermut oqimaaloquttamut tankit kinnerinik tigooraaveqarfinnik illoqarfinni nunaqarfinniluunniit so-qanngitsoq. NPANN-ip tamanna tusaatissatut tiguaa.

PAN-ip siunnersuummi § 27-mut, umiarsuarnut inissitanut qimaannakkanullu tunngasumut tunngatillugumaluginiarpaa, NPANN suliaasaqarfimmut tassunga inatsisiliornissaminik pilersaaruteqartoq. Inatsisissatulli siunnersuutit marluk taakku assigiinngitsunik siunertaqasapput. PAN-ip oqaaseqaataanut NPANN isumaqataavoq, tamatumunngalu atatillugu oqaatigissallugu, inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini maleruagassat taakku marluk akornanni ataqatigiinnerit ilanngunneqarmata. Taamaattumik PAN-ip oqaaseqaatai allanngueqqinnissamut tunngavissiiingillat.

Illersornissamut Ministereqarfik

Illersornissamut Ministereqarfik inatsisissatut siunnersuummi § 4, imm. 11-mut arlalinnik oqaaseqaateqarpoq, tassanilu killeqarfik aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfik (EEZ) nassuiarneqarpoq. Illersornissamut Ministereqarfiup ilaatigut siunnersuutigaa Kalaallit Nunaanni imartat qeqqanni titarnerit nassuiarneqassasut. Illersornissamut Ministereqarfiup kissaatai malillugit NPANN-ip aalajangersakkap oqaasertai allanngortippai. Taamaalilluni maanna peqqussummut, Kalaallit Nunaannut EEZ-imik aalajangersaaffiusumut, kiisalu Nunanut Allanut Ministereqarfiup tamanna pillugu nalunaarutaanut innersuussisoqarpoq.

Illersornissamut Ministereqarfiup Pinnngortitamut Aqutsisoqarfittut aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfittut erseqqissaatigaa, inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 3-mut nassuiaatit paasinninnissamut paatsuungatitsisinnaasut. NPANN-ip nassuiaatit oqaasertai arlallit allanngortippai, taamaalillunilu paasinninnissamut paatsuunganissamut tunngavissaaruppoq.

Illersornissamut Ministereqarfik erseqqissaavoq, inatsisissatut siunnersuummi § 14, imm. 1, nr. 3 assigiinngitsunik paasineqarsinnaasoq. Tamanna paasinninnissamut paatsuungatitsilersinnaavoq, aalajangersagaq imatut paasineqarsinnaammat; ”umiarsuit tunngaviusumik killeqarfiup avataaniittut tamarmik”. NPANN-ip oqaasertaliornera allanngortippaa, taamaalilluni nalorninissamut tunngavissaarullugu. Aamma nassuiaatit allanngortinneqarput, taakku aamma nalornilersitsinnginnissat qulakkeerniarlugu.

Illersornissamut Ministereqarfiup oqaatigaa, inatsisissatut siunnersuummi § 19, imm. 2-mi, imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsitsisarnermut tunngasumi umiarsuarnut aalisariutitut aammalu sunngiffimmi angallatinut maleruagassanik taamaattunik aalajangersaanissamut periarfissaaruttoq. Inatsimmi atuuttumi, tassalu Inatsisartut peqqussutaanni § 16 eqqarsaatiginerullugu, tunngavissamik taamaattumik peqarpoq. NPANN-ip tassunga tunngatillugu oqaatigaa, inatsisissatut siunnersuummi § 18, imm. 3-mi Inatsisartut peqqussutaanni § 16 ingerlateqqinneqartoq annertusineqartorlu, taamaalillunilu ilaatigut umiarsuarnit aalisariutinit umiarsuanillu sunngiffimmi atorneqartartunit imermik errortuutikumik kuutsitsisarnerup maleruagassiornissaa periarfissinneqartoq. Taanna maanna § 18, imm. 3-mut aamma § 19, imm. 2-mut immikkut ittumik nassuiaasiornikkut erseqqissarneqarpoq

Nunani tamalaani inatsisit malitsigisaannik, maleruagassiorneq killilimmik pisassasoq, § 34-mi inatsisissamut siunnersuutip oqaasertaani ersittariaqartoq, Illersornissamut Ministereqarfiup eqqaavaa.

NPANN-ip erseqqissaat inatsisip oqaasertaanut ilannguppaa.

Illersornissamut Ministereqarfiup erseqqissaatigaa, inatsisissatut siunnersuummi § 37, imm. 1-imi allassimasoq, Naalakkersuisut oqartussaasunik allanik upalungaarsimanermik isumaginninnissamut piginnaatitsisinnaasut, tassungalu taakku upalungaarsimanermut pilersaarsiornissamut pisussaaffilerneqarsinnaanerat ilaalluni. Oqartussaasut suut upalungaarsimanermik isumaginninnissamik piginnaatinneqarsinnaanersut Naalakkersuisut naatsorsuutigineraat erseqqissarneqassasoq kissaatigineqarpoq. Tassunga ilanngullugu Illersornissamut Ministereqarfiup erseqqissaatigaa, aalajangersagaq taanna naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussat namminneerlutik oqartussaasui kisimik piginnaatinneqarsinnaassasut naatsorsuutigigitsik. NPANN-ip inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini erseqqissarpaa, danskit nuanallu allat oqartussaasui aamma ilaatinneqarsinnaassasut, tamannalu pissappat Naalakkersuisut oqartussaasullu akunnerminni isumaqatigiissimanissaat piunasaqaatigineqartoq.

Illersornissamut Ministereqarfimmit maluginiarneqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi § 40 naapertorlugu Issittumi Sakkutooqarfimmut, politiinut Naalakkersuisunulluunniit nalunaarinnisaq pisussaaffiusoq, taakkulu tamatuma kingorna imminnut nalunaarfigeqatigiittussasut. Illersornissamut Ministereqarfiup erseqqissaatigaa, taamatut nalunaaruteqarnissap qanoq pisarnissaa nassuiarneqanngitsoq. NPANN-imit erseqqissaatigineqarpoq, politiit tusarniaanermi akissuteqaataata kingunerisaanik Issittumi Sakkutooqarfik politiillu aalajangersakkamit pineqartumit peerneqartut. Tamatuma kingunerisaanik inatsisissatut siunnersuut malillugu taamaallaat Naalakkersuisunut nalunaaruteqartoqarsinnaalerpoq. Aalajangersagaq taanna inatsimmik atuuttumik ingerlatitseqqinnermut takussutissaavoq.

Illersornissamut Ministereqarfik siunnersuuteqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi § 40, imm. 1-ip immikkoortuata aappaa allanngortinneqassasoq, taamaalillunilu ikkarlinnerni il.il. tamani nalunaartoqartussaanaera naammaginartumik ersarissusilimmik allassimalissasoq. NPANN-ip aalajangersakkap oqaasertai Illersornissamut Ministereqarfimmit siunnersuutigineqartutut iluarsivai.

Illersornissamut Ministereqarfik inatsisissatut siunnersuummi §§ 45-mut, 47-mut aamma 49-mut arlalinnik oqaaseqaateqarpoq. Politiit tusarniaanermi akissuteqaataata naammassineqarnissaa naapertorlugu aalajangersakkat taakku allanngortinneqarput, taamaalillunilu inatsimmik atuuttumik ingerlatitseqqiineruinnalerlutik. Tamatumunnga atatillugu Illersornissamut Ministereqarfik tusaaneqarpoq.

Aamma Illersornissamut Ministereqarfiup oqaatigaa, inatsisissatut siunnersuummi § 64, EEZ-imi unioqutitsinermut tunngasoq qaqugukkut atorneqartassanersoq nalornissutaasin-

naasoq. Tamatumunnga atatillugu Illersornissamut Ministereqarfiup ilisimatitsissutigaa, danskit oqartussaasuisa danskit EEZ-imi imaani avatangiisinut inatsisaat nutarterniarlugu isumaliutigigaat, aammalu maleruagassat taakku atorneqarnissaat isumaliutigineqarsinnaasoq. Illersornissamut Ministereqarfiup saqqummiussaata ilaanut NPANN isumaqataavoq. Taamaattorli oqaatigineqassaaq, aalajangersagaa pisariaqarsinnaasoq NPANN isumaqarmat, tassami danskit maleruagassiaat atuuttut takkuttussallu umiarsuarsuarnut imartamiittunut atorneqarsinnaasussaannimmata. NPANN-ip maleruagassat EEZ-imut atuuttut unioqqutinneqarnerat pillugu suliani paasiniaasarnermi danskit oqartussaasuinut ikiuussinnaanissani aalajangersagaq atorlugu qulakkeerusuppa. Kisiannili maanna nassuiaatini erseqqissarneqarsimalerpoq, suliani taamaattuni nakkutilliinerit pingaartumik naalagaaffiup inatsisai tunngavigalugit aammalu naalagaaffimmi oqartussaasut aalajangeereernerini pisariaqartut.

Illersornissamut Ministereqarfiup inatsisissatut siunnersuummi § 65, nakkutilliisarnermut tunngasoq pillugu oqarpoq, oqartussaasut kikkut nakkutilliisassanersut erseqqissumik allanneqartariaqartoq. Nakkutilliisarnermi oqartussaasut pingasuusut misissuinerinik ingerlatsisinaasut inatsisip oqaasertaani maanna erseqqissarneqarsimalerpoq.

I § 66, imm. 6-imut, imartamit ataatsimiit allamut malersuisarnermut tunngatillugu Illersornissamut Ministereqarfik aamma erseqqissaavoq, aalajangersakkap atuuffiata erseqqissarneqarnissaa pisariaqartoq. Ataatsimut isigalugu NPANN-imit erseqqissaatigineqarpoq, aalajangersakkap atuuffiani ilaatigut § 2 malinneqartoq, tassalu tassani sumiiffik atuiffiusoq nunap imartaanut killilerneqarpoq . Imartap avatanni naalagaaffimmi oqartussaasut suliamik tigusariaqartassapput. Tamanna pillugu danskit kalaallilu oqartussaasuisa akornanni isumaqatigiittoqassaaq. Nassuiaatit iluarsineqarput, taamaalillunilu tamanna ersarinnerusumik allasimalerpoq.

Misissuisarnermut tigusarinnittarnermullu aalajangersakkanut (inatsisissatut siunnersuummi kapitali 23) atatillugu Illersornissamut Ministereqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq, nassuiaatit immikkut ittut akuliunissat ataasiakkaat qaqugukkat pisinnaanerinut ersarissumik killiliinissamut aalajangiisussaasut. Matumani pingaartumik oqaatsit ”tunngavissalimmik pasitsaassineq” aamma ”ersarissumik uppernarsaatissaqarneq” eqqarsaatigineqarput. NPANN isummersuutitut isumaqataavoq. NPANN-illi naliliinera malillugu inatsisissatut siunnersuut tamanna pillugit nassuiaatinik naammattunik imaqarpoq.

Illersornissamut Ministereqarfik erseqqissaavoq, inatsisissatut siunnersuummi § 37-mut nassuiaatini danskit aningaasanut inatsisaanni oqaasertaliussamut, Kalaallit Nunaata imartaani annertunerusumik mingutsitsinerimut tunngasumut innersuussisoqartoq. Tamatumunnga atatillugu Illersornissamut Ministereqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq, Danmarkimi ministereqarfiit akimorlugit suleqatigiissitamik, ilaatigut pineqartumik suliaqartussamik pilersitsisoqarsimasoq. Illersornissamut Ministereqarfimmit qinnutigineqarpoq, suliamut tamatumunnga sillimasoqassasoq, kiisalu oqaaseqatigiit Illersornissamut Ministereqarfimmit siunnersuutigineqartut ilanngunneqassasut. NPANN-imit oqaatigineqassaaq, allaqqitassiami § 37-mut nas-

suaatit oqaasertaliorneqarnerata Inatsisartut peqqussutaanut atuuttumut nassuiaatinit aaneqarsimammata, taamatullu oqaasertaliussaq 2017-imut aningaasanut inatsimmi takuneqarsinnaamat. Taamaattumik NPANN isumaqarpoq, allamik aalajangiisoqarnissaata tungaanut oqaasertaliussami tassani Kalaallit Nunaata Danmarkillu isumaqatigiissutaat atuuttoq ersersikkaa. Aammattaaq NPANN-ip apeqquut pillugu danskit oqartussaasuisa annertunerusumik oqaloqatigineqarnissaat maannangaaq utaqqivaa § 37-mullu nassuiaatit sukumiinerulersillugit.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata (GA) NPANN-ip inatsisissatut siunnersuut tungavigalugu nalunaarusiornissap ingerlaqqinnerani inuussutissarsiutinik ingerlataqartut akuutinniarlugit nalunaaruteqarnera isumalluarfigaa. GA-mit erseqqissaatigineqarpoq, tamanna aningaasaqarnermut sunniutissanik naliliiniartarnermut pitsaasuusoq.

GA-mit oqaatigineqarpoq, inuussutissarsiortut umiarsualivinni imermik errortuutikumik eqqakkanillu tigooraaveqarfinnik saliivittalinnik sananissamut akiliisinnaanissaat ajornassasoq. NPANN-ip GA-mit saqqummiunneqartoq tusaatissatut tiguneqarpoq, oqaatigissallugillu maannarpiaq tigooraaveqarfiliornissamut pissutsit sukumiinerusut suli isummerfigineqanngitsut.

Peqatigiiffiup malittarisassaanni mernguersarnissamut, avatangiisinut pinngortitamullu soqutigisanik annertuunik isumagisaqarnissaq siunertarineqartoq allassimannigikkaluartoq toqqaannartumik maalaarfissaqarnissamik GA kissaateqarpoq. GA-p erseqqissaatigaa, peqatigiiffiup inuussutissarsiutinik ingerlataqartut soqutigisaannik isumagisaqarnissaq siunertarimmagu, peqatigiiffik toqqaannartumik maalaaruteqarsinnaasariaqarpoq, inatsit naapertorlugu aalajangiinerit suliffeqarfinnit arlalinnit annertuumik soqutigisaqarfineqarsinnaammata. NPANN-ip nassuiaatit erseqqissaavigai, taamaalillunilu suliffeqarfiit, peqatigiiffiit suliniaqatigiiffiillu, assersuutigalugu suliatigut aningaasaqarnikkullu annertuumik soqutigisaqartut maalaaruteqarsinnaalerput.

Inuit Circumpolar Council – Kalaallit Nunaat (ICC - Kalaallit Nunaat)

Inuit Circumpolar Council - Kalaallit Nunaata (ICC - Kalaallit Nunaat) inatsisissatut siunnersuut tikilluaqquaa, illersuineq maanna nunani tamalaani pitsaassutsinut nallersuunneqarsinnaasutut naatsorsuutigineqarmat, aammalu siunissami pitsannueqqissinnaanermut inisqaqartitsiviulluni ilusilerneqarsimammata. ICC-p inatsisissatut siunnersuut nunani tamalaani avatangiisit pillugit isumaqatigiissutit arlallit ilaannik atuutsitsilernissamik kinguneqartussaammata naammagisimaarpaa.

NPANN Stockholmimi isumaqatigiissummumut ilaalernissamut suliame sumut killinnersoq ICC-p apeqquutigaa. NPANN-imit ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, Kalaallit Nunaat isumaqatigiis-

sut malillugu pisussaaffinnik naammassinnissinnaalissappat suliniutit suut suliarineqassanersut paasiniallugu nakkutilliinernik ingerlatsisoqarsimasoq. Taakkununga ilaatigut iliuusissanut pilersaarusiortoqarpoq, eqqakkat POP-inik akullit passunnissaannut kommuninut ilitersuusiortoqarpoq (katersuineq, assartuineq, piuneerutsitsineq, avammut nassiussuineq il.il.) aammalu nalunaarummik, suliassa qarfiup aalajangersaaffiginissanut ersarinerusunik malittari-sassartalimmik suliaqartoqartussaavoq. Suliaq suli aallartinneqanngimmat ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq.

Piffissap ikaarsaarfiusup sivilissusissaa sillimaffigineqarsinnaagaluartoq, inatsisissatut siunnersuut Kalaallit Nunaata imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummut akuersineratut paasineqassanersoq ICC aperivoq. NPANN-imit ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, maleruagassat ilusilernerini, tassungalu ilanngullugu matuma siuliani piumasarineqartutut maleruagassiornermi Kalaallit Nunaata akuersinissaa ajornarunnaartussaasoq, kisiannili akuersisoqar-nissaanut politikkikkut tamanna pillugu aalajangiinissaq apeqqaasussaavoq.

Kalaallit Nunaata IMO-mi imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissut naammassereermagu akornutissaqanngitsoq ICC-p pingaartippaa. Maleruagassat maannangaaq nammineq pi-massutsimik malinneqalernissaat PANN-ip kissaatigaa. Kisiannili PANN isumaqarpoq, suli-assa qarfimmi tassani Kalaallit Nunaat kisimiikkuni iluaqtaassasoq, tamanna Kalaallit Nu-naanni umiarsuit angallannerannut annertuunik sunniuteqarnerlussinnaammat, minnerunngit-sumik umiarsuarnut nunanit allaneersunut, piunasaqaatinik assingusunik piunasaqaateqarfi-gineqanngitsunut unammillernerup equnganera pissutaalluni. Kiisalu umiarsuit nunanit alla-neersut atorlugit Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaanniit angallanneq annertuumik sunnerneqarsinnaavoq, umiarsuit taamaattut Kalaallit Nunaanni maleruagassat immikkut ittut malinnissaannut aningaasartuuteqartarneq eqqarsaatigalugu angalanngitsoortarnissaat eqqar-saatigineqarsinnaammat. Tamatumunnga peqatigitillugu erseqqissaatigineqassaaq, imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissutip qanittukku atuuilernissaa naatsorsuutigineqarmat, tassa 8. September 2017.

ICC-mit erseqqissarneqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi kapitali 11-mi Naalakkersuisut u-miarsuarnik inissitanik qimaannakkanillu piginnittup akiligaanik peersisinnaanerit periarfissinneqartoq. Naalakkersuisut aalisarnermi atortunik igitanik piginnittup akiligaanik piiaasin-naanerinit aalajangersakkanik assingusunik atuutsitsisoqalernissaa ICC-mit kaammattuuti-gineqarpoq. Tamanna periarfissatut soqutiginaatilittut, taamaattumillu periarfissaq taanna NPANN-ip siunnessami aalisarnermi atortunik qimaannakkanik ajornartorsiutit qanoq iliorluni isumagineqarsinnaanerinit isumaliutersuutaanut ilaasariaqartoq NPANN-imit isumaqarfigine-qarpoq. Kisiannili maleruagassaq taamaattoq tusarniaassutigineqartariaqarpoq, attuumassuteqartut tamatumunnga oqaaseqarnissamut periarfissinneqassammata. Taamaattu-mik NPANN-ip siunnersuut tamanna tusaatissatut tiguaa, aammalu inatsimmik allannguini-samut atatillugu periarfissaanersoq eqqarsaatigerusullugu.

Inatsisissatut siunnersuummi kapitali 13-ip, silaannarmik mingutsitsinermut tunngasup ilanngunneqarneranut atatillugu ICC aperivoq, sananeqaatinik allanik, soorlu paamik (black carbon) aniatitsinermut killilersuinissaq isummorsorfigineqarsimanersoq. NPANN Issittumi Siunnersuisoqatigiinni ineriartornermut ingerlaavartumut malinnaavoq, aammalu maleruagassat, silaannarmik mingutsitsinermik, tassungalu ilanngullugu black carbon-imik killiliiffiusinnaasut isumalluarfigalugit. Black carbon silaannarmik mingutsitsinerup ataaniippoq, taamaatumillu inatsisissatut siunnersuummi silaannarmik mingutsitsinermut maleruagassiornissamut piginnaatitsissut malillugu maleruagassiorneqarsinnaalluni. Maannarpiarli tamanna pillugu aalajangiisoqarsimanngilaq.

ICC erseqqissaavoq, filterit saligutillu allat, kiisalu imminut nakkutilliisarneq § 33-mi taaneqartariaqartut. NPANN tamatumunnga tunngatillugu erseqqissaavoq, teknologit aalajangersimasut ataatsimut isigalugit inatsisissatut siunnersuummi taaneqanngitsut, suliassaqarfimmi tassani ineriartorneq amerlanertigut sukkangaatsiartumik ingerlasarmat. Inatsisip oqaasertaani sapinngisamik silaannarmik mingutsitsinerup ajornartorsiutaaneranut teknikkikkut aaqqiisutaasinnaasunik pioreersunik siunissamilu atorneqarsinnaasunik tamanik ilaatitsinissaq kissaatigineqarpoq. Imminut nakkutilliisarnerup imaani avatangiisinut inatsit malillugu nakkutilliisarnermi tamarmiusumi pingaaruteqarneranut NPANN isumaqataavoq. Silaannarmik mingutsitsinermut malittarisassani nutaani pingaartumik nunani tamalaani pitsaassusissat malinneqassapput, taakkununnga akuttoqatigiinnik imminut nakkutilliisarnissamut piumasaqaatit ilaattinneqassallutik.

ICC-p siunissami avatangiisinut sunniutinik naliliisarnermi (ASN), inatsisissatut siunnersuummi kapitali 15-imi allaaserineqartutut tamat akuutinneqartarnissaat isumalluarfigaa. Tassunga tunngatillugu ICC aperivoq, tamanut ammasumik tusarniaasarnermut piffissaritaasoq sapaatit akunnerinik arfineq pingasunik sivilissuseqaannassanersoq. NPANN-ip erseqqissaatigissavaa, kapitai 15 aalajangersakkanik sinaakkutissanik imaqartoq, aatsaallu inatsisip atuutilernerata kingorna suliassaqarfimmut nalunaarusiortoqassasoq. Kisiannili erseqqissaatigineqassaaq, nunami sulianut ASN-imut tunngatillugu tamanut tusarniaanermi piffissaritaasoq sapaatit akunnerinik arfineq pingasunik sivilissuseqartarmat. NPANN-illi naliliinera malillugu imaani sulianut ASN-imut tunngatillugu tamanna piffissamut tusarniaaffiusartumut atuuttariaqarpoq.

Uuliamik mingutsitsisoqarnerani upalungaarsimanerup akiuiniarnerullu inatsisissatut siunnersuummi kapitali 16-imi allaaserineqartup pingaaruteqarnera ICC-p akuersaarpaa. ICC-mit kajumissaarutigineqarpoq, Naalakkersuisut aningaasaateqarfinnik, suliniaqatigiiffinnik aammalu nammineq piumassutsiminnik upalungaarsimasunik akuutitsisinnaanerit, taamaallutillu taakku ilaatigut ilisimasaannik, sakkussaannik sungiusarnissamullu periarfissaannik iluaquteqarsinnaanerit erseqqissarneqassasoq ICC-p kaammattuutigaa. NPANN-ip tamanna § 37-imut nassuiaatini erseqqissarpaa.

Upalungaarsimanermut pilersaarutit sapinngisamik annertunerpaamik tamanut ammasumik saqqummiunneqartarnissaannik ICC kajumissaarivoq. NPANN-imit oqaatigineqassaaq, uuli-aarluertoqarnissaanut upalungaarsimanermut pilersaarutit tamanit pissarsiarineqarsinnaale-reersimasariaqartut. Taamaattorli upalungaarsimanermut pilersaarutit ilaat isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu isertuussaapput.

Inatsisissatut siunnersuummi kapitali 20, attaveqaqatigiinnermut tamanullu ammasumik saqqummiussisarnermut tunngasoq ICC-mit eqqumaffigeqquneqarpoq, tassanilu qarasaasianut nuunnissamut periarfissaqarneq pineqarpoq. Pisariaqartitsisoqarpat piunasaqartoqarpallu attaveqaatit allat mattunneqarnissaannut mianersoqqullugit ICC-mit Naalackersuisut qinnuigineqarput. Isummersuutit saqqummiunneqartut NPANN-ip isumaqatigai, taakkulu eqqarsaatigisassanut, qarasaasiat atorlugit attaveqaqatigiinnermut maleruagassanik suliaqarnermut ilaatinneqartussanut ilaapput.

Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK)

Imaaniavatangiisit innarlitsaaliorneqarnerini piunasaqaatinik aalajangersimasunik arlalin-nik saqqummiussisoqarnera KNAPK-p naammagisimaarpaa. Tamatuma peqatigisaanik KNAPK-mit erseqqissarneqarpoq, imaani avatangiisinik illersuinermi aamma inuussutissarsiortut, imaani pisuussutsinik pinngitsuuisinnaangitsut illersorneqartariaqartut.

KNAPK erseqqissaavoq, imartami sumiiffiit immikkut sunnertiasut toqqartorneqarnerat, inatsisissatut siunnersuummi § 59-imi tunngaveqartinneqartoq, uumassusillit assigiinnigissitaarnerannut isumaqatigiissut (CBD) aamma Issittumi Isumasioqatigiit piunasaqaataat naapertorlugit pisariaqartoq. KNAPK siunnersuivoq Pikialasorsuaq (North Water) Canadap aamma Kalaallit Nunaata illugiillutik niueqatigiinneranni imartatut immikkoorutilittut toqqarneqassasoq. NPANN erseqqissaavoq, nunani tamalaani isumaqatigiissutini, soorlu MARPOL-imi aamma OSPAR-imi tamanna pillugu piunasaqartoqarpat, siunissami sumiiffinnik immikkut sunnertiasunik toqqartuisarnissap immikkoorutilittut piviusunnngortinneqarsinnaasoq. Tamatuma peqatigisaanik KNAPK-mit oqaaseqaatigineqartut naapertorlugit NPANN-imit erseqqissaatigineqassaaq, sumiiffinnik toqqaanerit isumaqatigiissutit Kalaallit Nunaata ilaaffigisai naapertorlugit pisarnissaasa tamatigut qulakkeerneqartarnissaa pingaaruteqarmat. Taamaalil-luni piunasaqaatit inassuteqaatilluunniit, CBD-mit imaluunniit Issittumi Isumasioqatigiinnit pissarsiarineqartut ilaatinneqartartussaapput. Maannarpiaq NPANN-ip sumiiffiit suut sumiiffittut immikkut sunnertiasutut toqqarneqartussatut sulissutigineqassanersut suli isummerfiginngilaa. Kisiannili NPANN-ip KNAPK-p siunnersuutaa tusaatissatut tiguaa.

KNAPK-mit maluginiarneqarpoq, Naalackersuisut § 50 naapertorlugu pissutsit annikippata imaluunniit aningaasaqarnermut sunniutissat siunertamut naapertuutinnigippata inatsisinut naapertuuttunngortinneqannginnissaat aalajangersinnaagaat. Maleruagassap nalaatsornerinnakkut aqunneqannginnissaa qulakkeerniarlugu, tunngavilersuutit sukumiisumik ersarisarneqassasut KNAPK-p siunnersuutigaa. NPANN-ip § 50-imut nassuiaatini erseqqissarpaa,

inatsisinut naapertuuttunngortitsinniarani aalajangiineq tunngavilersorneqartassasoq. Taamaalilluni aamma allassimalerpoq, pissutsit unioqqutitsiviusut avatangiisinut sunniutaat inatsisinut naapertuuttunngortitsinermi aningaasartuutitut naapertuussinnaanngitsut naliliisoqartillugu imaluunniit sooq pissutsit soqutaanngitsutut isigineqarnerinut nassuiaasoqartillugu naliliineq nassuiarneqassasoq.

KNAPK-mit tikkuarneqarpoq, maalaaruteqartarnermut maleruagassani maalaarutip atuuttussanngortitsinnaanera assigiinngissuteqartoq, tassani maalaarut tunniunneqartoq akuersissummit imaluunniit akuersissummik utertitsinermut tunngasuunera apeqqutaalluni.

NPANN-imit erseqqissarneqarpoq, akuersissutinik utertitsinernillu suliaqarnermi assigiinngisutaasoq innuttaasunut suliffeqarfinnullu ataasiakkaanut atuuttussanngortitsinerup isumaanik tunngaveqartoq. Assersuutigalugu innuttaasumut suliffeqarfimmulluunniit akuersissummik, akuerinninnermik immikkulluunniit ittumik akuersissummik pissarsisimasumut annertuumik akuliunnertut misiginartussaavoq, maalaarut tunngavilersugaalluaraluarpat tunngavilersugaalluannikkaluarpalluunniit maalaaruteqartoqarnerata kingunerisaanik suliap unitsinneqarpat. Taamatuttaaq assersuutigalugu akuersissut utertinneqarpat, tamatumalu kingorna innuttaasoq suliffeqarfilluunniit maalaaruteqarnermi suliame ajugaappat tamanna innuttaasumut suliffeqarfimmulluunniit kingunerluuteqarujussuarsinnaavoq. Pisuni marluusuni atuuttussanngortitsinermi innuttaasup suliffeqarfiusulluunniit suliamekinik tassanngaannaq ingerlaannartumik unitsitsinnginnissaa qulakkeerneqartussaavoq. Pisulli ilaanni tassanngaannartumik akuliuneq tunngavissaqarluarsinnaavoq, soorlu innuttaasup suliffeqarfiulluunniit suliame akuersaarneqarsinnaanngitsumik mingutsitsisoq paasineqarpat. Kisiannili tamanna inatsisissatut siunnersuummi eqqarsaatigineqarpoq, oqartussaasut inatsimmi aallaaviusut pisariaqartillugu saneqqunniarlugit aalajangersinnaammata. Tassalu maalaaruteqartarnermut maleruagassani atuuttussanngortitsinissamut atuuttussanngortitsinnginnissamulluunniit maleruagassat innuttaasut suliffeqarfiilluunniit pisinnaatitaaffiit illersuiffiupput. NPANN isumaqarpoq, maleruagassat ilusilernerini pisinnaatitaaffiit taakku pitsaanerpaamik illersorneqartut, taamaattumillu aalajangersakkanut qartunut naleqqiullugu allaannguisoqanngilaq.

KNAPK-mit innersuussutigineqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi § 17-imi qanoq ilinerani sumilu atortunik, Kalaalit Nunaanni imermik oqimaaloquttamik passussiviusussanik pilersitsinissaq isummerfigineqanngitsoq. Tamanna iluoornera NPANN-imit uppersarneqarsinnaavoq. Umiarsuarni ataasiakkaani imermik oqimaaloquttamik passussinissaq naleqqunnerpaanersoq, imaluunniit tigooraaveqarfinnik pilersitsisoqartariaqarnersoq maannarpiaq suli aalajangiiffigineqanngilaq. § 17-imi aalajangersakkat pingaartumik siunissamut qulakkeerinissamut atorineqassapput, tassanilu tigooraaveqarfiit imminut akilersinnaanerusut kingusinnerusukkut paasinarsissappat atuinissaq periarfissinneqassaaq.

Ikummatissanik qillerinerni aammalu imaani avatangiisini annerusunik suliaqarnermi inuusutissarsiutinik ingerlataqartunut eqqorneqarumaartussanut taarsiissutissanik isumaqatigiisuteqarnissamut aammalu suliame naammassinerini saliinissamut piumasaqaateqartoqassasoq KNAPK-mit siunnersuutigineqarpoq. NPANN-imit erseqqissarneqarpoq, ikummatissanut qil-

lerinerit aatsitassanulluunniit atatillugu suliat allat inatsimmi matumani § 6, imm. 1 tassungalu nassuiaatit naapertorlugit matumunnga ilaatinneqanngimmata.

Pisanik angallammiit eqqaasoqassanngitsoq KNAPK-mit kissaatigineqarpoq. Isumalluutiniq tamaangaannartitsisarneq sapinngisamik pinngitsoorniarneqassasoq NPANN isumaqataavoq. Tamatumunnga maleruagassat sukumiisut NPANN-ip suliassa qarfiisa avataanniipput.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Pinngortitamut Aqutsisoqarfiup aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup tusarniaanermi akis-suteqaataat

Pinngortitamut Aqutsisoqarfimmit aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmit tusarniaanermi akissuteqaammik ataatsimoortumik tigusaqartoqarpoq. Pinngortitamut Aqutsisoqarfiup aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup Illersornissamut Ministereqarfittulli tikkuarpaat, inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 3-mi nassuiaatit danskit/kalaallit akornanni oqartussaaffinnik agguaanerup paasineqarnissaanut nalorninartoqartitsisinnaasut. NPANN-ip § 6, imm. 3-mut nassuiaatit allanngortippai, taamaattumillu oqartussaaffiit agguarneqarneri nalorninissamut tunngavissaqartussaassanngillat.

Pinngortitamut Aqutsisoqarfimmit aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmit oqaatigineqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi § 13, imm. 3-mi "akuerineqartoq" allassimasoq, imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiisummi allassimasutut "suussuseq akuerineqartoq" atorneqarani. NPANN-ip inatsisissatut siunnersuummi § 13, imm. 3 allanngortippaa, taamaalillunilu "suussuseq akuerineqartoq" atorneqalerpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 15, imm. 4-mut tunngatillugu Pinngortitamut Aqutsisoqarfiup aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup Imarsiornermut Aqutsisoqarfittullu maluginiarpaat, imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiisut naapertorlugu immikkut akuersissuteqarnissami Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmi ulorianartorsiorfiusinnaasunik misissueqqissaarnissaq pisariaqartinneqartussaasoq. NPANN-ip aalajangersakkamut nassuiaatit iluarsivai, tamannalu ersarinnerulersinneqarpoq. Kiisalu Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmut tusarniaanermi akis-suteqaatinut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Pinngortitamut Aqutsisoqarfiup aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup maluginiarpaat, inatsisissatut siunnersuummi § 22-mut atatillugu oqaatsimut "sananeqaatit pinngortitameereersut"-mut nassuiaammik allassimasoqanngitsoq. NPANN-ip § 22-mut nassuiaatinut oqaaseq "sananeqaatit pinngortitameereersut" ilannguppa. Nassuiaat inatsimmut nassuiaatinut inissinneqarpoq, aalajangersakkami tiguisussat ikittuaraasussatut nalilerneqarmata, ataatsimullu isigalugu inatsisip annertussusiata killilerneqarnissaa kissaatigineqarmat.

Pinngortitamut Aqutsisoqarfiup aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup maluginiarpaat, inatsisissatut siunnersuummi § 23-mut tunngatillugu pissutsit suut § 23 naapertorlugu naliliinermut ilaatinneqassanersut allanneqassappata naleqqunnerpaassasoq. NPANN-ip aalajangersakkamut imm. 2-3 ilannguppai, ilaatigut ilanngussaq 3-mut nutaamut innersuussiviusut, tassanilu pissutsit pineqartut sukumiisumik nassuiarneqarput.

Pinngortitamut Aqutsisoqarfiup aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup oqaatigaat, "imar-taq" aamma silaannarmik mingutsitsinissamut akiuiniarnermut atuuttussanngorlugu ilanngunneqarnissaa eqqarsaatigineqartariaqartoq. NPANN-ip nassuiaatit annikitsumik erseqqissaateqarfigai, taamaalillunilu taaneqartut naammassineqarput.

Kiisalu Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup maluginiarpaat, inatsisissatut siunnersuummi orsussamik tunisisarnermut allagartamut ikummatissallu pitsaassusianut missisugassanut naammattumik inatsisitigut tunngavissaqarnersoq paasiniarneqartariaqartoq. Piumasaqaatit taakku, MARPOL-imut isumaqatigiisummi umiarsuarnit silaannarmik mingutsitsisarnermut nakkutilliiveqarnerup maleruagassaani pingaaruteqartutut inissisimapput. NPANN-ip matumani naliliinerivaa, § 33-mi piginnaatitsineq aamma tamatuma matussusernissaanut naammattoq, kisiannili tamatumunnga nalornisoqaqqunagu, Pinngortitamut Aqutsisoqarfimmiit Avatangiisinullu Aqutsisoqarfimmiit siunnersuutigineqartutut, § 33, imm. 2,-mut aalajangersakkamik ilanngussiumalluni qinersimallugu.

Pinngortitamut Aqutsisoqarfiup aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup maluginiarpaat, aalajangersakkami katersuiffiusumi § 35-mi allassimasariaqartoq, maleruagassanik allanik aalajangersaasarneq inatsisissatut siunnersuutip siunertaasut iluaniissasoq. NPANN-ip § 35-mut nassuiaatini tamanna erseqqissarpaa.

Kalaallit Nunaanni Politimesteri

Kalaallit Nunaanni Politimesterip (Politiit) tusarniaanermi akissuteqaammini inatsisissatut siunnersuummi kapitali 17-imut, nalunaaruteqartarnermut tunngasumut, kapitali 18-imut, akuliuttarnermut tunngasumut aamma kapitali 19-imut, nakkutilliinermut tunngasumut tunngatillugu arlalinnik apeqquteqarpoq. Oqaaseqaatini pingaartumik oqartussaasut akuusut akornanni inissisimaffiit agguarneqarnerat siunnerfigineqarput. Minnerunngitsumik apeqqutip piasariunera pissutigalugu NPANN aalajangerpoq, imaani avatangiisit innarlitsaaliorneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 3. november 1994-imeersoq (Inatsisartut peqqussutaat) naapertorlugu oqartussaasut assigiinngitsut inissisimaffii pillugit oqallinnissaq kinguartinniarlugu, tamatumunngalu taarsiullugu aalajangerluni aalajangersakkat pineqartut maannatut iluseqartillugit, aalajangersakkap oqaasertai inissisimaffiit agguarnerinut apeqqutinut tunnganngitsut annikitsumik allannguuteqartillugit atatiinnarniarlugit. Taamatut atatitsinnarnissamut

tunngatillugu Illersornissamut Ministereqarfik aamma Issittumi Sakkutooqarfik tusarniaaffigineqarput, taakku aalajangersakkap oqaasertaanit toqqaannartumik attuumassuteqarfigineqarmata. Tassunga tunngatillugu Imarsiornermut Aqutsisoqarfik ilisimatinneqarpoq, Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup tusarniaanermi akissutaa aalajangersakkanut attuumassuteqartunut oqaaseqaatinik imaqarmat. Tamanna Illersornissamut Ministereqarfimmit, Issittumi Sakkutooqarfimmit imaluunniit Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit oqaaseqaqqinnissamut tunngaviliisimangilaq.

Politiit tusarniaanermi akissutaat inatsisissatut siunnersuutip tusarniaassutigineqarneranut naleqqiullugu imatut allannguinnissamut tunngavissiivoq:

§ 40 Politiit aamma Issittumi Sakkutooqarfik aalajangersakkap oqaasertaannit peerneqarput. Tamatuma saniatigut § 40 inatsisissatut siunnersuummi allassimasutut pigiinnarneqarpoq.

§§ 44-45 Oqaaseqatigiinnik, suliassaqarfimmut inatsimmi atuuttumi, Inatsisartut peqqusutaanni §§ 33-34-mi allassimasunik taarserneqarput.

§ 47 Oqaaseqatigiinnik, suliassaqarfimmut inatsimmi atuuttumi, Inatsisartut peqqusutaanni § 35-mi allassimasunik taarserneqarput.

Kapitali 19-ip qulequtaa suliassaqarfimmut inatsimmi atuuttumi qulequttamit, tassalu ”Nakkutilliisarneq”-mit taarserneqarpoq.

§ 49 Oqaaseqatigiinnik, suliassaqarfimmut inatsimmi atuuttumi, Inatsisartut peqqusutaanni § 36-mi allassimasunik taarserneqarput.

Erseqqissaatigineqassaaq, oqaasertaliussamut atuuttumut naleqqiullugu ataasiakkaanik annikitsunik iluarsisoqarmat, NPANN-illi isumaa malillugu taakku oqartussaasut attuumassutillit akornanni inissisimaffinnik agguaanissamut apeqqummut isumaqartutut nalilerneqanngillat.

Taakku saniatigut sunniutissanut allannguisoqarpoq. Taakku malitsigisaannik assersuutigalugu oqaaseq ”nakkutilliisarneq ” ”nakkutilliinakkutilliineq”-mut utertinneqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit allanngortinneqarput, taamaalillutik allannguutinut matuma siuliani taaneqartunut naleqquttunngortinneqarlutik.

Royal Arctic Line (RAL)

RAL-ip maluginiarpaq, inatsisissatut siunnersuummi nunani tamalaani maleruagassiat, soorlu MARPOL-imut isumaqatigiissut aammalu imermut oqimaaloquttamut IMO-mut inatsisissaq aallaavigineqartut. Tamanna tikilluaqquneqarpoq. RAL-imit oqaatigineqarpoq, umiarsuaatileqatigiiffiup inatsisissatut siunnersuummi piumasaqaatit tamakkiisumik malissinnaagai.

RAL inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 1-imi, aatsitassarsiornerup inatsisip atuuffianit avataaniiffigisaanut tunngatillugu oqarpoq, tamanna umiarsuaatileqatigiiffimmut unammillernikkut equfitsinermik kinguneqarsinnaasoq. RAL-ip umiarsuaasa angalanernut, inatsisissatut siunnersuummi ilaatinneqarsinnaasunut, kisiannili aamma aatsitassarsiornermut atatil-lugu atorneqarnerat tamatumunnga pissutaavoq. Inatsisissatut siunnersuutip kingunerisaanik RAL-imut umiarsuai aatsitassarsiornermut atatillugu angalasinnaajunnaassapput. Tamanna ingerlatseqatigiiffimmut allamut, taamaallaat aatsitassarsiornermut atatillugu angallassar-tumut unammilleqatigiinnikkut iluaqutissarsiviusinnaalissaaq. NPANN erseqqissaavoq, aatsi-tassarsiorneq ataatsimut isigalugu avatangiisinut inatsisinut nalinginnaasunut ilaatinneqan-ngitsoq, aatsitassarsiornerit kalaallit aatsitassarsiornermut inatsisaanni maleruagassiuunneqar-mata, tak. § 6, imm. 1 tassungalu nassuiaatit.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi § 19, imermut annanut errortuutikumut kuuffikkut kuutsitsisarnermut tunngasoq maluginiarpaa. Umiarsuaatileqatigiiffiup umiarsu-aatai marluk § 19-imi maleruagassanut ilaasussaapput. Umiarsuit taakku taamaallaat ukiut marlukkaarlugit imartamit qimaguttarput, aammalu inatsisissatut siunnersuummi § 19, imm. 1 malinneqassappat tamanna aningaasartuutinik ikinngitsunik nassataqartartussaavoq. Inat-sisissatut siunnersuummi § 19, imm. 3-mi ilaatitsinnginnissamut periarfissat RAL-ip malugi-niarpai, aammalu inatsisip nassuiaatini anguniagaasut malillugit aqunneqarnissaa kissaati-galugu. NPANN-ip RAL-imit kissaat tusaatissatut tiguneqarpoq, ilisimatitsissutigisinnaavaalu RAL-ip kissaataata annertunerpaamik anguneqarnissaa siunertaralugu inatsisip oqaasertaa tas-sungalu nassuiaatit iluarsineqarmata.

Aalajangersaakkap atulinnginnerani sillimaffigisariaqakkat tamarmik qulakkeerneqaaqqaartariaqartarnisaat pillugu, aalajangersakkap oqaaseqatigiivisa ilaannut tunngatillugu Inatsisissatut siunnersuummi § 20-i oqaaseqatigiiliarineqarnermigut atituallaamik paasineqarsinnaasunngorlugu sanaajusimanera, RAL-ip ernumanartoqartippaa,

. Tassunga tunngatillugu RAL inassuteqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi § 20, imm. 3 al-lanngortinneqassasoq, taamaalilluni oqaasertaasa ilaat, avatangiisit illersorniarlugit eqqaanissamut tunngasoq peerneqassasoq. NPANN-imit erseqqissaatigineqassaaq, oqaasiliornerit taakku MARPOL-imut isumaqatigiissummeersuummata. Taamaattumik NPANN isumaqati-giissummik uniuniangikkuni aalajangersakkamik allanngortitsinissaa ajornarpoq.

RAL-imit oqaatigineqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi kapitali 11-mut, umiarsuarnut qi-maannakkanut inissitanullu tunngasumut atatillugu, pingaartumik Kalaallit Nunaanni umiar-sualiviit umiarsuarmik inissiinissamut piumasaqarnissamut maleruagassani, inissiinissamut pisariaqartitsineq killeqangaatsiartussatut naliliiffigineqartoq, taamaattumillu RAL-imut u-nammilligassatut annertuutut isigisariaqanngitsoq. Kisiannili RAL-ip tikkuarpaa, taamatut i-nissiinissaq toqqaannartumik saniatigullu aningaasartuutissanik nassataqarsinnaasoq. NPANN-ip nassuiaatini RAL-ip aningaasartuutissatut naatsorsuutigisinnaasai taarsiiffigine-

qartussat erseqqissarpai. Tamatuma saniatigut nassuiaatip oqaasertai ilaneqarput, tassanilu oqartussaasut RAL-ip suliaanut eqqarsaateqarnissaannut periarfissat pitsaanerulersinneqarnissaat qulakkeerneqarpoq, soorlu sivisunerusumik piffissaqartinneqarneq umiarsualivimmi umiarsuarmut inissaqartitsinissamik kinguneqassappat, peersinissamut piffissaliussaq sivisunerulersillugu.

Taamatuttaaq RAL-ip maluginiarpaa, "piffissaq naammaginartoq" umiarsuup umiarsualivimmut inissinneqarneranik ilaqartinneqarnerisooq erseqqissumik allassimangitsoq. Tassunga tunngatillugu NPANN-imit oqaatigineqassaaq, maanna inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini erseqqissarneqarsimalermat, § 30 naapertorlugu piffissamik aalajangersaanermi umiarsualivimmi pissutsit eqqarsaatigineqarsinnaasut.

Aatsitassarsiornermut Aqutsisoqarfik

Aatsitassarsiornermut Aqutsisoqarfik inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngilaq.

SIK

SIK-p RAL-imiit, Visit Greenland-imiit aamma PANN-imiit oqaaseqaatit isumaqatigai.

SIK-p tassunga atatillugu oqaatigissavaa illoqarfinni anginerni umiarsualivinni kiisalu sumiiffinni allani tamatuminnga pisariaqartitsiviusuni tigooraaveqarfinnik naleqquttunik pilersitsisoqarnissaa kattuffimmit pingaartinneqartoq, minnerunngitsumik suliffissanut tamatuma SIK-mi ilaasortanut pilersitsiviusinnaaneranut tunngatillugu. NPANN-ip SIK-mit oqaaseqaatit paasivai.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfik

Imarsiornermut Aqutsisoqarfik inatsisissatut siunnersuummi § 15, imm. 3-mut, aamma § 49, imm. 2-mut, aalajangersakkat nakkutilliinermi oqartussaasut pillugit imarisaannut tunnganerusunut oqaaseqaateqarpoq. Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup tikkuarpaa, nakkutillineq aammalu nunani tamalaani isumaqatigiissutini aalajangersakkanut atatillugu akuersissummik allagartaliisarneq pillugu Danmarkimi Avatangiisinut aqutsisoqarfimmut isumaqatigiissuteqartoqartoq. Tamanna umiarsualivinni naalagaaffiit nakkutiginninnerannut ilaavoq. Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup tassunga atatillugu oqaatigaa Kalaallit Nunaanni imaani avatangiisinut suliassaqarfimmi suliassaqarfinnut akisussaaffinnik agguaanerup marloqiusamik maleruagassiinermik aamma marloqiusamik nakkutiginninnermik malitseqarsinnaanera aarlerinartortoqartoq. Aarlerinaataasoq taanna pinngitsoortinniarlugu Imarsiornermut Aqutsisoqarfik isumaqarpoq nakkutilliinermut akuliussinnaanermullu aalajangersakkat sapinngisamik naalagaaffimmi inatsisinut naapertuuttumik ilusilersorneqassasut. NPANN Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup isummersuutaannut allanneqartunut isumaqataavoq, aammalu inatsisissatut si-

unnersuummi aalajangersakkanut ilanngussilluni, akiliuteqarnikkut suliasat oqartussaasunut allanut, ilanngullugu Imarsiornermut Aqutsisoqarfik, aamma ingerlatseqatigiiffinnut akuersissusiortartunut suliaqissutiqarsinnaanerannik ajornarunnaarsitsisumik.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup oqaatigaa inatsisissatut siunnersuummi § 15, imm. 3 malillugu Naalakkersuisut erngup oqimaaloqutaasup suliarineqartarneranut, nunanit allanit akuerineqareersimasunut, tunngatillugu immikkut ittumik akuersissuteqarsinnaasut, Kalaallit Nunaanni imartamiatuuttussamik. Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup Pinngortitamut Aqutsisoqarfittuulli aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfittuulli tassunga atatillugu tikkuarpaa, tamatumani umiarsuarni umiarsuit tikiffissaanni pissutsinik aarlerinaataasunik nalilersueqqissaarnis-saq pisariaqassasoq. NPANN-ip tamanna inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini erseqqissarpaa.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfik inatsisissatut siunnersuummi kapitali 11-imut umiarsuarnut inissitanut qimaannakkanullu tunngasumut tunngatillugu arlalinnik oqaaseqaateqarpoq. Siunnersuummi § 30, imm. 1-imut aamma 2-mut tunngatillugu Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup kaammattuutigaa, nunap imartaaniumiarsuit nalinginnaasumik ingerlanneqarneranut ilaatillugu, umiarsuit kisarneqarsimasut allatullu inissinneqarsimasut aalajangersakkani ilaatinneqanngitsut oqaasertaani erseqqissarneqassasoq. NPANN-ip tamanna inatsisissatut siunnersuummi erseqqissarpaa, § 27-imi imm. 2-imik nutaamik ilanngussilluni.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup tikkuarpaa inatsisissatut siunnersuummi kapitali 11 naapertorlugi igitsineq isaterinermik imaluunniit allatut piujunnaarsitsinermik imaluunniit allatut umiarsuup piginnittuanut qularnaveeqqusiussiffiusunulluunniit naleqartunik ajorseriartitsinermik malitseqarsimappat, akuliunneq pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinertut isikkoqarsinnaasoq. Imarsiornermut Aqutsisoqarfik periaatsimut aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartunik aggersaasarnermut maleruagassanik annertunerusunik ujartuivoq. NPANN-ip Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup pinngitsaaliissummik taarsii-nertalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsisarneq il.il. pillugit oqaatigisai naammassiniarlugit, inatsisissatut siunnersuut nassuiaatillu iluarsivai.

Inatsisissatut siunnersuummi § 30, imm. 3-mut, pinngitsaaliissummik naammassinnittarnermut aammalu tunisinermi iluanaarutit oqartussaasut umiarsuaq pillugu suliaqarnerannut aningaasartuutinut matussutissatut atorneqartarnerinut tunngasumut atatillugu, Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit maluginiarneqarpoq, inatsisissatut siunnersuutip oqaasertaani qularnaveeqqusiiffiusut pioreersut eqqarsaatigineqarsimannngitsut, tassungalu tunngatillugu Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup erseqqissaatigaa, tamanna imarsiornermut inatsimmi qularnaveeqqusiiffigineqartunut aalajangersakkanut uniuuttoq, aammalu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi pinngitsaaliissummik naammassinnittarnermut aalajangersakkanut uniuussimanissaa ilimanaateqartoq. Kiisalu Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup erseqqissaatigaa. Tassunga tunngatillugu Imarsiornermut aqutsisoqarfiup maluginiarppaa inatsisissamut siunnersuummi § 30, imm. 5, uniffiup aappaata, paarnaarussititsisussamut tunngasup

oqaasertai imarsiornermut inatsimmut akerliusut. Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup kaammattuutigaa inatsisissatut siunnersuummi § 30, imm. 3, aamma § 30 imm. 5-imi uniffiup aappaa oqaasertai peerneqassasut. NPANN-ip inatsisissatut siunnersuut Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup oqaatigisaanut naapertuuttumik iluarsivaa.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfiupmaluginiarpaa, inatsisissatut siunnersuummi § 29 malillugu umiarsuarmik nunap imartaanutinissiigallarnissamut avatangiisinut akuersisissummik tunniusisoqarsinnaasoq. Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup tassunga atatillugu tikkuarpaa, aalajangersagaq paatsoortitsisinnaasoq, tassami umiarsuarnik nunap imartaanut inissiinissaq ataatsimut isigalugu inertequtaasoq tassani atuarneqarsinnaammatt. NPANN-ip inatsisissatut siunnersuummi § 29-p oqaasertai iluarsivai, taamaalilluni maannakkut ersarissumik allassimalerpoq, umiarsuit peernissaannik peqqussummik, § 27 imaluunniit § 28 naapertorlugit tunniunneqarsimasumik saneqqutsinissamik akuersisoqarsinnaasoq. Tamanna aamma peqqutigalugu oqaaseq ”avatangiisinut akuersissut” oqaatsimik ”saneqqutsinissamut akuersissut”-mik taarserneqarpoq.

Umiarsuaq imarsiutigineqarsinnaanngippat, umiarsuarmik peersitsinissaq sunaluunniit Imarsiornermut Aqutsisoqarfiupmit akuersissuteqarfigineqartussaassoq, Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini allassimasoq, Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup tikkuarpaa. Nassuiaatit allannagortinneqassasut, taamaalilluni Imarsiornermut Aqutsisoqarfik siunersiorneqaannartussanngussasoq Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup inassutigaa. Tamatumunnga tunngavilersuutigineqarpoq umiarsuup mingutsitsinissamik aarlerinartoqarnera pissutigalugu piaartumik peerneqarnissaa pisariaqartinneqarsinnaammatt. NPANN-ip nassuiaatit oqaasertai iluarsivai, taamaalilluni maannakkut siunersioqatigiittarnissaq pineqalerluni, akuersissuteqarnissaq pineqarunnaarluni.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup inatsisissatut siunnersuummi § 34-mut tunngatillugu maluginiarpaa, Naalackersuisut umiarsuarmik aalajangersimasumik sananeqaatilimmik angalanissaq killilersorniarlugu maleruagassanik aalajangersaasinnaasut. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit malillugit maleruagassiineq taamaattoq nunani tamalaani inatsisinut naapertuuttumik aalajangersarneqartussaavoq, taakkunungalu killilersorneqarani tikissinnaanermut maleruagassat ilaatinneqarput. Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup taamatut isiginninnerup inatsisip oqaasertaani toqqaannartumik allassimassasoq kissaatigalugu oqaatigaa. NPANN-ip nunani tamalaani inatsisit eqqarsaatigineqarnissaat toqqaannartumik nassuiaammii ilannguppaa.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup oqaatigaa, piginnittut akisussaaffiannut tunngatillugu imarsiornermut inatsimmi aalajangersakkat arlallit aamma imarsiornermut inatsimmi kapitalit pineqartut Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqarpata, taakku pissutsinut inatsisissatut siunnersuummi ilaatinneqartuni atuuttussaasut inatsisissatut siunnersuummi § 47, imm. 1-imi erseqqissarneqartariaqartoq. NPANN-ip Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup isummersuutai § 47-mut nassuiaatinut ilannguppai.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup nassuiaatini nalinginnaasuni nunani tamalaani isumaqati-giissutit pillugit immikkoortumi eqqoqqissaanngitsumik allassimasut arlallit allattorpai.

NPANN-ip immikkoortoq iluarsivaa, taamaalilluni taanna maannakkut Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup oqaaseqaataannut naapertuutilerpoq.

Aamma Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup inatsisissatut siunnersuummi oqartussaasut akuliut-tarnermut nakkutilliinermullu tunngatillugu inassisimanerannut nassuiaatit maluginiarpai.

NPANN-imit tamatumunnga atatillugu Politiit tusarniaanermut akissuteqaataannut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Tele-Post

Tele-Post Imarsiornermut Ataatsimiititaliaq aqqutigalugu tusarniaanermut akissuteqaateqarpoq. Tele-Post-ip oqaatigaa, immap naqqatigut kabelip siaartiterneqarnerata avatangiisinut sunniisinaanera annikitsuaraannarmik aarlerinaateqartoq ilimagineqartariaqarmat, ASN-imut atatillugu nakkutilliinissaq pisariaqanngitsutut isigineqartariaqartoq. Tassunga tunngatillugu NPANN-imiit oqaatigineqarpoq, suliaq imaluunniit sanaartugaq ASN-imik pisariaqartitsiviussanersoq suliamiit suliamut naliliisoqartartussaasoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, inatsisissatut siunnersuummi kapitali 15, pingaartumik sinaakkutissatut aalajangersa-gaasoq, aammalu ASN pillugu maleruagassanik sukumiisunik suliaqartoqassasoq naatsorsuutigineqartoq, tassungalu ASN-imik pisussaaffeqarnek qaqugukkut pisassanersoq ilaatinneqarpoq.

Timmiaq

Timmiaq tusarniaanermut akissuteqaateqarnermini oqarpoq, issittumi avatangiisit aamma uumassusillit ataqatigiinnerat Qalasersuarmi Kujallermisulli sunnertiatigisut, aammalu tassunga atatillugu erseqqissarlugu inatsisissatut siunnersuummi umiarsuit angallannerulernissaasa naatsorsuutigineqartup sillimaffigineqarnissaa pingaaruteqartoq. Taamaattumik tikkuarneqarpoq, inatsimmi nunani tamalaani pitsaassusissat pitsaanerpaat siunnerfigineqarnissaat pingaaruteqartoq.

Inatsisissatut siunnersuut sukannernerulersinneqassasoq Timmiaq-mit inassutigineqarpoq, taamaalillunilu inatsimmik nunani tamalaani pitsaassusissanut, Kalaallit Nunaanni sumiiffinut Qalasersuarmi Kujallermut assingusunut, Ramsar-eqarfittut toqqartorneqartunut (Important Bird Areas(Sumiiffiit Pingaarutilinnik Timmiaqarfiusut)) ilaqartumik akuersinissaq periarfissaqalissaaq. NPANN-ip erseqqissarpaa, Kalaallit Nunaanni aamma Qalasersuarmi Kujallermi avatangiisini pissutsit imminnut sanilliunneqarsinnaanngitsut. Kalaallit Nunaanni IMO-mi suliaqarneq qanimut malinnaaffigineqareerpoq sulilu malinnaaffigineqarluni, taakkunungalu Polarkoden-ip, qanittukkut akuerineqartup suliarineqarnera ilaatinneqarpoq. Kiisalu ataatsimut isigalugu imaani avatangiisinik mingutsitsineq allatullu sunniisarnek nunat killeqar-

fiinik apequtaatitaqarani annertuumik ajornartorsiortitsisarmat, taamaattumillu nunani tamalaani suleqatigiinnissamik pisariaqalersitsisarmat, Kalaallit Nunaata kisimiilluni ingerlannginnissaa pingaaruteqartoq NPANN isumaqarpoq.

Timmiaq-p qaamanerup qaammaqquilluseqersittallat, timmissat imarmiut aporarnerinik kingunegarsinnaasut ajornartorsiutaanerat nassuiarpaa. Inatsisissatut siunnersuutip maleruagassanik imaani qaammaqputinik sakkortuunik atuinermik maleruagassiuisinnaalersitsisunik imaqaarnissaa kissatigineqartoq, Timmiaq-mit oqaatigineqarpoq. NPANN-ip ilisimatitsissutigisinnaavaa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup timmissat illersorneqarnerat piniagaanerallu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 2. marts 2009-meersoq (timmissat pillugit nalunaarut) iluarsaatileruttormagu. Timmissanik illersuineq pillugu maleruagassat inatsisilerinikkut aammalu suliaassanut akisussaaffeqarfiit eqqarsaatigalugit timmissat pillugit nalunaarutip ataani inissisimassapput.

Taamaattoq inatsisissatut siunnersuummi matumani maleruagassat malillugit qulequtaq taanna pillugu maleruagassiisoqarsinnaanera ajornanngilaq. Maleruagassat takkua inatsisissatut siunnersuummi § 35-imi tunngaveqartussaassapput, tassanilu ilaatigut allassimavoq ”Nukissiutininik (...) mingutsitsinissamut pinaveersaartitsinermit akornusiinissamullu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput”. Inatsisissatut siunnersuummi § 35-imit nassuiaatini allassimavoq, nukissiutininut ilaatigut qaammaqputinik nipiliornermillu mingutsitsineq pineqartunut ilaasoq. Taamaalilluni tamanna pillugu maleruagassanik aalajangersaanissaq ajornanngilaq, kisiannili maannamut tamanna pillugu aalajangiisoqarsimanngilaq.

Timmiaq umiarsuit sorsuutit umiarsuillu allat naalagaaffimmit pigineqartut imaluunniit ator-neqartut, aammalu naalagaaffimmit niuernermit tunngaveqanngitsumik siunertalimmik ator-neqartut, sooq inatsimmi § 2, imm. 3-imi ilaatinneqannginnersut pillugu apeqquteqarpoq. NPANN-imit erseqqissaatigineqarpoq, aalajangersakkami MARPOL-imi isumaqatigiissummi artikel 3.3 malinneqartoq. Ilaatitsinnginneq allatut oqaatigalugu nunani tamalaani isumaqatigiissutit, nalinginnaasumik naalagaaffiup umiarsuaataannik ilaatitsiviunngitsut malinneqarnissaat pisariaqarpoq. Taamaattumik aalajangersakkap taassuma nunani tamalaani inatsisinut unioqqutitsisussaajunnaarlugu allanngortinnissaa ajornarpoq.

Timmiaq KNAPK-tuulli inatsisissatut siunnersuummi § 6-imit apeqquusiivoq, taanna malillugu aatsitassanut suliaasaqarfik inatsisip atuuffissaannut ilaatinneqanngimmat. NPANN-ip tikkuarpaa, aatsitassanut suliaasaqarfik avatangiisinut inatsimmi nalinginnaasumi ilaatinneqanngitsoq, aatsitassarsiorluni ingerlatat taakkulu avatangiisinut sunniutaat kalaallit aatsitassanut ikummatissanullu inatsisaanni maleruagassiorneqarmata, tak. § 6, imm. 1 tassungalu nassuiaatit.

Timmiaq-mit siunnersuutigineqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi § 11 allanngortinneqasasooq, taamaalillunilu aalajangersakkami sananeqaatit ajoqusiiartut kuutsinneqarnissaninik inerteqquteqarneq ilaatinneqalissaaq. § 11-imi maleruagassani MARPOL-imi isumaqati-

giissummi ilanngussaq III-mi maleruagassat, 2014-imiit atuutilersumik iluarsineqartut atuut-sinneqalissapput. Sananeqaatinik taamaattunik kuutsitsisarnerup ajornartorsiutaanerani NPANN ilisimasaqanngilaq. Tamanna ajornartorsiutaasoq paasinarsissappat, tamanna pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq, tak. § 11, imm. 2-imi piginnaatitsissuteqarneq.

Timmiaq-mit inatsisissatut siunnersuummi § 17 malillugu erngup oqimaaloqutaasup passunneqartarnera pillugu maleruagassat, siusinnerpaamik imeq oqimaaloqutaq pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissummi piunasaqaatinut taamaaqataannut peqatigitillugu atuutinneqalernissaat annilaanganartoqartinneqarpoq. Timmiaq-mit siunnersuutigineqarpoq, maleruagassat inatsisissatut siunnersuummut matumunnga peqatigitillugit atuutinneqaleriissasut. Imeq oqimaaloqutaq pillugu aalajangersakkat sapinngisamik piaarnerpaamik atuutilernissaat NPANN-ip pingaaruteqartutut isumaqarfigigaluaraa, aamma inuussutissarsiortut maleruagassanut nutaanut naleqqussaaniissamut naammaginatsumik piffissaqartinneqarnissaat pingaaruteqartinneqarpoq. Aammattaaq suliassaqaarfimmi kisimiilluni ingerlanissaq Kalaallit Nunaannut naleqqutissanngilaq, Kalaallit Nunaanni umiarsuit angalanerisa maleruagassanit nutaanit taakkunanga naleqqutinngitsumik annertuumik eqqorneqarnera tamatuma malitsigisinnaamagu. Tassunga ilanngullugu nunani tamalaani isumaqatigiissut Timmiaq-mit uparuarneqartoq, siunissami qanittumi atuutilissasoq naatsorsuutigineqarpoq. Erseqqissaatigineqassaaq, § 17, imm. 1-imi aamma 3-mi maleruagassat inatsisissatut siunnersuummi § 71, imm. 1-imut aamma 3-mut nuunneqarmata, tamannalu inatsisitigut isumannaassusissaq pissutigalugu oqilissaassinerummat. Taamaalilluni maanna imermut oqimaaloquttamut kinnernullu maleruagassat qaqugu atuutilernissaannut ullormik aalajangersimasumik aalajangiisoqarpoq.

Timmiaq-mit tikkuarneqarpoq, inatsit imaluunniit ikummatissamik oqimaatsumik atuinermik inerteqquteqarnikkut imaluunniit killilimmik atuinissamik piunasaqaateqarnikkut mingutsitsinermik killilersimaarinissaq pillugu aalajangersakkanik imaqaanngitsoq. NPANN-ip tikkuarpaa, inatsisissatut siunnersuummi § 33 maleruagassanik taamaattumik aalajangersaanissamut periarfissanik imaqartut.

Timmiaq-mit inassutigineqarpoq, piniarnermut nakkutilliisut piginnaasaat oqartussaasutut nakkutiginnittunut ilaasinnaalersillugit qaffassarneqassasut. Piniarnermut nakkutilliisut suliassaqaarfinnut akisussaaffiit eqqarsaatigalugit NPANN-ip suliassaqaarfiisa avataanniipput. Taamaattoq Timmiaq-mit siunnersuut nalunaarsorneqarpoq.

Transparency International Greenland

Transparency International Greenland inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqarsimangilaq.

Nunanut allanut pisortaqaarfik (UD)

*UD allappoq, inatsisissatut siunnersuut nunavimmut suliniutinut imaluunniit aatsitassanut su-
liassaqarfimmi Namminersorlutik Oqartussat aamma naalagaaffimmi oqartussaasut akornan-
ni aalajangiisinnaatitaaffiit agguagaanerannut apeqqutinut tunngassuteqanngippat, pisorta-
qarfik oqaaseqaatissaqanngitsoq. NPANN-imit uppernarsarneqarsinnaavoq, inatsisissatut si-
unnersuut aalajangersakkanik sammisanut taakkununga kalluaasunik imaqanngitsoq.*

*UD-p nassuiaatit nalinginnaasut NPANN-imut maluginiaqquai, tassani pingaartumik 2025-
mut pilersaarummut, siusinnerusukkut Naalackersuisuusunit suliarineqartumut naleqqutin-
ngitsumik innersuussineq allassimammat. Innersuussut taanna PANN-imit peerneqarpoq.*

Visit Greenland

*Siunnersuisooqatigiit taaguutaat NPANN-ip tusarniaaffigineqartunut allattuiffiani kukkus-
mik allassimasoq Visit Greenland-ip tikkuarpaa. NPANN-ip kukkuneq ajuusaarutigaa aam-
malu allattuiffik iluarsivaa, taamaalillunilu Visit Greenland maannakkut eqqortumik allassi-
malerpoq.*

*Visit Greenland-ip inatsisissatut siunnersuummi § 19 imermut errortuutikumut tunngasoq pil-
lugu isummersuutit arlallit saqqummiuppai. Tassunga ilanngullugu umiarsuit takornariartaa-
tit immikkut inissisimasutut, annertussusaat apeqqutaatinnagu nunap imartaanut imermik
annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsinneqartussamik kuutsitseqqusaannginnerat siun-
nersuisooqatigiit tikkuarpaat. Inatsisissamut siunnersuut allanngortinneqartoq NPANN-ip er-
seqqissaatigaa, taamaalillunilu umiarsuit takornariartaatit immikkut inissisimatinneqarunnaar-
lutik. § 19 allanngortinneqarpoq, taamaalilluni inerteqquteqarneq maannakkut ilaatigut umiar-
suarnut 400BRT sinnerlugu annertussusilinnut (BRT) aamma umiarsuarnut 400BRT inorlugit
annertussusilinnut, kisiannili inuit 50-init amerlanerusut angallannissaannut akuerisaasunut a-
tuutsinneqalerluni.*

*Aalajangersakkami umiarsuit takornariartaatit minnerusut, takornarianut angallatit aamma
umiarsuit tingerlaatillit kiisalu umiarsuit ilaasartaatit mikisuaqqat immikkut annertuumik eq-
qorneqassasut, aammalu taakkua ilaasa maannakkut suliamik ilaannik unitsitsisariaqassasut
Visit Greenland-ip tikkuarpaa. Tassunga tunngatillugu inatsisissatut siunnersuummi § 19,
imm. 3 NPANN-ip maluginiaqquaa, taanna malillugu umiarsuarnit 400BRT sinnerlugit angis-
suseqartunit aamma umiarsuarnit 400BRT inorlugit annertussuseqartunit, kisiannili inuit 50-it
sinnerlugit ilaasoqarsinnaasunit imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsitsinissa-
mut akuersissummik tunniussisoqarsinnaammat.*

*Imm. 3 malillugu akuersissutinik tunniussinissamut periarfissat qanoq aqunneqarniarnersut,
aammalu imm. 4-imi piginnaatitsissuteqarneq naapertorlugu sumiiffinnik immikkuullarissu-
nik atugassiarnissaq eqqarsaatigineqarnersoq erseqqissarneqassasoq Visit Greenland-ip
kissaatigaa. NPANN-ip AECO-mut tusarniaanermut akissuteqaat innersuussutigaa.*

Visit Greenland naliliivoq, angallatinit takornariartaatinit aamma ilaasartaatinit mikisuaqqanit imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsitsinissamik, tamanna illoqarfiit annerusut imaluunniit sumiiffiit annertoorujussuarmik imermik taarsiiffiusartut eqqaanni pissapat, inerteqquteqarnissaq pissutissaqanngitsoq. NPANN-ip tassunga atatillugu tikkuarusuppaa, tamannarpiaq inatsisissatut siunnersuummi § 19, imm. 3 malillugu akuersissummik tunniussinnginnermi nalilersorneqartartussaammat. Taamaattoq oqaatigineqassaaq najugaqarfiit il.il. qanittuanni kuutsitsinissaq akuerisaassanngimmat. Visit Greenlandip qinnuiginninnera naammassiniarlugu inatsisissatut siunnersuummi § 19-mut nassuiaatit allanngortinneqarput, taamaalilluni mianerisassat nalilersorneqartussat nassuiaatini allassimalerput.

Visit Greenland-imit siunnersuutigineqarpoq, imeq annanut errortuutikoq kuuffitsigut kuutsinneqartussaaq pillugu maleruagassat, umiarsuit oqimaassusaannut taarsiullugu kuutsinneqartut annertussusaat atorlugu ilusilersorneqassasut. NPANN-ip oqaatigissavaa, aaqqissuussaaq kuutsinneqartut annertussusaat apeqqutaatillugu ilusilerneqartoq aqukkuminaattussaammat. Tamatuma peqatigisaanik oqaatigineqassaaq kuutsitsinissaq naatsorsuutigineqartoq taannarpiaq, § 19, imm. 3 malillugu akuersissummik qinnuteqarnermi tunngavissanut ilaasinnaammat.

Visit Greenland-ip inatsisissatut siunnersuummi kapitali 13-imi mingutsitsinissamik pitsaaliuinissaq imaluunniit killilersimaarinninnissaq siunertaralugu, imaatigut angalanermik tassungalu atasumik suliaqarnermik umiarsuarnut aalajangersimasumik suussuseqartunut killilii-sarnermut tunngasoq pillugu isummersuutit makkua saqqummiuppai. Inatsisissatut siunnersuummi § 34-mut nassuiaatini umiarsuit takornariartaatit umiarsuartut immikkut suussuseqartutut maleruagassiivigineqarsinnaasutut taaneqarput. Tassunga atatillugu Visit Greenland-ip oqaatigaa, umiarsuit takornariartaatit Visit Greenland-ip umiarsuarnut allanut naleqqiullugit annertunerusumik mingutsitsinermik pilersitsisinnaasutut isiginngisai, naleq-qutinngitsumik sammineqarpallaarsorinartut. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertaa nassuiaatillu allanngortinneqarput, taamaalilluni umiarsuit takornariartaatit pingaartinneqarunnaarlutik.

WWF Danmark

WWF Danmarkip imermut oqimaaloquttamat isumaqatigiissutip imermik oqimaaloquttamik imaarsisarnermut malittarisassat, taamatullu MARPOL-imi isumaqatigiissummi eqqagassanik imaarsisarnermut malittarisassat, atuutsinneqalernissaat taperserpaa.

WWF-ip umiarsuarnit anginerusunit aamma umiarsuarnit ilaasartaatinit imermik errortuutikumik kuutsitsinissamik inerteqquteqarneq siunnersuutigineqartoq taperserpaa, kisiannili tamatuma peqatigisaanik imeq errortuutikoq nunami qanoq passunneqartassanersoq apeqquserlugu, tassami maannakkut Kalaallit Nunaanni imermik errortuutikumik suliarinnit-tarfeqarfinnik soqanngilaq. NPANN-ip tikkuarpaa imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsitsineq taamaallaat nunamut qanittumi inerteqqutaammat, taamaattumillu naatsorsuutigineqarpoq maannakkut annertunerusumik nunamit ungasinnerusumi kuutsitsisoqartassa-

soq. Allatut oqaatigalugu inerteqquteqarnermi minnerunngitsumik kuutsitsisarnerit nunamit ungasinnerusumi pisarnissaat siunertarineqarpoq, tamaani kuutsitsinerit sinerissami avatangii-sinut sunniinnginnerusarmata.

WWF-ip angallatinik kivisitsinissamik inerteqquteqarnermik atuutsitsilerneq kiisalu aalajangersakkat Naalakkersuisunut umiarsuarnik inissiinnakkanik qimaannakkanilu piiaanissamut periarfissiisut taperserpai. Tamatuma peqatigisaanik WWF-ip tikkuarpaa aalajangersakkat taakkua umiarsuarnik avatangiisiteqqarsaatigalugit isumannaatsumik igitsisarnermut naleqqiullugu ajornartorsiutinik malittaasunik aaqqiinerunngitsut. Tassani tikkuarneqarpoq umiarsuit aggornerisa assigiinngitsut eqqortumik iginneqartarnissat qulakkeerniarlugu isumalluutissanik pisariaqartunik kommunit peqarnissaat qulakkeerneqassasoq. WWF-ip oqaaseqaatai, taamaattorli ilaatigut nunami eqqaasarnermi pissutsinut attuumassuteqartut, tassalu pingaartumik inatsisissatut siunnersuutip matuma atuuffissaata avataaniittut NPANN-ip maluginiarpai. Tamatuma peqatigisaanik Hong Kong-imi isumaqatigiissut 15. maj 2009-meersoq suli atuutsinneqalinngitsaq, umiarsuarnik isumannaatsumik piiaanermut tunngasorpiaq, aammalu umiarsuarnik anginerusunik eqqaanermut atatillugu ajornartorsiutinik annertuunik naammassiffiusinnaasoq NPANN-imit eqqumaffigeqquneqarpoq. Naatsumik oqaatigalugu umiarsuarnik agguineri pisariaqanngitsumik avatangiisinut imaluunniit inuit peqqissusaannut isumannaassusaannullu ulorianartorsiortitsinnginnissap qulakkeerneqarnissaa isumaqatigiissummi siunertarineqarpoq. Isumaqatigiissummi agguineri atortut ingerlanneqarneri kisi-mik pineqanngillat, aammali umiarsuarnik agguinissamik piareersaanermi taamatullu agguinerup isumannaatsumik ingerlanneqarnissaanik qulakkeerniarluni ilusii, aaqqissuusaa-neri ingerlanneqarnerallu pineqarlutik. Aamma isumaqatigiissut inatsimmik atuutsitsinissamut periusissanik, isumaqatigiissummi maleruagassat sulineri malinneqarnissaannik, taamatuttaarlu akuersissuteqartarnermut nalunaarusiortarnermullu piumasaaqatit malinneqarnissaannik qulakkeerisussanik imaqarpoq. Maannarpiaq Kalaallit Nunaat isumaqatigiissummut akuersinnaassappat qanoq pisoqassanersoq oqallisigineqarpoq.

Aammattaaq Naalakkersuisut umiarsuarnik qimatsiinnartannginnissamik kajumissuseqalersitsinissaq qulakkeerniarlugu eqqaanermut akissarsititsisarnermut ilusiliamik isumaliutersuuteqarsimanersut apeqqutigineqarpoq. NPANN maannakkorpiaq ilusiliamik taamaattumik isumaliutersuuteqanngilaq, kisiannili WWF-ip siunnersuutaa isumaliutersuuteqarnerit ingerlaqqinneranni ilaatinneqassaaq.

WWF-ip tikkuarpaa, inatsisissatut siunnersuut sananeqaatinik avatangiisinut peqqissutsimul-lu ajoqusiisartunik kuutsitsinerup annikillisinneqarnissaanut siunnerfissanik aalajangersaanermut atorineqarsimasinnaagaluartoq. Tassunga ilanngullugu WWF-ip pingaartumik ikummatissamik oqimaatsumik atuinerup annikillisinneqarnissaa imaluunniit allatut pujoralannut filterilersuisarnissamik piumasaaqateqarsinnaaneq NPANN-imut maluginiaqquaa, taakku-nunnga siunnerfinnik aalajangersaasoqarsinnaagaluartoq WWF isumaqarmat. Tassunga atatillugu umiarsuit takornariartaatit illoqarfippassuarni erngup nukinganit nukissiamik atavartumik pissarsinissamut periarfissaqarfiusuni nunamit sarfamik atuisinnaanissaannut a-

nguniakkanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq. NPANN-ip oqaatigaa pingaarnertut inatsisissatut siunnersuummut aamma Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut siunnerfinnik aalajangersimasunik angusaqarnissaq siunertaanngitsoq, kisiannili paarlattuanik maleruagassanik mingutsitsinissamut ingerlatanullu allanut ajoqusiisartunut inerteqquteqarnissamik killilersuinissamillu imaqartunik aalajangersaanissaq siunertaalluni. Maleruagassat taakku anguniakkat taamaattut angunissaannut iluaqutaassapput.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

Kapitali 1-imut

§ 1-imut

Siunertanut aalajangersagaq pingasunut aggugaavoq, ataasiakkaanillu allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni siunertanut aalajangersakkamik ingerlatitseqqinnerulluni.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi inatsisissatut siunnersuummi siunertaasoq nungusaataanngitsumik najoqqutaqarnissamik aammalu uumassusillit ataqatigiinnerat tunngavigalugit ingerlatsinissap aallussinissaanik ilaneqarluni amerlasuunut ataatsimullu atuuttussatut allassimavoq.

Imm. 1-ip oqaasertai annikitsumik iluarsineqarput, tassalu inatsisissanut siunnersuummi ”qataassapput” oqaatsimik ”siunertarineqarpoq”-mik taarserneqarpoq. Taamatut oqaasertaliineq avatangiisinut inatsimmit aasaavoq, tassanilu inatsisit taakku marluusut oqaasertaasa assigiinnerulernissaat siunertarineqarpoq.

Oqaatsip ”nungusaataanngitsumik tunngaveqarluni” atorneqarneratigut erseqqissarneqarpoq, inuit atuinerat aammalu imaanut tassanilu isumalluutinut sunniuteqarnerat immap tassanilu isumalluutit maanna atorneqarnerannut imaluunniit kinguaariinni tullerni atorneqarnissaannut akornusiissanngitsoq. Tassalu inatsisissatut siunnersuummi anguniakkat pingaarnertit ilaattut, isumalluutinik atuineramik iluarsiivigineqarsinnaanngitsumik aammalu pinngortitami avatangiisinilu ajoqusiinernik iluarsineqarsinnaanngitsunik pinngitsoortitsiniarluni atuiwallaannginissaq siunertarineqarpoq.

Uumassusillit ataqatigiit maanna imm. 1-imi toqqaannartumik taaneqarput, oqaatsimillu taassuminnga ”uumasut naasullu”, Inatsisartut peqqussutaanni § 1, imm. 1-imi atuuttummi allasimasut taarserneqarput. Taamatut allannguinnermi ilaatigut inatsisissatut siunnersuutit oqaasertaasa uumasut pillugit isumaqatigiisummut, OSPAR-imut isumaqatigiisummut aamma imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiisummut, uumassusillit ataqatigiit arlalitsigut taaneqarfiinut naapertuuttunngortitsinissaq siunertarineqarpoq.

Uumasut pillugit isumaqatigiisummi, pinngortitamik illersuinissaannarmik siunertaqarfiunngitsumi, kisiannili aamma nunat inuiisa pinngortitami isumalluutinik atuisinnaatitaanermut

pisinnaatitaaffiinit ilisimasanullu taakkununga atasunut aallussiviusumi uumassusillit ataqatigiit nassuiaaserneqarput; ”naasut, *uumasut tappiorannartullu ataatsimoorfii allanngorartut, taakkulu avatangiisaat uumassuseqanngitsut, immikkoortutut atuuffiusinnaasutut sunneeqatigiiffiusut*”.

Uumassusillit ataqatigiit inatsisissatut siunnersuummi immikkut taaneqarnerisigut, taaguutit mingutsitsineq aamma mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq ilaatigut suliami pineqartumi uumassusilinnut ataqatigiinnut, tassungalu uumasogatigiit ataasiakkaat ilanngullugit, ajoqusii-nerit imaluunniit ajoqusiinissamut ulorianartorsiorititsinerit suunerinik naliliinerit tunngavigi- neqarnissaat erseqqissarneqarpoq.

Nungusaataangitsumik ineriartortitsinissap aammalu uumassusillit ataqatigiit tunngavigalu- git ingerlatsinissap eqqumaffigineqarnerani tassani aamma suliat, Nunani Avannarlerni Mi- nisterit Siunnersuisoqatigiiffianni aamma Issittumi Siunnersuisoqatigiinni, pingaartumillu su- leqatigiissitani CAFF-imi (Conservation of Arctic Flora and Fauna) aamma PAME-mi (Pro- tection of the Arctic Marine Environment) ingerlanneqartut ersersinneqarput.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi, inatsisissatut siunnersuummi siunertamik ersarinnerusumik taasaqarfiusumi iller- sugassaq maanna annertunerusumut atuuttussatut ”avatangiisit, tassungalu pingaartumik imar- tami avatangiisit ilanngullugit” atornerarpoq, tassalu ”imaani avatangiisit” kisimi atorneran- gilaq, taamatullu maanna ”suliat” mingutsitsisut pineqalerput, ”umiarsuarnit aamma silaan- nakkut angallatinit” mingutsitsineq atornerarunnaarluni.

Imm. 2-p oqaasertaata allanngortinneqarnerani ilaatigut inatsisissatut siunnersuummi aamma mingutsitsinerup, assersuutigalugu silaannarmik mingutsitsinerup ”killeqarfinnik qaangiisup” ilaatinneqalernissaa siunertarinerarpoq, taamatut mingutsitsisoqarnerani ilaanneeriarluni imaani avatangiisit annikitsuinnarmik sunniuteqarfigineqartarmata, tamatumunngalu taarsiul- lugu imaluunniit pingaartumik silaannaq imaluunniit nunami pinngortitaq avatangiisillu sun- niuteqarfigineqarsinnaallutik. Imm. 2-p oqaasertaasa allanngortinnerisigut, inatsisissatut siun- nersuummi umiarsuarnit silaannarmik mingutsitsisarneq pillugu maleruagassat, taakkunun- galu umiarsuarmi ikummatissamit uuliamit ikuallassaammut sananeqaatinullu ulorianaatili- nut maleruagassat nutaat matussiinerusinnaasutut naliliiffigineqarput, taamatullu inatsis- satut siunnersuutip atuuffissaasa § 2, imm. 5 aamma 6 naapertorlugit sulianut, umiarsuarnik i- laatitsiviunngitsunik annertusisitsinermut illuatungiliunneqarlutik.

Aamma oqaasertaanik allannguinermi § 2, imm. 5-imi aamma 6-imi annertusisitsinissamut i- nissaqartitsinissaq, taamaalillunilu inatsisissatut siunnersuummi siunertamut aalajangersakka- nut aamma ASN-imut maleruagassat nutaat ilaatinneqarsinnaanissaasa qulakkeerneqarnissaa- nik, aammalu umiarsuarnit silaannakkullu angallatinit, taakkuninnga igitsinikkut qimatsinik- kulluunniit mingutsitsinerit ilaatinneqarnissaasa erseqqissarneqarnissaa siunertarinerarpoq. Tamatuma saniatigut naliliisoqarpoq, ilaatigut § 2-p atuuffissaata sukumiinerusumik killiler-

neqarnera § 1-imi siunertamut aalajangersagaq naleqquttumik taparserneqartoq killilerneqarlunilu, taamaalillunilu umiarsuit § 1-imi taaneqarnissaat pisariaarutsinneqarpoq.

Oqaasertap nutaap ilaani ”pinngitsoortitsineq” oqaatsimik ”killiliineq”-mik taarserneqarpoq. Oqaaseq ”pinaveersaartitsineq” oqaatsimut ”pinngitsoortitsineq”-mut eqqaanartorujussuummat, aammalu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkani arlalissuarni mingutsitsinissamik killiliinissaq pinaveersaartitsinissarlu siunertarineqarmat taamaaliortoqarpoq.

Imm. 2, nr. 1-4-mi ”illersuinissamut tunngavissat” arlallit allatorneqarput. Inatsisissatut siunnersuummi imm. 1-imi siunertaasut amerlanerusunut tamanuunerusorlu atuuttussat nassuiarneqarnerat malillugu tunngavissat taakku annertunerusunut atuuttussatut nassuiarneqartariaqarput.

Tunngavissat, nunani tamalaani imaani mingutsitsineq pillugu isumaqatigiissutini tunngavissat assinginik ersersitsiviupput, aammalu inatsisinut atuuttunut annertuumik assingusuullutik, kisiannili nr. 2 annertusineqarpoq, tassungalu aamma nunami pisuussutsit uumassusillit uumasullu ilanngullugit taaneqarput. Tassani killeqarfiit qaangerlugit mingutsitsinerup inatsisissatut siunnersuummut aamma ilaatinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanik kissaateqarneq tunngavigineqarpoq.

Imm. 2, nr.- 3-mi oqaatsip ”Inatsisit malillugit imaanik atuineq”-up oqaatigineqarnerani ilaati-
gut aalisarnek imaatigullu angallanneq eqqarsaatigineqarput. Oqaatigineqartutut oqaaseq annertuumik nassuiarneqartussaavoq aammalu suliat allat arlalissuit tassunga attuumatinneqarsinnaapput. Tamanna tunngavigalugu suliat taamaattut tamarmik matumani taagorneqassanngillat, tamanna imm. 2, nr. 3-p nassuiaataannut annikillititsinnaammat.

Imm. 3-mut

Imm. 3 naapertorlugu inatsisissatut siunnersuummi upalungaarsimasut imaani, sinerissani umiarsualivinnilu suliniuteqarnissaasa pigiinnarneqarnissaat inaarutaasumik qulakkeerneqassaaq. Upalungaarsimasut taakku kapitali 16-imi, akuliunnermut tunngasumi sukumiisumik allaaserineqarput aammalu nassuiaatitaani itisiliiffigineqarlutik, kiisalu oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 2.18-imi oqaatigineqarput.

§ 2-mut

§ 2-mi inatsisissatut siunnersuutip atuuffii taaneqarput, taakkulu annertunersaat inatsisinik atuuttunik ingerlatitseqqinnerupput. Taamaattorli pingaaruteqarnerusunik ataasiakkaanik annertusisitsisoqarpoq, tak. matuma kinguliani immikkoortunut ataasiakkaanut nassuiaatit.

§ 2-mi aalajangersakkani assigiinngitsuni allassimavoq, nunap imartaa tassaasoq inatsisissatut siunnersuummi nunami sumiiffinnut akisussaaffeqarfiusoq, tak. § 4, imm. 10-mi tamanna pillugu nassuiaatit. Tassalu 3 sømilimut killeqarfiup ilua kisimi Kalaallit Nunaannit tiguneqarsi-

mavoq. Nunap imartaata avataani imartamut, tassalu EEZ-mut, sumiiffinni nunaviit sukaan-
niittunut imaanilu ammaannartumiittunut danskit imaani avatangiisinut inatsisaat sukkulluun-
niit atuuttoq atuuttussaavoq. Tassunga atatillugu nassuiaatini nalinginnaasuni imm. 1.1 inner-
suunneqarpoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1 naapertorlugu inatsisissatut siunnersuut umiarsuarnut, Kalaallit Nunaata imartaaniittu-
nut atorneqassaaq. Tamatumunnga atatillugu umiarsuit pineqartut tassaapput § 4, imm. 6-imi
nassuiaatigineqartunut naapertuuttut, taannalu angallatinut imaatigoortartunut assigiinngitsu-
nut atuutsinneqarpoq. Tamatumunnga atatillugu aamma § 4, imm. 10-mut, ”nunap
imartaanut” nassuiaateqarfiusumut innersuussisoqarpoq, tassanilu pingaartumik § 4, imm. 10-
mut nassuiaatit innersuussutigineqarput, tassungalu § 2, imm. 1-imi inatsisissatut siunnersuu-
tip imartap sukaanik mingutsitsinerinnarmut tunngasuunnginneranut assersuuteqarfigineqartu-
mut nassuiaatit ilaatinneqarput.

Inatsisissatut siunnersuut umiarsuarnut, danskit imaluunniit kalaallit erfalasuannik erfalaso-
qarlutik Kalaallit Nunaata imartaaniittunut atuuppoq. Nunani tamalaani inatsisinut, taassumali
ataani naalagaaffiit inatsisiliorfigisaannut inuit pisussaaffiitut nalinginnaasunut naapertuunne-
ra, aammalu ajoqutaanngitsumik aqqusaarnissaq pillugu inuit pisussaaffiitut maleruagassat
eqqarsaatigineqarnerat najoqqutaralugit inatsisissatut siunnersuut aamma umiarsuarnut, nunat
allat erfalasuannik erfalasoqarlutik angalasunut, Kalaallit Nunaata imartaaniittunut atuutis-
saaq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, savalimmiormiut erfalasuut inatsisissatut
siunnersuummi nunani allamiut erfalasuattut isigineqassammat, aammalu umiarsuit savalim-
miormiut erfalasuannik erfalasoqarlutik angalasut nunani allamiutut isigineqassammata, taa-
maattumillu maleruagassat, umiarsuarnut nunani allamiut erfalasuannik erfalasoqarlutik anga-
lasunut atuuttut malillugit maleruagassiuunneqassallutik.

Imm. 2-mut

Imm. 2 naapertorlugu inatsisissatut siunnersuut silaannakkut angallatinut, Kalaallit Nunaata i-
martaaniittunut imaluunniit silaannartaaniittunut tamanut atuutissaaq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi aalajangersakkap MARPOL-imut isumaqatigiisummi artikel 3.3 assingaa, tassa-
nilu naalagaaffiit ilaasa umiarsuaat inatsisissatut siunnersuutip atuuffiitut ilaatinneqanngillat.
Umiarsuilli taamaattut inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat sapinngisamik malinni-
artussaavaat.

Imm. 4-mut

Nutaatut imm. 4-mi allassimavoq, inatsisissatut siunnersuummi aamma imartami sanaartukkat
annerusut imaluunniit suliffeqarfiit pilersinneqartut, avatangiisinut annertuumik sunniuteqar-
sinnaasutut isumaqarfigineqarsinnaasut ilaatinneqartut. Ilassummi tassani nunap imartaani sa-
naartukkat annertunerusut il.il. ASN-imut akuersissuteqarnissamut inissaqartitsinissap, aam-

malu tamatumunnga atatillugu ASN-imut akuersissummut taamaattumut maleruagassiornissamut nutaamik piginnaatitsissuteqarnissap inissaqartinneqarnissaa siunertarineqarpoq. Imm. 4 kapitalimut 15-imut nutaamut atasutut isigineqassaaq, tassungalu § 36, imm. 3-mi ASN-imut akuersissummik taamaattumik tunniussinissamut piginnaatitsissuteqarneq nutaaq ilaatinneqarpoq. Taassuma annertunerusumik oqaaseqarfigineqarneranut kapitali 15-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 5-imut

Kiisalu imm. 5-imut aalajangersagaq nutaaq, Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu inatsisissatut siunnersuutip atuuffissaanik annertusisitsisoq ikkunneqarpoq. Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi mingutsitsinissamut maleruagassat taamatutaaq sulianut, nunap imartaani sumiiffinni sikulinni ingerlanneqartunut atuutisasut, tamatumani suliat umiarsuarmit imaluunniit silaannakkut angallatinit ingerlanneqarnerisut, imaluunniit suliat allat ingerlanneqarnerisut apeqqutaatinnagu. Tassalu suliat mingutsitsiviusut, sikumi ingerlanneqartut, soorlu sananeqaatinik atortunilu sikumut imaluunniit sikumi putukkut eqqaanermut tunngasut, suliat taamaattut umiarsuarmit imaluunniit silaannakkut angallammit pisutut inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqarpata, inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqassapput. Suliat taamaattut, umiarsuarmit silaannakkullu angallatinit mingutsitsisoqartarnerata assinganik imaanik mingutsitsisussatut eqqarsaatigineqarpata, imaani sumiiffinni sikulinni ingerlanneqarnerinnaat, aammalu umiarsuarmit imaluunniit silaannakkut angallatinit ilaatitsivigineqannginnerinnaat pissutigalugu maleruagassiorneqanngitsoornissaasa pinngitsoortinneqarnissaanik qulakkeerinnisaq siunertarineqarpoq.

Inatsisinit allanut qaleriissitsinnissaaq pinngitsoorniarlugu imm. 5-imi erseqqissarneqarpoq, suliaq pineqartoq aatsaat inatsimmi allami, soorlu pinngortitamik illersuinissamut inatsimmi, avatangiisinut inatsimmi, aatsitassanut inatsimmi imaluunniit imaani isumannaallisaanermut inatsimmi maleruagassiorneqarsimangippat aalajangersagaq atuutissasoq. Taamaalluni § 2, imm. 5-imi ilassutaasumi erseqqissarneqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi maleruagassat inatsisinit atuuttuusinnaasunit allanit salliutinneqassanngitsut, taamaallaalli taakkununnga tapertaassasut.

Imm. 5-ip inatsisinit allanit salliutinneqannginnissaa suliap inatsimmut allamut ilaatinneqarsinnaaneranik allanguissanngitsoq, taamaallaalli qaleriissitsisoqarsimappat, soorlu inatsimmi allami suliap tamakkiisumik maleruagassiorneqarnera siunertaasimappat, inatsisissatut siunnersuutip matuma atuutinnginnissaa erseqqissarneqarpoq.

Imm. 6-imut

Imm. 6-imi, § 35, imm. 2-mi aalajangersagaq nutaaq peqatigalugu, nunap imartaani suliat mingutsitsiviusut suulluunniit maleruagassiorneqarnissaat periarfissinneqarpoq. Taamatutaaq § 2, imm. 5-ip atuutilerneratigut § 2, imm. 6-imi aalajangersagaq, taamaallunilu aamma inatsimmi § 35, imm. 2-mi aalajangersagaq tassunga inatsisinit allanit salliutinneqartussaannigilaq. Aalajangersagaq sulianut mingutsitsisunut imaluunniit avatangiisinik mingutsitsinissamut

ajoqusiinissamulluunniit imaluunniit tamatumunnga ulorianartorsiorfiusunut killiligaavoq. Tassani § 2, imm. 6-ip aamma § 35, imm. 2-p sukumiisumik nassuiarneqarnerannut tunngatil-lugu § 35 imm. 2-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

§ 3-mut

§ 3-mi aalajangersakkami nutaajusumi avatangiisinut inatsimmi § 5 isumassarsiorfigineqar-poq, tassanilu avatangiisinut inatsisinut tunngatillugu najoqqutassiat arlallit nassuiarneqarput.

Uumassusilinni ataqatigiinnut pullavimmik atuinissamut piumasqaateqarnermut tunngatillu-gu matuma siuliani § 1, imm. 1-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput, taakkunanilu uumassusillit ataqatigiit suunersut ersarinnerusumik nassuiaatigineqarput. § 3-mi uumassusilinnik ataqatigiinnik pullavimmut atatillugu piumasqaateqartoqarneratigut erseq-qissarneqarpoq, taamatut pullavik inatsisissatut siunnersuummi siunertap pingaarnerup ila-giinnanngikkaa, kisiannili aamma oqartussaasut inatsisissatut siunnersuummi maleruagassat malillugit pineqartumi aqutsinerminni ummassusilinnik ataqatigiinnik illersuinissamik eqqar-saateqarnissamik pisussaaffeqartut.

Kiisalu § 3-mi mianersornissamut najoqqutassiaq innersuunneqarpoq, taannalu aamma avata-ngiisinut inatsimmi § 5, imm. 2-mi saqqummiunneqarpoq, tassanilu ilaatigut ”mingutsitsine-rup avatangiisinut sunniuteqarnissaata ilimanaateqarnera” eqqartorneqarluni. Najoqqutassiami avatangiisit ajoquserneqarsinnaaneranut tunngavissalimmik pasitsaassineq sumiiffimmi aala-jangersimasumi iliuuseqarnissamut imaluunniit maleruagassiornissamut imminermi naam-mattussaavoq. Tamatumani ilaatigut silap pissusiata allannguutai aamma akuugaassutsinik a-vatangiisinik ajoqusiinnaasunik pasitsaassiviusunik atuineq pineqarput.

Taamaattumik ilisimatusarnikkut tamakkiisumik qulakkeerisimanninneq avatangiisinut an-nertuumik iluarsineqarsinnaanngitsumillu ajoqusiinissamut ulorianartorsiorfiusunut akuliutin-nginnissamut tunngavissatut atorineqarsinnaanngilaq.

Najoqqutassiap malitsigaa pisariaqartitsisoqavinnersoq qulakkeerlugu aalajangerneqarsin-naanngikkaluarpalluunniit, matuma siuliani imm. 2.18-imut oqaaseqaatit nalinginnaasut aam-ma kapitali 16-imut nassuiaatit naapertorlugit assersuutigalugu upalungaarsimanermi iliuusis-sanik aallartitsisoqartariaqartarnissaq.

Taamatuttaaq suliassa qarfimmi ilitsersuutit maleruagassallu ilusilersornerini ilisimasatigut tunngavimmik eqqoqqissaartumik naammattumik pigisaqarfiunngitsumi, najoqqutassiap nassatarissaavaa, mingutsitsinerit pillugit naatsorsuinerni najoqqutassanut naligititanulluunniit killigititanik aalajangiinerni isumannaallisaatit killiussamik sillimmateqartoqarsinnaasoq

Mingutsitsisup akiliisarnissanutnajoqqutassiaq , pinaveersaartitsinermut najoqqutassiamut ilaatinneqartoq isumaqarpoq kingunerissavaa, suliffeqarfiit innuttaasullu namminneerlutik mingutsitaminnik saliinissamut suliaqarnerminni namminneq akiliisussaasut. Najoqqutassiami pissutsinik, mingutsitsinermik saliinissamut peqqusisoqarsinnaajunnaartoqarneranik kinguneqartussanik annikillititsinissaq tunngavigineqarpoq. Oqartussaasut inatsisissatut siunnersuummi maleruagassat malillugit aqutsinermikkut isumannaatsumik pissusilersornissamut, taamaalillunilu avatangiisinik illersuinerup qaffasissuunissaata qulakkeerneqarnissanut kaammattuisapput.

Kiisalu atortorissaarutip pissarsiarineqarsinnaasup pitsaanerpaap, aammattaaq BAT-imik najoqqutaqarnermik ("Best Available Technology") taaneqartup, atorneqarnissanik piumasaqaateqartoqarpoq.

Teknologi pissarsiarineqarsinnaasooq pitsaanerpaaq tassaavoq:

- "atortorissaarut": atortorissaarutatorneqartoq aammalu atortorissaarutitigut aqqissuussinerup ilusiligaanera, sananeqarnera, aserfallatsaaliorneqarnera, ingerlanneqarnera matuneqarneralu.

- "pissarsiarineqarsinnaasooq": uuttuutitut ineriartortitaq, tamatuminnga atortorissaarmmik atuinnikkut suliffissuarmi pineqartumi aningaasaqarnikkut teknikkikkullu piumasaqaataassinnaasunik tunngaveqarluni atorneqarsinnaasooq, tassanilu aningaasartuutissat iluaqutissallu eqqarsaatigineqarput.

- "pitsaanerpaaq": atortulersoriaaseq avatangiisit ataatsimut isigalugit illersuinermik qaffasissumik pitsaanerpaamik angusaqarfiusussaq.

Tassalu "BAT-imik najoqqutassiaq" suliassaqaarfimmut aalajangersimasumut atortorissaarummik pitsaanerpaamik atortoqarnermut tunngasuuvoq, tassungalu atortorissaarutitigut aqqissuussinerup pineqartup ilusiligaanera, sananeqarnera, aserfallatsaaliorneqarnera, ingerlanneqarnera matuneqarneralu ilaatinneqarput. Atortorissaarut atortoqarnikkut aningaasaqarnikkullu immikkoortortamit pineqartumit naammassineqarsinnaassaaq, aammalu sapinngisamik qaffasinnerpaamik illersuinissamut qulakkeerissalluni, ni-oqqutissiassanik, suleriaatsinik atortunillu mingutsitsinnginnerusunik, aammalu iliuusissanik mingutsitsinermut akiuinermi pissarsiarineqarsinnaasunik pitsaanerpaanik atuineq ilaatinneqarput. Tamatumunnga atatillugu pingaartumik teknologi minguinnerusooq atorlugu pinaveersaartitsinermi suliniuteqarnissaq immikkut pingaartinneqassaaq.

"BAT-imik najoqqutassiamik" atuiffiusuni aalajangersimasuni "BAT-imik najoqqutassiap" atorneqarnerani iluaqutissat tamarmik najoqqutassiamik atuinerup aningaasaqarnermut sunnitissaannut naleqqiullugit naliliiffigineqassapput.

”BAT-imik najoqqutassiaq” avatangiisit pillugit suleriaatsinik pitsaanerpaamik atuinissamut najoqqutassianik, aammattaaq BEP-mik (Best Environmental Practice (Avatangiisinut Pitsaanerpaamik Periaaseq)) najoqqutaqarnermik taaneqartartunik ilaqartinneqassapput. Najoqqutassiat taakku najoqqutassiat matuma siuliani taaneqartut imminut ataqatigiissilerpai, aammalu avatangiisinik nakkutilliinermi iliuusissat suliniutillu naleqqunnerpaat atorineqarnissaat tassani piumasagaatigineqarpoq.

Matuma siuliani taaneqartut aalajangersimasumik kingunerisaannik BAT-imik aamma BEP-mik najoqqutaqarnermut piumasagaatit teknologiip siuariartorneranut aammalu aningaasaqar-nikkut inuiaqatigiinnilu killiffiit, kiisalu ilisimatusarnikkut ilisimasat paasinnittarnerillu allan-gortarnerat ilutigalugu allannguuteqartartussaapput.

Naggasiutigalugu oqaatigineqassaaq, § 3-mi avatangiisinut suliassa qarfimmi naliliiffigisassat tamarmik taaneqanngimmata. Tassalu eqqarsaatigisassanut taakkununga aamma assersuuti-galugu aningaasaqarnermi eqqarsaatigisassat, atortorisaarutitigut eqqarsaatigisassat, isuman-naallisaanermi eqqarsaatigisassat, pingaaruteqassutsimut naliliinerit annertussutsimillu nalilii-nerit ilaatinneqartussaapput

§ 4-mut

§ 4 ilaatigut inatsisinik atuuttunik ingerlatitseqqinneruvoq, tamatumali peqatigisaanik nassui-aatinik nutaanik arlalinnik ilaneqarpoq, taamaattumillu maanna qitiusumik nassuiaatinut aala-jangersakkatut atuunnerulluni. Taamaattorli inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat a-taasiakkaat ilaannut atatillugu nassuiaatit arlallit atuutiinnarnissaat aalajangerneqarpoq, soorlu kapitali 6-imi, imermut oqimaaloquttamut malittarisassiuiffiusumi.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi oqaaseq ”imaarsineq” aalajangersarneqarpoq. Imaarsineq pingaartumik umiarsuit ingerlanneqarnerannut nalinginnaasumut attuumatinneqarpoq. Tassani ilaatigut sananeqaatit atortullu, umiarsuup ingerlanneqarneranut pingaarutillit, imaluunniit usitut nalinginnaasutut usiliunneqartut eqqarsaatigineqarput. Taaguut MARPOL-imut isumaqatigiisummi artikel 2-mi aalajangersakkap assigaa. Kisiannili Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu oqaaseq ”nalinginnaasumik” inatsisip oqaasertaanit peerneqarpoq. Assersuutigalugu ajutoor-nermi, soorlu ikkarlinnermi allatulluunniit piaarinani imaarsisoqarnerani, imaarsineq ”nali-nginnaasuunngitsoq” aamma oqaatsip ”imaarsineq” inatsisissatut siunnersuummi atorineqarne-ratut ilaatinneqarnissaa siunertaralugu taamaaliortoqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi oqaaseq ”eqqaaneq” annertunerusumik nassuiarneqarpoq. Taassuma taaguuserne-qarnerani taaguut ”imaarsineq” tunngavigineqarpoq, tassalu eqqaanerit sulluunniit, oqaatsi-mut imaarsinermut ilaatinneqarsinnaanngitsut, ikuaallaneq kisimi pinnani, eqqaanertut isigi-neqassasut allassimavoq. Taamaalilluni kapitali 10-mi eqqaanermut maleruagassat, tassungalu

pingaartumik § 22-mi eqqaanissamut inerteqquteqarneq ilanngullugu, tassalu nassuiaatit avataanniittut maleruagassiuunneqaratik imminiiginnarneqarsinnaajunnaarnissaat qulakkeerneqarpoq.

Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu taaguut ”eqqaaneq” annertuumik paasi-uminarsarneqarpoq. Taamaallaat aalajangersagaq paasiuminarsarniarlugu allannguisoqarpoq, taamaattumillu taaguummik ”eqqaaneq” allannguinertut paasineqassanngilaq. Tassalu inatsisissatut siunnersuummi eqqaanermut suli assersuutigalugu sananeqaatinik atortunillu assartorneqartunik, imaluunniit sananeqaatinik atortunillu passussinermi paaanissaq siunertarlugu umiarsuarmut ikineqartunik assartorneqartunilluunniit, kisiannili imaarsinissamik ikuallaanisamilluunniit siunertaqarfiunngitsunik kuutsitsinerit, seerisoornerit paaanerilluunniit ilaatinneqarput. Kiisalu taaguummumut sananeqaatit atortulluunniit, umiarsuarnut imaluunniit silaannakkut angallatinut peqatigitillugit iginneqartut, soorlu umiarsuaq sananeqaatinik atortunilluunniit iginneqartussatut imaqartinneqarluni kivitsinneqarpat ilaatinneqarput. Aamma igitsineq umiarsuarnik silaannakkulluunniit angallatinik ilivitsunik ilaannaasunilluunniit igitsiner-
mut atorneqarpoq.

Erseqqissaatigineqartariaqarpoq, sioqqanik, ujaraaqanik assigisaannilluunniit unioqqutitsiviunngitsumik immap naqqaniit pissarsiarineqartunik errortuineq inatsisissatut siunnersuut manna naapertorlugu eqqaanertut isigineqanngimmat.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq, sananeqaatinik atortunilluunniit siunertanut eqqaanermut allaanerusunut atorneqartunik imaanut inissiineq imaarsiner-
mut eqqaanermullu nassuiaatinut ilaatinneqanngitsut. Qeqertaasaliornissaq siunertarlugu imaani immiineq, umiarsualivinnik immiineq aammalu sapsiorneq kiisalu ikkannersaliorneq assersuutitut taaneqarsinnaapput.

Imm. 4-mut

Nutaatut ikuallaaneq inatsisissatut siunnersuummi imm. 4-mi nassuiaasio-
rneqarpoq. Taaguut taanna imaarsiner-
mut eqqaanermullu taaguutitut atasutut isigineqassaaq, taakku tamarmik pe-
riaatsinut ilaasutut taaneqarsinnaammata. Imaan-
ut imaarsiner-
mut eqqaanermullu naleqqiullu-
gu ikuallaasarneq immap qaani pisarpoq. Tassalu ikuallaaneq silaannarmut eqqaanertut taa-
maallaat isigineqassaaq, kiisalu tamatuma kingorna arsakunik aammalu sananeqaatinik atortu-
nillu ilaannaasumik ikuallassimasunik, tassungalu ilanngullugu soorlu umiarsuup ikuallassi-
masup sinnikuinik paaaneq eqqaanertut imaarsiner-
sinnaasutulluunniit isigineqassalluni.

Imm. 5-imut

Imm. 5-imi ”aalisakkat piniakkallu” nassuiarneqarput. Nassuiaat inatsisinut tunnganerusoq maanna Inatsisartut peqqussutaani ”aalisakkanut” nassuiaammumut naleqqiulluni annertuneru-
voq, tassungalu maanna aamma uumasut miluumasut, soorlu puisit, arferit nannullu ilaatinne-
qalerput. Tamannarpiaq pequtugalugu maanna taaguut ”aalisagaannarnit” annertuneru-
sumik atuuffeqartoq atorneqalerpoq.

Annertusisitsineq kapitali 10-mi maleruagassat naapertorlugit sananeqaatinik uumassusilinnik igitinissamut akuersissuteqartarnerup atorunnaarsinneqarneranut atasutut isigineqassaaq. Taaguutip "aalisakkat" taaguummik "aalisakkat piniakkallu" taarserneqarneratigut, aalisakkanik piniakkanillu, kiisalu taakkunangaanniit perlukunik, § 23-mi taaneqartunik eqqaanissamut akuersissuteqartarnermi aammattaaq imaani uumasut miluumasut taakkulu perlukuisa eqqarneqarnissaannut akuersissuteqartarnissaq qulakkeerneqarpoq.

Imm. 6-imut

Imm. 6-imi taaguut "umiarsuaq" nutaajuvoq, kisiannili annertunersaa inatsisit atuuttut naapertorlugit umiarsuup suunerata paasineqarnissaanut nassuiaammut assinguvoq. Imm. 6 naapertorlugu umiarsuaq annertuumik atuuffilittut paasineqassaaq. Assersuutigalugu Inatsisartut peqqussutaannut nassuiaatini angallatit sisoraatillit, qaatsiartaatit, aqqartartut, sulliviit puttasut aamma atortut puttasut taaneqarput. Kisiannili angallatit allat arlalissuit aamma ilaatinneqarput, soorlu angallatit tingerlaatillit motorillillu, atortut puttasut, inissiiviit puttasut (FSU-t) aamma tunisassiorfiit puttasut toqqorsivillit nassiuussivillillu (FPSO-t). Sulliviit puttasut inatsisip oqaasertaani taaneqarnerini sulliviit puttasut kalinneqartartut ajattarneqartartulluunniit eqqarsaatigineqarput.

Tamatumunnga atatillugu erseqqissaatigineqartariaqarpoq, umiarsuit taakkunungalu minnerungitsumik sulliviit puttasut ilanngullugit, kalaallit aatsitassarsiornermut inatsisaannut ilaatinneqartut inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqanngimmata. Tamanna inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 1-imi tassungalu nassuiaatini allassimavoq. Sulliviilli puttasut taamaattut aatsitassanut inatsimmut ilaatinneqannginnerat apeqquataalluni, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ilaatinneqartussaapput.

Imm. 7-imut

Imm. 7-imi taaguut "eqqakkat", pingaartumik kapitali 8-mi eqqakkanut maleruagassanut isumaqartinneqarluni ikkunneqarpoq. Ilassut taanna nutaaliaavoq, Inatsisartut peqqussutaat nassuiaammik taamaattumik imaqanngimmat. Eqqakkat inatsimmut ilanngussaq 2-mi, eqqakkat qanoq paasineqassanersut sukumiisumik takussutissiuffiusumi nassuiaatitarpiaat takuneqarsinnaavoq.

Imm. 8-mut

Imm. 8-mi "sineriak" nassuiarneqarpoq, taannalu immap tininnerata killingatut paasineqassaaq. Inatsisartut peqqussutaanni nassuiaammik taamaattumik soqanngilaq.

Imm. 9-mut

Imm. 9-mi oqariaaseq "tunngaviusumik killeqarfik" nutaatut nassuiaasiorneqarpoq. Nassuiaat Kalaallit Nunaata imartaata killilerneqarnera pillugu peqqussuummut innersuunneqarpoq, tassanilu tunngaviusumik killeqarfiup inissisimaffia sukumiisumik nassuiarneqarluni. Innersuus-

summi, peqqussummut immikkut taasiffiunngitsumi ersarissarniarneqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi tunngaviusumik killeqarfik nalunaarsuisarneq sukkulluunniit atuuttoq malinneqassasoq.

Tunngaviusumik killeqarfik maannamut Kalaallit Nunaanni imartap killilerneqarnera pillugu peqqussummi nr. 191-imi, 27. maj 1963-imeersumi, peqqussutikkut nr. 636-kkut, 6. september 1991-imeersukkut, kingullermillu peqqussutikkut nr. 1004-kkut, 15. oktober 2004-meersukkut allannguuteqartinneqartumi aalajangersarneqarpoq.

Siusinnerusukkut Kalaallit Nunaani tunngaviusumik killeqarfiit marluiit atorneqarput: ataatsit tunngaviusumik killeqarfiit, imartamik uuttuiffiusartut, tak. peqqussut nr. 191, 27. maj 1963-imeersoq, peqqussutikkut nr. 636-ikkut, 6. september 1991-imeersukkut allannguuteqartinneqartoq, aammalu ataatsit tunngaviusumik killeqarfiit, aalisarfinnik (200 sømil) uuttuiffiusartut, tak. Danmarkip naalagaaffiani aalisarfiit pillugit inatsit nr. 597, 17. december 1976-imeersoq, nalunaarutillu pingasut taakkununga atasut, tassalu nr. 176, 14. maj 1980-imeersoq, nr. 437, 31. august 1981-imeersoq aamma nr. 637, 6. september 1991-imeersoq. Kalaallit Nunaa ta eqqaani imartap killilerneqarnera pillugu peqqussutip allanngortinneqarnerani kingullermi, tak. peqqussut nr. 1004, 15. oktober 2004-meersoq, nikingassutaasoq taanna iluarsineqarpoq.

Imm. 10-mut

Imm. 10-mi “nunap imartaa” nassuiarneqarpoq. Nassuiaammik assingusumik Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi soqanngilaq, kisiannili inatsisissatut siunnersuutip atuuffii ersarinnerulersinniarlugit nassuiaammik taamaattumik inatsisissatut siunnersuummut ilanngussinissaq naleqquttutut isummerfigineqarpoq.

Imartamik killiliineq nunani tamalaani inatsimmut naapertuuppoq, tassanilu tunngaviusumik killeqarfiitsukulluunniit atuuttut tunngavigneqarput, tak. imm. 9-mut oqaaseqaatit.

Imartami tunngaviusumik killeqarfiit sumiiffinnut marlunnut avinneqarput: imartaq ilorleq aamma imartaq silarleq. Imartami ilorlermi pineqartut tassaapput imartat, imm. 8-mi nassuiaatigineqartut tunngavigalugit sinerissamiit tunngaviusumik killeqarfimmut uuttorneqartut, taakkunungalugu umiarsualiviit, umiarsualivinnut pullagiat, umiarsuarnut pituttorfiit, kangerliumarnit, kangerluit, ikerit, ikerasaat il.il. ilaapput. Imartaq avalleq imartap ilorliup killingani tunngaviusumik killeqarfimmiit uuttorlugu imaani avammut 3 sømilit tikillugit uuttorneqartarpoq.

Ilaanneeriarluni tunngaviusumik killeqarfiup sineriak atuaannartarpaa. Taamaattoqartillugu imartamik ilorleqartannigilaq. Tunngaviusumik killeqarfiup inassisimaffianut maleruagassat eqqortut FN-ip imaaniimaq pillugu inatsimmut isumaqatigiissutaani takuneqarsinnaapput, taakkulu aamma imm. 7.2.2-mut nassuiaatini nalinginnaasuni taaneqarput, tassanilu allassimavoq, imartamut ilorlermut silarlarmullu taaguutit imaani pisussaaffinnut imaq pillugu inatsimmut isumaqatigiissummeersuusut.

Erseqqissaatigineqassaaq, matumani inatsisissatut siunnersuutip atuuffissai sumiiffinnut killilernerqarneri kisimik pineqanngimmata, taamaattumillu inatsisissatut siunnersuut taamaallaat imartami mingutsitsinermut atorneqartussaannngimmat, kisiannili aamma assersuutigalugu immap qulaani silaannarmi mingutsitsinermut aamma sinerissami mingutsitsinermut atuuttussaallutik. Tamatumani ilaatigut aamma § 2, imm. 1-imi, inatsisissatut siunnersuummi umiarsuit imartamiittut ilaatinneqarnerat oqaatigineqarpoq. Tassalu oqaaseq taanna umiarsuarnut imartamiittunut aammalu taakku suliaannut tamanut tunngasuuvoq, taakku assersuutigalugu nunap imartaata sukaanut sunniutaat kisimik pineqaratik.

Imm. 11-mut

Imm. 11-mi ” killeqarfiup aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiusup” (EEZ) qanoq iliorluni aalajangersarneqartarnera nassuiarneqarpoq. Imartarli taanna inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqanngilaq, kisiannili danskit imaani avatangiisinut inatsisaannut ilaatinneqarluni, taamaakkaluartorli taassuma taaneqarnissaa pisariaqartutut isumaqarfigineqarpoq, EEZ-ip iluani iliuusiusartut ilaat inatsisissatut siunnersuummi matumani aalajangersakkat ilaasa atorneqarnerinut isumaqarsinnaammata, tak. § 14, imm. 1, nr. 3, § 64, § 65, imm. 2, nr. 4, aamma § 66, imm. 4, nr. 4.

EEZ killeqarfiit aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiitpillugit inatsit 411, 22. maj 1996-meersoq, ersarinnerusumillu nalunaarut nr. 1020, 20. oktober 2004-meersoq, nalunaarutikkut nr. 864-ikkut, 8. august 2006-meersukkut Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalersoq naapertorlugu aalajangersarneqarpoq. Killeqarfiit aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiitpillugit inatsit peqqussutikkut nr. 1005-ikkut, 15. oktober 2004-meersukkut Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalerpoq.

Tassalu EEZ tassaavoq imartaq, nunap imartaata naanerani aallartittoq, tunngaviusumik killeqarfimmiit matuma siuliani nassuiarneqartumiit avammut 200 sømilit tikillugit, tassalu nunap imartaata killinganiit 197 sømilinut isorartussusilik. Sumiiffiilli ilaanni EEZ-ip isorartussusia nunat allat imartaasa killeqarfiinut killeqarpoq, sumiiffinnilu taakkunani imartap qeqqani titarnermut, Kalaallit Nunaata aammalu nunap saniliata imartaanut nalunaarsuutaasumut naaneqarpoq. Imartap qeqqata titarnera imaq pillugu inatsisinut isumaqatigiissut artikel 15 imaluunniit nunat attuumassuteqartut akornanni illugiilluni niueqatigiinnissamut isumaqatigiissut naapertorlugu aalajangersarneqarsimasinnaavoq.

Imm. 12-imut

Imm. 12-imi taaguut ”imaq ammaannartoq” nutaatut nassuiaasiorneqarpoq. Taannalu imartatut, nunami inatsisit avataaniittutut, tassalu imartap, EEZ-ip aamma nunaviup sukaqarfiata avataaniittutut paasineqassaaq. Taaguut imermut oqimaaloquttamut maleruagassat nutaat eqqarsaatigalugit ilanngunneqarpoq, taaguut § 14, imm. 1, nr. 3-mi atuutsitsinnginnissamut aalajangersakkamut isumaqartussaammat.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi allassimavoq, sananeqaatinik atortunilluunniit kuutsitsinissamut ikuallaanissamulluunniit akuersissuteqartoqarsinnaasoq, imaani mingutsitsinermik akiuiniarnermut atatillugu imaluunniit ilisimatusartut ilisimasassarsiornerannut, tassungalu ilanngullugu mingutsitsinermik akiuiniarnermik ilisimasassarsiornermut ilagitillugu tamanna pissappat. Tamatuma peqatigisaanik allassimavoq, taamatut kuutsitsinissaq ikuallaanissarlu taamaallaat Naalakkersuisut siumoortumik akuersissuteqarnerisigut pisinnaasoq.

Matumani pingaartumik akuugaassutsit, akiuiniarnermi atortut (dispergering (akuleriisillugit tissalutsitsisarneq)) kuutsinneqarnissaat siaruarterneqarnissaalluunniit eqqarsaatigineqarpoq. Taamatut mingutsitsinermut akiuiniartarneq qaqutigunnaq atorneqartarpoq, imartani avatangiisinut ajornartorsiortitsisinnaammat, taamaattumillu ilaatigut siumoortumik akuersissuteqartoqarneratigut tamanna taamaallaat pisinnaavoq.

Imm. 1-imi aalajangersakkami inatsisissatut siunnersuutip MARPOL-imut isumaqatigiissummi artikel 2.3-p, sananeqaatinik ajoqusiisinnaasunik imaanut kuutsitsinissaq mingutsitsinermik akiuiniarnissamut imaluunniit mingutsitsinermik nakkutilliinissamut ilisimatusarnermut ilaatinneqassappat, akuersissuteqarnissamut periarfissiisup assinganik imaqarnissaata qulakkeerneqarnissaa maannamut siunertaasimavoq. Kisiannili imm. 1-imi aalajangersakkap atuuffia inatsisartut peqqussutaanut atuuttumut naleqqiullugu annertusineqarpoq, aammalu MARPOL-imut isumaqatigiissummi artikel 2.3-mi piumasarineqartut sinnerlugit ingerlaqqiffiulluni.

Taamaalilluni maanna inatsisissap oqaasertaani allassimalerpoq, kuutsitsinissaq mingutsitsinermik akiuiniarnissamut imaluunniit mingutsitsinermik nakkutilliinissamut ilisimatusarnermut ilaatinneqassappat, Naalakkersuisut kuutsitsinissamuinnaq akuersissuteqaratik aamma ikuallaanissamut akuersissuteqarsinnaalersut. Kiisalu suli annertusisitsisoqarpoq, tassami maanna ilisimatusarnermi paasisassarsiornermut atatillugu kuutsitsinissamut akuersissuteqartoqarsinnaalerpoq, kiisalu Inatsisartut peqqussutaat malillugu taamaallaat mingutsitsinermik akiuiniarnermi ilisimatusarnermut siunertaqartoqarpat, ilisimatusarnermut atatillugu kuutsitsinissamut akuersissuteqartoqarsinnaalerluni.

Taamatut annertusisitsinermi Naalakkersuisut mingutsitsinermik akiueriaatsinik allanik, soorlu ikuallaanernik ilisimatusarnermut akuersissuteqarsinnaalernissaasa qulakkeerneqarnissaa, aammalu mingutsitsinermik akiuiniarnerup saniatigut tamanut tunnganerusunik ilisimatusarnissamut akuersissuteqarsinnaalernissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Ilisimatusarnermut atatillugu kuutsitsinissamut ikuallaanissamulluunniit akuersissuteqartoqannginnerani, sapinngisamik kuutsitsinernup ikuallaanerulluunniit avatangiisinut killeqartuinarmik sunniuteqarnissaa, taamatullu sunniuteqartoqassappat ilisimatusarnermi pineqartumi

minnerpaamik kuutsinneqartussatut ikuallanneqartussatullu kissatigineqartut pingaaruteqarne-
rannut naapertuunnissaat qulakkeerneqassaaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2 naapertorlugu pisuni ataasiakkaani aalajangersimasuni imaluunniit pisuni sukumiine-
rusumik piffissalikkani immikkut ittuni imm. 1 naapertorlugu akuersissuteqartoqarsinnaavoq.
Pisuni ataasiakkaani aalajangersimasuni akuersissuteqartarnermi pingaartumik mingutsitsini-
samut akiuiniarnermut ingerlanneqartumut atatillugu akuersissuteqartarnissaq eqqarsaatigine-
qarpoq, kiisalu pisuni sukumiinerusumik piffissalikkani kuutsitsinissamut akuersissuteqartar-
nermi pingaartumik mingutsitsinermik akiuiniarnermik ilisimatusarneq eqqarsaatigineqarluni.

Pisuni marluusuni pingaartumik avatangiisinut sunniutaasinnaasunut tunngatillugu uumassu-
silinnut isumaliutersuutinik ilaatitsiviusumik naliliilluartoqarnissaa akuersissuteqarnissamut
piumasaqaataassaaq. Akuersissummi aamma sananeqaatit atortulluunniit suut imaanut kuut-
sinneqassanersut allassimassapput, taamatullu sananeqaatit atortussallu taamaattut ataatsimut
annertussusissaat allanneqassallutik. Kiisalu akuersissummi uninngatitsinissamut, piffissani
aalajangersimasuni misissugassanik tiguisarnissamut aammalu nalunaaruteqarnissamut piu-
masaqaataasinnaasut allassimassapput.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi inatsisissatut siunnersuutip matuma aatsitassarsiornermi sulianut atuutinnginnera
erseqqissarneqarpoq.

Tamanna aatsitassarsiornermut atatillugu imaani avatangiisinik illersuinerup, tassungalu ilan-
ngullugu maleruagassiuinerup, nakkutilliinerup akiuiniarnerullu kalaallit aatsitassarsiornermut
inatsisaannut ilaatinneqarnerata kinguleraa.

Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermut suliassaqarfik 1. januar 2010 aallarnerfi-
galugu tiguaa. Tigusinermut atatillugu aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaa-
rutillit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-meersoq (aatsitassarsiornermut i-
natsit) akuerineqarpoq. Aatsitassarsiornermut inatsit aqquutigalugu danskit Kalaallit Nunaanni
aatsitassanut maleruagassiuinermi inatsisitigut tunngaviusimasoq atuukkunnaarsinneqarpoq.

Suleqatigiissitamut § 37-mi taaneqartumut, Kalaallit Nunaanni imaani avatangiisinut suliassa-
qarfimmuut atatillugu oqartussaasutut oqarsinnaatitaaffinnik suliaqartumut atatillugu apeqqut
qitiusoq tassaavoq, aatsitassarsiornermut atatillugu imaani avatangiisini pissutsit naliliiffigine-
qarnissaat imaani avatangiisinut suliassaqarfiup imaluunniit aatsitassarsiornerup ataaniinner-
soq. Suleqatigiissitami paasiniaanermi ilaatigut paasineqarpoq, aatsitassarsiornermut atatillu-
gu imaani avatangiisini pissutsit aatsitassarsiornermut ilaatinneqassasut, taamaalillunilu Nam-
minersorlutik Oqartussat aamma 1. januar 2010-mi aatsitassarsiornermut atatillugu imaani a-
vatangiisini pissutsinut oqarsinnaatitaaffik tiguaat.

Aatsitassarsiornermut atatillugu imaani avatangiisini pissutsit taaneqarnerini imaani avatangiisini pissutsit, annertuumik aatsitassarsiornermut attuumassuteqartut, aammalu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik imaluunniit pisuussutsinik uumassuseqanngitsunik allanik, suliassanilluunniit taakkununnga attuumassuteqartunik allanik misissueqqaarnernut, ujarlernernut imaluunniit atuinernut attuumassuteqartut eqqarsaatigineqarput. Tassalu imaani avatangiisini pissutsit, aatsitassarsiornermut attuumassuteqartut immap naqqata iluata toqqorterinerneq, imaluunniit aatsitassarsiornermut allanullu tunngasunik siunertaqarfiusunut atorineqarnerani, kiisalu imermik, anormik immalluunniit naqqanik nukissiamik aatsitassarsiornerneq, sulianullu allanut taakkununnga atasunut misissueqqaarnernut atuinermullu atatillugu imaani avatangiisini pissutsit matumani pineqarput. Imaani avatangiisini pissutsini aatsitassarsiornermut attuumassuteqartuni aamma immap naqqatigut ruujorinut imaluunniit atortulersuutinut allanut, aatsitassarsiornermi atorineqartunut imaani avatangiisini pissutsit pineqarput, taakkununngalu aatsitassanik ruujoritigut assartuussineq, kiisalu avataata imartaani suliffeqarfinni sananeqqaatit manngertutnuunneqarsinnaasullu, umiarsuit qillerisartut, umiarsuit tapertaasut, tunisassiornermi toqqorsiviit nassiussisarfiillu puttasut aammalu umiarsuit allat, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik pisuussutsinilluunniit uumaatsunik allanik misissueqqaarnernut, ujarlernernut atuinernulluunniit atorineqartut (“umiarsuit aatsitassarsiornermut”) ilaatinneqarput.

Aamma aatsitassarsiornermut atatillugu imaani avatangiisini pissutsinut tunngatillugu ilaatigut avataata imartaani suliffeqarfinnit sananeqaatinik aniatitsinerit; avataata imartaani suliffeqarfinni umiarsuarnilu aatsitassarsiornermut eqqakkanik ikuallaanerit; avataata imartaani suliffeqarfinni umiarsuarnilu aatsitassarsiornermut sananeqaatinik atortunillu imaanut kuutsitsinerit; avataata imartaani suliffeqarfiit mingutsitsinissamut akiuiniarnerneq upalungaarsimanissannut piunnaasaqqaateqarneq, kiisalu imaani mingutsitsisoqassappat avataata imartaani suliffeqarfiit umiarsuullu aatsitassarsiornermut akiuinissaannut salinissaannullu piunnaasaqqaateqarneq pineqarput. Aatsitassarsiornermut atatillugu imaani avatangiisini pissutsinut aamma ilisimatusarnikkut, suliatigut allatigullu nakkutilliinerit, sulianut matuma siuliani isumaqartut pineqarput.

Tassalu aatsitassarsiornermut atatillugu imaani avatangiisini pissutsit suliani pissutsinilu aatsitassarsiornermut attuumassuteqartuni tamani imaani avatangiisinit pissutsinut tunngasuvoq, taakkununngalu suliat pissutsillu kalaallit aatsitassarsiornermut inatsisaannut ilaatinneqartut tamarmik, kiisalu kalaallit aatsitassarsiornermut inatsisaat naapertorlugu akuersissutit ilaatinneqarput.

Aatsitassarsiornermut atatillugu imaani avatangiisini pissutsinut suliaqarfiit marluk, kalaallit aatsitassarsiornermut inatsisaanni maleruagassiuunneqartut akornanni aatsitassanik (soorlu pii-affimmii nunami aatsitassarsiornermut uuliamik) umiarsuarmik assartuinerit ilaatinneqarput. Kisiannili umiarsuarmik assartuinerit nalinginnaasut aatsitassarsiornermut ilaatinneqanngillat, naak assartuineq aatsitassanik assartuinerneq ilaqartinneqarsinnaasarluartoq. Assersuutigalugu pisinnaatitaaffimmik piginnittoq aatsitassanik pisisussamut tunisisinnaavoq, tamannalu tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik pii-affimmii Kalaallit Nunaannut

sumiiffimmut allamut imaluunniit nunamut allamut aatsitassanik umiarsuarmik assartuisoqarsinnaavoq. Assersuummi matumani ornitat arlaannaataluunniit kalaallit aatsitassarsiornermut inatsisaannit maleruagassiuunneqarsimannginnissaat tunngavigineqarpoq. Taamatut umiarsuarmik assartuinnermut atatillugu imaani avatangiisini pissutsit aatsitassarsiornermut ilaatinneqarsimasussaannigillat, kisiannili umiarsuarmik assartuinnerup nunap imartaani ingerlanneqarnerani assartuinnerit Inatsisartut inatsisaannut matumunnga ilaatinneqartussaallutik.

Taamaattorli Namminersorlutik Oqartussat maannamut pisinnaatitaaffimmik piginnittup Kalaallit Nunaanni, tassungalu ilanngullugu nunap imartaani umiarsuarmik assartuussineranut atatillugu ilaatigut imaani avatangiisini pissutsit eqqarsaatigalugit pisussaaffiit akisussaaffiitnullu aalajangersakkanik allanik aalajangersaasinnaasimapput.

Erseqqissaatigineqassaaq, matuma siuliani killiliinnermi taamaallaat aatsitassarsiornerup imaani avatangiisinit suliaassaqarfiup akornanni killiliineq pineqarmat. Nassuiaammi aatsitassarsiornerit suliaassaqarfiillu allat akornanni killiliinissaq eqqarsaatigineqanngilaq, soorluttaaq nassuiaat aamma Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissutaannut tunngasunut sanilliuttussaannigitsaq.

Namminersorlutik Oqartussat 1. januar 2010-mi aatsitassarsiornermik, tassungalu ilanngullugu aatsitassarsiornermut atatillugu imaani avatangiisini pissutsinik tigusineranni, Kalaallit Nunaata aatsitassarsiornermi inatsisiliortarneq atuutsitsisarnerlu tiguaa. Maleruagassat, 1. januar 2010-mi Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermi oqarsinnaatitaaffinnik tigusineranni atuuttuusimasut, tamatumalu kingorna kalaallit oqartussaasunit allanngortinneqarsimanngitsut atorunnaarsinneqarsimanngitsulluunniit, maleruagassanik taakkuninnga allannguinissamik atorunnaarsitsinissamilluunniit aalajangiisoqarnissaata tungaanut, namminersornermut inatsisip kingunerisaanik allannguutaasut ilaatinneqarlutik suli atuutsinneqartussaapput. Namminersornermut inatsimmi § 28-p tamanna kinguneraa, tassanilu suliaassaqarfiit Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqartut inatsisitigut maleruagassiuunneqanngitsunik pilersitsiviuunnginnissaat qulakkeerneqarpoq.

Naggasiutigalugu oqaatigineqassaaq, suliaassat aatsitassarsiornermut inatsit naapertorlugu akuerineqartut aatsitassarsiornermut oqartussaasunit inaarutaasumik aalajangiiffigineqannginnerminni, oqartussaasumut imaluunniit oqartussaasunut, imaani avatangiisinit akisussaasuusumut, tassalu maanna Namminiilivinnermut, Pinngortitamut, Avatangiisinit Nunalerinnermullu Naalakkersuisoqarfimmut (NPANN) tusarniaassutigineqartussaammata.

Matumani oqaaseqaatit saniatigut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi matumani aatsitassarsiornermut atatillugu imaani avatangiisini pissutsit, taakkunungalugu avataani sulliviit ilanngullugit, maleruagassiuunneqarnerat nassuiaateqartoqaqqissanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq, imaani avatangiisinik illersuineq, tassungalu ilanngullugu maleruagassiorneq, pisut ilaanni avatangiisinut inatsit naapertorlugu pisassasut. Sananeqaatinik nunamiit imaanut toqqaannartumik kuutsitsineq pippat, soorlu imermik errortuutikumik ruujorit imaanut naaffillit atorlugit kuutsitsisoqarpat, allatulluunniit nunamiit eqqaasoqarpat, taakku avatangiisinut inatsisinut ilaatinneqassapput.

Imm. 3-mut

Imartap iluani imaani avatangiisit kalaallit susassaqarfigigaat, kiisalu imartap avataani imaani avatangiisit danskit akisussaaffigigaat erseqqissarniarlugu imm. 3-mi aalajangersagaq inatsissatut siunnersuummut ilanngunneqarpoq. Tassalu imm. 3-mi erseqqissarneqarpoq, inatsissatut siunnersuummi taamaallaat imartap iluani imartamut suliasaqarfik kisimi pineqartoq. Imartap avataani sumiiffik danskit inatsisaanni maleruagassiuunneqarpoq.

Pisut amerlanersaanni nunami sumiiffiit killeqarfii maleruagassat ataatsit maleruagassalluunniit allat pisumi ataatsimi atorneqarnissaat erseqqissumik aalajangiinissamut naammattarput. Kisiannili assersuutigalugu killeqarfiit qaangerlugit mingutsitsisoqarnerani pisumi ataatsimi 3 sømilinut killeqarfiup iluani avataanilu mingutsitsisoqarsinnaavoq. Taamatut pisoqartillugu maleruagassat marluusut taakku mingutsitsinermut ataatsimut, kisiannili nunani sumiiffinni atuiffissanut killilikkanut atorneqarnissaat pisariaqalersinnaavoq.

Kapitali 2-mut

§ 7-imut

Taaguut “uulia” MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq I-p assingaa, aammalu taanna allanngortinneqarani inatsisissatut siunnersuummi matumani ingerlateqqinneqarpoq. Taaguut uuliamik mingutsitsinermut inatsimmi § 1, imm. 1-ip atuuttuusimasup, taamaallaat uulianut kimittuunut tunngasup, Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut ilanngunneqarnerata kingunerisaanik annertusisitsisoqarpoq. Nunani tamalaani imaani mingutsitsinermut isumaqatigiisutini taaguutip annertusisinneqarneranut, uuliat kimikinnerit sinerissanut imartamilu avatangiisinut, taamaalillunilu aamma timmissanut ajoqusiisinaanerat tamatumunnga peqqutaavoq. Inatsisissatut siunnersuummi “uulia” akuleriinnut uuliamik akulinnut sunulluunniit atuuppoq, taakkunungalugu imeq uuliap sinnikuinik il.il. akulik ilaatinneqarpoq.

§ 8-mut

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq Kalaallit Nunaata imartaanut uuliamik imaarsinernut tamanut inerteqquteqarnermik imaqarpoq. Inerteqquteqarnermi MARPOL-imut isumaqatigiisummi piunasaqaatinik naammassineqarnissaat kisimi qulakkeerneqassanngilaq, kisiannili aamma ilaatigut ingerlatitseqqiffiuvoq, aammalu illersuineramik qaffasinnerulersitsilluni, isumaqatigiisummi pisut ilaanni uuliamik killilimmik annertussusilimmik aniatitsinissaq akuersissutigineqarmat, tak. isumaqatigiisummi ilanngussaq I.

Inerteqquteqarneq tunngaviumik atuuttussaavoq, tamatumani ilisimaaralugu/piaaraluni kuutsitsisoqarnera ajutoortoqarneraluunniit il.il. pineqaraluarpat, taamaattorli tak. Inatsisissatut siunnersuummi § 58-imi atuutsitsinngiffiusunut aalajangersagaq. Umiarsuaq assersuutigalugu ikkarlippat, tamannalu uuliamik seerisoqarneranik kinguneqarpat, taamatut seerisoqarnera § 8-mi uuliamik imaarsinissamut inerteqquteqarnermut ilaatinneqassaaq, taamaalillunilu § 62 naapertorlugu pillaammik akiliisitsisoqassalluni, tamatumani seerisoorneq imaluunniit seerisoorneq ilagisinnaasaa § 58-imi ilaatitsiviunngitsunut ilaangippat.

Kapitali 3-mut

Kapitalimi matumani aalajangersagaq Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit Nalunaarut B-mut, umiarsuup sananeqarnera atortuulu il.il. atasutut isigineqassaaq, tassanilu kapitali XXII akuutissanik ulorianaatilinnik imerpaldasunik annertoorsuannngorlugit assartorneqartunik nakkutiliinnissamut maleruagassanik arlalinnik imaqarpoq. Maleruagassat taakku, kapitalimi matumani maleruagassani pisutut, MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq II-p ilaanik imaqarput. Kapitali XXII-p aamma inatsisissatut siunnersuutip matuma akornanni taakku agguarneqarnerini oqartussaasut akornanni naalakkersuinikkut agguaassinerit atuuttut erseqqissarneqarput.

§ 9-mut

Imm. 1

Imm. 1-imi “akuutissat imerpaldasut” nassuiarneqarput. Aalajangersakkani MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq II-p ilaanik naammassinninnissaq siunnerfigineqarpoq. Inatsisartut peqqussutaanut naleqqiullugu maanna immikkoortup aappaani imeq taaguutip “akuutissat imerpaldasut”-p ataani ilaatinneqanngitsoq erseqqissarneqarpoq. Allannguutip taassuma, aammalu § 10, imm. 1-imi allannguutip tassunga atasup iluarsineqarnerat pissutigalugu imeq oqimaaloqutaq immikkoortillugu maleruagassiuunneqarsinnaalerpoq. Tassalu maannamut, Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 10 tunngavigalugu imeq oqimaaloqutaq mingoqanngitsoq unioqqutitsiviunngitsumik kuutsinneqarsinnaasimavoq, tassalu imeq oqimaaloqutaq lastimiittut sinnikuinik, uuliamik assigisaanilluunniit tankinut ikineqarsimasunik akoqanngitsoq, taamaallaat imertut oqimaaloquttatut atornerqarsimasoq tassani pineqarpoq. Allannguutissatut siunnersuutigineqartumi akuutissat imerpaldasut nassuiaataasa atuuffiat annikillisinneqarpoq, taamaalillunilu imeq, tassungalu ilanngullugu imeq oqimaaloqutaq, siunissami taakkununga ilaatinneqarunnaasaaq. Imeq oqimaaloqutaq, erngup oqimaaloquttap sananeqaatinik pinngoritameersunik, soorlu kinnermik akoqartup saniatigut sananeqaatit atortullu sinnikuinik allanik akoqanngitsoq maanna kapitai 6-imi maleruagassani maleruagassiuunneqalissaaq.

Imm. 2

Imm. 2-mi nutaami nassuiaat “akuutissat ajoqusiisinnaasut imerpaldasut” ilanngunneqarpoq. Nassuiaat MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq II-mit tigusaavoq, tassanilu sananeqaatit, sukkuluunniit IBC-kode-p matuma kinguliani taaneqartup ataani sananeqaatit

ajocusiisinnaasutut nalunaarsorsimasut innersuussutigineqarput. Sananeqaatit ulorianassusaat apeqqutaatillugu immikkoortunut X-imut, Y-mut, Z-imut aamma OS-imut immikkoortiti-gaapput. Immikkoortut matuma kinguliani § 10, imm. 2-mut nassuiaatini annertunerusumik nassuiarneqarput. Taakku saniatigut taaguummi sananeqaatinut, § 10, imm. 2 naapertorlugu immikkoortiterneqartunut innersuussisoqarpoq. Nassuiaasiornermi pingaartumik sananeqaatit suut immikkoortiterneqareersimanersut, taamaalillunilu aamma sananeqaatit suut § 10, imm. 2 naapertorlugu immikkoortiterneqarsinnaanersut erseqqissarneqarnissaa siunertarineqarpoq. Akuutissat ajoqusiisinnaasut imerpalasut nalinginnaasumik “akuutissat imerpalasut” ataanni i-nissisimapput, aammalu § 10, imm. 1-imi akuutissanik imerpalasunik, taamaalillunilu aamma akuutissanik ajoqusiisinnaasunik imerpalasunik imaarsinissamut inerteqquteqarnermut naa-pertuuttunngorlugit ilaatinneqarlutik.

IBC-koden (International Bulk Chemical Code) tassaavoq umiarsuit akuugaassutsiniknik ajoqusiisinnaasunik annertoorsunngorlugit assartuisartut ilusaannut atortulersugaanerinullu kode nunani tamalaani atuuttoq. IBC-kode IMO-mi imaani avatangiisinik illersuinissamut a-taatsimiititaliarsuarmit Res. MEPS.19 (22) aqqtugalugu akuerisaavoq. IBC-kode MARPOL-imut isumaqatigiissummi artikel 16-imi, allannguisarnernut tunngasumi, tassalu MARPOL-i-mi isumaqatigiissummut ilanngussanut atuutsinneqartut suliarineqartarnerinut tunngasumi i-ngerlaavartumik nutarterneqartarpoq.

Nassuiaammut “akuutissat ajoqusiisinnaasut imerpalasut”-nut aamma akuutissanut imerpalasunut allattuiffiup, IMO-p ukiumoortumik allakkiaani MEPC.2/Circular-imi naqinneqartartup IBC-kode-mut ilaliunneqartartumut ilaavoq. Kisiannili allakkiaq kingulliullugu taaneqartoq a-kuutissanut imerpalasunut, taakku nalinginnaasumik IBC-kode-mut ilanngunneqartarnerannut nalunaarsuiviugallartutut atorneqartarpoq. Allakkiaq ilaatigut akuutissanut imerpalasunut, MARPOL-imi nunami isumaqatigiisuteqarfiusuni immikkoortiterinerisarneq malillugu nalu-naarsuiviugallartartumut tunngasuuvoq, taannalu § 10, imm. 2-mi tassungalugu nassuiaatini nas-suiarneqarpoq.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersagaq akuutissanik imerpalasunik, annertuunngorlugu assartorneqartu-nik immikkoortiterneqarsimanerat immikkoortiterneqarsimannginneralluunniit apeqqutaatin-nagu imaarsinissamut inerteqquteqarnermik tamanut atuuttumik imaqarpoq. Inerteqquteqar-nermi siullermik pingaartumillu akuutissanik ajoqusiisinnaasunik imerpalasunik, MARPOL-i-mut isumaqatigiissummi sananeqaatinut inuit peqqissusaannut, imaani isumalluutitut suki-saarsaarnermullu naleqartunut, imaluunniit allatut imaanik inerteqqutaanngitsumik atuiner-mut ulorianartorsioritisisinnaasutut taasanut ulorianaatilimmik imaarsisannginnissaq siunnerfigi-neqarpoq. Inerteqquteqarnermut aamma imeq tankinik errortuutikoq aammalu imeq oqimaaloqutaq, akuutissat imerpalasut sinnikuinik akulik ilaatinneqarput.

§ 8 assigalugu ilisimallugu imaarsisimanissaq piumasagaataangilaq. Tassalu inerteqquteqar-neq imaarsinernut tamanut atuuppoq, tamatumani seerisoorneq imaluunniit seerisoornerup ila-gisinnaasaa § 58-imi ilaatitsiviunngitsunut ilaangippat. Tamatumunnga atatillugu § 8-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 2-mut

Imm. 2 nutaajuvoq, tassanilu akuutissanik imerpalasunik Kalaallit Nunaanni umiarsualivim-mut taakkunangaanniilluunniit assartuinissaq kissaatigineqarpat, aammalu sananeqaatit IBC-kode malillugu immikkoortiterneqareersimangippata, Naalakkersuisut immikkoortiterigallar-nissamut pisussaatinneqarput. Immikkoortiterinermi MARPOL-imut isumaqatigiisummut i-lanngussaq II, sananeqaatit pineqartut X-imut, Y-mut, Z-mut aamma OS-imut immikkoorti-terneqarnissaannik maleruagassanik sukumiisunik imaqartoq malinneqassaaq. Immikkoortut sisamat taakku tassaapput:

1) Immikkoortoq X: akuutissat ajoqusiisinnaasut imerpalasut, tankinik saliinermi imaluunniit imermik oqimaaloquttamik imaanut imaarsinermi imaani isumalluutitut imaluunniit inuit peqqissusaannut annertuumik ulorianartorsiortitsisinnaasut, taamaattumillu imaanut kuutsin-neqarnissaannut inerteqquteqarfiusariaqartut.

2) Immikkoortoq Y: akuutissat ajoqusiisinnaasut imerpalasut, tankinik saliinermi imaluunniit imermik oqimaaloquttamik imaanut imaarsinermi imaani isumalluutitut imaluunniit inuit peqqissusaannut annertuumik ulorianartorsiortitsisinnaasut, imaluunniit imaani sukisaarsar-nermut naleqartunut, allatulluunniit imaanik inerteqqutaangitsumik atuinermut ulorianartor-siortitsisinnaasut, taamaattumillu periaatsinut imaanullu kuutsinneqartut annertussusaannut killilersuiffiusariaqartut.

3) Immikkoortoq Z: akuutissat ajoqusiisinnaasut imerpalasut, tankinik saliinermi imaluunniit imermik oqimaaloquttamik imaanut imaarsinermi imaani isumalluutitut imaluunniit inuit peqqissusaannut annikitsumik ulorianartorsiortitsisinnaasut, taamaattumillu periaatsinut imaa-nullu kuutsinneqartut annertussusaannut annikinnerusumik killilersuiffiusariaqartut.

4) Sananeqaatit allat: sananeqaatit, IBC-kode-mi kapitali 18-imiittumi mingutsitsisinaanerup annertussusianut immersuiffissami OS-itut (Other Substances) nalunaarsorneqarsimasut, maannarpiaq imaani isumalluutitut, inuit peqqissusaannut, imaani sukisaarsarnermut naleqar-tunut imaluunniit allatut imaanik inerteqqutaangitsumik atuinermut, tankinik saliinermi ima-luunniit imermik oqimaaloquttamik imaarsinermi imaanut kuutsinneqarunik ulorianartorsior-titsisutut isigineqangitsut, immikkoortup X-ip, Y-p imaluunniit Z-p avataaniittutut nalilerne-qartut.

Imm. 1-imi tassungalu nassuiaatini allassimasutut, akuutissanik imerpalasunik, annertoorsuannorlugit assartorneqartunik Kalaallit Nunaata imartamut imaarsinissaq iner-teqqutaavoq, taakku sananeqaataasa suussusiisa immikkoortiterneqarsimasinnaanerut apeqqu-

taatinngu. Tassalu inatsisissatut siunnersuut manna sananeqaatinik suussusiinik immikkoortiterisarneq pingaarnertut Naalakkersuisut sananeqaatit suussusiinik immikkoortiterigallarnissamut pisussaaffeqarnerannut naleqqussagaavoq.

Kisiannili aamma immikkoortiterisarneq sananeqaatinik, imm. 2-p immikkoortuisa pingajuanniittunik immikkoortinneqanngitsunik assartuinissamut inerteqquteqarnermut nutaamut naleqqussagaavoq. Assartuinissamut inerteqquteqarnermut sananeqaatit immikkoortiterneqanngitsut taamaattut saniatigut aamma imeq, soorlu tankinik errortuutikoq imaluunniit imeq oqimaaloqutaq sananeqaatit immikkoortiterneqanngitsut sinnikuinik akulik ilaatinneqarput.

Naalakkersuisut sananeqaatinut suussusiinik immikkoortiterigallarnissamut suliniuteqartariaqartillugit, tamanna pillugu nunamut isumaqatigiissuteqarfigineqartumut imaluunniit nunanut attuumassuteqartunut isumaqatigiissuteqarnermiit kingusinnerpaamik ullut 30-it qaangiunnerini Naalakkersuisut IMO-p allattoqarfianut nalunaaruteqassapput, tassungalu sananeqaatit naliliigallarnerlu pillugit paasissutissat sukumiisut ilaatinneqassapput.

MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussaq II aamma akuutissanut ajoqusiisinnaasunut imerpalasunut maleruagassanik, tankinik saliinermut, imermik oqimaaloquttamik akuutissanik ajoqusiisinnaasunik akulimmik imaarsinermut aammalu saliinermi akussanik atuinermut piumasaaqateqarfiusunik arlalinnik imaqarpoq. Maleruagassat taakku inatsisissatut siunnersuummut matumunnga ilanngunneqanngillat, taakku pingaartumik imermik, akuutissat imerpalasut ajoqusiisinnaasut sinnikuinik akulimmik imaarsisinnaanermut tunngatinneqarmata. Taamaattunilli Kalaallit Nunaata imartaani imaarsisoqarsinnaanngilaq, tamannalu imm. 1-imi akuutissanik imerpalasunik, aammattaq tankinik errortuinerimi imermut, akuutissanik ajoqutaasinnaasunik imerpalasunik akulimmut ilaatitsiviusunik imaarsisarnerni tamanut inerteqquteqarnermi ersersinneqarpoq. Kiisalu kalaallit umiarsualiviini tigooraaveqarfinnik, imermik akuutissat imerpalasut sinnikuinik ulorianaatilinnik akulimmik tigooraasinnaasunik atuisinnaanerup killeqarnera pissutigalugu maleruagassat ilaatinneqanngillat. Siunissami maleruagassanik taamaattunik atuutsitsilernissaq pisariaqartinneqalissappat, Naalakkersuisut imm. 4-mi nalunaarummik, maleruagassanik taamaattunik imalimmik suliaqarnissamut piginnaatitsinermut aalajangersagaq atorsinnaassavaat.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi aalajangersakkami Naalakkersuisut akuutissanik imerpalasunik, annertoorsuannorlugit assartorneqartunik suussusiinik immikkoortiterisarnermut, aammalu akuutissanut taamaattunut allattuiffiliornissamut maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissinneqarput. Maleruagassanik taamaattunik suliaqartoqassappat, taakku maleruagassat, Kalaallit Nunaata imartaata avataanut atuussimasinnaasut assilillugit ilusilerneqassapput.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi Naalackersuisut imermik tankinik errortuutikumut niusinissamut imaarsinissamullu, aammalu taakkuninnga nakkutilliinissamut, kiisalu sulisut nakkutilliisussat toqqarneqar-nissaannut piginnaatinneqarnissaannullu maleruagassanik ersarinerusunik aalajangersaanissa-mut piginnaatinneqarput.

Naalackersuisut imm. 4-mi piginnaatitsissutinik atuinissaat pisariaqartinneqalissappat, imm.4 naapertorlugu imaarsisarnermut niuisarnermullu maleruagassiat nalunaarutinngorlugit, imm. 3 naapertorlugu akuutissanik imerpalasunik annertoorsuannngorlugit assartorneqartunik im-mikkoortiterisarnermut maleruagassianik ilaqartillugit aalajangersarneqarnissaat naatsorsuuti-gineqarpoq.

Kapitali 4-mut
§ 11-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi maanna erseqqissarneqarpoq, sananeqaatinik ajoqusiisinnaasunik poortorlugit as-sartorneqartunik Kalaallit Nunaata imartaata iluani umiarsuarmit eqqaaneq inerteqqutaasoq. Taamatut erseqqissaaneq inatsisissatut siunnersuummi maleruagassanut allanut naapertuup-poq, taakkunungalugu § 20-mi eqqakkanik imaarsinissamut inerteqquteqarneq aamma § 22-mi eqqaanissamut inerteqquteqarneq ilaatinneqarput.

Kiisalu imm. 1-ip immikkoortuata aappaani allassimavoq, sananeqaatinit poortorsimasunit seerisimasinnaasunit umiarsuarmit kuuttoqarnissaa pinngitsoorniarlugu iliuusissanik naleq-quttunik aalajangiisoqassasoq. § 58-imi ilaatitsinngiffissanut aalajangersagaq assigalugu, aat-saat taamatut iliuuseqarnermi umiarsuarmit isumannaassuseq aammalu issimasut isumannaas-susaat ajorseriartinneqassanngippat, piumasagaat taanna atuutissaaq.

Imm. 2-mut

Imm. 1-iusimasumi, maanna imm. 2-nngorlugu issuarneqartumi Naalackersuisut sananeqaati-nut atortunullu ajoqusiisinnaasunut poortorsimasunut, containeriniittunut il.il. ersarinnerusu-nik maleruagassiornissamut piginnaatinneqarput, tassanilu ilaatigut MARPOL-imut isumaqa-tigiissummut ilanngussaq II-mi aalajangersakkat atuutsinneqarsinnaanerat periarfissinneqar-poq. Sananeqaatit ulorianaatillit tassaapput sananeqaatit, nunani tamalaani imaatigut usinut u-lorianaatilinnut kode-mi (the International Maritime Dangerous Goods Code (IMDG-koden)), FN-ip Imarsiornermi Suliniaqatigiiffianit (IMO) saqqummiunneqartumi imaani avatangiisinut mingutsitsisinnaasutut paasineqarsimasut, imaluunniit MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussaq III-mi tunngavissat sukumiisumik aalajangersarneqartut naapertorlugit ulorianaa-tilittut nalunaarsorneqarsimasut. Maannarpiaq sananeqaatinut ajoqusiisinnaasunut poortorsi-masunut maleruagassat sukumiisut Nalunaarut D-mi Imarsiornermik Aqutsisoqarfimmeersumi aalajangersarneqarsimapput (nunap iluani ilaasartaatinik, umiarsuit sananeqarnerinut atortuinullu il.il., atortorissaarutitigut maleruagassaq), tak. Peqqussut nr. 556, 26. Maaji 2011-meersoq. Maleruagassat taakku, imm. 1-imi nutaami ilassut, matuma siu-

liani nassuiarneqartoq peqatigalugu MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussaq III-mik atuutsitsilernissamut tunngasuupput. Taamaattumik kingusinnerusukkut imaani avatangiisinut inatsit tunngavigalugit sananeqaatit ajoqusiisinnaasut poortorsimasut pillugit sukumiisunik aalajangersaanissaq pisariaqartinneqartoq paasineqassappat, pingaartumik piginnaatitsissut siunissamut qulakkeerinnissutaassaaq.

Suliassaqarfiup nunanut tamalaanut attuumassuteqarnera aammalu inatsisissatut siunnersuutip matuma 3 sømilit avataannut inatsisinut atanera eqqarsaatigalugit naatsorsuutigineqarpoq, siunissami nalunaarusiaasartussat 3 sømilit avataannut maleruagassat qanillattorlugit aalajangersaasoqartassasoq.

Kapitali 5-imut *§ 12-imut*

§ 12-imi aalajangersagaq allannguuteqartinneqarani Inatsisartut peqqussutaannit atuuttumit ingerlateqqitaavoq, tassanilu ilaatigut sananeqaatinik manngertunik, annertoorsuannorlugit assartorneqartunik immikkoortiterisarnermut imaarsisarnermullu maleruagassanik aalajangersaasinnaaneq periarfissinneqarpoq. Maannarpiaq § 12-imi aalajangersakkap atorfissaqartinneqartarnera killeqarpoq, sananeqaatit manngertunik, annertoorsuannorlugit assartorneqartunik imaarsisarnermut maleruagassanik aalajangersaasarneq annertuumik inatsisissatut siunnersuummi eqqakkanik eqqaasarnermut passussisarnermullu maleruagassani isumagineqarmata. Tassalu § 22 tamanik eqqaanissamut inerteqquteqarnermik imaqarpoq, tassungalu usinik taakkuluunniit ilaannik eqqaasarneq ilaavoq. Kiisalu § 20-mi eqqakkanik eqqaasarnermut inerteqquteqarnerup kingunerisaanik, taamatullu inatsimmut ilanngussaq 2-mi siunnersuutigineqartumi eqqakkanut nassuiaasiinerup kingunerisaanik sananeqaatinik manngertunik, annertoorsuannorlugit assartorneqartunik imaarsisarnermut immikkut ittumik maleruagassiornissamut pisariaqartitsineq annikilliseqqinneqarpoq. Ilanngussaq 2 naapertorlugu lastimi sinnikut, taakkunungalu sananeqaatit manngertut ilanngullugit, eqqakkatut isigineqarput, taamaattumillu § 20-mi inerteqquteqarnermut ilaatinneqarlutik.

MARPOL-imik isumaqatigiisuttip ilanngussaartanut V-mut arlalinnik allannguuteqartoq eqqagassat pillugit nassuiaammi Inatsimmut ilanngussaq 2-mi nutaajusumi ersersinneqarpoq. Nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortumi 7.2.1-mi MARPOL-mik isumaqatigiisut sukumiinerusumik sammineqarpoq, isumaqatigiisuttip ilanngussartaa V § 20-mut nassuiaatini sukumiinerusumik sammineqartoq.

Kapitali 6-imut

Kapitali 6-imi, imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiisuttip ilaanik atuutsitsilerfiusumi, imermik oqimaaloquttamik passussinissamut sukumiisunik piumasaqaateqartoqarpoq. Tamatuma akerlianik Inatsisartut peqqussutaani atuuttumi imermik oqimaaloquttamik passussinissa-

mut, imermut oqimaaloquttamut usit uulialluunniit il.il. sinnikuinik akoqarluni mingutsinneqarsimasumut piomasaaqatit saniatigut allanik piomasaaqateqartoqanngilaq.

Kapitali 6-imi maleruagassani nutaani imermi tappiorannartut patogen-illu, uumasunik takornartanik taaneqartut ajoqutaasinnaasut umiarsuit imiinik oqimaaloquttanik kinnernillu nakkutilliinikkut saliiarnikkullu nuunneqarnissaannik pinngitsoortitsinissaq, annikillititsinissaq nakkutilliinissarlu siunertarineqarpoq.

Uumasut takornartat tassaapput imermi tappiorannartut, taakkunungalu tappiorannartut (patogen-it (napparsimanartut)), imartanut pineqartunut, tassungalu ilanngullugit immamut ammaannartumut, kangerlunnut, kuuit akuinut kuunnullu tarajoqanngitsunut kuutsinneqarunik allatulluunniit nuunneqarunik napparsimalertitsinissaasut, avatangiisinut, inuit peqqissusaanut pigisanulluunniit ajoqusiisinnaasut, uumassusillit assigiinngissitaarnerinik ajornerulersitsinissaasut, allatulluunniit unioqputitsiviunngitsumik imaanik atuinermut akornusiisinnaasut.

Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissutip imarsiornermut tunngasortai inatsit atuuttoq aqqutigalugu Inuussutissarsiornermut Ineriartortitsinermullu Ministereqarfimmit (Imarsiornermut Aqutisioqarfimmit) atuutsinneqalerput.

Inatsisip oqaasertai imermik oqimaaloquttamik kinnernillu passussinermut qitiusumik maleruagassanik, inatsimmut ilanngussami 1-imi nutaami aalajangersakkanik sukumiinerusunik tekniikkimullu tunnganerusunik ilaqartinneqartunik imaqartinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Tassalu ilanngussaq 1 umiarsuit piffissap qanoq ilinerani imermut oqimaaloquttamut maleruagassat assigiinngitsut malissaneraat pillugu nassuiaatinik, kiisalu imermik oqimaaloquttamik passussinermut atatillugu “passussinermi pitsaassusissaq” aamma “taarsiinermi pitsaassusissaq” qanoq paasineqassanersoq pillugu nassuiaammik ersarinnerusumik imaqarpoq.

Ilanngussaq 1-imi immikkoortoq A-mi taaguutit arlallit, ilanngussaq 1-imi piomasaaqatit paasinissaannut attuumassuteqartut naatsorsorneqarput. Assersuutigalugu umiarsuup qanga “sananeqarnera” qanoq iliorluni aalajangersarneqartassanersoq nassuiaatigineqarpoq. Tassalu umiarsuup piffissaq sananeqarfia umiarsuup qanoq ilinerani imermik oqimaaloquttamik taarsiinisaanut taamatullu passussinisaanut pitsaassutsinik assigiinngitsunik malinninnisaanut aalajangiisussaavoq.

Tassalu immikkoortoq B-mi umiarsuup qanoq ilinerani imermik oqimaaloquttamik taarsiiguni taamatullu passusiguni pitsaassusissat malissanerai ersarissarneqarpoq. Atuutsitsilernissaq ajornaatsuuvoq, tassanilu isumaqatigiissutip atuutilernissaa sioqqullugu tamatumalunniit kingorna umiarsuup sananeqarsimanera aallaavigineqarpoq.

Taassuma akerlianik isumaqatigiissummi atuutsitsilernissamut maleruagassat siulliit sukumiisorujussuupput. Tassani umiarsuup qanga sananeqarsimanera aammalu umiarsuup qanoq a-

ngitiginera aallaavigineqarpoq. Isumaqatigiisummi atuutsitsilernissamut maleruagassat amerlanersaat pisoqalisimammata, isumaqatigiisutip atuutilernerani taamaalillunilu iluarsaaneqarsinnaalernerani erngerluni atuutsitsilernissamut maleruagassat taakku annertuumik allanguuteqartinneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. FN-ip Imarsiornermut Suliniaqatigiiffiata 28-issaannik 4. December 2013-imi ataatsimeersuarnermini inassuteqaat, isumaqatigiisummi atuutsitsilernissamut maleruagassat iluarsaaneqarnissaannik pisariillisarneqarnissaannillu imaqartoq akueraat. Inatsisissatut siunnersuut siunissamut qulakkeerniarlugu immikkoortoq B-mi atuutsitsilernissamut maleruagassani inassuteqaat taanna, isumaqatigiisut atuutilerpat malinneqartussatut naatsorsuutigineqartoq eqqarsaatigineqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik erseqqissaatigineqassaaq, kapitali 6-imi matumani aamma ilanngusaaq 1-imi imermik oqimaaloquttamik kinnernillu passussinissamut piunasaqaatit, kiisalu nalunaarusiarineqarsimasinnaasut aatsaat inatsisissatut siunnersuutip atuutilerneraniit ukiut pingasut qaangiuppata atuutilissasut, inatsisissatut siunnersuummi § 71, imm. 3-mi allassimammata. Taamaalilluni imermik oqimaaloquttamik passussinissamut maleruagassat aningaasartuuteqarfiungaatsiarsinnaasut pillugit attuumassuteqarfigineqartutsiumoortumik ilisimatinneqarnissaat naammaginartumik sivisussuseqassaaq, taamatullu kalaallit imermut oqimaaloquttamut maleruagassiaasa isumaqatigiisuterpiaap 8. September 2017-mi atuutilernissaa sioqqullugu atuutilinnginnissaat qulakkeerneqassaaq. Tamatunnga peqatigitillugu erseqqissarneqassaaq, kalaallit qallunaallu umiarsuaat, Kalaallit Nunaanniit Kalaallit Nunaannullu angalasartut, qallunaat imermik oqimaaloquttamut peqqussutaannut immaqalu aamma nunat allat imermik oqimaaloquttamik maleruagassiaannut kalaallit imartaasa avataanni angalasut ilaatinneqassasut, taamaammallu taanna aaqqissuussaaq ikaarsaarutaasooq, taakku umiarsuit isumaqatigiisummik malinnilernissap tungaanut ukiut pingasut utaqqisinnaanerinit qulakkeeringitsoq. Ikaarsaarnermut aaqqissuussinerup matuma sukumiisumik oqaaseqarfigineqarneranut § 71, imm. 3-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Immikkoortoq C-mi passusseriaatsit pitsaassusissaat nassuiarneqarput. Pitsaassusissaaq taanna imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiisummi qitiulluinnartumik inissisimavoq. Passusseriaatsimi tappiorannartut uumasut assigiinngitsut killissarititaasut sukumiisumik aalajangersarneqartut inorlugit appartinneqarnissaat piunasarineqarpoq. Killissarititaasut erngup oqimaaloquttap qanoq minguitsiginissaanut ilisimatusarnikkut naliliinerit tunngavigalugit uumasunik takornartanik nuussinissap pinngitsoortinneqarnissaa qulakkeerniarlugu aalajangersarneqarput. Tamatumali peqatigisaanik killissarititaasut ilaatigut teknikkikkut pisinnaasat tunngavigalugit aaqqiigallarnermut takussutissaapput. Pitsaassusissani ilaatigut tappiorannartunut assigiinngitsunik amerlassusilinnut, ilaatigullu bakterianut napparsimalersitsisartunut arlalinnut killissarititaasut nalunaarsorneqarput.

Immikkoortoq D-mi imermik oqimaaloquttamik taarsiisarnermi pitsaassusissaaq nassuiaatigineqarpoq. Immikkoortoq D erngup qanoq annertutigisup taarserneqartarnissaanut piunasaqaammik, aamma taarsiinerup sinerissamit qanoq ungasitsigisumi pisarnissaanut piunasaqaammik imaqarpoq.

Kiisalu immikkoortoq B-mi aamma D-mi imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummut maleruagassat marluk, ersarinnerusumik taallugit G4-mut aamma G6-imut innersuussisoqarpoq. Innersuussutini taakkunani erseqqissarneqarpoq, imermik oqimaaloquttamik passussineq taarsiinerlu maleruagassat taakku eqqarsaatigalugit ingerlanneqartariaqartut. Naalagaaffiit, oqartussaasut attuumassutillit, umiarsuarni aquttut, umiarsuaatillit, piginnittut umiarsualivinni-lu oqartussaasut, kiisalu suleqataasut attuumassutillit allat isumaqatigiissummi maleruagassanik malinninnissaat isumaqatigiissummut maleruagassani siunertaavoq. Maleruagassanut marluusunut taakkununga innersuussinissaq aalajangiunneqarpoq, taakku ilanngussaq 1-ip a-tornissaanut immikkut pingaaruteqarmata. Erseqqissaatigineqassaaq, maleruagassat taakku marluusut saniatigut aamma ataatsimoornerusumik isigalugu isumaqatigiissummut maleruagassanut allanut 13-inut ataatsimoornerusumik ilitsersuinissaq anguniarneqarsinnaammat.

Maleruagassaq G4 imermik oqimaaloquttamik kinnernillu passussinermut tamarmiunerusumut tunngasuvoq, aammalu immikkoortunut pingaarnernut marlunnut avitaalluni. Immikkoortoq A-mi, “Imermik oqimaaloquttamik passussinissamut maleruagassat”-nik taaneqartumi imermik oqimaaloquttamik passussinissamut tunngavissat tamanut tunnganerusut pillugit ilitsersuisoqarpoq, tassanilu attuumassutillit inatsisissatut siunnersuummi imermik oqimaaloquttamik kinnernillu passussinissamut piumasaqaatinik malinninnissamut ikiorneqarsinnaassapput. Immikkoortoq A assersuutigalugu kinnernik passussinissamut ilitsersuummik imaqarpoq. Immikkoortoq B-mi, “Imermik oqimaaloquttamik passussinissamut pilersaarusiortarnermut maleruagassat”-nik taaneqartumi imermik oqimaaloquttamik passussinissamut pilersaarutip ilusissaanut imassaanullu ilitsersuisoqarpoq. Matumunnga atatillugu pingaartumik immikkoortoq A soqutiginaateqarpoq, imermik oqimaaloquttamik passussinissamut pilersaarusiortarneq pingaartumik Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup suliassaqaarfiata ataanimmat.

Maleruagassaq G6 imermik oqimaaloquttamik taarsiisarnermut tunngasuvoq, tassanilu ilaatigut suleriaatsit assigiinngitsut, imermik oqimaaloquttamik taarsiinermi atorneqarsinnaasut nassuiaatigineqarput – taakkulu immikkoortukkaarlugit suliaqarnermut, kuutsitsilluni errortuisarnermut akuinillu annikillititsisarnermut tunngasuunerupput. G4 assigalugu G6-imi ilitsersuut pingaartumik apeqqtinut, Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup suliassaqaarfiata ataanittunut tunngasuvoq. Taamaalilluni G6-imi isumannaallisaaneq imermillu oqimaaloquttamik taarsiisarneq pillugit oqaaseqaatinik annertuunik imaqarpoq.

§ 15, imm. 2-mi Naalackersuisut pisariaqartitsiviusuni imermik oqimaaloquttamik passussinissamut maleruagassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Kiisalu erseqqissaatigineqarpoq, ilaatigut taarsiiffissanik toqqaasarnermut maleruagassat, misisugassanik katersisarnermut aamma imermut oqimaaloquttamut passussiveqarfinnik akuersisarnermut maleruagassat inatsisissatut siunnersuummut matumunnga ilaatinneqanngitsut, aalajangersakkanik taamaattunik pisariaqartitsineq Kalaallit Nunaanni killeqangaatsiartutut naliiffigineqarmat.

Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummut nassuiaatinut pingaarnernut tunngatillugu imm. 7.2-mut nassuiaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

§ 13-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi imeq oqimaaloqutaq tassaatinneqarpoq imeq umiarsuup imermut oqimaaloquttamut tankianiittoq, umiarsuorsuup makittarissusianut, saneraannut, itsineranut imaluunniit sukarutaanut nalimmassaatit immiunneqartartoq. Aamma sananeqaatit imermut akuusut imermik oqimaaloquttamik passussisarnermut maleruagassanut ilaatinneqarput. Sananeqaatit tassaapput pujoralaat erngup qaani iluaniluunniit nassaassaasut, taakkunungalu pujoralaat, soorlu imermut oqimaaloquttamut tankinik erroruinermi akuliuteqqinneqartut ilaatinneqarput. Kinnerit tassaapput erngup umiarsuup oqimaaloqutaata kinneri. Imermut oqimaaloquttamut kinnernullu nassuiaatit imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummi nassuiaasiunneqartut assigaat.

Arlalinnik peqquteqarluni imermik umiarsuarmut immiisoqarpat, peqqutaasullu ilaattut umiarsuorsuup makittarissusianut, uinganeranut, itsineranut imaluunniit qerattaqqutaanut nalimmassaatit immiunneqarpat, imeq suli imertut oqimaaloquttatut isigineqassaaq. Tassalu imeq imertut oqimaaloquttatut aammalu assersuutigalugu aalisakkanik usinik saliinissaq nillusaanissarlunniit siunertaralugu umiarsuarmut immiunneqartoq imermut oqimaaloquttamut taaguummumt ilaatinneqassaaq, taamaallilunilu isumaqatigiissummi piumasaqaatit malinneqassallutik. Kisiannili imeq umiarsuup makittarissusissaanut pisariaqartinneqanngippat, taamaallaalli usinik saliinissaq nillusaanissarlunniit siunertaralugu immiunneqarpat, imeq tassunga ilaatinneqassanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi kinnerit nassuiarneqarput. Sananeqaatit akuusut erngup naqqanut katersuunnertik malillugu kinninngortarput. Kinnerit § 16-imi ersarinnerusumik maleruagassiuunneqarput.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi “passussiveqarfikakuerisaasoq” imermik oqimaaloquttamik passussinermut ator-toqarfiuvoq, isumaqatigiissummi piumasaqaatit malillugit oqartussaasunit imaluunniit suliffeqarfimmit akuerineqartoq. Saliisarnermi erngup oqimaaloqutaasup kuutsinneqannginnerani tappiorannartut uumassusillit killiliussat, inatsimmut ilanngussaq 1-imi nutaami aalajangersarneqartut inorlugit amerlassuseqalersinniarlugit ikilisinneqarnissaat siunertarineqarpoq. Suliffeqarfiup imaluunniit oqartussaasut naalagaaffimmit, isumaqatigiissummut akuersisimasumit toqqarneqarsimanissaat piumasarineqarpoq.

-Erseqqissaatigineqassaaq, Kalaallit Nunaanni imermut oqimaaloquttamut saliissutsinik akuersisarnissaq siunertarineqanngimmat. Tamanna peqqutigalugu inatsisissatut siunnersuut ta-

matumunnga maleruagassanik imaqanngilaq. Kisiannili polarkoden-imi immikkoortoq II-B, maleruagassaq 4.2 assigalugu erseqqissaatigineqassaaq, imermik oqimaaloquttamik saliissutip toqqarneqartup Kalaallit Nunaata eqqaani imartami pissutsini immikkut ittuni naammaginar-tumik atorsinnaanissaata qulakkeerneqarnissaa pisariaqartinneqarmat, tassungalu saliissutip a-kuerineqarnerani saliissutip silami nillernerusumi pitsaasumik saliisinnaanissaata takuneqar-sinnaanissaa ilaatinneqarpoq.

§ 14-imut

§ 14 kapitali 6-ip atuuffissaasa ersarinnerusumik killilerneqarnerinik imaqarpoq, taannalu i-natsisissatut siunnersuummi § 2-mi atuuffissanik killiliinermut tamarmiusumut tapertaavoq.

Imm. 1-imut

§ 14, imm. 1, nr. 1-imi aamma 2-mi erseqqissarneqarpoq, umiarsuit imermik oqimaaloqutta-mik atuisussatut ilusiligaanngitsut, imaluunniit tankini matusani imermik oqimaaloquttamik ataavartumik atuisussanngortinneqarsimannngitsut, kapitali 6-imi atuuffissat avataanniittut. I-laatisinnginneq taamaallaat umiarsuit imermik oqimaaloquttamik immiisinnaatinnagit kuut-sitsisinnaatinnagilluunniit atuutissaaq.

Imm. 1, nr. 3-mi allassimavoq, umiarsuit naalagaaffiit imartaani allani angalanngitsut, tassalu umiarsuit taamaallaat imartap iluani angalasut, nunaviit sukaqarfiini, killeqarfimmi aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfimmiaamma/imaluunniit imaani ammaannartumi angala-sut kapitali 6-imut ilaatinneqanngitsut. Umiarsuup sumiiffiit taaneqartut ilaanni ataatsimi, a-merlanerusuni tamaniluunniit angalasarnera apequtaatinneqanngilaq. Matumani Kalaallit Nunaat kaajallallugu imaq tassaavoq naalagaaffiup ataatsip imartaa, naak Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata oqartussaaffii imartamut ataatsimut avinneqarsimagaluartut.

Aalajangersakkap atuuffissaanut assersuutitut umiarsuit aalisariutit imermik oqimaaloqutta-mik atuisut, Kalaallit Nunaanniit imaani ammaannartumi aalisarfinni angalasut, aammalu u-miarsuit ikiuuttut, Kalaallit Nunaanniit nunaviup sukaani imaluunniit EEZ-imi suliffinnik put-tasunik sullissisut taaneqarsinnaapput.

Kisiannili umiarsuaq nunap allap imartaanit tikittoq taamaallaat kapitali 6-imi maleruagassat, taannalu malillugu maleruagassiaasinnaasut malillugit aatsaat § 14, imm. 1, nr. 3-mi ilaatisin-ginnermut ilaasutut imminnut oqaatigisinnaalersinnaapput, imermik oqimaaloquttamik ta-marmiusumik imaarsigunik imermullu oqimaaloquttanut tankinik tamanik saliigunik.

Inatsisissatut siunnersuut taamaallaat imartamut atuuttussaagaluartoq, § 14, imm. 1, nr. 3-p i-martap avataani sulianut toqqaannanngitsumik sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqartariaqar-poq, umiarsuit ilaat kapitali 6-imut piumasaqaatinut ilaatinneqarnissartik pinngitsoorniarlugu, ajornanngippat angallavitsik annikillillugu sumiiffinni nr. 3-mi taaneqartuni angalanissartik aalajangertassagaat ilimanarmat.

§ 14, imm. 1, nr. 4-p immikkoortuani siullermi umiarsuit 50 meterit inorlugit takissusillit, annerpaamillu imermik oqimaaloquttamik 8 kubikmeterimik atuisut ilaatinneqanngillat, umiarsuit sunngiffimmi imaluunniit unamminermut angallatit, imaluunniit umiarsuit nakkutillinnermut annaassiniarnermullu (search and rescue) atorneqarpata. Kisiannili imm. 1, nr. 4-p immikkoortuata aappaani aamma allassimavoq, umiarsuit imm. 1, nr. 4-p immikkoortuanut siullermut ilaatinneqartut sapinngisamik imermik oqimaaloquttamik kinnernillu passussinissamut piumasagaatit sukkulluunniit atuuttut malinniartassagaat. Aalajangersagaq inassuteqaatit iluseqarpoq, tassalu malinneqannginnerani pineqaatissiisoqassanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi annikillititsineq, umiarsuarnut inatsissatut siunnersuummut ilaatinneqartunut tamanut atuuttussa q allanneqarpoq. Tassalu umiarsuit sumiiffimmi ataatsimi imermik immiisartut imaarsisartullu taarsisassanngillat imermilluunniit saliisassanatik.

Oqaatsip “sumiiffik ataaseq” atorneqarnerani assersuutigalugu umiarsualivik imaluunniit sumiiffik killiligaq assingusoq alla, soorlu kisarfik imaluunniit suliffiup puttasup ataatsip eqqaa eqqarsaatigineqarput. Kisiannili suliffiit marluk amerlanerusulluunniit, km-inik ikittuinnarnik imminnut ungasissusillit “sumiiffittut ataatsit” taaneqassanngillat. Taamatuttaaq umiarsualiviit assigiinngitsut marluk “sumiiffittut ataatsit” taaneqarsinnaanngillat. Kisiannili umiarsualivik kisarfillu tassunga atasoq § 14, imm. 2 eqqarsaatigalugu “sumiiffittut ataatsit” taaneqarsinnaapput.

Imm. 2 naapertorlugu piumasagaataavoq, imeq oqimaaloqutaq kuutsinneqartussatut kissaatigineqartoq imermut oqimaaloquttamut, sumiiffimmit allameersumut akulerunneqassanngitsaq. “Sumiiffik alla” tassaavoq sumiiffik, “sumiiffimmut ataatsimut” atasutut taaneqarsinnaanngitsaq. Tassani assersuutigalugu sumiiffik, matuma siuliani assersuusiarineqartut malilugit tassaasinnaavoq umiarsualivik alla imaluunniit sullivik, km-inik ikittuinnarnik ungasissusilimmiittoq.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

§ 15, imm. 1-ip immikkoortuani siullermi siunnersuutigineqarpoq, umiarsuit kapitali 6-imut ilaatinneqartut siunissami taamaallaat kapitali 6-imi maleruagassat malillugit imermik oqimaaloquttamik taarsisinnaassasut, saliinissamut taarsiinissamullu malitassat atulersitsinissamullu aqqissuussinerit inatsimmut ilanngussami 1-imi nutaami, kiisalu kapitali 6 naapertorlugu maleruagassani aalajangersarneqarsimasinnaasuni allassimapput. Ilanngussa q 1 matuma siuliani kapitali 6-imut nassuiaatini aallarniutaasuni sukumiisumik allaaserineqarpoq.

Kiisalu § 15, imm. 1-ip immikkoortuata aappaani siunnersuutigineqarpoq, imermik oqimaaloquttamik saliisarnermi passusiveqarfik atorluarsinnaasoq akuerisarlun atorneqassasoq

pillugu piumasaqaammik ilanngussisoqassasoq. Taamaalilluni erseqqissarneqarpoq, passussiveqarfik akuerisaq atorneqartoq ajoquteqartoq paasineqarpat, tamanna imermik oqimaaloquttamik imaarsisarnermut maleruagassanik unioqqutitsinertut isigineqassasoq. Pillaammik akiliisitsisoqassanersoq naliliinermi Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 11-mi tunngavissat nalinginnaasut atuutissapput. Tassalu pillaammik akiliisitsisoqassap- pat, minnerpaamik nalinginnaasumik mianersuaalliorsimanissaq piumasaqaataavoq.

“Passusiveqarfik akuerisaq” tassaavoq atortoqarfik, nunami isumaqatigiissuteqarfiusumi oqar- tussaasunit attuumassuteqartunit akuerineqarsimasoq. Passusiveqarfimmik sananeqaatinik sunniisartunik atuiffiusunik atuisoqarpat, taanna aamma sananeqaatinik taamaattunik atuinis- saq eqqarsaatigalugu FN-ip Imarsiornermi Suliniaqatigiiffianit akuerineqarsimassaaq. “Nuna isumaqatigiissuteqarfiusoq” tassaavoq nuna, isumaqatigiissummut ilaasoq. Oqaaseq “nunani tamalaani salii sarnerup pitsaassusissaatut aalajangersarneqartut” atorneqarpat, taanna imermi oqimaaloquttami salinneqarsimasumi imaanut kuutsinneqartumi tappiorannartunut uumassu- silinnut akuusunut killissarititatu paasineqassaaq. Malitassat taakku inatsimmut ilanngussa- mi nutaamik aalajangersarneqarput, aammalu taakku imermut oqimaaloquttamut isumaqati- giissummi piumasaqaatit assingusuupput.

Erseqqissaatigineqassaaq, imermut oqimaaloquttamut maleruagassat pisussaaffinnut, inatsisi- nik allanik tunngaveqartunut allannguinnimmata. Tassalu umiarsuaq isumaqatigiissummi pi- umasaqaatinik malinnippat, inatsisit allat tunngavigalugit umiarsuaq assersuutigalugu avata- ngiisinik nakkutilliinissamut, sunniutissanik naliliinissamut il.il. pisariaqartinneqartunik pi- sussaaffilerneqarnerminik atuinngitsoorsinnaanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, Naalakkersuisut imermik oqimaaloquttamik passussin- samut maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaasinnaanermut piginnaatinneqassasut. Tassani ilaatigut umiarsuup sumi qaqugulu imermik oqimaaloquttamik imaarsisinaanera, aammalu imaarsinerup qanoq iliorluni pisinnaanera pillugu maleruagassanik aalajangersaaso- qarsinnaavoq. Maleruagassanik taamaattunik pisariaqartitsineq maannarpiaq killeqartutut na- liliiffigineqarpoq, kapitali 6 aammalu ilanngussaq 1-imi siunnersuutigineqartoq ataatsimoor- lutik inatsisissatut siunnersuuterpiami sukumiisumik maleruagassiuussinissamik kinguneqar- tussaammata.

Imm. 3-mut

Imm. 3 naapertorlugu Naalakkersuisut nakkutilliisarnermut maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaasinnaapput, tassungalu misissugassanik tiguisarneq aamma oqartussaasut taa- matut nakkutilliinermut atatillugu aningaasartuutaannut akitsuutit atorlugit aningaasalersuisar- neq ilaatinneqarput.

Maannarpiaq suli misissugassanik tiguisarnermi misissueqqissaartarnermilu periaatsit atortorissaarutitigut ineriartortinneqarnerat suli sulissutigineqarpoq, tamatumalu peqatigisaa-

nik FN-ip Imarsiornermi Suliniaqatigiiffiata inassutigaa, piffissaq ikaarsaarfiusoq maanna-muugallartoq isumaqatigiissutip atuutilerneraniit ukiunik marlunniit pingasunut sivilissusiler-neqassasoq, piffissamilu tassani misissugassanik tigusisarneq umiarsuit aallaqqusaajunnaarne-rinik kinguneqassanngitsoq. Taamaattumik tamanna pillugu maleruagassanik aalajangersaaso-qassappat, tamanna siusinnerpaamik nunani tamalaani periaatsinut taakkununnga atuutsitsiso-qalernerani, aammalu misissugassanik tigusisarnerup kingunerisaanik aallaqquusiunnaartarnis-sap qanoq ilinerani pisarnissaata inaarutaasumik aalajangerneqarnerani pisinnaavoq.

Imm. 3 umiarsuit imermut oqimaaloquttamut pilersaarutaannik, nalunaarsugaannik akuersis-sutinillu pigisaannik nakkutilliisarnermut maleruagassanik aalajangersaasarnermut atorneqas-sanngilaq. Tamatumunnga peqquitasooq imaani isumannaassuseq pillugu danskit inatsisaata peqqussut nr. 607, 25. juni 2001-imeersoq aqutugalugu atuutsinneqalernerani ujartorneqas-saaq. Danmarkip 1998-imi imaani isumannaassuseq pillugu inatsimmut akuersinerani, imaani avatangiisinik illersuineq pillugu danskit inatsisaata (imaani avatangiisinut inatsit) aamma i-maani isumannaassuseq pillugu inatsisip akornanni killiliussat erseqqissarneqarnissaat tama-tumunnga tunngaviuvoq, tassanilu umiarsuarmut pineqartorpiamut taassumalu aqunneqarne-ranut piunasaqaatit imaani isumannaallisaaneq pillugu inatsimmi maleruagassiuunneqarput, kiisalu kuutsisinissamut piunasaqaatit il.il. suli imaani avatangiisinut inatsimmi maleruagas-siuunneqarlutik. Tassalu umiarsuarmut tunngasut aqunneqarneranni tamakkiisumi suliassat i-natsisinut atuutsitsiviusut marluusut taakku akornanni avitaapput. Akuersinermut peqatigitil-lugu danskit avatangiisinut inatsisaanni aalajangersakkat arlallit, soorlu uuliamut, usinut eqqa-gassanullu nalunaarsukkanut tunngasut atorunnaarsinneqarput, aammalu imaani isumannaas-suseq pillugu inatsimmut nuunneqarlutik. Taamatuttaarlu tamatuma kingunerisaanik Inatsisar-tut peqqussutaanni atuuttumi aalajangersakkat arlallit, ilaatigut umiarsuit uuliamut nalunaar-sugaannut aammalu akuutissanut ajoqutaasinnaasunut imerpalasunut nalunaarsugaannut (usi-nut nalunaarsukkat) tunngasut atorunnaarsinneqarput.

Tassalu killiliussat erseqqissarneqarnerat taanna naapertorlugu, imaani isumannaassuseq pil-lugu inatsisip aamma Kalaallit Nunaanni imaani avatangiisinut inatsisip akornanni Imarsior-nermut Aqutsisoqarfiup inatsit atuuttoq aqutugalugu imermut oqimaaloquttamut isumaqati-giissummi akuersissutinut, pilersaarutinut nalunaarsukkanullu maleruagassat, naalagaaffeqati-giinnermut ataatsimut atuuttut aqutigalugit atuutsitsilernissaa tunngavigineqarpoq. Imarsior-nermut Aqutsisoqarfiup siunissami naalagaaffiup umiarsualiveqarfiusup nakkutilliisarneranut ilaatigullu umiarsuarnik nakkutilliisarnermini, umiarsuit pilersaarutinik, nalunaarsukkanik a-kuersissutinillu atuuttunik eqqortumillu immersorneqarsimasunik nassataqarnerisut misissor-tassavaa.

Imm. 4-mut

Immikkut ittumik ilisimasanik, immikkut akuerineqarnissamik qinnuteqaatinik pisarialinnik suliaqarnermi pisariaqartinneqartunik ineriartortitsinissamut isumalluutinik immikkoortitsinis-saq pilersaarutigineqanngimmat, tamatumunnga taarsiullugu § 15, imm. 4-mi siunnersuutigi-neqarpoq, imermik oqimaaloquttamik passussinissamut piunasaqaatinik saneqqutsinissamut

akuersissutit, nunani allani suliarineqarsimasut suliarineqartarnerisa assinginik atuinissamut Naalackersuisut akuersisinnaassasut. Taamaallilluni immikkut ittumik akuersissutit, nunani allani oqartussaasunit suliarineqartut Kalaallit Nunaata imartaanut atuutsinneqarsinnaalissapput. Taamatut periaaseqarnissaq naleqquttutut isumaqarfigineqarpoq, immikkut ittumik akuersissutit taamaattut qanorluunniit iluseqaraluarunik nunani allani aammalu Kalaallit Nunaanni pissutsit isummerfigineqartussaammata. Immikkut ittumik akuersissutinut, nunanit allanit suliarineqarsimasunut ilaalernissamut, akuersissutit umiarsualivinnut immikkut ittumik akuersissuteqarnissamut qinnuteqaammut ilaasunut tamanut, tassalu nunani allani aammalu Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut ulorianartorsiorfiusinnaasunik naliliinernik imaqaarnissaat piumasarineqarpoq. Kiisalu Kalaallit Nunaanni umiarsualivinni ulorianartorsiorfiusinnaasunik naliliinerit nunani allani umiarsualivinni naliliinertut annertussuseqaarnissaat pitsaassuseqaarnissaallu piumasaaqatigineqarpoq.

§ 15, imm. 4-p immikkoortuata aappaani immikkut ittumik akuersissutinut taamaattunut piumasaaqatit ilaneqarsinnaanerat periarfissinneqarpoq. Aalajangersakkami pingaartumik immikkut ittumik akuersissutit, nunani allani suliarineqartut amigaateqassappata, tassungalu ilanngullugu minnerunngitsumik kalaallit nunanilu allamiut umiarsualiviini, immikkut ittumik akuersissuteqarnissamut ilaatinneqartuni ulorianartorsiorfiusinnaasunik naliliinerit amigaatigineqartillugit, kalaallit oqartussaasuisa qisuariaateqarnissamut periarfissinneqarnissaat siunertarineqarpoq.

§ 15, imm. 4-p immikkoortuata aappaani immikkut ittumik akuersissutinut taamaattunut piumasaaqatit ilaneqarsinnaanerat periarfissinneqarpoq. Aalajangersagaq pisariaqartutut isummerfigineqarpoq, ilaatigut pisut ilaanni uumasunik takornartanik nunanit allaniit Kalaallit Nunaannut nuussisoqarsinnaammata, kiisalu killormoortuanik taamatut ulorianartorsiorfittisinnaneq pisariaqanngikkaluartoq. Tassalu aalajangersakkami ilaatigut pisariaqartitsisoqartillugu Kalaallit Nunaannut eqquisussamik ulorianartorsiorortoqarpat, kisiannili nuna alla immikkut ittumik akuersissummut ilaatinneqanngippat, immikkut ittumik akuersissummut piumasaaqatitut oqartussaasut tapiliussisinnanissaat qulakkeerpeqassaaq. Kisiannili imm. 4-p immikkoortuata aappaani aalajangersagaq amigaativiusunik iluarsiinissamuinnaq killiligaanngilaq, kisiannili ataatsimoornerusumik isigalugu immikkut ittumik akuersissummi piumasaaqatit kalaallit oqartussaasuisa naliliinerat malillugu pisariaqartitsisoqartillugu ilaneqarnissaannut atorpeqarsinnaalluni.

Kiisalu § 15, imm. 4-p immikkoortuata pingajuani qinnuteqartup nammineerluni akilikkaminik suliamut attuumassuteqanngitsunut immikkut ittumik akuersissutinik, nunami allami suliarineqarsimasumik naliliititsinissaanik piumasaaqarsinnaanera periarfissinneqarpoq. Aalajangersakkami tassani, § 15, imm. 4-p immikkoortuata aappaa assigalugu immikkut ittumik akuersissutini aamma Kalaallit Nunaanni avatangiisit illersorneqarnissaasa naammattumik eqqarsaatigineqarnissaannik qulakkeerinissaq siunertarineqarpoq. Suliamut attuumassuteqanngitsunik nakkutilliititsinermi isumaqatigiisummi maleruagassat piumasaaqatillu aallaavigineqartassapput, taakkunanilu pingaartumik maleruagassaq G7 eqqarsaatigineqarpoq, ilaatigut ulorianartorsiorfiusinnaasunik naliliisarnermi tunngavissanut periaatsinullu, paasissutissanik

pisariaqartitsinermut aammalu ulorianartorsiorfiusinnaasunik nalileeriaatsinik atuinnessamut ilitsersuutininik paasissutissanillu imaqartoq.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

§ 16, imm. 1 kinnernik imaanut eqqaanissamut imaarsinissamulluunniit inerteqquteqarlunarnernimik kinguneqartussaavoq, tassalu ilaatigut § 22-mi eqqaanissamut inerteqquteqarneq tamanut atuuttoq assigalugu. Kisiannili kinnerit imaanut eqqarneqaqqusaannginnerinut maleruagassanik aalajangersaanissap pisariaqartutut isumaqarfigineqarneranut peqqutaasut marluupput. Siullertut pingaarnertullu erseqqissarneqarpoq, umiarsuit imermut oqimaaloquttamut tankiinit kinnerit taaguummumut “immap naqqani atortut qaqqinneqartut” ilaatinneqanngimmata, taamaattumillu kapitali 10-mi maleruagassat naapertorlugit iginneqarnissaat akuerineqarsinnaanngimmat. Kinnerilli sananeqaatitut manngertutut igiinnarneqarneqarsinnaanngillat, kisiannili akuleruteqqinneqarsinnaapput errortuinermilu kuutsinneqarsinnaallutik, taamaattumillu aalajangersakkami umiarsuup imermut oqimaaloquttamut tankiinit kinnernik imaanut eqqaanissap inerteqqutaanerata erseqqissarneqarnissaa siunertarineqarpoq, tamatumani lu eqqaasogarnersoq imaarsisoqarnersorluunniit apeqqutaatinnagu.

Kinnernik tamanik eqqaasarneq tunngaviusumik § 16-imi inerteqquteqarnermut ilaavoq, kisiannili imaarsinermi inatsimmut ilanngussaq 1-imi taarsiisarnermut saliisarnermilluunniit ilitsersuutit umiarsuarmut atuutsinneqarpata malinneqarpata, taanna imermik oqimaaloquttamik, kinnernik akulerunneqartunik akoqartup kuutsinneqarnissaanut atuutissanngilaq.

Kiisalu erseqqissaatigineqassaaq, aamma imm. 1 naapertorlugu imermut oqimaaloquttamut tankinit kinnernik paaanissamik pisariaqartitsisoqartillugu, tamanna kinnerit taakkuluunniit sinnikuisa imaani avatangiisinut akulerutsinnaveersaarlugit ingerlanneqassammat.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi umiarsuit imermut oqimaaloquttamut tankiinit kinnernik passussinissamut maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Aalajangersakkami pingaartumik inatsisissatut siunnersuutip siunissamut qulakkeerinnissutaanissaa siunnerfigineqarpoq, taannalu atorlugu kinnernik taamaattunik passussinerup kingunerisaanik uumasunik takornartanik akulerussisoqarsinnaanerata annikillisinneqarnissaa siunertaralugu kinnerit qanoq passuttariaqarnerinut maleruagassanik ersarinnerusunik maleruagassior-toqarsinnaavoq.

§ 17-imut

§ 17-imi erseqqissarneqarpoq, imermik oqimaaloquttamik passussinissaaq aamma tigooraavimmut suliakkiissutigineqarsinnaasooq, soorlu imeq oqimaaloqutaq imermik oqimaaloquttamik saliiveqarfimmumut nunamiittumut, umiarsuarmi allamiittumut il.il. tunniunneqarsinnaavoq.

Saliiveqarfimmi taamaattumi isumaqatigiissummi piumasaqaatit malinneqarnissaat piumasaqaataavoq, tassungalu ilanngullugu imeq oqimaaloqutaq inatsimmut ilanngussaq 1-imi nutaami malitassat malillugit salinneqartassaaq. § 21 naapertorlugu Naalakkersuisut imermik oqimaaloquttamik tigooraaviit pillugit maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 7-imut
§ 18-imut

Imm. 1-imut

§ 18, imm. 1-imut imermut annanut errortuutikumut kuuffitsigut kuutsinneqartumut nassuiaatit ilanngunneqarput. Tassani erngup errortuutikup taamaattup aammalu erngup saliinermi errortuutikup isortup, imm. 2-mi nassuiarneqartup akornanni immikkoortitsinissaq siunertaralugu taamatut iliortoqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mut imermut saliinermi errortuutikumut isortumut nassuiaatit ilanngunneqarput. Imm. 1 assigalugu erngup annanut errortuutikup kuuffitsigut kuutsinneqartup aammalu erngup saliinermi errortuutikup isortup akornanni immikkoortitsinissaq siunertaralugu taamaaliortoqarpoq.

Imm. 3

§ 18, imm. 3 Inatsisartut peqqussutaanni § 16-imi aalajangersakkamut assingusumut naleqqiullugu annertusineqarpoq, maannalu imermut annanut errortuutikumut kuuffitsigut kuutsinneqartumut taamaallaat maleruagassiortoqarani, imermut errortuutikumut qanorluunniit ittumut maleruagassiortoqarsinnaalerpoq. § 18, imm. 3-mi allassimasutut, taassuma kingunerisaanik ilaatigut imeq saliinermi errortuutikoq aamma maleruagassiorneqarsinnaalerpoq. Kisiannili maannarpiaq erngup saliinermi errortuutikup imermilluunniit errortuutikut allat maleruagassiuunneqarnissaat maannarpiaq pilersaarutigineqanngilaq, taamaattumillu § 18, imm. 3-p annertusissutaani pingaartumik inatsisissatut siunnersuutip siunissamut qulakkeerissutaanissaa siunnerfigineqarpoq.

Tassalu imm. 3-mi maanna ilaatigut imernik errortuutikunik assigiinngitsunik imaarsinissamut inerteqquteqarsinnaalernissaq periarfissinneqarpoq. Taamatut inerteqquteqarneq imartamut tamarmiusumut imaluunniit sumiiffinnut sukumiinerusumik killilikkanut, soorlu § 59 naapertorlugu kangerliumanernut, kangerlunnut, umiarsualivinnut il.il. atuutilersinnaavoq.

Tassalu aalajangersakkap atuuffissai annertungaatsiarput, aammalu § 18, imm. 3 ilaatigut MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussaq IV-mi, kalaallit inatsisaanni atuutsinneqaleriinngitsumi, imaluunniit inatsisissatut siunnersuut manna aqcutigalugu atuutsinneqalersus-

satut eqqarsaatigineqanngitsumi imermik errortuutikumik imaarsinissamut inerteqquteqarnerup ilaanik atuutsitsilernissamut atorneqarsinnaassaaq.

Aamma § 18, imm. 3-mi aalajangersagaq umiarsuarnit, § 19, imm. 1-imi inerteqquteqarnermut ilaatinneqanngitsunit imaluunniit § 19, imm. 2-p immikkoortuani siullermi ilaatitsiviunngitsunut aalajangersakkanut ilaasunit imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsitsisarnermut maleruagassanik aalajangersaasarnermut atorneqarsinnaassaaq. Naalakkersuisut umiarsuarnut taakkununga kuutsitsisarnermut piumasaqaateqarsinnaassapput, taamatullu umiarsuarnit taakkunanga imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsitsisarnermut tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit inerteqquteqarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaassallutik.

Imermut annanut errortuutikumut kuuffitsigut kuutsinneqartumut maleruagassanut tunngatilugu ataatsimut erseqqissaatigineqassaaq, imeq annanut errortuutikoq kuuffitsigut kuutsinneqartoq aammalu imeq errortuutikoq alla eqqakkalluunniit akulerunneqarsimatillugit, tassaasullu kuutsitsinissamut piumasaqaatimik allanik atuutsitsiviusut, kuutsitsinissamut piumasaqaatit sakkortunerpaat atuutsinneqartussammata. Allatut oqaatigalugu kuutsitsinissamut piumasaqaatit sakkortunerusut, assersuutigalugu imermik errortuutikumik uuliamik akulimik kuutsitsiniarluni imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsinneqartumik kuutsitsinissamut piumasaqaatit sakkukinnerusut atorlugit kuutsitsinissaq siunertaralugu, imermut annanut errortuutikumut kuuffitsigut kuutsinneqartumut akulerussinikkut saneqqunneqarsinnaanngillat.

Kiisalu erseqqissaatigineqartariaqarpoq, kapitali 7 imermut errortuutikumut nunameersumut atorneqarsinnaanngimmat, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 2 tassungalu nassuiaatit. Kisiannili imeq errortuutikoq taamaattoq minnerpaamik inatsisissatut siunnersuummi § 22-mi eqqaanissamut inerteqquteqarnermit eqqorneqarsinnaavoq, tak. § 22-mut pingaartumillu § 4, imm. 2-mut nassuiaatit.

§ 19-imut

§ 19 nutaajuvoq, tassanilu umiarsuit sinersorlutik takornariatitsisartut umiarsuillu, taakkunungalu umiarsuit sinersorlutik takornariatitsisartut Kalaallit Nunaata imartaani angalasartut amerliartuinnartut ilanngullugit, mingutsitsinerannik killilersuinissaq siunertarineqarpoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersakkami imermik annanut errortuutikumik salinneqanngitsumik kuuffitsigut kuutsinneqartumik imartamut kuutsitsisarnerit inerteqqutigineqarput. Inerteqquteqarneq umiarsuarnut 400BRT-nit annertusunut, taamatullu umiarsuarnut 400 BRT-nit minnerusunut, inuit 50-it sinnerlugit angallassinissamut akuerisaasunut atuutissaaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-p immikkoortua siulleq naapertorlugu umiarsuit aalisariutit, 75 BRT-t inorlugit angissusillit, angallatillu sunngiffimmi atorneqartartut inerteqquteqarnermut ilaatinneqanngillat. Aalisarnermi akuersissutit pisassiissutillu pillugit nalunaarut nr. 1, 2. februar 2012-imeersoq naapertorlugu umiarsuarnut aalisariutinut killissarititaasut umiarsuit taakku imartap iluani avataanilu aalisarsinnaatitaanerit naapertorlugu aalajangersagaapput. Atuutsitsinnginnerli taanna kissaateqartoqarneratigut § 18, imm. 3 naapertorlugu maleruagassanik aalajangersaanikkut annikillineqarsinnaavoq atorunnaarsivinneqarsinnaalluniluunniit.

Imm. 2-p immikkoortuata aappaani allassimavoq, imm. 1-imi inerteqquteqarneq aamma imermik annanut errortuutikumik passussiveqarfimmit, MARPOL-imut ilanngussaq IV naapertorlugu akuerisaasunik atugaqarluni imermik annanut kuuffinnit kuutsitsinissaq atuutsinneqanngitsoq. Tassanili aamma erngup errortuutikup passussiveqarfimmit kuutsinneqarnermini imaani ersiuteqartoqannginnissaa piumasarineqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi umiarsuit imm. 1-imi ilaatinneqartut imermik annanut errortuutikumik salinneqanngitsumik kuutsitsinissamut akuerineqarsinnaanerit ammaassisoqarpoq. Tassalu imermik annanut errortuutikumik salinneqanngitsumik kuutsitsisarnerup tamakkiisumik inerteqqutigineqarnissaa siunnerfigineqanngilaq, kisiannili oqartussaasut imermik annanut errortuutikumik qanoq annertutigisumik piumasaqaatillu suut atorlugit kuutsitsisarnerup akuerineqarsinnaanerit aalajangersaanissamut periarfissinneqarnissaat siunnerfigineqarpoq.

Inatsisip oqaasertaani, tassalu umiarsuarnit imartamik akulikitsumik qimatsineq ajortunit imartamut kuutsitsisarnerit akuersissuteqarfiusinnaasunut assersuutit taaneqarput. Assersuutit taakku akuersissuteqarsinnaanermut killiliissutit atuarneqassanngillat, taamaallaalli oqartussaasut minnerunngitsumik inerteqquteqarnerup umiarsuarnut ataasiakkaanut angallaviit eqqarsaatigalugit sunik ajoqusiinnaanerit eqqarsaateqartariaqarnerinik oqariartuutit paasineqassallutik. Assersuutigalugu umiarsuaq ukiumut ataasiarluni imartamit qimaguttarpat, tungaviusumik akuersissummik tunineqarsinnaasariaqarpoq. Kiisalu umiarsuup tankimik imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsitsinngikkaluarluni angalanissamik pilersaarutaasumik naammassinninnissamut naammattumik tankeqarnera eqqarsaatigineqartunut ilaatinneqassaaq.

Imm. 3-mi piumasaqaatini sukumiisumik aalajangersarneqartuni assersuutigalugu kuutsitsisarnerup sumiiffinnut ersarinnerusumik killilerneqartunut, sinerissamiit, sumiiffinnit sunnertiasunit sanaartukkaniillu naammaginartumik ungasissusilinnut taamaallaat pisarnissaanut piumasaqaateqarnissaq eqqarsaatigineqarpoq. Piumasaqaatini taamaattuni ilaatigut kuutsitat imaani uumassusilinnut, tassungalu ilanngullugit sumiiffinnut immikkut sunnertiasunut imaluunniit sumiiffinnut imermik killilimmik taarserarfiusinnaasunut imaluunniit inuit suliaannut ajoqusiiffiusinnaasunut sunniuteqarnerlunnginnissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Sumiiffiit taamaattut toqqarneqarnissaat eqqarsaatigineqarpat, inuussutissarsiutinik ingerlataqartut naleqquttumik ilaatinneqassapput.

Kiisalu kuutsinneqartup annertussusissaanut, taamatullu kuutsitsinerup nalaani umiarsuup sukkassusissaanut piunasaqaateqartoqarsinnaassaaq. Tassanilu inatsisissatut siunnersuummi § 1, imm. 2-mut innersuussisoqarpoq, tassani imm. 3-p atorneqarnerani eqqarsaatigisassanut ilaatinneqartussanut nassuiaatit ilivitsuunerusut eqqarsaatigalugit illersuinissamut tunngavisatut missiliorneqartut taakkununggalu nassuiaatit innersuussutigineqarlutik.

MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq IV naapertorlugu imermik annanut errortuutikumik salinneqanngitsumik imaarsisarneq taamaallaat pissutsit sukumiisumik nalunaarsorneqartut tunngaviusumik pisinnaavoq. Ilanngussaq IV-mi aamma piunasarineqarpoq, tunngaviusumik killeqarfimmiit 4 sømilit iluanni imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsinneqartumik kuutsitsinissaq inerteqqutaalluinnassasoq.

Danmarkip ilanngussaq IV-mik atuutsitsilernerani Kalaallit Nunaat tunuarsimaarfigineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi imermut errortuutikumut tunngasut sukateriffigineqaraluartut, taamatut tunuarsimaarfeqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa ilimanangilaq. Tamatumunnga minnerunngitsumik imermik annanut errortuutikumik tigooraaveqarfinnik Kalaallit Nunaanni peqannginnera peqqutaavoq. Taamatut amigaateqarnerup kingunerisaanik, MARPOL-imut ilanngussaq IV-mi imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsinneqartumik salinneqanngitsumik nunap imartaanut kuutsitsinissamut inerteqquteqarluinnarnissamik piunasaqaatip atuutsinneqalernissaa umiarsuarnut angallattunut artukkiilluinnarsinnaavoq.

Kisiannili matuma siuliani oqaatigineqartut § 18, imm. 2-mi aalajangersagaq kingusinnerusukkut ilanngussaq IV-p sinneranik atuutsitsilernissaq pillugu nalunaarusiornissamut atorneqarsinnaavoq. Allatut oqaatigalugu Inatsisissatut siunnersuut siunissami imermut errortuutikumut pissutsit allannguuteqassagaluarpata nalunaarummik, ilanngussaq IV-mi tunuarsimaarfeqarnermik atorunnaarsitsinissamut maleruagassanik pisariaqartunik imaqartumik Kalaallit Nunaata atulersitsinissanut periarfissiiffiussaaq.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi imermik annanut errortuutikumik kuutsitsinissamut maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaasinnaaneq periarfissinneqarpoq, naak imm. 1-imi inerteqqummik atuutsisisoqaraluartoq. Aamma imm. 3-mi aalajangersakkanut nassuiaatini allassimasutut tassani imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsinneqartumik kuutsitsinissamut inerteqquteqarluinnarnissaq eqqarsaatigineqanngilaq, kisiannili oqartussaasut qanoq annertutigisumik, aammalu piunasaqaatit suut atorlugit imermik annanut errortuutikumik kuuffitsigut kuutsinneqartumik kuutsitsinissap akuerineqarsinnaanissaanut aalajangersaanissamut periarfissinneqassapput. Kisiannili imm. 4-mi piginnaatitsissut imm. 3-mi aalajangersakkami piginnaatitsissummit annertuneruvoq, taamaalillunilu oqartussaasut maleruagassanik, imm. 1-imi inerteqquteqarnermik saneqqutsiviusinnaasunik aalajangersaanissaanut periarfissinneqarput.

Imm. 4-p atornerqarnerani, imm. 3-mi aalajangersakkamik atuinermi isummersuutit assingusut atuutsinneqarput, taamaattumillu imm. 3-mut nassuiaatit innersuunneqarput, tassani oqartussaasut imm. 4-mi piginnaatitsissummik atuissagaluarunik tamatumunnga atatillugu suut eqqarsaatigisariaqarneraat sukumiinerusumik allassimammat.

Kapitali 8-mut
§ 20-mut

§ 20 MARPOL-imut isumaqatigiisummumut ilanngussaq V, imm. 7.2-mut nassuiaatit nalinginnaasut naapertorlugit nutarterneqaaqqammersoq naapertorlugu eqqagassanik nunap imartaanut eqqaasarnissamut inerteqquteqarnermut maleruagassanik imaqarpoq.

Imm. 1-imut

Eqqakkanik imaarsinerumut inerteqqummik nalinginnaasumik § 20, imm. 1, imaqarpoq. MARPOL-imik isumaqatigiisummumut ilanngussaq V-imut allannguutininik ersersitsisumi inatsimmumut ilanngussaq 2-mi nutaajusumi sukumiinerusumik nassuiarneqarpoq eqqakkat qanoq paasisaasnersoq. Allannguutit najoqqutassiaq manna tunngavigivaat, eqqakkanik imaarsineq nalinginnaasumik inerteqqutaasoq, taamaattumillu killimmik sinaakkusersoqqissaakkanillu najoqqutassiamiit taamaallaat saneqqutisoqarsinnaasoq. Tamanna inerteqqut nalinginnaasoq eqqakkanik passussinerumut pullavimmik tunngaviusumik allannguineruvoq, tassami ilanngussaq V-i nalinginnaasumik inerteqqummik imaqarani, sunilli sananeqaatinik atortunillu imaarseqqusaanginnermik allattorsimaffinnarmmik imaqarami. MARPOL-imut ilanngussaq V-imut eqqakkanik nassuiaammumut naleqqiullugu inatsimmumut siunnersummumut ilanngussaq 2-mi ataasiakkaanik iluarsiinertaqartoq maluginiarnarpoq. Eqqakkat nassuiaataannut paasiuminarsaaniarnerulluni tamakku allannguinerupput. Eqqaasarnermili aalisakkat kisimik pineqanngillat, aammali pisat, § 20-mut nassuiaatini sukumiinerusumik nassuiarneqartut pineqarput, taamaalillunilu ilanngussaq V-imi maleruagassami 1, 9-mi ilaatinneqanngitsut amerlineqarput. Amerlissutaasut saniatigut MARPOL-imut ilanngussaq V-mi eqqakkat taaguutaasa imaannik allannguinnissaq siunnerfigineqanngilaq.

Eqqagassanik eqqaanissamut inerteqquteqarnermik malinninnissaq, tamatumalu peqatigisaa-nik Kalaallit Nunaanni pissutsinut piareersimanissaq, tassungalu ilanngullugu nunamut eqqakkanik tunniussisinnaanerup killeqarneranut piareersimanissaq umiarsuit ataasiakkaat namminneerlutik akisussaaffigaat. Taamaakkaluartoq kalaallit oqartussaasuisa umiarsuit Kalaallit Nunaannukartut ilisimasatik nalunaarfigisariaqarfaat, Kalaallit Nunaanni eqqagassanik passussisarnerup killeqarneranik ilisimatillugit.

Imm. 2-mut

Imm. 2, nr. 1-imi allassimavoq, § 4, imm. 5-imi aalisakkanut pisanullu nassuiaatit naapertorlugit aalisakkat pisallu nutaat eqqarneqarsinnaasut, naak imm. 1-imi inerteqquteqartoqaraluar-

toq. Nr. 1-imi oqaatsip ”aalisakkat pisallu nutaat” atorneqarnerani pingaartumik aalisakkat pisallu nutaat, taakkulu perlukuisa, umiarsuarmi aalisakkanik nutaanik saliinermiit aammalu pisanik nutaanik pilannermit pisut eqqarsaatigineqarput. Umiarsuaq pisaminik niusiartorluni umiarsualivimmiissimaguni, avalannermini aalisakkat, piniakkat, taakkulu perlukui siusinnerusukkut angalanermini pisisimasani nassarsinnaanngilai eqqarsinnaanagillu, inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu taakku tassaajunnaassammata ”aalisakkat piniakkallu nutaat”. Kiisalu pisat asiujartornerat pissutigalugu lastimiittuutit tamarmik ilaatitsinninnissamut aalajangersakkamut ilaatinneqarsinnaanngillat, kisiannili kapitali 10-mi maleruagassat naapertorlugit eqqaanissamut akuersissuteqartoqarsinnaaneranut ilaatinneqassallutik.

Nutaatut imm. 2, nr. 2-mi erseqqissarneqarpoq, aalisakkanik nutaanik taakkulu perlukuinik eqqaasinnaaneq tukertitsivinnut taakkunangaanniillu angalanermut atuutsineqarpoq.

Kiisalu imm. 2, nr. 3-mi erseqqissarneqarpoq, aamma sinerissami sinerissamulluunniit qanittumi aalisakkanik, pisanik taakkuluunniit perlukuinik saliinermut pilannermullu atatillugu eqqaasarneq imm. 1-imi eqqagassanik eqqaanissamut inerteqquteqarnermut ilaatinneqanngitsoq. Aalajangersagaq minnerunngitsumik imaani uumasunik miluumasunik, soorlu arfernik pilanniarlugit nunamut kalinneqartunik pilannermut tunngatinneqarpoq. Imaani uumasut miluumasut perlukui atorneqartussaannngitsut imm. 2, nr. 3 naapertorlugu imm. 1-imi eqqagassanik eqqaanissamut inerteqquteqarneq unioqqutinngikkaluarlugu qimanneqarsinnaapput imaluunniit pilannermut atatillugu imaanut avalatsinneqarsinnaallutik.

Ataatsimut isigalugu imm. 2-mi ilaatitsinninnerit inatsimmut ilanngussaq 2-mi nutaami eqqakkanut nassuiaammut naapertuupput, tassanerpiarlu imm. 2-mi aalisakkat piniakkallu nutaat taaneqartut eqqakkanut nassuiaatinut ilaatinneqanngillat. Kisiannili inatsisissatut siunnersuummi imm. 2-p atatiinnarnissaa naleqqunnerpaatut isumaqarfigineqarpoq, taamaalilluni aalisakkanik piniakkanillu nutaanik eqqaaneq inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkani allani, soorlu eqqaanissamut inerteqquteqarnermut ilaanersut nalornineqassanngimmat, inerteqquteqarneq taakkununngarpiaq atuutinngimmat.

Erseqqissaatigineqassaaq, taaguut aalisakkat piniakkallu aalisakkanut, nunani tamalaani isumaqatigiissutini assigiinngitsuni taaguutitut atorneqartumit annertunerusumik atuuffeqartinneqarmat. Kisiannili kalaallit oqartussaasuisa naliliinerat malillugu nunani tamalaani maleruagassani kalaallit piniariaasinik annikillititsinissaq siunertarineqanngilaq, taamaattumillu nunani tamalaani inatsisini aalisakkanik taakkulu perlukuinik eqqaanissaq kisimi akuerineqanngilaq, kisiannili aamma pisanik nutaanik taakkulu perlukuinik eqqaanissaq akuerineqarpoq. Tassalu nunani tamalaani isumaqatigiissutini atuuttuni pingaartumik nunamiit mingutsitsinissamik killilersuinissaq siunertarineqarpoq, piniariaatsinik killilersuiffiunani. Tamannattaq MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussaq V-mi aamma Inatsisartut peqqussutaani atuuttumi aalisakkanut amerlasuunut nassuiaasiornikkut ersersinneqarpoq, tassanilu uumasut qaleruallit aalisakkallu ersarissumik ilaatinneqarput.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi erseqqissarneqarpoq, aalisarnermi piniarnermilu sakkunik annaasaqarnerit pinngitsoorsinnaangitsut pisut ilaanni § 20, imm. 1-imi eqqakkanik unioqqutitsilluni eqqaanissamut ilaatinneqartussaangimmata. Kisiannili sakkut § 20, imm. 3-mut ilaatinneqartut katanneqarsimasut umiarsuarmut avatangiisinulluunniit ulorianartorsiortitsisinnaajunnaarlugit qaqinniarneqartariaqarput.

Imm. 4-mut

Kiisalu imm. 4 umiarsuarnit tunitsivinnit tunisassiortunillu aalisakkanik pisanillu nutaanik eqqaasarnermut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaanissamut piginnaatitsissummik imaqarpoq.

Kapitali 9-mut

§ 21-imut

§ 21 maleruagassanik, umiarsualivinni tigooraaveqarfinnik, MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussat I, II, IV aamma V naapertorlugit eqqakkanik, imermik oqimaaloquttamik aammalu imermut oqimaaloquttamut tankinit kinnernik uuliallu sinnikuinik, kiisalu akuutissanik ajoqusiisinnaasunik imerpalasunik passussinissamut atorneqartussanik Naalackersuisunut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaanermut aalajangiisinnaanermullu piginnaatitsiviusunik imaqarpoq. Umiarsualivik pisortanit imaluunniit namminersortunit pigineqarnerisq apeqqutaangilaq. Aalajangersagaq aamma tigooraaveqarfiup suliffeqarfinit namminersortunit sananeqarnissaanut ingerlanneqarnissaanullu akornutaasussaangilaq. Tigoo-raaveqarfimmik pilersitsisoqarnissaanik aalajangiinerit malillugit kommuni ataaseq amerlanerusulluunniit eqqakkanik piiaanissamut aningaasartuuteqartinneqarnissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq, tamannali pitinnagu kommuni imaluunniit kommunit attuumassuteqartussat isumaqatiginninniarfiginissaat pisariaqassaaq.

Kapitali kapitalini 2-mi, 3-mi, 5-imi, 6-imi, 7-imi, 8-mi aamma 12-imi maleruagassanut atasutut isigineqassaaq. Kissaatigineqarpat umiarsualivik sunaluunniit tigooraaveqarfiliqqullugu, imaluunniit aaqquissuussinermut taperseeqqullugu, taamaalillunilu assersuutigalugu illoqarfiit ilaannaani uuliamik tigooraaveqarfiliqqullugu peqquneqarnissaa periarfissaavoq. Taamatutaaq Naalackersuisunut piginnaatitsissut aamma suliffeqarfiit ilaasa tigooraaveqarfinnik taamaattunik pilersitsinissamut peqquneqarsinnaanerinut atorneqarsinnaavoq, aammalu aaqquissuussinernik taamaattunik atuisunut akiliuteqartitsisarneq (akitsuut) pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut atorneqarsinnaalluni.

Kapitali 10-mut

Kapitali manna eqqaasarnermut maleruagassanik imaqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu sukateriffiuvoq, taamaalillunilu inatsisissatut siunnersuut minnerunngitsumik OSPAR-imut isumaqatigiissummut naapertuutilerpoq. Inatsi-

sartut peqqussutaata atuuttup akerlianik, inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu angallatinik imaluunniit atortunik pinngortitameersunik eqqaanissamut akuersissuteqartarunnaassaaq, taamaallaalli aalisakkanik pisanillu, kiisalu taakku perlukuinik, sananeqaatinik uumassusilinnik pinngortitameersunikaammalu immap naqqanit qaqinneqartunik (kiliortorneqartunik) eqqaanissamut akuersissuteqartoqartalissalluni. Aalisakkanik pisanillu, kiisalu taakku perlukuinik eqqaanissamut akuerineqarsinnaanermut tunngatillugu § 20, imm. 3-mut nassuiaatit inner-suunneqarput, tassanilu sooq aalisakkaniinnaanngitsoq, aammali imaani uumasunik miluuma-sunik pisanik eqqaanissamut akuersissuteqartarneq nunani tamalaani inatsisinut uniuuttutut naliliiffigineqannginnersoq erseqqinnerusumik nassuiarneqarpoq. Aammattaaq matumunnga atatillugu aalisakkanut pisanullu nassuiaatit § 4, imm. 5-imi takukkit.

§ 22-mut

§ 22 sananeqaatinik atortunillu tamanik eqqaanissamut inerteqquteqarnermik imaqarpoq, tassanilu aalisakkanik pisanillu, kiisalu taakku perlukuinik, sananeqaatinik pinngortitameereersunikaammalu atortunik immap naqqanit qaqitanik eqqaanissaq kisimik pineqanngillat.

Sananeqaatit pinngortitameereersut tassaatinneqarput nunamit kemi atorlugu piareersagaanngitsutut, sananeqaatsimikkut, akuugaassutsimikkut uumassuseqarnermik kullu annertuumik allanngortussaannngitsutut. Pinngortitameereersut igitat arrortinneqarsinnaanngillat ikuallanneqarsinnaanatillu, imaluunniit sananeqaatimikkut akuugaassutsimikkulluunniit allanngortinneqarsinnaanatik. Uumassusilinnit nungutinneqarsinnaanngillat, aammalu atortunit attuumaffigisaminnit allanit sunniuteqarfiginerlunneqarsinnaanngillat, taamaalillutik avatangiisinut mingutsitsisinnaanerat inuillu peqqissusaannut ajoqutaasinnaanerat naatsorsuutigineqarsinnaanani. Atortut mingutsitsisinnaasunik seerisinnaasunillu akoqarnerat, kiisalu kinnerit uumassusillit ataqatigiinnerannut sunniinerlussinnaanerat annikitsuaraassaaq, pingaartumillu erngup nunap iluaniittup imaluunniit nunap qaani imeqarfiit pitsaassusaannut ulorianartorsiortitsisusaanatik. Assersuutitut taaneqarsinnaasoq tassaavoq betoni, atortunut pinngortitameereersunut ilaatinneqarsinnaanngitsoq.

Ajornartoornermi imaanut eqqaaneq aalajangersakkap atuuffissaasa avataanniippoq, inatsisissatut siunnersuummi § 58 naapertorlugu inuup inuuneranik imaluunniit pigisanik annertuumik nalilinnik annaasaqarnissamut annertuumik ulorianartorsiortoqarpat akuersissutitaqanngitsumik imaanut eqqaanissaq unioqqutitsinerunngitsumik pisinnaammat.

§§ 23 aamma 24 naapertorlugit Naalakkersuisut imaanut eqqaanissamut akuersissuteqartussaapput.

Aalisakkanut pisanullu, kiisalu taakku perlukuinut tunngatillugu matumani aalisakkat pisallu, § 20, imm. 3-mut ilaatitsinnginnermut ilaanngitsut eqqarsaatigineqarput. Tassalu aalisakkanik pisanillu, imaluunniit taakku perlukuinik, § 20, imm. 3-mut ilaatinneqartunik eqqaanissamut

akuersissuteqartoqarnissaa piumasarineqanngilaq, kiisannili aalisakkanik pisanillu, kiisalu aalisakkat pisallu perluuinik, § 20, imm. 3-p atuuffiisa avataaniittunik eqqaasoqassappat akuersissummik taamaattumik pissarsinissaq piumasaqaataavoq. Taakku assersuutigalugu tassaa-sinnaapput aalisakkat lastimiittut asiuisimasut, imaluunniit perlukut aalisakkanik pisanilluunniit nunami saliinermi allatulluunniit suliaqarnermit pisut, tamatuma kingorna igitassatut kisaatigineqartut.

Oqaatsip “imaanut eqqaaneq”, tassungalu ilanngullugu oqaatsip taassuma annertuunut kater-suuffigineqarnerata sukumiinerusumik nassuiarneqarnissaa kisaatigineqarpat, § 4, imm. 2-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

§ 23-mut

Imm. 1-imut

§ 23, imm. 1 naapertorlugu aalisakkanik pisanillu, kiisalu aalisakkat pisallu perluuinik, ator-tunik pinngortitameereersunik taamatullu sananeqaatinik immap naqqaneersunik eqqaanissamut akuersisoqassappat, sumiiffimmi igitassatut kisaatigineqartumi misissuisoqarnissaa piumasarineqarpoq. Tassanilu ilaatigut uumasut pinngortitallu immikkoortuisa sumiiffimmiittut suuneri, avatangiisinut sunniutit pioreersut, sumiiffimmi uumasut pinngortitallu immikkoortuisa atortunit, igitassatut il.il. kisaatigineqartunit sunnerneqarnissamut akiuussinnaassusiat misissorneqassapput. Kiisalu ilanngussa 3-mut innersuussisoqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi siunertaq naapertorlugu taamatut naliliinermi inuiaqatigiinni ineriartornerup nungusaataanngitsumik, imaani uumassusillit ataqatigiinnerisa allanngutsaaliornissaanut akornutaanngitsumik ingerlanissaanut qulakkeerinissamut pisariaqartitat eqqarsaatigineqarnissaat siunertarineqarpoq. Tassalu imaani avatangiisinut sunniuteqarnerluttoqarnissaanut ulorianartorsiornerup annikiffigisaani eqqaasarneq pisariaqarpoq. Kiisalu sunniutaa-nerlussinnaaneq atuukkallartussaannartut pisariaqarpoq. Taamatuttaaq qinnuteqaatinik naliliinermi Kalaallit Nunaata nunanut tamalaanut pisussaaffii eqqarsaatigineqassapput, tassalu tassani pingaartumik OSPAR-imut isumaqatigiisummi aamma Londonimi isumaqatigiisummut tapiliussami piumasaqaatit pineqarput.

Imm. 2-mut

Imm. 2-p kingorna nutaatut immap naqqanit atortunik eqqaanissamut akuersissummik qinnuteqaatit suliarineqarnerinut atatillugu pissutsit eqqarsaatissallu, ilanngussa 3-mi allassimasut ilaatinneqartassapput. Ilangussa taanna Osloimi aamma Londonimi isumaqatigiisummut ilaliussamut assingulluni ataatsimut allattuiffiuvoq. Aalajangersagaq aammalu ilanngussa 3 tassunga atasoq naapertorlugit avatangiisinut, peqqissutsimut, sukisaarsarnermut, pinngortitamataqatigiinnut, uumassusilinnut aningaasaqarnermullu eqqarsaatigisassat, taamatullu imaanut eqqaanerup nunanut inissiinermut sanilliunneqarneranut tunngatillugu isumaliutersuutit qinnuteqaatit naliliiffigineqarneranut ilaatinneqassapput. Aamma iluaquteqarsinnaaneq im-

mikkut ittumik isummerfigineqartassaaq, avatangiisit taamatullu isumalluutit eqqarsaatigalugit iluaquteqarsinnaaneq kissaatigineqarmat.

Imm. 3-mut

Immap naqqanit atortunik mingutsinneqarsimasunik eqqaanissamut akuersissutinik qanoq ilinerani nalunaaruteqartarsinnaanermut killiliisinnaaneq imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq. Tassalu immap naqqanit atortut sananeqaatinik atortunillu, ilanngussaq 3-mi taaneqartunik annikitsuinnarmik akoqartutut naliliiffigineqarpata, aammalu sananeqaatit taamaattut atortunut akuliunneqarsimangippata, kisiannili immap naqqaniit qaqinneqarnermini atortunut akooreersimappata aatsaat akuersissummik taamaattumik tunniussisoqarsinnaavoq.

§ 24-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi eqqaanissamut akuersissummi piumasaqaatit suussanersut allassimavoq, tassanilu Londonimi isumaqatigiissummut tapiliussami ilanngussaq 2-mi immikkoortoq 17-imi maleruagassat malinneqartussaapput. Tassalu assersuutigalugu akuersissutinik tamanut atuuttusanik immikkoortitigaanngitsunik tunniussisoqarsinnaanngilaq. Aamma atortunik annertussusii suussusiilu ilisimaneqanngitsunik eqqaanissamut akuersissuteqartoqarsinnaanngilaq, imaluunniit sumiiffimmut taaneqanngitsumut eqqaasoqarsinnaanani. Aammattaaq imm. 1-imi ilanngussaq 3-mut, immap naqqanit atortunik katersorneqarsimasunik eqqaanissamut akuersissutitip sunik paasissutissartaqarnissaanik, taamaalillunilu aamma qinnuteqaatit sunik imaqarnissaanik nalunaarsuiffiusumut innersuussisoqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersakkami allassimavoq, taamaallaat qinnuteqartumut allakkatigut akuersissummik tunniussisoqassanngitsaq, aammali oqartussaasunut suliami ilaatinneqartunut tunniussisoqartassasoq, taamatuttaarlu inuinnarnut, aalajangiinermut annertuumik immikkullu soqutigisaqartutut isumaqarfigineqarsinnaasunut akuersissummik pillugu nalunaaruteqartoqarnerani, taakku kapitali 21-mi maleruagassat naapertorlugit qisuariarnissamut periarfissaqarnissat qulakkeerneqassaaq. Inuinnaat suliami soqutigisaqartutut taaneqartut kikkuuneri paasiuminaassinnaammat, aalajangersakkami tamanut ammasumik allagarsiinikkut nalunaaruteqarnissamut periarfissiisoqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi nutaami Naalakkersuisut attaveqaaqatigiinnermi qarasaasiat kisiisa atorlugit tamanut ammasumik allagarsiinissamik toqqaanissamut periarfissinneqarput. Taassuma ataani internetikkut, soorlu oqartussaasut nittartagaatigut tamanut ammasunik nalunaaruteqarnissaq toqqarneqarsinnaavoq. § 51-imut nassuiaatinut, qarasaasianik atuisinnaanermik ersarinnerusumik nassuiaateqarfiusunut innersuussisoqarpoq.

Imm. 4-mut

Kiisalu imm. 4-p immikkoortuani siullermi qinnuteqartup sananeqaatinik atortunilluunniit igitassatut kissaatigineqartunik misissueqqissaarnissamut akiliinissaanik Naalakkersuisut piumasaqarsinnaaner at aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni sananeqaatit atortulluunniit taamaattut sananeqaatinik, avatangiisinut ajoqutaasinnaasunik akoqannginnissaasa, imaluunniit sananeqaatit taamaattut avatangiisinut ulorianartorsiortitsinngitsunik akoqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Imm. 4-p immikkoortuata aappaani eqqaanermi sulianut atatillugu suliaqarnermut aningaasartuutit qinnuteqartumit akilerneqarnissaannik Naalakkersuisut piumasaqarsinnaaner at aalajangersarneqarpoq. Sulianik taamaattunik suliaqarnermut aningaasartuutit amerlangaatsiarsinnaanerisa kingunerisaanik aalajangersagaq nutaaq taanna ilanngunneqarpoq. Avataaniit siunnersorteqarnermut allagarsiinermullu aningaasartuutit ersarissumik taaneqarput, taakku eqqaanissamut qinnuteqaatinik suliaqarnermi annertuumik aningaasartuuteqarfiusinnaammata, kisiannili aningaasartuutit allat, sulianik suliaqarnermut aningaasartuutaasartunit nalinginnaasunit amerlanerunerat apeqqutaalluni, aamma akilerneqarnissaat piumasarineqarsinnaavoq.

§ 25-mut

§ 22-p immikkoortuani siullermi eqqaanissamut inerteqquteqarneq assigalugu, § 25 sananeqaatinik atortunillu assartugassatut tunniussinissamut, imaluunniit iginneqarnissaat siunertaralugu usilersuinissamut assartuinissamulluunniit inerteqquteqarnermik imaqarpoq, tamatumani §§ 23 aamma 24 naapertorlugit eqqaanissamut akuersissummik tunniussisoqarsimangippat. Taamaalilluni eqqaanissamut inerteqquteqarnerup saneqqunneqarnissaanik pingitsoortitsisinnaanermut periarfissanik aannertuumik killiliisoqarpoq.

§ 26-mut

§ 26-mi Naalakkersuisut eqqaasarnermut maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Piginnaatitsissut kapitali 10-mut tamarmiusumut atuuppoq, taamaalillunilu eqqaanermut tunngasut, ersarinnerusunik maleruagassiorsinnaaner at maleruagassanut ilaatinneqartut tamarmik pineqarlutik.

Piginnaatitsissut pingaartumik eqqaanissamut akuersissutini, kapitali 10-mi taaneqartuni piumasaaqatit erseqqissarneqarnerinut atorneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu eqqaavigineqartumi pissutsinik atuuttunik naliliinerup, § 23, imm. 1-ip immikkoortuata aappaani taaneqartup, eqqaanerpiamut atatillugu periaatsip atorneqartup nalunaaruteqartarnerullu, § 24, imm. 1-ip immikkoortuata aappaani taaneqartup aamma sananeqaatinik atortunilluunniit igitassatut kissaatigineqartut misissoqqissaarneqarnissaannut piumasaaqatip, § 24, imm. 4-mi taaneqartup imaanik naliliinissaq piumasaaqatigineqarsinnaavoq.

Kapitali 11-mut

Inatsisissatut siunnersuummi kapitali 11 Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiulluni nutaajuvoq. Maleruagassani nutaani taakkunani umiarsuarnut qimaannakkanut, aammalu umiarsuarnit inissitanit mingutsitsisoqarneranut akuliussinnaanissap qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq.

”Umiarsuaq inissitaq” tassaavoq umiarsuaq nunap imartaanut inissinneqarsimasoq, aammalu suliamut aalajangersimasumut atorneqanngitsoq, tamatumani inissiinerup piffissamut ersarinnerusumik killilikkamut killiligaanngitsumilluunniit sivisussusilerneqarnera apeqqutaatinngagu, kisiannili umiarsuup atorneqaleqqinnginnissaa ilimanaateqartillugu. Assersuutitut umiarsuaq immikkut ittumik akuerineqarani umiarsualiviup avataanut kisarsimasoq tassani taaneqarsinnaavoq.

”Umiarsuaq qimaannagaq” tassaavoq umiarsuaq nunap imartaanut inissinneqarsimasoq, taasuma qanoq ililluni nunap imartaanut pisimaneraa apeqqutaatinngagu, aammalu oqartussaasut naliliinerat malillugu atoqqilernissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngippat, taamaalillunilu qimatsineq igitsinertut sanilliunneqarsinnaappat. Umiarsuaq pitussimasinnaavoq, kisarsimasinnaavoq, sinerissami tinittarneranut titarneq inorlugu inissisimasinnaavoq, ikkarlissimasinnaavoq imaluunniit pitunneqarani tissukaannarsinnaavoq. Taamaalilluni umiarsuit qimaannakkat umiarsuarnut arlalinnut, oqaatsip ”umiarsuit inissitat” ataaniinngitsunut ilaatinneqarput.

Ataatsimut isigalugu umiarsuaq qimaannakkatut taaneqarsinnaavoq, umiarsuup siunissami atoqqilernissaa pilersaarutigineqanngippat. Assersuutigalugu umiarsuit taaneqarsinnaasut tassaapput umiarsuit imartamiittut, umiarsuarmik pisisussamik utaqqinerup saniatigut allamut atuinissamik pilersaaruteqarfiunngitsut, kisiannili piginnittoq pisisussamik nassaarniarluni iliuuseqarneri umiarsuup tunineqarneranik kinguneqarsimatinnagu aalajangersimasumik suliniuteqarsimannngippat, imaluunniit pisuni tamani pisisussamik takkuttoqarnissaa ilimanaateqanngippat, soorlu umiarsuup nalingata inatsisit malillugit umiarsuup iginneqarneranut aningaasartuutit qaangersimannngimmagit, imaluunniit tuniniaasoq umiarsuup niuernermi nalinga sinerlugu akimik aalajangiisimappat.

Umiarsuaq imarsiornermut inatsimmi § 165, imm. 3-mi nassuiarneqartutut qimanneqarsimasutut taaneqassaguni, umiarsimasutut taaneqarsimanersoq apeqqutaanngilaq. Tassalu umiarsuit angalasinnaasut amerlanerpaartaat kapitali 11-mut ilaatinneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, kiisalu umiarsuit umiarsimasut amerlasuut inatsimmi allami maleruagassat naapertorlugit suliarineqartarput. Tassalu kapitali 11-mi umiarsuarnut umiarsimasunut maleruagassiuineranut akuliunnissaq siunertarineqanngilaq. Tassani taamaallaat Naalakkersuisut pisariaqartillugu umiarsuarnut inissitanut qimatanulluunniit akuliussinnaanissaat qulakkeerniarneqarpoq, tamatumani umiarsuarnut taamaattunut akuliunnissamut inatsimmi allami tunngaviliisoqarsimannngippat.

Kapitali taamaallaat umiarsuarnut, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut allanut ilaatinneqariinngitsunut atuuppoq. Assersuutigalugu maleruagassat eqqaanissamut inerteqqute-

qarnermut tapertarineqarsinnaapput, tassanilu umiarsuit inissinneqarsimasut qimaannakkalluunniit, soorlu kisarneqarsimasut ilaatinneqanngillat, taamaallaalli umiarsuit kivisimasut pineqarlutik.

Kapitali 11 aamma avatangiisinik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 2-mut atasutut isigineqassaaq, tassanilu umiarsuit atorunnaartut pillugit maleruagassanik aalajangersaanissaq periarfissinneqarpoq. Tassalu aalajangersakkami tassani umiarsuaq nunamiittoq, kapitali 11 naapertorlugu oqartussaasut peerneqarnissaanik piumasaqaatigisaat, aammalu piginnittup iginniarlugu aalajangigaa, imaluunniit § 30 siunnersuutigineqartoq malillugu oqartussaasunit peerneqartussaq qanoq pineqassanersoq pillugu ersarinnerusumik piumasaqaateqarnissaq periarfissinneqarpoq.

Kapitali 11-mi aalajangersakkat imaanni kina umiarsuarmut imaluunniit puttasumut allamut akisussaasutut isigineqarsinnaanersoq killilerneqanngilaq. Tamanna kalaallit/danskit eqqartuussivianni suleriaaseq nalinginnaasoq malillugu aalajangerneqartassaaq, tamatumani umiarsuaatileqatigiiffiup – piginnittumit allaanerusup – peqqussut naammassinngippagu piginnittup akisussaasuunera naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Aammattaaq inuup, umiarsuup kisaqqaneranut akisussaasuusup umiarsuup inummut allamut pingajuusumut tunniunneratigit pisussaaffimminik sumiginnaannginnissaa matumani siunniutaammat. Tamatuma kingorna tunniussineq piginnittumik pisussaaffimminik naammassinngitsoorsinnaalerneranik kinguneqassanngilaq. Aammattaaq aalajangersakkami qulakkeerniarneqarpoq, piginnittup umiarsuarmut pigisamulluunniit puttasumut nakkutigisariaqartumut imaluunniit aserfallatsaalineqartariaqartumut, imaluunniit pisariaqartinneqartunik inuttaqanngitsumut akisussaaffimminik oqartussaasunut tunniussinissamut periarfissinneqannginnissaa qulakkeerniarneqarpoq.

Kapitali 11-mi maleruagassani imaani isumannaallisaanermut pissutsinut maleruagassiornissaq siunertarineqanngilaq. Pissutsit taakku ilaatigit imaani isumannaallisaaneq pillugu inatsimmut ilaatinneqarput. Tassalu kapitali 11-mi aalajangersakkat pissutsinut, umiarsuup mingutsitsineranik kinguneqareersunut imaluunniit mingutsitsinissamut ulorianartorsiorfiusunut, aammalu umiarsuup imartamut qimanneqarnermini iginneqartutut oqaatigineqarsinnaareneranut killilerneqarput. Umiarsuaq piffissami oqartussaasut akuliuffianni nunap imartaani inissimanersoq aalajangiisuussaaq. Umiarsuup annersaa immap tininnerpaaffigisartagaa inorlugu inissimappat, kapitali 11-mi maleruagassat atorneqassapput. Umiarsuaq immap tininnerpaaffigisartagaanit portunerusumiippat, nunamiititsinermut inatsit atuuttoq atuutissaaq.

Taamatutaaq erseqqissaatigineqassaaq, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (KNIAIN) maleruagassanik, kapitali 11-mi maleruagassanut siunnersuutigineqartunut assingusunik atuutsitsilernissamik eqqarsaateqarmat. Maleruagassat taakku pingaartumik umiarsuarnut, ilaatigit imaatigit angalanermi isumannaallisaanermut naliliinerit tunngavigalugit akuliunnissamut atorneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Maleruagassani eqqarsaatigineqartuni aammalu inatsisissatut siunnersuummi matumani avatangiisinut aallussiffiusuni siunertat assigiinngingaatsiaraluartut, taak-

ku ilaat assigiipput. Tassalu ilaatigut umiarsuup avatangiisinut imaatigullu angalanermi sillimaniarnermut ataatsikkut ajornartorsiortitsisinnaanera ilimanaateqarluarsinnaavoq, taamatullu allatut ajornartorsiortitsisinnaalluni.

Sulinerмили qaleriiffiusut killeqartuinnaassapput, KNIAIN-ip maleruagassiassatut eqqarsaatigisaasa pingaartumik umiarsuarnut umiarsualivimmiittunut, imaluunniit umiarsualiviit imaatigullu angallaviit qanitaaniittunut atorineqartarnissaat naatsorsuutigineqarmat. Taamaattumik umiarsuaq umiarsualivimmut imaluunniit imaatigut angallavimmut qanittumut qimanneqarsimappat imaluunniit inissinneqarsimappat, umiarsuup KNIAIN-ip maleruagassiassatut eqqarsaatigisai naapertorlugit suliarineqartarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taakku atulersinneqarsimanagerat apeqqutaatillugu. Kisiannili umiarsuaq avatangiisinut ajornartorsiortitsippat, oqartussaasut akornanni suliassanik agguassinerup atuuttup kingunerisaanik avatangiisinut oqartussaasut akisussaasuusut, assersuutigalugu tusarniaaneq aqutigalugu arsaarinnittassapput. Umiarsuarnut umiarsualiviit avataaniittunut, aammalu umiarsualivinnut imaatigullu angallavinnut qanittumiinngitsunut maleruagassat marluiit atorineqartarnissaat anguniarneqarpat KNIAIN-ip maleruagassiassatut eqqarsaatigisai aatsaat salliutinneqartassapput.

Pisuni KNIAIN-ip maleruagassiassatut eqqarsaatigisai matuma siuliani taaneqartut salliutinneqassappata, kisiannili oqartussaasut akisussaasuusut iliuseqarnissaq tunngavissaqarsoringippassuk, kapitali 11-mi maleruagassat atorineqarsinnaassapput. Pisuni taamaattuni oqartussaasut, KNIAIN-ip maleruagassiassatut eqqarsaatigisaanut akisussaasuusut, soorlu tusarniaannikkut arsaarinnissuteqarsinnaassapput.

Qanoq pilertortigisumik iliuseqarnissap pisariaqartinneqarnera apeqqutaalluni arsaarinninnerit allanngorartartussaapput. Suliani erngerluni iliuseqarnissamut pisariaqartitsiviusuni taamaallaat oqartussaasut attuumassuteqartut suliniutit aallartinneqartut pillugit nalunaarfigineqartarnissaat naammattartussaavoq.

Taamatutaaq maluginiarneqartariaqarpoq, kapitali 11-mi maleruagassat naapertorlugit kalaallit oqartussaasuisa piumasaqaataanni imarsiornermi qularnaveeqqusiiffigineqarsinnaatitaaneq ilaatinneqanngimmat, taamaattumillu imarsiornermi qularnaveeqqusiiffigineqarsinnaatitaasut aammalu qularnaveeqqusiiffigineqarsinnaatitaasutut nalunaarsorsimasut salliutinneqartariaqarlutik. Tamanna pissutigalugu tunisisoqassappat umiarsuarmi pisinnaatitaaffeqareersut ataqineqartussaapput.

Kiisalu ilanngullugu § 68-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput, tassanilu pillaammik aki-liititsisarnermut akit ilitersuutaasut, kapitalimut matumunnga atuutsinneqartut arlallit nassuiarneqarput.

Naggasiutitut taamatutaaq eqqaaneqassaaq, taanna siuliani eqqaaneqartoq imaanut inatsit tamakkiisumik Kalaallit Nunaannut atuutinngimmat. Aalajangersagartaali amerlasuut, Kunngip peqqussutaasigut, ingerlaavartumik Kalaallit Nunaannut atuutinneqalertarsimapput. Imaanut Inatsit

ilaatigut ilaasunik usinillu angallassineq, uuliamik aniasoornermi taarsiiviginninnissamut akisussaaffik qularnaveeqqusiinissamullu pisussaaffik, apornermi, imaani qularnaveeqquteqarneq, kaligineq akisussaaffimmillu killiliineq pillugit aningaasaqarnikkut akisussaaffimmik aalajangersakkanik imaqqarpoq. Imaani Inatsit ilaatigut § 30, imm. 6, aamma § 47-mi nassuiaatini ataani eqqartorneqarput.

§ 27-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi umiarsuit ”inissitat” mingutsitsisimasut imaluunniit mingutsitsinissamut ulorianartorsioortitsisut pineqarput, umiarsuillu taakku peerneqarnissaanik piunasaqarnissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Oqaaseq umiarsuit ”inissitat” matuma siuliani kapitali 11-imut nassuiaatit aallarniutaanni nassuiarneqarpoq.

Umiarsuarmit mingutsitsinissamut ulorianartorsioortitsisoqarnerneq naliliiffigineqarnerani, umiarsuaq silarlummut akiuussinnaanersoq, nammineerluni angalasinnaanersoq aammalu pisariaqartinneqartunik atortoqarnerneq, imaluunniit akuutissanik, soorlu ikummatissamik avatangiisinut ulorianaatilinnik umiarsuarmit kuuttoqarsinnaanera ulorianaateqarnerneq naliliinnermut ilaatinneqarsinnaapput. Kiisalu oqaatsip mingutsitsinissamut ulorianartorsioortitsinerup ersarinnerusumik nassuiarneqarneranut imm. 2.18-imut nassuiaatit nalinginnaasut innersuunneqarput.

Aalajangersagaq umiarsuarmit seerisoqarneranit mingutsitsinerinnarmut tunngasuunngilaq, aammali tassani umiarsuup taassumaluunniit atortuisa, kiisalu umiarsuup ilaata sissamut tinigunnerani, ikkarlinnerani, aggornerani allatulluunniit umiunerani mingutsitsinerneq imaluunniit mingutsitsinissamut ulorianartorsioortitsinera pineqarpoq.

Erseqqissarneqassaaq, umiarsuup imarsiorsinnaannginneranik naliliisoqartilugu umiarsuarmik kaliginerit allatulluunniit pianaerit suulluunniit pitinnagit Imarsiornerneq Aqutsisoqarfik isumasiorneqartussaammat. Taamatut isumasiuinerneq umiarsuup peerniarneqarnermini umiunnginnissaata qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq. Taamaattumik umiarsuarneq imarsiorsinnaanngitsumut akisussaasuusoq umiarsuup peerneqarnissaanik piunasaqarfineqarnissaa eqqarsaatigineqarpat, ilaatigut pisuni taamaattuni Imarsiornerneq Aqutsisoqarfik attaveqarfineqartussaavoq.

Umiarsuup peerneqarnerani umiarsuup inatsisit malillugit peerneqarnissaa kisimi eqqarsaatigineqarneq ajorpoq. Umiarsuarneq akisussaasuusup aamma assersuutigalugu umiarsuup atulerneratigut umiarsuup peerneqarnissaanut piunasaqaat naammassisinnaavaa, tassanilu ilaatigut aalisarnermi assartuuussinermilu il.il. suliassat; umiarsuup umiarsualivimmut inissinneqarnissaa; umiarsuup inatsisit malillugit uninngatitassanngorlugi nunamut qaqqinneqarnissaa; imaluunniit umiarsuup allamut tunineqarnissaa, tamatumalu kingorna isumagineqalernissaa eqqarsaatigineqarput. Kisiannili umiarsuaq tunineqaraluarpalluunniit peqqussut atuutissaaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq, umiarsuaq umiarsuarnik ingerlatsinermut nalinginnaasumut atatillugu nunap imartaanut inissinneqarsimappat, imm. 1-imi aalajangersagaq atuutissanngitsiq. Taamaalilluni umiarsuit umiarsuarnik ingerlatsinermut atasumik immikkut siunertaqarfineqarlutik imartamut akulikitsumik inissinneqartarpata, aammalu inissiineq taamatut siunertaqarfiuppat, imm. 1-imi aalajangersagaq, taamaalillunilu kapitali 11 tamarmiusoq atorneqarsinnaanngillat. Umiarsuarmit, § 27, imm. 2 naapertorlugu ilaatinneqanngitsumit mingutsitsinermut akuliunnissaq pisariaqalersillugu, inatsisissatut siunnersuummi kapitali 18-imi akuliunnissamut aalajangersakkat nalinginnaasut, tassungalu pingaartumik § 45 ilanngullugu atorneqarsinnaassapput. Umiarsuaq § 27, imm. 1-imut ilaatinneqarnerisq, imaluunniit Imm. 2 malillugu ilaatinneqannginnerisq, naliliinerminni ”nalinginnaasumik ingerlatsinerup” isumaa Oqartussaasut naammattumik nassuiarluartariaqarpaat, taamaalilluni umiarsuarnik nalinginnaasumik-ingerlanneqanngitsunik inissiineq naammattumik ersarissisillugu, kapitali 11-imi akuliunnissamut piginnaatitsisutunik sukumiinerusunik atuinissaq killilerumallugu.

§ 28-mut

§ 28-mi umiarsuit nunap imartaanut”qimaannakkat” tamarmik pineqarput, tak. tamanna pillugu matuma siuliani kapitali 11-mut nassuiaatit, tassanilu umiarsuit mingutsitsisimanerat imaluunniit mingutsitsinissamut ulorianartorsiortitsinerat apeqqutaatinnagu taamaattut peerneqarnissaannik piunasaqarnissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Tassalu aalajangersakkami kapitali 11-mut nassuiaatini aallarniutaasuni umiarsuarnut qimaannakkanut nassuiaat tunngavigineqarpoq, taannalu malillugu umiarsuit qimaannakkat inatsisunik unioqqutitsilluni igitatut isigineqartussaallutik. Inatsisissatut siunnersuummi matumani siunertat pingaernerit ilaattut imaanut eqqaasarnerup killilersorneqarnissarpiaa pineqarpoq – immap eqqaavissuartut atorneqannginnissaa pinngitsoortinniarlugu. Allatut oqaatigalugu § 28-mi Naalakkersuisut umiarsuarnik imaanut qimatsisoqartillugu taamatut eqqaaneq pinngitsoortinniarlugu akuliunnissamut periarfissinneqarput.

§ 27-mut nassuiaatini allassimasut tunngavigalugit, umiarsuarnik imarsiorsinnaanngitsunik qimaannakkanik piaanissamut Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup isumasiorneqarnissaa pisariaqarpoq. Umiarsuup peerneqarnissaannik piunasaqartarnermut tunngatillugu aamma § 27-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Naggasiutigalugu maluginiarneqarpoq, aalajangersagaq § 27, imm. 2-tut ittoq § 28-mut ilanngunneqarnissaa eqqarsaatigineqarsimammat. Kisiannili taanna atorfissaqanngitsutut naliliiffigineqarpoq, umiarsuup qimanneqarsimaneranik naliliinermi isumaliutit pingaernerit ilaat umiarsuup ingerlatsinermut piivinneqarsimaneranut apeqqummut tunngasuusussammat. Tassa-

Iu umiarsuaq qimanneqarsimasutut taaneqassappat, umiarsuaq ingerlaannartumik nalinginnaasumik ingerlanneqartutut taaneqarsinnaajunnaarsimassaaq.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi umiarsuup § 27 imaluunniit § 28 naapertorlugu peeqquneqarsinnaaneraniq immikkut ittumik akuersinikkut saneqqutsisoqarsinnaavoq, umiarsuup mingutsitsinissamut ulorianartorsiortitsinera naammaginartumik appassisuseqartoq Naalakkersuisunit naliliiffigineqarpat, aammalu akisussaasoq naleqquttumik qularnaveeqqusiippat imaluunniit naleqquttumik sillimmasiippat. Umiarsuaq umiussagaluarpat umiarsuup taassumaluunniit ilaata akisussaasup akiligaanik peerneqarnissaanut matussusiinissamut naammattumik sillimmasiisoqarsimanissaa qulakkeerisoqarsimanissaaluunniit tassani pingaartumik eqqarsaatigineqarpoq. Sillimmasiissut, qularnaveeqqusiissut il.il. aamma aningaasartuutitut tamanut, tassungalu ilanngullugu § 47 naapertorlugu upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanut, soorlu puttaqutinik assiaquttanik atortunillu allanik assartuinnermut, uuliamik akuugaassutsinilluunniit mingutsitsinermik akiuiniarnermut aammalu umiarsuup taassumalu ilaata kalinneqarneranut aningaasartuutitut tamanut matusissutigineqarsinnaassaaq.

Immikkut ittumik akuersissummut inatsisissatut siunnersuummi matumani piumasaaqatigineqartut, aammalu inatsimmi allami piumasaaqatitut ilaatinneqanngitsut kisimik ilaassapput. Tassalu umiarsuup inissikkallarneqannginnerani inatsisit allat malinneqassappata piumasaaqataasinnaasut allat malinneqartussaapput.

Imm. 2-mut

Immikkoortoq 2-mi allassimavoq, tassani piumasaaqatit naammassineqarsinnaanngippata, immikkut ittumik akuersissutit, imm. 1 naapertorlugu tunniunneqarsimasut erngerlutik atorunnaassasut. Akuersissut atorunnaarpat Naalakkersuisut erngerlutik §§ 27 aamma 28 naapertorlugit peqqussuteqarsinnaassapput, immaqalu § 30 tunngavigalugu umiarsuaq peertissinnaallugu.

§ 30-mut

Imm. 1-imut

§ 30, imm. 1-ip, immikkoortuata siulliup Naalakkersuisut periarfissippai, § 27-mi imaluunniit § 28-mi ilaatinneqartutut akisussaasup akiligassaanik umiarsuaq piissallugu imaluunniit tunissallugu. Tamatumunnga, umiarsuup peerneqarnissaanik peqqusisoqareersimanissaa, tamatumalu piffissap naammaginartup iluani naammassineqarsimannginnera piumasaaqataalluni.

Umiarsuup nalingata ajorserianninnissaa anguniarlugu Naalakkersuisut umiarsuaq tuniniarlugu misileqqaassavaat. Aatsaat Naalakkersuisut umiarsuaq tuniniarlugu iluatsitsiviunngitsumik misilereerpassuk, imaluunniit soorlu umiarsuup aserfallassimanagera pissutigalugu umiarsuaq tunineqarsinnaanngitsoq paasineqarpat, umiarsuup isaterlugu imaluunniit piuneerutsillugu peerneqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Matumani § 30, imm. 2 tassungalu nassuiaatit, umiarsuup tunineqannginnerani imaluunniit peerneqannginnerani iliuusissanik sukumiisumik nassuiaaffiusut innersuussutigineqarput.

Imm. 1-ip immikkoortuata aappaani allassimavoq, Naalakkersuisut piginnittup akiligaanik umiarsuup qulakkeerneqarnissaa imaluunniit avatangiisit illersorneqarnissaat siunertaralugu arlalinnik iliuuseqarsinnaasut. Naalakkersuisut pingaartumik umiarsuarmit mingutsitsisoqarnissaata pinngitsoortinneqarnissaa imaluunniit killilerneqarnissaa siunertaralugu, imaluunniit umiarsuup kivinnginnissaa qulakkeerniarlugu iliuuseqarallarsinnaasut aalajangersakkami qulakkeerniarneqarpoq. Imm. 1-ip immikkoortuata aappaata atorineqarnerani, umiarsuup iginneqarnissaata inaarutaasumik aalajangiiffigineqarnissaa piumasaqaataanngilaq, iliuuserisat taaku igitsinissap piareersarneqarnerata ilaatut iliuusaasinnaammata.

Imm. 1-ip immikkoortuata aappaani aalajangersagaq § 45, imm. 2-mi iliuuseqarnissamut aalajangersakkamut tamarmiusumut tapertaanerusutut inissisimavoq, tassanilu avatangiisinut annertuumik ajoqusiisoqarnissaa pinngitsoorniarlugu peqqussutitaqanngitsumik iliuuseqarsinnaaneq ammaanneqarpoq, imm. 1-ip immikkoortuata aappaani § 45, imm. 2-mut naleqqiullugu avatangiisinut annertuumik ajoqusiisoqarsimanissaa piumasarineqanngimmat, kisiannili § 27 imaluunniit § 28 naapertorlugu peqqussuteqartoqareersimanissaa piumasaqaataalluni.

Oqartussaasut toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu aningaasartuutaasa tamarmik akissusaasumit akilerneqarnissaat piumasarineqarsinnaavoq. Tassalu soorlu umiarsuup imartamit peerneqarneranut aningaasartuutit toqqaannarnerusut, umiarsuup isaterneqarnissaanut suliffeqarfinnut namminersortunut akiliutit, upalungaarsimanermi akiuniarnermilu iliuutsinut, tassungalu ilanngullugu nakkutilliinermut aningaasartuutit, taamatullu oqartussaasut suliap allaffissornikkut suliarineqarneranut aningaasartuutaat toqqaannannginnerusunut akilerneqarnissaat piumasarineqarsinnaavoq. Aningaasartuutit Naalakkersuisunit akilerneqartut pisortanut akiligassanik akilinngitsuukkanik akiliisitsiniartarnermut pinaveersaartitsinermullu malerua-gassat malillugit pigisamik qularnaveeqqusiissuteqarnikkut imaluunniit akissarsianit ilanngaassisarnikkut il.il. akilersinneqarsinnaapput.

Taamatuttaaq maluginiaqquneqarpoq, umiarsuup iginneqarnissaanut isumaginnittussatut nunanit allanit suliffeqarfinnik atuinissaq pisariaqarsinnaammat.

Piffissap naammaginatup qanoq paasineqarnissaanut pisut aalajangersimasut apeqqutaassapput. Nalinginnaasumik sapaatit akunneri arfinilinniit 12-nnut, umiarsuup peerneqarnissaanik aallartitsinermut piffissatut naammaginatumik sivisussuseqartutut naliliiffigineqartarpoq, taamaattorli tak. § 30, imm. 2-p immikkoortuata aappaa. § 30, imm. 2-p immikkoortuata aappaa

naapertorlugu piffissaliussaq sapaatit akunneri arfinillit inorlugit sivilissusilerneqarsinnaavoq, soorlu silap pissusai peqqutaallutik piaartumik iliuseqartoqanngippat umiarsuup mingutsitsisinnaanera umiusinnaaneraluunniit ilimanaateqartillugu, kisiannili pissutsit § 30, imm. 3-p ataaniittutut naliliiffigineqarsinnaanngippata. Paarlattuanik sivilissunerusumik piffissaliineq atorneqarsinnaavoq, soorlu umiarsuup ikkarlissimasup kaanngartinneqarnissaanut immap ulinnerpaaffissaata tulliaata utaqqineqassappat, taamaalillunilu mingutsitsisoqarsinnaanerani umiarsuullu umiusinnaanerani annikillisinneqarsinnaappat. Aamma piffissaliussamik sivitsuinissaq atorneqarsinnaavoq, sapaatit akunnerisa arfinilinniit 12-nnut piffissaliussap iluani naammaginartumik ikiortissarsisoqarsinnaanngippat. Taamatuttaaq umiarsuup peerneqarnissaata kingusinnerusukkut pinerani aningaasartuutit ikinnerungaatsiartussaanerat uppernarsarneqarsinnaappat, piffissamik sivilissunerusumik atugassiisoqarsinnaavoq. Taamaalilluni assersuutigalugu umiarsualivimmi, imm. 5 naapertorlugu umiarsuarmik inissitassamik tigussatut pisussaaffilerniarneqartumi pissutsit eqqarsaatigineqarsinnaapput. Tamatumunnga atatillugu matuma kinguliani imm. 5-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 2-mut

Imm. 2-p immikkoortuani siullermi erseqqissaatigineqarpoq, imm. 1-ip immikkoortuani siullermi piffissaliussaq siusinnerpaamik pisinnaatitaaffimmik pigisaqartut tamarnik, tassalu soorlu akisussaasup, piginnittup qularnaveeqqusiiffigineqarsimasinnaasullu umiarsuup peerneqarnissanik Naalakkersuisut nalunaaruteqarneriniit naatsorsorneqartassasoq.

Tamatumunnga atatillugu piumasarineqarpoq, oqartussaasut pisinnaatitaaffinnik pigisaqartunut tamanut nalunaarniarlutik naammaginartunik tamanik suliniuteqassasut, tassungalu ilanngullugu umiarsuarnik nalunaarsuiffimmi (umiarsuit 5 BT-nit anginerusut) imaluunniit inuttanik nalunaarsuiffimmi (umiarsuit 5 BT inorlugit angissusillit) qularnaveeqqusiiffigineqartutut nalunaarsorsimasoqarnerisooq misissussallugu. Nalunaarnissamut piumasaqarnermi pisinnaatitaaffinnik pigisaqarsimasinnaasut naleqquttumik ilisimatinneqarsimatinnagit, aammalu umiarsuup isumaginissaanut imaluunniit oqartussaasut pilersaarutaannut akerliliinissamut, tassungalu ilanngullugu umiarsuup suli nalinginnaasumik ingerlanneqarnera pissutigalugu umiarsuup kapitali 11-imut ilaatinneqannginnerani nassuiaanissamut periarfissaqartinnagit umiarsuup tunineqarnissaata peerneqarnissaataluunniit pinnginnissaata qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartunit ataaseq arlallilluunniit nassaarineqarsinnaatinnagit umiarsuaq inuttassarsiuunneqassasoq, taamatullu pisoqartillugu imm. 1 naapertorlugu inuttassarsiuinerup aallartinneraniit naatsorsorlugu piffissaliussaq sivilissunerpaamik qaammatinik pingasunik sivilissuseqartinneqassasoq imm. 2-p immikkoortuata aappaani erseqqissarneqarpoq. Taamaalilluni umiarsuup tunineqannginnerani peerneqannginneraniluunniit pisinnaatitaaffimmik pigisaqarsimasinnaasut qisuariarnissamut sivilissunerpaamik qaammatinik pingasunik piffissaqartinneqassapput.

Piginnittumut pisinnaatitaaffinnillu pigisaqartunut allanut nalunaaruteqarneq sapinngisamik taakkununga toqqaannartumik saaffiginninnikkut pisariaqarpoq, kiisalu inuttassarsiuineq soorlu aviisit nuna tamakkerlugu saqqummersartut aqqutigalugit allagarsiinikkut, imaluunniit attaveqaqatigiinnermut atortut allat atorlugit pisinnaavog, ilisimatitsinissaq qulakkeerniarlugu naammattut arlaat naliliiffigineqarnerisog apeqqutaalluni, tassungalu ilanngullugu najukkani quppersakkat atorlugit allagarsiisoqarsinnaavog. Pissutsit apeqqutaallutik § 51-imi tamatumunnga maleruagassamik aalajangersaasoqarnera malillugu attaveqaqatigiinnermut qarasaasiat atorneqarsinnaassapput.

Aatsaat piffissaliusseq naappat, aammalu piginnittoq pisinnaatitaaffimmillu pigisaqartut allat saqqummersimangippata, umiarsuarmillu isumaginnissimangippata, imaluunniit naammattumik tunngavissalinnik akerliliissuteqarsimangippata, oqartussaasut umiarsuarmik tunisinissaq igitsinissarlunniit aallartissinnaavaat. Tunisinissap igitsinissallunniit akornanni toqqaarsarnermut imm. 1-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 3-mut

Imm. 1-ip akerlianik, imm. 3-p immikkoortuani siullermi umiarsuup umiunissaa imaluunniit mingutsitsinermik annertuumik nassataqarnissaa ulorianartorsiorfiuppat, Naalakkersuisut piginnittumut siumoortumik peqquseqqaaratik imm. 1-imi taaneqartunik iliuuseqarsinnaanissamut periarfissineqarput. Assersuutigalugu mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq naammaginartumik annertussuseqartinnagu inatsisissatut siunnersuummi § 45, imm. 2 atorneqarsinnaangippat, aatsaat aalajangersagaq atorneqassaaq. Kisiannili § 30, imm. 3 atorneqarsinnaassappat, mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq malunnatilimmik annertussuseqassaaq. Tamatumala naliliiffiginerani ilaatigut mingutsitsinerup sumiiffiup qanittuanut annertuumik sunniuteqarsinnaanera eqqarsaatigineqarsinnaavog. Aammattaaq mingutsitsinermut nassuiaatinut ersarinerusunut tunngatillugu imm. 2.18-imut nassuiaatit nalinginnaasut innersuunneqarput. Imm. 3-p atorneqarnerani § 27 imaluunniit § 28 naapertorlugit umiarsuup peerneqarnissaanut peqqusinissamut Naalakkersuisut akornusersimaneqanngillat. Tassani umiarsuup oqartussaasut akuliunneranni tamatuma § 27-p imaluunniit § 28-p ataani inissisimanissaa aalajangiisuussaaq. Oqartussaasut toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu aningaasartuutaasa tamarmik akisussaasumit matuneqarnissaat piumasarineqarsinnaavog. Tamatumunnga atatillugu imm. 1-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi aalajangersakkap annertunerpaartaa imm. 3-mut assingusuvoq, taamaattumillu imm. 3-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput. Aalajangersakkani marluusuni taakkunani asigiinngissutaavoq, Naalakkersuisut imm. 4 naapertorlugu umiarsuup peerneqarnissaa toqqarsinnaammassuk. Taamatut umiarsuup peerneqarnissaa taamaallaat qaqutigoortorujussuarmik pisarsinnaavog, ilaatigullu naleqaqatigiisitsinermik arsaarinnittarneq naapertorlugu pisartussaalluni. Umiarsuup peerneqarnerani umiarsuup nalingata umiarsuup piginnittuanut qularnaveeqqusiiffiusunullunniit ajorserianninnissaa ilaatigut piumasaqaataavoq. Tassalu aalajangersakkami pingaartumik umiarsuup nalingata umiarsuup peerneqarnerani aningaasartuutinit

qaffasinnerunnginnissaat, imaluunniit umiarsuup tunineqarnermini akiata aammalu umiarsuup isaterneqarnerani iluanaarutaasinnaasut annertuumik assigiinngissuteqannginnissaat siunnerfigineqarpoq.

Imm. 5-imut

Kalaallit Nunaanni umiarsualiviit imm. 1-4-mi maleruagassat naapertorlugit oqartussaasut umiarsuarnik inissiinissamik piunasaqarnerini ikiuunnissamut pisussaaffilerneqartassasut Imm. 5-imi allassimavoq.

Umiarsualivinnut malittarisassat malillugit umiarsuaq talissappat, umiarsuup piginnittuata sinniisaataluunniit umiarsuarmut akiligassaasinnaasunut aningaasanik qularnaveeqqusiinissaa umiarsualivinnut oqartussaasut piunasarinnavaat. Umiarsuarnik inissiisoqassappat siuumortumik akuersissummik pisariaqartitsisoqartussaavoq, tassungalu aamma aningaasanik qularnaveeqqusiinissaaq piunasarineqarsinnaavoq. Qularnaveeqqusiinissamut piunasaqaateqarnerup saniatigut aamma umiarsualiviup nakkutilliisoqarnissaa, kiisalu ulorianartorsiorsinnaaneq pinngitsoorniarlugu suliniutinik aallartitsisoqarnissaa piunasarinnavaa. Umiarsualivik tunngaviumik umiarsuarnut, Naalakkersuisut qaqitassatut kissaatigisaannut taamaattunik piunasaqarsinnaavoq, taamaalillunilu umiarsuarmik inissitamik qimaannakkamilluunniit umiarsualivimmut apuussinissaaq ajornartinneqarsinnaanngilaq.

Tamanna pissutigalugu imm. 5-imi erseqqissassallugu pisariaqartinneqarpoq, umiarsualivik umiarsuarnik inissitassanik tigusinissamut inissaqartitsinissamillu qulakkeerinnissamut pisussaaffeqartoq. Imm. 5-imi allassimasut apeqqutaatinnagit umiarsualiviit suli qularnaveeqqusiinissamik piunasaqarsinnaassapput, umiarsuarnik tigusinissamut pisussaaffeqarnerup kingunerisaanik piunasaqaatit taamaattut piffissami naammaginantumi inissiinermut aningaasartuutissavinnut imaluunniit aningaasartuutissatut naatsorsuutigisanut naleqquttussaammata. Qularnaveeqqusiinissaaq umiarsuarmut akisussaasumit akilerneqassaaq. Erseqqissaatigineqassaaq, Naalakkersuisut imm. 1-imi piffissaliussamik aalajangiineranni ”piffissap naammaginantup” aalajangerneqarneranut tunngatillugu umiarsualivimmi pissutsit eqqarsaatigineqartassammata.

Kiisalu erseqqissaatigineqassaaq, imm. 3 aamma 4 naapertorlugit akuliunnermi imm. 1 naapertorlugu akuliunnermut naleqqiullugu umiarsualivimmi ingerlatsinerup nalinginnaasup annertunerusumik akornusersorneqarnissaa naatsorsuutigineqassammat, pisuni taamaattuni pilertortumik iliuuseqarnissaaq pisariaqarsinnaasoq, taamaalillunilu umiarsualivimmut inissiinissaaq erngeluni imaluunniit piffissaaq sivikitsuaraq sioqqullugu nalunaarnikkut pisariaqartassaluni. Suliali taamaattut amerlassutsimikkut killeqangaatsiarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Umiarsualiviit, imm. 5 naapertorlugu umiarsuarnik inissiinissamik pisussaaffilerneqartut, oqartussaasut pisussaaffiliinerisa kingunerisaanik aningaasartuuteqarnissaaq pinngitsoorneqarsinnaanngippat, umiarsualivimmi inissamik atuinermut atatillugu aningaasartuutinut naammaginantunut tamanut matussusiiffigineqarnissamik piunasaqarsinnaapput. Allamik qinigassaqartoqanngippat, taakkununga assersuutigalugu umiarsualivippiami inissamut akiliut, umiar-

suarnik allanik nuussinermut aningaasartuutit il.il. ilaatinneqassapput. Qinigassat allat tassaa-sinnaapput, oqartussaasut § 30, imm. 1 naapertorlugu umiarsuup peerneqarnissaanik peqqusi-nermi piffissamik sivisunerusumik aalajangiinerat, imaluunniit umiarsualiviup umiarsuarnik allanik ingerlaavartumik inissiisarnerani pisariunnginnerusumik aningaasartuuteqarfiunngin-nerusumillu allannguissamut periarfissaqarnera.

Imm. 6-imut

Imm. 6 naapertorlugu imarsiornermut inatsimmi kapitali 4 naapertorlugu umiarsuaq tigusaal-luni aallarnissamut inerteqquteqarfiugaluarpalluunniit, Naalakkersuisut umiarsuaq nuussin-vaat, tassungalu ilanngullugu umiarsuaq umiarsualivimmut inississinnaallugu. Imarsiornermut inatsimmi kapitali 4 naapertorlugu umiarsuup tigusarineqarnera tassaavoq, umiarsuup eqqar-tuussivitsigut aalajangiisoqarnerani imarsiornermut inatsimmi piumasaqaataasunut qularna-veeqqutit tigusarineqarnera. Imarsiornermut inatsimmi piumasaqaataasut, tigusarinnissin-naanermut tunngaviusut imarsiornermut inatsimmi § 91-imi tamakkiisumik saqqummiunne-qarput.

Imm. 7-imut

Imm. 7-imut piginnaatitsissut ilanngunneqarpoq, tassanilu Naalakkersuisut umiarsuit inissitat qimaannakkallu pillugit maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissin-neqarput. Piginnaatitsissuteqarnerup pingaartumik maleruagassanik taakkuninnga atuinermik misilittagaqarneq tunngavigalugu, kapitali 11-mi maleruagassat erseqqissarneqarnissaannut i-laneqarsinnaanerinulluunniit atornerqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq. Allatut oqaatigalugu maannarpiaq piginnaatitsissummik atuinissaq aalajangersimasumik pilersaarutigineqanngilaq, taamaattumillu taanna pingaartumik siunissamut qulakkeerissutaavoq.

Kapitali 12-imut

Kapitali manna nunap imartaani sulianit silaannarmik mingutsitsinissamik pinaveersaartitsi-nermut maleruagassanik imaqarpoq.

§ 31-mut

Nunat amerlanersaasa avatangiisinut inatsisinik, ilaatigut nunami eqqakkanik ikuallaasarnis-samik piumasaqaateqarfiusunik atuutsitsilertarnerat malillugu, pingaartumik imaani suliffissu-arnit puttasunit eqqakkanik ikuallaasarneq annertusiartorpoq. Taamatut ineriartortoqarnerata kingunerisaanik nunani tamalaani eqqaasarnermut isumaqatigiissutini maleruagassanik, taa-matut eqqagassanik paaasarnermut maleruagassiuiffiusunik akuersisoqartalersimavoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersagaq atorlugu sananeqaatinik atortunilluunniit tamanik imaani ikual-laasarneq inerteqqutigineqarpoq. Aalajangersagaq OSPAR-imut isumaqatigiissummumut naaper-tuuppoq, taassumalu ikuallaasarnermut inerteqquteqarneq taamatullu MARPOL-imut isuma-

qatigiissummut ilanngussaq VI-mi maleruagassat imarai. Ikuallaasarneq kissaq atorlugu piuneerutsitsisarneq atorlugu imaani paaasarnertut sutulluunniit paasineqassaaq. Tassalu ikuallaasarnert suulluunniit tamarnik aalajangersakkamut ilaatinneqarput, tassungalu aamma umiarsuarnik assigisaanillu isaterinissaq siunertaralugu ikuallaasarneq ilaatinneqarpoq. Kisiannili § 6, imm. 1-ip kingunerisaanik aatsitassarsiornermut atatillugu sananeqaatinik atortunillu ikuallaasarneq aalajangersakkamut ilaatinneqanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2 sananeqaatinik atortunillu imaani ikuallaanissaq siunertaralugu assartugassanik tunniussinissaq imaluunniit assartuinissaq usilersornissarlunniit pillugu inerteqquteqalernissaq siunertaralugu ilanngunneqarpoq. Nunani allani imaani ikuallaanissamut akuersissuteqartoqarsimagaluarpuunniit inerteqquteqarneq taanna atuutissaaq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussaq VI-mi maleruagassaq 16 naapertorlugu umiarsuit nalinginnaasumik ingerlanneqarnerinit eqqakkanik ikuallaasarneq ikuallaavimmi akuerisami ikuallaasoqarsinnaatillugu, eqqakkanik tamanik ikuallaanissamut inerteqquteqarnermut ilaatinneqassanngilaq. Ikuallaaviit umiarsuarni siunertamut tassunga atornerqartut Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit akuerineqartussaapput.

Imm. 3-p immikkoortuata aappaani aamma siunnersuutigineqarpoq, kuuffinnit kinnerit uuliamilu kinnerit, umiarsuarmi nalinginnaasumik ingerlatsinermit pinngortut, ikuallaavimmi akuerisami ikuallanneqaratik maskiinami pingaarnermi imaluunniit maskiinami tapertaasumi uunnaavinniluunniit ikuallanneqarsinnaassasut, kisiannili taamaattunik ikuallaaneq umiarsuulivinni, kangerliumanerni, kangerlunni sumiiffinnilu assingusuni pissanngitsoq.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi nutaatut sananeqaatit arlallit, imm. 1 aamma 3 naapertorlugit ingerlatsinermit nalinginnaasumit eqqakkanik ikuallaasoqarsinnaagaluarpuunniit ikuallanneqaqqusaanngitsut nalunaarsorneqarput. Tassalu imm. 4 imm. 3-p atorsinnaaffianut killiliisuvoq, tassanilu sananeqaatit umiarsuup ingerlanneqarneranit nalinginnaasumit eqqakkat ilaattut taaneqarsimagaluarlutik ikuallanneqarsinnaanngitsut arlallit taagorneqarput.

Imm. 5-imut

Kiisalu imm. 5-imi Naalackersuisut ingerlatsinermit nalinginnaasumit eqqakkanik ikuallaasarnermut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissinneqarput.

§ 32-mut

§ 32-mi nutaatut sananeqaatinut ozonimik isaterisartunut maleruagassanik aalajangersaasoqarpoq. Maleruagassat MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussaq VI-imeersuupput.

Sananeqaatit ozonimik isaterisartut tassaapput sananeqaatit, sananeqaatit ozonimik nungujartortitsisartut pillugit Montrealimi isumaqatigiissummi 1987-imeersumi artikel 1, imm. 4-mi nassuiarneqartut, aammalu isumaqatigiissummut tapiliussami ilanngussaq A-mi, B-mi, C-mi imaluunniit E-mi ilusiliinerit sukkulluunniit atuuttut atorlugit nalunaarsorneqartut.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi sananeqaatinik ozonimik isaterisartunik ilisimaaralugu aniatitsineq inerteqqutigineqarpoq. Aniatitsinermi eqqarsaatigineqartoq tassaavoq, silaannarmut immamulluunniit aniatitsineq qanorluunniit ittoq. Imm. 1 pissutsinut, ilisimaaralugu aniatitsinissamik eqqarsaatqarfiusinnaasunut nalunaarsukkanik tamakkiinningsunik imaqqarpoq, kisiannili inerteqquteqqarneq pissutsinut taakkununga killiligaanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi erseqqissaatigineqarpoq, piiaaqqinnermut imaluunniit sananeqaatinik ozonimik isaterisartunik atueqqinnermut atatillugu aniatitsinerit annikitsuinnaat imm. 1-imi inerteqquteqqarnermut ilaatinneqanngitsut. Imm. 2 atorneqassappat, taamatut aniatitsinissaq pinngitsoortinniarlugu imaluunniit sapinngisamik killilersorniarlugu naammaginartumik iliuseqqartoqqarsimanissaa pisariaqarpoq.

Imm. 3-mut

Kiisalu imm. 3-mi erseqqissarneqarpoq, atortut MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussaq VI-p atulernerata, tassalu 19. maj 2005-ip kingorna atorneqalersimasut sananeqaatinik ozonimik isaterisartunik akoqaqqusaanngitsut. Taamaattorli piffissami ikaarsaarfiusumi, 1. januar 2020 tikillugu sivisussuseqqartussami hydrochlorofluorocarbon-imik (HCFC) atuisoqqarsinnaavoq. HCFC aamma sananeqaatiavoq ozonimik isaterisartooq, kisiannili sananeqaatinut taarsikkaminit ajoqusiisinnaannginnerujussuulluni.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi Naalackersuisut sananeqaatit ozonimik isaterisartut pillugit maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissinneqarput. Taamatut maleruagassanik aalajangersaasinnaaneq siusinnerusukkat inatsisissatut siunnersuummi § 33-mi piginnaatitsissuteqarnissamut aalajangersakkamit, annertuumik atuuffeqartumit naammassineqqarsinnaasimagaluarpoq, kisiannili imm. 4-mi aalajangersakkami immikkut ittumi naammassineqqarsinnaalernissaa siunnersuutigineqarpoq, piginnaatitsissut taanna inatsisissatut siunnersuummi sananeqaatinut ozonimik isaterisartunut maleruagassanut nutaanut atasumik inissinneqqarsinnaalersinniarlugu.

§ 33-mut

Imm. 1-imut

§ 33, imm. 1-imi Naalackersuisut silaannarmik mingutsitsisarneq, §§ 31-mi aamma 32-mi maleruagassiorneqanngitsoq pillugu maleruagassiornissamut piginnaatinneqarput.

Umiarsuarnit silaannarmik mingutsitsisarnermik killilersuinissamut maleruagassiorsinnaanermi, maannamut illatigut Montrealimi isumaqatigiissummi halonimik gassinillu CFC-nik aniatitsisarnerup annikillitinneqarnissaanut maleruagassanik aalajangersaasinnaanissaq siunertarinetqarsimavoq.

Inatsisartut peqqussutaata atuuttup suliarineqarnerata kingorna nunani tamalaani silaannarmik mingutsitsisarneq pillugu maleruagassanik takkuttoqartarpoq, taakkunanilu umiarsuit ingerlatitut maskiinaannit aniatitat ajoqusiinnaasut annikillisinneqarnissaat anguniarneqarpoq, taakkunanilu pingaartumik kvælstofimik (NO_x) aamma ikuallassaammik (SO_x) aniatitsinerit pineqarput. Kingulliullugu taaneqartoq pingaartumik uuliat ikummatissat, nunami atorneqartut ikuallassaammik annikinnerusumik atuiffiulernissaannut piumasaqaateqarnerup kingorna pisariaqalersimavoq. Uuliamik tunisassiortut uuliamik ikuallassaammik annertuumik akulimik tunisinissamut periarfissaqarnerat ataatsimut isigalugu ukiuni kingullerni killilersorneqarpoq, tamatumalu kingunerisaanik uuliat ikuallassaammik annertuumik akullit nunani tamalaani umiarsuit angallannerannut atugassatut tunineqartarnerat annertunerulersimavoq, tassani ikummatissanut piumasaqaatit maannamut sukangannginnerummata. Tamatuma kingunerisaanik nunarsuaq tamakkerlugu umiarsuit ikummatissaasa ikuallassaammik akuinut maleruagassiorsinissaq pisariaqartorujussuannngorsimavoq.

Maleruagassat nutaat taamaattut MARPOL-imut isumaqatigiissummut ilanngussami VI-mi iluarsisami, umiarsuarnit silaannarmik mingutsitsisarnermut tunngasumi, 2010-mi atuutsinneqalersimasumi nassaarineqarsinnaapput. Ilanngussaq VI ilaatigut umiarsuit pujoorfiinit gassimik aniatitsisarnermut killissarititaasunik aammalu umiarsuarnut ikummatissani ikuallassaammut akuusumut killissarititaasunik imaqarpoq. Taakku saniatigut Ilanngussaq VI ilaatigut sananeqaatinik ozoninik isaterisartunik aniatitsinissamut inerteqquteqarneq, umiarsuarni eqqakkanik ikuallaasarneq aamma FN-ip Imarsiornermut Suliniaqatigiiffiata (IMO-p) imartanik immikkut ittunik, aniatitsinissamut appasinnerusunik killiliiffiusunik toqqaasarnera pillugu maleruagassanik imaqarpoq.

Maleruagassanik MARPOL-imi isumaqatigiissummut Ilanngussaq VI-mik naammassinniffiusunik aalajangersaasinnaanerpup saniatigut, § 33, imm. 1-imi silaannarmik mingutsitsisarneq pillugu nunani tamalaani maleruagassanik tamanik kalaallit inatsisaannut ilanngussisinnaanerpup periarfissiivoq, taamatullu aalajangersagaq silaannarmik mingutsitsisarneq pillugu maleruagassanik, kalaallinuinnaq atortussanik aalajangersaanerpup atorneqarsinnaavoq, tassungalu umiarsuit umiarsualivimmiittut aniatitsisarnerannut aammalu ikummatissanik oqimaatsunik atuinissamut inerteqquteqarneq ilaatinneqarput. Nunap iluani maleruagassat taakku Kalaallit Nunaata nunani tamalaani pisussaaffigilersinnaasai naapertorlugit aalajangersarneqarsinnaapput.

Naggasiutigalugu erseqqissaatigineqassaaq, § 33, imm. 1 § 59-imut peqatigitillugu sumiiffinik, silaannaap mingutsinneqarneranut piumasaqaatinik sukannerneqarsinut atuutsitsiviusunik,

soorlu Emission Control Areas-inik (ECA) taaneqartunik, MARPOL-ip ataani toqqarneqartunik toqqartuinnermut atorineqarsinnaammat. Tamatumunnga atatillugu § 59-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi nutaami maanna erseqqissarneqarpoq, ikummatissanik pilersuisut ikummatissanik umiarsuarnut pilersuinnerminnut atatillugu orsiinnermut nalunaarummik tunniussisarnissaannut Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaasut, tassanilu pilersuisoq ikummatissap tunniunneqartup annertussusaanik suussusaanillu nalunaarsuinnermi saniatigut aamma ikummatissamut tunniunneqartumut piunasaqaatit, ikummatissap taamaattup ikuallassaammik aakoqarneranut, pitsaassusianut il.il. tunngatillugu maleruagassani allani Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimasinnaasut naammassineqarsimanerinit uppernarsaasassaaq. Maleruagassani, § 33, imm. 2 naapertorlugu aalajangersarneqartuni aalajangersimasumik eqqarsaatigineqartoq tassaavoq, pilersuisoq uppernarsaatip taassuma assilineranik umiarsuarmut tunniussisassasoq, tassungalu ilanngullugu uuliamit tunniunneqartumit misissugassamik takutitsisinnaassasoq. Maleruagassani taamaattuni pilersuisup tunniussinnermut nalunaarutip assilineranik ukiuni aalajangikkani toqqortaartarnissaata aalajangersarneqarnissaa siunnerfigineqarpoq.

Kapitali 13-imut

§ 34-mut

§ 34-mi aalajangersagaq nutaajuvoq, umiarsuillu aalajangersimasumik sananeqaatillit Kalaallit Nunaata imartaaniittut ilanngullugit, ilaatigut umiarsuit angalasinnaanerinut killilersuinerit pillugit, pinaveersaartitsinermik mingutsitsinermilluunniit killilersimaariniarnermik pisariaqartitsisoqartillugu maleruagassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissaannut Naalakkersuisunik piginnaatitsiluni.

Umiarsuit annerusut mingutsitsinerinik annikillititsinissaq siunertaralugu angallannerannut maleruagassiorsinnaaneq periarfissinniarlugu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarpoq, taannalu § 19-imut allannguutinit, ilaatigut umiarsuarnit annerusunit imermik annanut errortuutikumik salinneqanngitsumik kuuffitsigut kuutsinneqartumik imaarsinissamut inerteqquteqarnermik atuutsitsilerfiusunut atasutut isigineqassaaq. Oqaatsip ”-niittut” atorineqarneratigut qulakkeerniarneqarpoq, umiarsuit angalasut kisiisa pinnagik, aammali kisarsimasut maleruagassiuunneqarsinnaanissaat.

Aalajangersagaq ilaatigut aqquutit avatangiisinik eqqarsaateqarfiusut aalajangersarneqarnerinit, aammalu sumiiffinnik angallavigineqarnissamut tamatumunngalu atasumik suliaqarfigineqarnissamut inerteqquteqarfiusunik, killilersuiffiusunik imaluunniit maleruagassanik aalajangersimasunik malinniffiusussanik toqqartuinissamut atorineqarsinnaassaaq. Nalinginnaasumik sumiiffinnut sukumiisumik killilikkanut, soorlu akulikitsunik ilulialinnut imaluunniit ikkarlinnissamut ulorianartorsiorfiunerusunut, tamatumalu saniatigut pinngortitamik immikkut

ittumik sunnertiasumik illersuinissamik pisariaqartitsiviusunut atuuttussanngorlugit maleruagassat taamaattut suliarineqarsinnaassapput.

Aalajangersagaq pingortitamik illersuinissamut inatsimmi eqqissisimatitsinermut maleruagassanut tapertaavoq, taassumalu pingaartumik eqqissisimatitsinissap imaluunniit suliat ilaanut inerteqquteqarnissap pisariaqanngitsumik akuliunnertut naliliiffigineqarnerani atorneqartarnissaa eqqarsaatigineqarpoq. Tassalu aalajangersagaq pingaartumik sulianit taamaattunit mingutsitsinissamik pinaveersaartitsinissaq killilersuinissarlunniit siunertaralugu, imaani sulianut taamaattunut qanoq iliorluni maleruagassiuussisinnaanermut atorneqassaaq.

Aalajangersagaq imaani isumannaallisaanermut inatsisinut naammaginartumik atatitsinissaq qulakkeerniarlugu Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup ilanngutsinneqarneratigut atorneqarsinnaasussaavoq. Tassalu maleruagassiaasinnaasut oqartussaasut attuumassuteqartut akornanni naalakkersuinikkut agguaassinerit sukkullunniit atuuttut eqqarsaatigalugit aalajangersarneqarsinnaassapput. Kiisalu nunani tamalaani inatsisit, tassungalu ilanngullugu umiarsuit nunanit allannersut akornutaanngitsumik aqqusaarsinnaanerinut maleruagassat, § 45-mut nassuiaatini sukumiisumik allaaserineqartut tunngavigalugit aalajangersagaq inatsisip oqaasertarpiaani allassimasutut atorneqartassaaq.

Kapitali 14-imut § 35-mut

Imm. 1-imut

”Aalajangersakkatut katersuiffiusutut” § 35, imm. 1-mi, aalajangersagaq ilusiligaavoq. Nunani tamalaani isumaqatigiissutinik nutaanik, imaluunniit isumaqatigiissutinik pioreersunut allannguutissanik, piginnaatitsissutaasunik sukumiinerusunik inatsisissamut siunnersuummi ilaatinneqarsinnaanngitsuni, maleruagassanik aalajangersaanissamut, aalajangersagaq taanna siunnersuutigineqartoq piginnaatitsissutaasoq, naammassiinissamut periarfissiiavoq. Kalaallit nunaanni avatangiisinut immikkut isumalinnut, pissutsit immikkut ittut pillugit, maleruagassanik aalajangersaanissamut taamatuttaaq § 35, imm. 1-i, atorneqarsinnaavoq. Inatsisissatut siunnersuummi kapitali 1-imi aalajangersakkani nassuiarneqartutut, maleruagassat taamaattut Inatsisartut inatsisaanni siunertamut atuuffinnullu naapertuunnissaat, piumasaqaataavoq.

Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut nassuiaatini umiarsuarnik kangerlunnut assigisaanullunniit inissiinermut maleruagassiornermi § 35-mi (peqqussummi § 26) piginnaatitsissutip atorneqartarnera assersuutitut taaneqarpoq. Taamatut inissiineq pingaartumik kapitali 11-mi maleruagassiuunneqarpoq, kapitali 11-mi inissiinissaq pineqartoq ilaanngikkaluarpat § 35, imm. 1 suli atorsinnaassalluni. Inatsisartut peqqussutaannut nassuiaatini sumiiffinnut eqqissimatitanut masarsoqarfinnullu, Ramsar-imut isumaqatigiissut naapertorlugu allattuiffimmut

ilanngunneqarsimasut maleruagassiorneqarnerat assersuutitut allatut taaneqarput. Taamatut maleruagassiuinissami suli § 35 tunngavigineqarsinnaassammat, taassuma ilaa, imaatigut angallannermut killilersuiviusoq siunissami pingaartumik § 34 tunngavigalugu maleruagassiuunneqartassaaq.

Aalajangersagaq ilaatigut nukissiornermut maleruagassiuinermut atorneqarsinnaasoq § 35, imm. 1-ip oqaasertaani erseqqissumik allassimavoq. Tassani minnerunngitsumik maleruagassat, nipiliornermik qaammaqqutinillu akornusersuineranut, tassungalu ilanngullugu soorlu timmissat imarmiut qaamanermik akornusersorneqartarnerannut, taamatullu kissamik avatangiisinut ajoqutaasinnaasumik aniatitsineranut maleruagassiuiffiusut eqqarsaatigineqarput.

Maleruagassanut § 35, imm. 1 tunngavigalugu atuutsinneqalersinnaasunut assersuutitut allatut umiarsuarni qalipaatinik naanaveersaatitalinnik atuinermut maleruagassat oqaatigineqartariaqarput. Pineqartumut tassunga nunani tamalaani maleruagassaqqarpoq, tassani pingaartumik Anti Fouling Systems-konventionen (AFS-imut isumaqatigiissut), suli Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalersimangitsoq pineqarluni. AFS-imut isumaqatigiissut ilaatigut qalipaatinik, Tributyltin-inik (TBT) akulinnik atuinissamut inerteqqummik imaqqarpoq, qalipaatinik taamaattunik atuinermi avatangiisit sunniuteqarfiginerlunneqarsinnaammata. Kalaallit Nunaanni maannakkuugallartoq AFS-imut isumaqatigiissummik atuutsitsilernissamik pilersaaruteqanngimmat, aammalu Kalaallit Nunaanni itsineranut qalipaatinik, TBT-mik akulinnik atuisarneq killeqangaatsiartutut naliliiffigineqarmat, tamatumunnga aalajangersakkamik piginnaatitsiviusumik ilanngussisoqassanngitsoq aalajangiunneqarpoq, tassungali taarsiullugu kingusinnerusukkut tamatumunnga pisariaqartitsisoqalissappat, § 35, imm. 1 maleruagassanut taamaattunut tunngaviusinnaasoq erseqqissaatigineqarpoq. Umiarsuit naaneqartarnerisa ajornartorsiu-taanagerat aammalu uumasunik takornartanik nussisoqarsinnaanera, matuma siuliani immikkoortoq 7.2.3-p naanerani nassuiaatini nalinginnaasuni nassuiarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2 nutaajuvoq, aammalu § 2, imm. 6-imut atatillugu atuarneqassalluni. Aalajangersakkat taakku marluk ataatsimoorlutik, inatsisinut allanut ilaatinneqanngitsunut, sulianut nunap imartaani ingerlanneqartut avatangiisinut tunngasortaannut, maleruagassiuinissamut periarfissiipput.

Naalakkersuisut imartani sulianut mingutsitsiviusinnaasunut imaluunniit avatangiisinut ajoqutaasinnaasunut tamanut tunngasunik maleruagassiuinikkut, aammalu pinngortitamut avatangiisinullu ajoqusiisoqannginnerani aalajangersimasunik suliniuteqarnikkut akuliunnissamut periarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkami siunertarineqarpoq.

§ 35, imm. 1-ip akerlianik inatsisissatut siunnersuummi § 2-p taamaallaat umiarsuarnut silaannakkullu angallatinut tunngasuunera, imm. 2-p atorneqarnissaanut suliani pineqartuni umiarsuarnik imaluunniit silaannakkut angallatinik suleqataatitsisoqarnera apeqqutaanngilaq.

Tassalu suliat sulluunniit ilaatinneqarput. Tamatumali peqatigisaanik suliani taamaattuni, mingutsitsinissamik pinngortitamilluunniit ajoqusiinissamik naatsorsuutigisaqarneq imaluunniit tamatumunnga ulorianartorsiorneq tunngavigalugu avatangiisinut tunngassutillit killilersorneqarnissaat siunnerfigineqarpoq. Kisiannili § 35, imm. 2-p atorneqarnissaanut mingutsitsineq ajoqusiinerluunniit, imaluunniit taakkununnga ulorianartorsiorneq killilerneqarsimanersoq apeqqutaatinneqanngilaq.

Tassunga assersuutitut pigisanik ilulissamut inissiineq, inissiinerup kingunerisaanik mingutsitsisoqarpat imaluunniit taamatut pisoqarnissaanut ulorianartorsiortoqarpat, qamuterallannik, biilinnik qamutinilluunniit assakaasulinnik allanik immap sikuanik angallanneq aammalu immap sikuanik aqqissuussinernik annerusunik ingerlatsineq taaneqarsinnaapput. Assersuutitut allatut taaneqarsinnaapput, umiarsuarmit umiarsuarmut allamut sananeqaatinik atortunillu, ilaatigullu orsussamik usilersueqqinnerup kingunerisaanik mingutsitsisoqarpat avatangiisinilluunniit ajoqusiisoqarpat, taamatulluunniit pisoqarnissaanut ulorianartorsior-titsisoqarpat, kisiannili usilersueqqinneq inatsisissatut siunnersuummi maleruagassanut allanut imaluunniit inatsimmut allamut ilaangippat. Taamatuttaaq assersuutigalugu immap sikuanik qaartiterineq allatulluunniit imaani qaartiterutinik atuineq aalajangersakkap atuuffiitut ilaatinneqarsinnaapput.

Naalakkersuisut § 35, imm. 2 atorlugu taamatut suliaqarnissaq sioqqullugu, suliaqarnerup naalaani suliaqarnerulluunniit kingorna imaani avatangiisinik illersuinissamut suliniuteqarsinnaapput. Kisiannili mingutsitsinerup, avatangiisinik ajoqusiinerup tamatumunngaluunniit ulorianartorsior-titsinerup annertussusaa oqartussaasut maleruagassanik tamanut atuuttunik nutaanik suliaqartoqartariaqarneranik, imaluunniit § 35, imm. 2 tunngavigalugu suliamut aalajangersimasumut akuliuttoqartariaqarneranik naliliinerannut ilaatinneqassaaq.

Assersuutigalugu sulianut mingutsitsisunut imaluunniit ajoqusiisunut nutaanut maleruagassanik suliaqartoqarnissaata tungaanut inerteqquteqarallarnissamut suliniutissanik aalajangersimasunik aalajangiisoqarsinnaavoq. Matumani mianersornissamut najoqqutaqarneq qitiusumik inissisimassaaq. Aamma inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat allat, pingaartumik kapitali 18-imi akuliunnissamut aalajangersakkat, kisiannili aamma kapitali 16-imi upalungaarsimanermut akiuiniarnermullu aalajangersakkat atorneqarsinnaapput, Naalakkersuisut § 35, imm. 2 naapertorlugu suliamut taaneqartumut aalajangiisimatillugit, aalajangiinermullu tamatumunnga atatillugu avatangiisit illersorneqarnissaat eqqarsaatigalugu pisariaqartitsisoqartoq paasineqarsimatillugu.

§ 35, imm. 2 aamma suliamut taaneqartumut piunasaqaateqarnissamut periarfissiivoq. Tassunga assersuutitut taaneqarsinnaavoq, usilersueqqinnermut matuma siuliani taaneqartumut atatillugu umiarsuit akuusut suliami upalungaarsimanissamut pilersaarusiornissaat, aammalu usilersueqqinnerup aallartinnginnerani upalungaarsimanermut akiuiniarnermullu atortut nalequttut piareersimatinnissaat pillugu piunasaqartoqarsinnaasoq. Tamanna minnerunngitsumik suliamit pineqartumit naammaginnartumik qanissusilimmi akiuiniarnermut atortunik soqartin-

nagu, imaluunniit suliaq mingutsitsinermik, erngerluni akuliunnissamik pisariaqartitsiviusumik kinguneqarsinnaatillugu pisariaqarsinnaavoq.

Suliani taaneqartuni imaluunniit suliani allani mingutsitsinermik avatangiisinilluunniit ajoqusiinermik, imaluunniit tamatumunnga ulorianartorsioritsinermik kinguneqarsinnaasuni tungaviusinnaasut tamarmik naliliinermut tassunga ilanngunneqarsinnaapput. Assersuutigalugu umiarsuarmit ataatsimiit allamut usilersueqqinnermi, matuma siuliani taaneqartumi sananeqaatip atortulluunniit pineqartup imaanut nakkaaneqarsinnaanera kisimi ulorianartorsiorfiusussaangilaq. Umiarsuup usilersueqqinnermik allamilluunniit suliaqartup najuunnerinna mingutsitsinerpiamik kinguneqarsinnaavoq, soorlu ikummatissamik ikumatitsinikkut imaluunniit imermik erroruutikumik mingutsinneqarsimasumik kuutsitsinikkut aammalu avatangiisinik mingutsitsinissamut ajoqusiinissamulluunniit ulorianartorsioritsinikkut, tassunga assersuutigalugu pissutsit, umiarsuup ataatsip arlallilluunniit ajutuussappata ulorianartorsiornerup annertunerulersinnaaneranik oqartussaasut naliliinerat tassunga ilaatinneqarpoq.

Kiisalu oqaatsip mingutsitsinissamut ulorianartorsiornerup nassuiaatitaannut erseqqinnerusunut imm. 2.18-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 2-mi aalajangersagaq oqartussaasut attuumassuteqartut akuliutsinneqassappata atorneqarsinnaavoq, atuinerup naalackersuinikkut oqartussaaffinnik agguaanermut sukkulluunniit atuuttumut naleqqunnissaa, aammalu inatsisit il.il. atuutereersut eqqarsaatigineqarnissaa qulakkearniarlugu. Taamatutaaq imm. 2-p nunani tamalaani inatsisit naapertorlugit atorneqarnissaa qulakkeerneqassaaq, tassungalu umiarsuit nunanit allaneersut akornutaanngitsumik aqqusaarsinnaanerannut maleruagassat ilaatinneqarput, tak. § 45-mut nassuiaatit.

Aalajangersagaq aatsitassarsiornermi naalackersuinikkut oqartussaaffinnik agguassinermik allannguisussaangilaq, taamaattumillu assersuutigalugu aatsitassarsiornermi sulianut, aatsitassarsiornermut inatsisit malillugit maleruagassaqartitsineqartunut maleruagassiornermut atorneqarsinnaanani. Tamatumunnga peqatigitillugu erseqqissarneqassaaq, § 35, imm. 1 inatsissatut siunnersuummi kapitali 1-imi aalajangersakkani allaaserineqartutut Inatsisartut inatsisaanni siunertat atuuffissallu naapertorlugit atorneqartussaammat.

Kapitali 15-imut
§ 36-mut

§ 36-mi maleruagassani imartami annertunerusumik sanaartornermut atatillugu sanaartukkat annertunerusut avatangiisinut sunniutissaannik siumoortumik naliliinissaq (ASN) piumasari-neqarpoq, tassanilu Naalackersuisut tamanna pillugu erseqqinnerusunik maleruagassiornissamut piginnaatinneqarput. § 36 avatangiisinut inatsimmi kapitali 8-mi aalajangersakkamut as-singusorujussuuvoq.

Espoo-mut isumaqatigiissummi nunap imartaani avatangiisinut sunniutissanik naliliisarnermut maleruagassat atulersinneqarsinnaanissaat § 36-mi siunertarineqarpoq. Espoo-mut isumaqatigiissut sanaartukkani, killeqarfiit qaangerlugit avatangiisinut sunniuteqartussatut ilimagineqartuni, avatangiisinut sunniutissanik naliliinissamut piumasaqaatinik imaqarpoq. Taamaalilluni avatangiisinut pinaveersaartitsiviusunik suliniuteqarnikkut avatangiisinut sunniutissanik annikillisitsinissaq siunertarineqarpoq.

Espoo-mut isumaqatigiissummi sanaartukkat allatorneqartut arlallit, ilaatigut sanaartukkat sananeqaatileriffiusut, innaallagissiorfiit annerusut, aatsitassarsiorfinnik ingerlatsineq, avataanilu imaani suliffeqarfiit tunisassiorfiit avatangiisinut sunniutissaannik naliliinissaq piumasarineqarpoq. Isumaqatigiissut taanna aamma sanaartukkat taakku pillugit avatangiisinut nalilinerit tamanut ammasumik saqqummiunneqarnissaannut, tamanullu ammasumik oqallisigineqarnissaannut maleruagassanik imaqarput. Espoo-mut isumaqatigiissut 1993-imi Kalaallit Nunaannut atuutilerpoq.

§ 36 killeqarfiit qaangerlugit mingutsitsinerinnarmut tunngasuunngilaq, aammali tassani Kalaallit Nunaata iluani suliffeqarfiit sanaartukkallu avatangiisinut sunniutissaannik naliliinissaq piumasarineqarnissaannut periarfissiisoqarpoq.

Sanaartukkani annerni avatangiisinut sunniutissanik naliliineq pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 29-mi, 18. december 2003-meersumi § 43 naapertorlugu pinngortitamut sunniutissanik naliliinermik imaqartinneqartariaqarpoq.

Imm. 1-imut

§ 36, imm. 1-imi sanaartukkat annerusut, avatangiisinut annertuumik sunniuteqarsinnaasutut ilimagineqartariaqartut Naalakkersuisut tamatumunnga akuersissuteqaqqaartinnagit sanaartoqqusaannginnerat aallartinneqaqqusaannginnerallu, tamatumalu § 36-mi aalajangersakkat aammalu maleruagassat § 36, imm. 3 naapertorlugu aalajangersarneqartut malillugit ingerlaneqartussaanaera immikkut ittumik aalajangersarneqarpoq. Suliffeqarfiit, sanaartukkat aaqquisuussalluunniit, imm. 1-imi taaneqartut suunissaannut killiliinerit nalunaarusiornikkut aalajangersarneqarsinnaassapput.

Sulianik akuerisassanik suliaqarnermi sunniutissat, suliffeqarfiup sanaartorneqarneranut, ingerlanneqarneranut immaqalu matuneqarneranut attuumassuteqartut suussanersut isummerfigineqartariaqarput. Tamatumani ilaatigut sunniutit, imermit erroruutikumit, eqqagassanit, sananeqaatinit silaannangortitanit mingutsitsinermit, nipiliortitsinermit il.il. pisut pineqarput.

Imm. 2-mut

§ 36, imm. 2-mi suliamik imm. 1-imi taaneqartumik sananissamut aallartitsinissamulluunniit qinnuteqarnermut atatillugu suliap avatangiisinut sunniutissaannut nassuiaammik Naalakkersuisunut nassiuussisoqassasoq aalajangersarneqarpoq. Nassuiaasiornermut piumasaqaatit suunissaannut maleruagassat erseqqinnerusut nalunaarusiornikkut aalajangersarneqartassapput.

Imm. 3-mut

§ 36, imm. 3, nr. 1-11-mi allassimavoq, Naalakkersuisut pissutsinut arlalippassuarnut, sanaartukkat annerusut avatangiisinut sunniutissaannik naliliinermut pingaaruteqartunut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaasut. Taamatut maleruagassanik aalajangersaanis-saq nalunaarutit atorlugit pisassaaq.

Nr. 1-imi suliffeqarfiit, sanaartukkat aaqqissuussallu, § 36, imm. 1-imi akuersisussaataitaner-mut ilaatinneqartut suunissannut maleruagassiornissamut periarfissiisoqarpoq. Taakku pillugit maleruagassat suliffeqarfiit suunerisa allattuiffiliornerisigut imaluunniit naliliinissamut tunngavissanik tamakkiinerusunik suliaqarnikkut aalajangersarneqarsinnaapput.

Nr. 2 naapertorlugu qinnuteqartarnermut akuersisarnermullu aaqqissuussinerup ilusissaanut i-massaanullu piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Suliffeqarfik akuersinissamut suliap suliarineqarnissaa sioqqullugu paasissutissat, suliap nali-liiffigineqarnissaanut pisariaqartinneqartut pissarsiariniassavai. Paasissutissiisussaataitanerup annertussusissaanut qinnuteqarfigineqartup suliallu ataasiakkaat suuneri apeqqutaassapput, aammalu oqartussaasut akuersisartut taamaallaat paasissutissanik, suliap avatangiisinut sunni-utissaanik naliliinermut pisariaqartinneqartunik piumasaqarsinnaapput.

Nr. 3-mi avatangiisinut sunniutissanik naliliinermut nassuiaatip imassaanut piumasaqaatinik aalajangersaanissamut periarfissiisoqarpoq.

§ 36, imm. 3, nr. 3 tunngavigalugu suliap avatangiisinut sunniutissai, tassungalu ilanngullugu nassuiaatip taassuma sunik imaqaarnissaanik piumasaqaatit erseqqinnerusut pillugit piumasa-qartoqarsinnaanissaa naatsorsuutigineqarpoq. Tassani nassuiaatip annertussusissaa kisimi pi-neqanngilaq, aammali innuttaasunik akuutitsinissamik piumasaqarsinnaaneq, soorlu tamanut ammasumik tusarniaanikkut pineqarpoq.

Nr. 4 nalunaarusiortussaataitanermut maleruagassanik aalajangersaasarnermut tunngasuvoq. Annertunerusunik sanaartornermut atatillugu avatangiisini pissutsit assigiinngitsut pillugit na-lunaarusiornissaq pisariaqartinneqarsinnaavoq. Tassalu § 36, imm. 3, nr. 4 tunngavigalugu maleruagassat suliarineqarnerini, Naalakkersuisunut nalunaarusiornissaq pisussaaffittut aala-jangerneqassaaq, tassungalu ingerlatsinermut nalunaarsuinissamut pisussaaffeqarneq ilaavoq. Taamatut pisussaaffeqarneq amerlanertigut suliffeqarfiup nammineerluni uuttortagaanik mi-sissoqqissaagaanillu ingerlaavartumik nalunaaruteqartarneranut tunngasuusarpoq.

Nr. 5 naapertorlugu piumasaqaasiortarnermut maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Akuersissut nalinginnaasumik sanaartukkap aallartinnissaanut, ingerlanneqarneranut, alliler-neqarneranut imaluunniit allanngortinneqarneranut piumasaqaatinik imaqartussaavoq. Piuma-saqaatini sunniutaanerluttussat qanoq iliorluni annikillisinneqarnissaannut aammalu sunniutis-sat pitsaasut qanoq iliorluni annertusineqarsinnaanissaannut allassimasinnaavoq.

Nr. 6 matusinermut tamatumalu kingornatigut suliarinninnermut tunngasuvoq. Tassani suliffeqarfiup ASN-imik suliaqartussaataasup matuneqarnerata, tassungalu ilanngullugu iluarseeqqinnerata ingerlanissaa pillugu erseqqinnerusunik maleruagassiornissaq periarfissinneqarpoq. Tassani pingaartumik matusinermi eqqakkanik, taamatullu aamma tunisassiornermi atorunik passussinissamut paaanissamullu piumasaqaatinik pisariaqartitsinissaq eqqarsaatigineqarpoq. Taamatuttaaq sumiiffiup pineqartup pissusiata isumannaatsuutinneqarnissaa pillugu piumasaqaateqarnissaq pisariaqartinneqarsinnaavoq.

Nr. 7 naapertorlugu sillimmasiinissamut maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Illut sanaartukkallu ilaasa matuneqarnerini saliinermut atatillugu aningaasartuuteqartoqarnissaata annertuumik naatsorsuutigineqartariaqarnera tamatumunnga tunngaviuvoq. Suliffeqarfik matussappat saliinissamut, tassungalu ilanngullugu nunap iluarsaateqqinneqarsinnaaneranut naammattunik aningaasasaqarnissaq qulakkeerniarlugu, nr. 7-imi aningaasartuutissanut taamaattunut matussutissanik sillimmasiinissamut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissiisoqarpoq.

Aningaasat qanoq amerlatigisut sillimmasiissutaanissaannut piumasaqarnissamut illut sanaartukkallu suuneri, aammalu suliap annertussusia apeqqutaassapput. Suliffeqarfiit kiisalu allat, tamatumunnga annertuumik soqutigisaqartut sillimmasiinissamut piumasaqaatinut atatillugu tusarniaaffigineqartassapput.

Aningaasartuutissatut naatsorsuutigisat pisariaqartitsiviulersinnaasutullu ilimagisat tunngavigalugit sillimmasiissutit ataatsimut amerlassusissaat naatsorsorneqassapput. Suliffeqarfimmik aallartitsinermi imaluunniit alliliisimasinnaanermi sillimmasiineq aningaasanik amerlangaatsiartunik pisariaqartitsiviusinnaavoq. Danskit naalagaaffiannit imaluunniit Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasunit sillimmasiinissamik piumasaqartoqartarnissaa eqqarsaatigineqanngilaq.

Nr. 8-mi piumasaqaatinik unioqqutitsinermut maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut periarfissiisoqarpoq. Taanna malillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik, sanaartukkat akuerisaasut akuersissuteqarnermi tunngavigineqartut saniatigut avatangiisinut mingutsitsisut, taamaallutillu piumasaqaatinik unioqqutsitsisut iliuuseqarfigineqarsinnaanerinit periarfissiiffiusunik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Piumasaqaatinik unioqqutitsisoqarnerani nalinginnaasumik mianersoqqusisoqarsinnaavoq, peqqusisoqarsinnaavoq aammalu politiinut unnerluussisoqarsinnaalluni. Matumani unioqqutitsinerit ataasiakkaat killilimmik annertussusillit aamma piumasaqaatinik unioqqutitsinerit annertuut, ingerlaavartut piuartullu akornanni immikkoortitsisoqartariaqarpoq. Peqqussuteqarnermi iliuuseqarnissamut piffissaliisoqarsinnaavoq.

Nr. 9 tunngavigalugu inerteqquteqartarnermut peqqussuteqartarnermullu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Matumani erseqqissaatigineqassaaq, suliffeqarfiit piumasqaatinik saqqummiunneqartunik unioqqutitsineranni qanoq iliuuseqarfigineqarnissaat pillugu oqartussaasut akuersissuteqartartut ersarissumik aalajangersaasinnaangimmata, tamatumani nalinginnaasumik suliffeqarfiup nammineerluni peqqussutip naammassinissaanut qanoq iliuuseqassanerluni aalajangertariaqarmagu. Suliffeqarfiup nammineerluni qanoq iliuuseqaruni aaqqissuussineq, suliap ingerlanerani pissutsit atorineqartussat, ingerlatsineq il.il. eqqarsaatigalugit naleqqunnerpaamik naliisinnaassuseqarnera tamatumunnga tunngaviuvoq.

Nr. 10 nammineerluni nakkutilliisarnermut aamma avatangiisinik misissuisarnermut tunngasuuvoq.

Taanna malillugu suliffeqarfiup nammineerluni nakkutilliisarneranut aamma avatangiisit pillugit misissuinissamut piumasqaateqartarnermut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Avatangiisinik misissuineranut atatillugu maleruagassat avatangiisinik misissuineramik ingerlatsinissamut periarfissaqarnernullu piumasqaatinik imaqarsinnaapput. Matumani misissuinerit, mingutsitsinissaq killilersorniarlugu suliffeqarfiup ingerlanneqarneranut ataannartutut inissisimasut suuneri eqqarsaatigineqarput.

Kiisalu nr. 11-mi oqartussaasut suliassanik suliaraqarnerminnut atatillugu aningaasartuutaannut matussutissatut akitsuusiisarnermut maleruagassanik aalajangersaasinnaaneq tunngavilerneqarpoq. Sulianut angisuunut annertuunullu atatillugu ilaatigut suliassanik sullissinermi avatanniit ikiorserneqarnissaq pisariaqartinneqarsinnaavoq, taamaattumillu maleruagassami tassani aningaasartuutit taamaattut akitsuutitigut aningaasalersorneqarnissaat periarfissinneqarpoq.

Kapitali 16-imut

Kapitali 16 upalungaarsimanissamut mingutsitsinernullu akiuiniarnissamut tunngasuuvoq, tassungalu alapernaarsuineq ilaatinneqarpoq, aammalu imaani, umiarsualivinni sinerissanilu mingutsitsinissamut upalungaarsimanermik ataatsimoortumik pilersitsinissaq siunertarineqarluni. Maleruagassani pingaartumik uuliamik mingutsitsinissamut akiuiniarnissaq siunnerfigineqarpoq, kisiannili aamma akuugaassutsinik mingutsitsinissaq aalajangersakkamut ilaatinneqarpoq. Kiisalu aamma uumassusillit, taakkunungalu uumassusillit takornartat ilanngullugit, mingutsitsisarnerannik isumagisaqartarneq kapitali 16-imut ilaatinneqarpoq. Assersuutigalugu uumassusillit mingutsitsineranni taamaattumi uumasuni takornartani uumasut miluuffigisaminni ilanngartuisut (parasitter), tappiorannartut napparsimalersitsisartut, patogenit, soorlu umiarsuarnit sinersorlutik takornariartitsisartunit il.il. nappaammik eqqugaasimasunit pisut taaneqarsinnaapput.

§ 37-mut

Imm. 1

Sinerissamut qanittumi uuliaarluertoqarnissaanut upalungaarsimaneq 1. januar 1989-imi tigu-
neqarpoq. Maannarpiaq illoqarfinni 12-ini upalungaarsimasunik peqarpoq: Qeqertarsuaq, Ilu-
lissat, Qasigianguit, Aasiaat, Sisimiut, Maniitsoq, Nuuk, Paamiut, Narsaq, Qaqortoq, Nanor-
talik aamma Tasiilaq. Upalungaarsimasunik taaneqartunik, kommunit qatserisartoqarfiinit i-
ngerlanneqartunik Naalakkersuisut piginnittuupput.

nunap imartaata avataani uuliaarluertoqarnissaanut assigisaanullu akiuiniarneq maannamut
ingerlanneqartutut danskit imaani avatangiisinut inatsisaat atuuttoq naapertorlugu isumagine-
qarpoq. Akuugaassutsinik- uuliamillu mingutsitsinermik akiuiniarneq pillugu Danmarkip
Kalaallillu Nunaata akornanni sinerissap qanittuani uuliamut upalungaarsimanermut
tunngatillugu akisussaaffinnik agguataarinnermut isumaqatigiissummit pituttuisumit tamanna
erserpoq aammalu Kalaallit Nunaata eqqaani imaani uuliamik akuugaassutsinillu annertuumik
mingutsitsisoqartillugu, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik oqartussanit naalagaaffik
mingutsitsinermik akiueqqullugu qinnuigineqarsinnaasoq, qinnuteqaammillu taamaattumik
akuersissalluni mingutsitsinermullu akiuinnermut aningaasartuutit akilissallugit naalagaaffik
pisussaaffeqartoq mingutsitsinermut akiuiniarneq pillugu Illersornissamut Ministerip aamma
Naalakkersup akornanni, 24. Marts 2017-imeersumik najoqqutassiatut
isumaqatigiissuteqartoqarluni. Tamanna annertuumik mingutsitsinermik akiuinissamut
qallunaat naalagaaffiata pisussaaffia taamaalulluni nunap imartaata iluani atuuppoq.

Qallunaat Aningaasaqarnermut Inatsisaanni tamatumunnga naapertuuttumik
oqaaseqaatitaqartinneqarpoq. Oqartussaasoq aningaasartuutininik akiliisuusoq,
mingutsitsisumut akileeqqusisinnaavoq.

Qallunaat Aningaanut Inatsisaanni aalajangersarneqarportaaq imaani avatangiisinut
piginnaatitaaffiup tigu-neqarneranut atatillugu, ”Avatangiisinut Ministerimut Aningaasanut
Inatsimmiittoq imaani killeqarfimmullu attuumasuni sissani sinerissanilu annertuumik
uuliamik akuugaassutsinillu mingutsitsisoqartillugu akiuiniarnermut aningaasartuutit
pisariaqartut tamaasa akilertarnissaannut piginnaatitaassut, Kalaallit Nunaata imartaanuttaaq
atuuttoq, piginnaatitaanerup nuunneqarnerani attorneqanngitsaq.

”Annertunerusumik mingutsitsiqartillugu suli tamanna Naalagaafimmit suliassaassasoq”,
Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumut siunnersuummi erserpoq.

Tassami danskit aningaasanut inatsisaannut oqaasertaliussami allassimavoq, ”Danskit imar-
taanni imartanilu tassunga attuumasuni, kiisalu Kalaallit Nunaata eqqaani imartani uuliamik
akuugaassutsinillu annertuumik mingutsitsisoqarnerani imaluunniit tamatumunnga ulorianar-
torsiornermi Illersornissamut Ministeri piginnaatinneqarpoq, aningaasaliisarnermut inatsisini
imaani aammalu sissani sinerissanilu taakkunani akiuiniarnermut akornusiiniarnermulluunniit
aningaasaliinissamut sinaakkusiussat saniatigut aningaasartuutininik pisariaqartinneqartunik ta-
manik akiliinissamut.” Inatsisissamut siunnersuummit Naalagaaffiup sularinnittuunissaa
attorneqanngilaq.

Imm. 1-p immikkoortuani siullermi Naalakkersuisut upalungaarsimanermik allanut isumagisassanngortitsinissamut, taakkunungalu upalungaarsimanermut pilersaarusiornissamik peqqusinissamut piginnaatinneqarsinnaanerit tunngavissiuunneqarpoq. Maannamut periaatsimut tamanna naapertuuppoq.

Nutaatut imm. 1-ip immikkoortuata aappaa naapertorlugu oqartussaasut allat kisimik pineqaratik, kisiannili aamma suliffeqarfiit namminersortut imaluunniit naalagaaffimmit pigineqartut akiuiniarnermi sulinermit ilaatinneqarsinnaapput. Suliffeqarfinnut minnerusunut isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq, tassungalu assersuutigalugu mingutsitsinernut ataasiakkaanut atattillugu aalajangersimasumik isumaqatigiissusiorderit ilaatinneqarput, aammalu suliffeqarfinnut annerusunut isumaqatigiissuteqarsinnaavoq, tamatumanilu nalinginnaasumik suliffeqarfiit taakku Naalakkersuisunik sullissillutik upalungaarsimanermik annertuumik atugassiarnissaat siunertarineqartarpoq. Kalaallit Nunaanni nunanilu allani suliffeqarfiit mingutsitsinermi akiuiniarnermut ikiuunnissaannut isumaqatigiissusiorderfigineqarsinnaapput.

Upalungaarsimanerup isumagineqarnerani aamma Naalakkersuisut aningaasaateqarfinnik, suliniaqatigiiffinnik upalungaarsimasunillu namminneq piumassusertik tunngavigalugu sulisunik suleqataatitsinnaapput, taamaalillutillu ilaatigut taakku ilisimasatigut, atortutigut sungiarsarnissamullu periarfissatigut tunniussinnaasaat iluaqutigisinnaallugit.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi allassimavoq, Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq assigalugu kommunalbestyrelsi sinerissami mingutsitsinernik paaasarnermik isumagisaqartuusut. Tassani kommunalbestyrelsip nunami uuliamik mingutsitsinernut akisussaasoorenera ersersinneqarpoq. Kisiannili Naalakkersuisut nunami sumiiffinnut, Tunup avannaarsuani nunami innarlitsaaliukkamiittunut akisussaasuupput.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi Naalakkersuisut imm. 1 aamma 2 naapertorlugit Naalakkersuisut akisussaaffeqarfigisaannut upalungaarsimanermut pilersaarusiornissamut pisussaaffilerneqarput. Pilersaarutini taamaattunik suliaqartarnermi pingaartumik upalungaarsimanermi suliniutissat tamakkii-sumik takuneqarsinnaanissaat paasineqarsinnaanissaallu siunertarineqarpoq. Tassani ilaatigut upalungaarsimanerup ilusiligaanera ingerlaneralu, tassungalu ilanngullugu upalungaarsimanermi atortut suut pigineqarnerat pillugu nassuiaasiortarneq, taamatullu kalerriisarnermut nalunaaruteqartarnermullu, aammalu oqartussaasut suleqataasut inissisimaffinnut agguarneqartarnerat pillugu aalajangersakkat ilaatinneqarput.

Aammattaaq imm. 3-mi allassimavoq, kommunalbestyrelsit imm. 2-mi taaneqartut sinerissami saliiarnermut pilersaarutini taamaattunik suliaqarnissamut Naalakkersuisunit peqquneqarsinnaasut.

Kiisalu Imm. 3-p immikkoortuata aappaani allassimavoq, oqartussaasut allat suliffeqarfiilluunniit § 37, imm. 1 naapertorlugu upalungaarsimanermut suleqataatinneqassappat, taakku aamma upalungaarsimanermut pilersaarusionermut ilaatinneqarsinnaasut. Oqartussaasut allat Suliffeqarfiilluunniit upalungaarsimasut upalungaarsimanermut pilersaarutini suliassatik tunngavigalugit naleqquttumik peqataatinneqartarnissaat aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq, tamatumalu peqatigisaanik Naalackersuisut upalungaarsimanermut pilersaarusionermini oqartussaasut allat suliffeqarfiilluunniit taamaattut upalungaarsimanermi misilittagaannik pissarsivigisinnaanissaat periarfissinneqarluni.

§ 38-mut

§ 38 pissutsinut siornatigut pisarsimasunut, upalungaarsimanermut akiuiniarnermullu iliuusisanik aallartitsiviusimasunut, aammalu umiarsuarmik piginnittut suliami akuusut, taakku silimmasiisarfii aammalu inuit suliffeqarfiilluunniit attuumassuteqartut allat kingusinnerusukkut taamatut iliuuseqarnermik aallartitsinissamut pisariaqartitsisoqarsimaneranik nalorninartoqartitsinermit qisuariaatit ilanngunneqarpoq. Suliani taakkunani pingaartumik § 47, imm. 1, umiarsuarmik piginnittumut upalungaarsimanermut akiuiniarnermullu aningaasartuutunik naammaginantunik tamanik matussusiinissamut pisussaaffiliiffiusumi tunngavigineqarput. § 38 atorlugu maanna pissutsit taamaattut ersarinnerulersinneqarput. Aalajangersagaq aningaasartuutit suut § 47, imm. 1-imit matussuserneqartussaansut erseqqissaatinik ataasiakkaanik tapertaqartinneqarpoq, taamaattumillu aamma § 47, imm. 1-imut tassungalu nassuiaatinut innersuussisoqarpoq.

Imm. 1-imut

§ 38, imm. 1-imi maanna ersarinnerulersinneqarpoq, upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu, tassungalu ilanngullugu § 39, imm. 2 naapertorlugu alapernaarsuinermit iliuusisanik aallartitsinissamut oqartussaasoq akisussaasuusoq aalajangiisussaasoq, taakkulu tassaasinnaapput Naalackersuisut imaluunniit oqartussaasut Naalackersuisunit piginnaatinneqartut, soorlu najukkani qatserisartut. Oqartussaasut kisimik, tassalu mingutsitsinissamik ulorianartorsiortitsisoq pinnani, taamatut naliliisinnaapput.

Suliffeqarfiit upalungaarsimasut § 38, imm. 1-imi taaneqanngillat, § 37, imm. 1-ip immikkoortuata aappaa naapertorlugu suliffeqarfimmut upalungaarsimanissamik isumaqatigiissuteqartoqarsimagaluarpalluunniit upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusisanik aallartitsinissamut oqartussaasut attuumassuteqartut tamatigut aalajangiisartussaammata.

Imm. 2-mut

Aamma imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq, upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissat tunngaviumik mingutsitsisoqarsimatillugu imaluunniit mingutsitsinissamut ulorianartorsiortoqartillugu aallartinneqarsinnaasut, kisiannili taamatut aallartitsinissaq oqartussaasunit akisussaasuusunit pisariaqanngitsutut nalilerneqarpat, taamatut aallartitsinissaq pinngitsoortinne-

qarsinnaavoq. Oqartussaasut attuumassuteqartut ilaatigut annertussutsimut tunngaviusut mallillugit upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanik taamaattunik aallartitsisoqarnissaanik pisariaqartitsinermit naapertuutinngitsoq naliliippata, tamannattaq atuutissaaq. Assersuutigalugu upalungaarsimanermi iliuusissanik aallartitsinissamut atatillugu aningaasartuutissat amerlavallaarpata aamma/imaluunniit ulorianartorsiorneq annertuallaarpata, kisiannili mingutsitsineq tamatumunngaluunniit ulorianartorsiorneq killeqartuinnarmik annertussuseqarpat tamanna atuussinnaavoq. Kisiannili § 39, imm. 2 naapertorlugu alapernaarsuinermit aallartitsinissamut tunngatillugu oqartussaasoq akisussaasuusoq § 38, imm. 2 naapertorlugu taamaattumik aallartitsinissamut pisussaatinneqassanngilaq, § 39, imm. 2-mi allassimammat, upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuutsit alapernaarsuinermit ilaqarsinnaasut – tamannali pisariaqartinneqanngissimasinnaavoq. Tassalu mingutsitsineq killeqartillugu imaluunniit ulorianateqarpallaartinnagu, imaluunniit mingutsitsinerup pitsaasumik isumagineqarnerani alapernaarsuinissaq pisariaqanngitsoq naliliisoqartillugu alapernaarsuinissarpiaq pinngitsoorneqarsinnaavoq. Kiisalu alapernaarsuinissaq pingaartumik mingutsitsisoqarsimatillugu pisorpianut atorneqartassaaq, aammalu taamaallaat mingutsitsinissamut ulorianartorsiorartoqartillugu annikinnerusumik atorneqartassalluni, assersuutigalugu umiarsuaq ikkarlinnermini sananeqaatinik mingutsitsisunik seerisoqalersimanersoq seerisoqalersimannnginnersorluunniit, imaluunniit mingutsitsinermit saleereernermit sulii avatangiisini mingutsitsineq sinneqarnersoq aalajangerniarlugu alapernaarsuinermit aallartitsinissaq pisariaqarsinnaammat.

Aamma suliani taamaattuni amerlanertigut piffissakilliungaatsiartoqarsinnaavoq. Taamaattumik akiuiniarnermi iliuusissanik aalajangiisarnerit amerlanersaanni, piffissami aalajangiiffiusumi paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit missiliuinerit tunngavigineqartartussaapput, taakkunungalu imaani silamilu pissutsit, sikoqassuseq, piffissaq ajutoornermiit akiuiniarnermi atortut apuuffigisinnaasaat, aniatinneqartut suunerinut, annertussusaannut siaruarsimassusaannullu paasissutissat, kiisalu akiuiniarnermi atortut atorneqartut suuneri/pitsaassusii amerlassusiilu ilaatinneqassapput.

Puttaqutinik assiaqutinik Kalaallit Nunaanni sumiiffinni assigiinngitsuni qitiusumik inissimatitsisoqaraluartoq, Kalaallit Nunaanni sumiiffiit isorartunerat pissutaallutik uuliaarluertoqarnissaanik ulorianartorsiorartoqarnerani amerlanertigut mingutsitsisoqarpiarsimaneranik paasisaqarnissaq sioqqullugu puttaqutinik assiaqutinik assartuinissap aallartinneqarnissaa pisariaqartartussaavoq. Tassalu umiarsuaq Kalaallit Nunaata eqqaani imartani angalappat, umiarsuarnut taakkunungalu upalungaarsimanermik piareersarnissamut aallartitsinissamullu annertunik aningaasartuuteqartoqarsinnaavoq, taamaalillunilu aningaasaqarnikkut annaasaqarsinnaaneq tamanna umiarsuup pineqartup eqqarsaatigisariaqartussaava.

Kiisalu imm. 2.18-imut nassuiaatit nalinginnaasut, oqaatsimik ”mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq”, aammalu ilaatigut upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanik aallartitsinissamut pisariaqartitsinermit Kalaallit Nunaanni pissutsit immikkut ittuuneri eqqarsaatigalugit sukumiisumik nassuiaateqarfiusut innersuunneqarput.

Imm. 3-mut

Kiisalu maanna imm. 3-mi nutaami erseqqissarneqarpoq, upalungaarsimanermi imaluunniit akiuiniarnermi iliuusissanik aallartitsinissamut, tassungalugu ilanngullugit iliuusissat taakku suunerinut annertussusiannullu aalajangiinerit tassaannngimmata, sulianik sullissinnermut inatsisit tunngavigalugit aalajangiinerit. Tamatuma kingunerisaanik aalajangiinerit taamaattut akuusunut eqqorneqartunut, soorlu umiarsuarnik akuusunik piginnittunut siumoortumik tusarniaanisamik pisariaqartitsiviusussaannngillat, tamatumanilu suleriaatsit nalinginnaasumik akuerisaasut malinneqarput.

§ 39-mut

Imm. 1-imut

§ 39, imm. 1-imi nutaami aalajangersakkap nutaap ilanngunneqarneratigut erseqqissarneqarpoq, § 39 naapertorlugu upalungaarsimanermut pilersaarutit suliarineqarnerat aammalu § 38 naapertorlugu upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuuseqarnermik aallartitsinissamik pisariaqartitsisoqarneranik naliliinerit Kalaallit Nunaanni pissutsit immikkut ittut eqqarsaatigalugit suliarineqartassasut. Tamanna qanoq paasineqassanersoq pillugu nassuiaatinut erseqqinnerusunut imm. 2.18-imut nassuiaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

Imm. 2-mut

§ 39, imm. 2-mi aalajangersagaq, aammattaaq nutaajusoq, upalungaarsimanermut akiuiniarnermullu iliuusissanut aalajangersimasunut aamma alapernaarsuinermi iliuusissanik aallartitsinissap ilaatinneqarnera, aammalu taamatut alapernaarsuinermit maleruagassat il.il. upalungaarsimanermut pilersaarummut ilanngunneqarsinnaasut erseqqissarniarlugu ilanngunneqarpoq.

§ 38, imm. 2-mut aalajangersakkamut atuuttut akerlianik, § 39, imm. 2-mut mingutsitsisoqarnerani imaluunniit tamatumunnga ulorianartorsiortoqarnerani alapernaarsuinermi iliuusissanik aallartitsinissamik tamatigut pisariaqartitsisoqartarnissaanik ilimagisaqarneq ilanngunneqanngilaq. Assigiinngissummut tassunga tunngaviuvoq, mingutsitsinerni tamatumunngaluunniit ulorianartorsiornerni tamani upalungaarsimanermut akiuiniarnermullu iliuusissanik aallartitsinissaq pisariaqartinneqartoq naammaginartumik ilimagisariaqartoq oqartussaasut misilittagaa-sa takutimmassuk, kiisalu alapernaarsuinissarpianik pisariaqartitsineq taamatut annertutigisariaqanngitsoq. Taamaattumik § 39, imm. 2-mi aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, oqartussaasut akisussaasuusut alapernaarsuinermi iliuusissanik aallartitsinissaasut, tamannali pissaaffiunngitsoq.

§ 39, imm. 2 naapertorlugu alapernaarsuinermik aallartitsinissamut peqqutaasut arlaqarsinnaapput, aalajangersakkami oqaatigineqartut siunertaasoq pingaarneq tamatigut tassaasusaammatt oqartussaasut mingutsitsinermik aalajangersimasumik sapinngisamik pitsaanerpaamik isumaginnissinnaanissaasa qulakkeerneqarnissaa.

Aalajangersimanerusumik oqaatigalugu paasissutissanik tutsuiginartunik kinaassusersiorfiunngitsunillu, oqartussaasut upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanik pisariaqartitsisoqarnersoq, imaluunniit iliuuserisat aallartinneqareersut alanngortinneqarnissaat pisariaqarner-soq, imaluunniit mingutsitsineq naammaginatarmik killilerneqarsimanersoq naammaginatarmilluunniit appartinneqarsimanersoq, taamaalillunilu upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanik aallartitsinissamik pisariaqartitsisoqanngitsoq – imaluunniit aallartinneqareersut ingerlaannassanersut - aalajangiinerannut atorneqarsinnaasunik pissarsinissaq alapernaarsuiner-mi siunertaavoq.

Aamma alapernaarsuinissamik pisariaqartitsineq suliamiit suliamut allangorartarpoq, suliallu ilaanni siusingaatsiartukkut ersarillisimasinnaavoq, mingutsitsinerup annertussusianik naatsu-aqqamik naliliinissap saniatigut pisariaqartitsisoqanngitsoq. Tamanna nalinginnaasumik mingutsitsinerup killeqangaatsiartunut, taamaattumillu inunntut pinngortitamullu sunniinissamut ulorianartorsior-titsiviunngitsunut, imaluunniit alapernaarsuinerpiamik aallartitsinngikkaluar-luni mingutsitsinerup sunniutissaasa naammattumik nalunaarsorneqarsinnaasunut atuuttarpoq.

Oqartussaasut akisussaasuusut alapernaarsuiner-mik aalajangiisimatillugit, upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissat allat assigalugit, mingutsitsiner-mi pineqartumi alapernaarsuineq qanoq annertugisoq aallartinneqassanersoq oqartussaasut namminneerlutik aalajangissa-vaat, alapernaarsuinerli aallartinneqartoq mingutsitsiner-mut pisumut naapertuutissaq.

Erseqqissaatigineqassaaq, upalungaarsimanermut akiuiniarnermullu aningaasartuutit allat as-sigalugit alapernaarsuiner-mut, mingutsitsineq isumaginarlugu aallartinneqartumut anngaasartuutit mingutsitsiner-mi akisussaasuusumit matussuserneqarnissaat piumasarineqarsinnaam-mat, tassungalu piviusut tunngavigalugit akisussaaffeqarneq, § 47, imm. 1-imi tassungalu nas-suiaatini allassimasut tunngavigineqarput.

Silaannakkut angallammit, umiarsuarmit nunamiilluunniit isit atorlugit alapernaarsuineq aal-larniutaasoq, assersuutigalugu uuliamik mingutsitsinerup annertussusianik siaruarsimassusia-nillu nalunaarsuiffiusoq nalinginnaasumik siullertut alloriarnerusarpoq. Alapernaarsuineq aal-larniutaasoq mingutsitsinerup inunntut pinngortitamullu sunniutiginerlussinnaasaasa atuuttut naliliiffigineqarnissaannut tunngaviliissapput, ilaatigullu siusissuk-kut oqartussaasut mingutsitsinerup isumagineqarnissaanut suliniutissanik pitsaanerpaanik – pissutsit aalajangersimasut malillugit – toqqaanissaannut paasissutissanik pissarsiffiusinnaassalluni. Aamma taamatut a-lapernaarsuineq ilaatigut mingutsitsiner-mik nalunaarsueqqinnissaq eqqarsaatigalugu sumiif-fimmi mingutsitsiviusumi avataanilu misissugassanik tigusiffiusinnaasunik toqqaanissamut tunngaviliisinnaavoq.

Mingutsitsisoqareernerani mingutsitsiner-mik sumiiffimmillu mingutsitsiviusumik alapernaar-suineq periaatsit assigiinngitsut atorlugit aallartinneqarsinnaassaaq, tamatumalu siunertaasoq apeqqutaassalluni. Taamaalillunilu alapernaarsuineq siunertani ukkunani ataaseq arlallilluun-niit siunnerfigalugit ingerlanneqarsinnaavoq:

- Umiarsuaq imaaniluunniit sullivik puttasooq il.il. sananeqaatinik mingutsitsisunik seerisoqalersimanersoq seerisoqalersimannginnersorluunniit aalajangiinissaq.
- Mingutsitsinermi aallaaviusup peqquutaasulluunniit suuneranik aalajangiinissaq.
- Mingutsitsinerup inuit nerisaqarfiisa ilaannut siaruaassinnaanerinut ulorianartorsiornermik aalajangiinissaq.
- Mingutsitsinerup sumiiffimmi mingutsinneqarfiusumi sulianut allanut sunniuteqarsinnaaneranik paasiniaanissaq, tassungalu assersuutigalugu niuerneramik tunngaveqarluni aalisar-neq ilaatinneqarpoq.
- Avatangiisinut sunniutaanerluttut paasineqartut mingutsitsinerullu pisup akornanni peqqu-taasut ataqatigiinnersut ataqatigiinnginnersulluunniit pillugu uppernaaanissaq.
- Mingutsitsinermi suliniutissap aallartinneqartup ingerlaannarnissaa naammassineqarnis-saaluunniit aalajangiiffiginarlugu immap sukaqarfiani immallu naqqani mingutsitsinerup annertussusianik uuttortaanissaq.
- Avatangiisit qanoq issusianni pitsannguutunik tamatumaluunniit amigaataaneranik uuttui-nissaq.
- Suliniutissanik pisariaqartinneqarsinnaasunik, mingutsitsinerup avatangiisinut sunniineri-simasaanik iluarseeqqinnissamut iluaqutaasinnaasunik, kiisalu tamatumunnga aningaasar-tuutissatut naatsorsuutigineqartunik annertussusiliineq.
- Mingutsitsinermi ajoqusikkat naammaginartumik nalunaarsorneqarsimanerinik naliliiffigi-neqarsimanerinillu takutitsineq.
- Upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuuserisat naammassereernerini avatangiisit mi-ningutsitsineq sioqqullugu iluserisimasaminnut utilersimanersut paasiniaaneq.
- Upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuuserisat uteqqinneqartariaqarneri pisariaqartin-neqarnerisooq naliliineq, soorlu uuliaarluernernik katersuineq sissamillu saliineq, tassungalu ilanngullugu sananeqaatit mingutsitsisut eqimassusiini pinngortitami tunngaviusut uterfi-geqqinneqalersimanersut uterfigeqqqinneqalersimannginnersulluunniit naliliineq aqqu-tigalugu aalajangiineq.

Soqutaanngitsumik annertussusilik sinnerlugu mingutsitsisoqarsimatillugu alapernaarsuiner-mi amerlanertigut saliinerup kingorna avatangiisit qanoq issusiinik nakkutilliinissaq pingarner-tut siunertaasussaavoq. Mingutsitsineq annertusiartortillugu, saliiner-mi siullermi mingutsitsi-nerit tamarmik peerneqarsimannginnissaasa ilimanaateqarnera annertusiartortarpoq.

Taamaattumik taamatut pisoqartillugu tapertaasunik imaluunniit ingerlaavartumik saliinissaq pisariaqartinneqarnerisooq paasiniallugu alapernaarsuinerup ingerlaannarnissaa sakkussatut pi-ngaaruteqartutut inissisimasarpoq. Oqartussaasut akisussaasuusut inatsit manna naapertorlugu avatangiisinik illersuinissamut pisussaaffitsik naammassiniarlugu, aammalu ilaatigut anner-tussusissamut tunngavissat eqqarsaatigalugit kisimik taamatut naliliisinnaapput.

Taamatut mingutsitsisoqartillugu alapernaarsuineq qanoq siviutigisumik ingerlanneqaannas-sanersoq pillugu uuttuutaasinnaasumik aalajangersaasoqarsinnaanngilaq. Kisiannili pingaartu-

mik imartani nillertuni mingutsitsinerit nungutsikkuminaannerat ilisimaneqarluarpoq, mingutsitsinernilu annertulluinnartuni saliinerit, ukiuni qulikkaani arlalinni alapernaarsuineramik ilaqartinneqartut ukiut arlerlugit sivisussuseqarsinnaanerit assersuutissanik takusoqartareerpoq. Mingutsitsisoqareernerani saliineq nalinginnaasumik amerlanerujussuarnik aningaasartuuteqarfiusaraluartoq, piffissami sivisuumi alapernaarsuineramik suliniuteqarneq millionilikkaanik amerlasuunik naleqalersinnaavoq, tamatumani mingutsitsinerup suunera, annertussusia piffissamilu sivisuumi sunniisinaanera apeqqutaassalluni. Aningaasartuutitut akisussaaffeqarneq upalungaarsimanermut mingutsitsinermillu akiuiniarnermut tunngasuinnaangilaq, kisiannili aamma alapernaarsuineq aningaasaqarnikkut annaasaqangaatsiarfiusinnaavoq, tamanalu inatsisissatut siunnersuummi § 47, imm. 1-imi pissusiviusunut akisussaaffeqarneq naapertorlugu Kalaallit Nunaata imartaani angalanermi ikinaariffigineqartariaqangilaq.

Mingutsitsinermik alapernaarsuinissap piareersarneqarnerani, ilaatigut assersuussivissat uku aallaavigineqarsinnaapput:

- Sumiiffimmi mingutsitsiviusumi mingutsitsinermut paasissutissanik, sumiiffimi tassani mingutsitsineq sioqqullugu paasissutissanik peqarpat taakkununga assersuussineq.
- Sumiiffimmi mingutsitsiviusumi mingutsitsinermut paasissutissanik, sumiiffinni assingusuni paasissutissanut assersuussineq.
- Sumiiffimmi mingutsitsiviusumi sivisungaatsiartumik alapernaarsuineq.-

Suliassanik tullerriaaraluni alapernaarsuinerami suliniutit mingutsitsinermi pineqartumi aallaaviup uppernarsarneqarnissaanut iluaqutaasinnaapput, taamaalillunilu aamma inatsisitigut akisussaaffik inissineqarsinnaalluni; akiuiniarnermi suliniutit ingerlanneqarnerini aalajangiinerit atorsinnaanerit uppernarsaaneermut, taamaalillunilu ilaatigut akiuiniarnermi suliniutit ingerlanneqartut taamatullu siunissami akiuiniarnermi suliniutaasartussat pitsanngortinneqarnissaannut; aammalu avatangiisini pissutsit pitsanngortornerit malinnaanerit.

Alapernaarsuinerami, kapitali 16-imi aalajangersakkat naapertorlugit aallartinneqartumi oqartussaasut allat alapernaarsuineramilu suleqataasut attuumassuteqartut suleqatigineqarnissaat, taamaalillunilu alapernaarsuinerami suianik qaleriittoqannginnissaa ataqatigiissitsinermilu suli at amigaateqannginnissaa sapinngisamik qulakkeerneqassaaq. Kisiannili kapitali 16-imi malleruagassat naapertorlugit alapernaarsuinissamik aalajangiinissaa inaarutaasoq Naalakkersuisut akisussaaffigaat.

Kiisalu erseqqissaatigineqassaaq, kapitali 16 naapertorlugu upalungaarsimanermi akiuiniarnermi sulianut suliffeqarfinnik oqartussaasunillu allanik akuutitsinnaanerit aamma alapernaarsuineq ilaatinneqarmat. Tamatumani § 39, imm. 2-miit §§ 37-mut aamma 38-mut inner-suussineq immikkut tunngavigineqarpoq, tassami §§ 37-mi aamma 38-mi Naalakkersuisut upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu oqartussaasunik suliffeqarfinnik allanik annertuumik akuutitsinissamut piginnaatinneqarput. Allatut oqaatigalugu alapernaarsuinerami suliassat assersuutigalugu suliffeqarfinnit, avatangiisinik alapernaarsuineramik immikkut ilisimasaqartunit

imaluunniit oqartussaasunit allanit, soorlu alapernaarsuinissamut Naalackersuisunit isumal-
luuteqarnerusunit misilittagaqarnerusunilluunniit, imaluunniit alapernaarsuiner-
mik siusissuk-
kut aallartitsinissamut piginnaaneqartunit tamakkiisumik ilaannaasumillu ingerlanneqarnis-
saat aalajangersinnaavaat.

Kiisalu oqaatsip mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq imm. 2.18-imut nassuiaatini nali-
nginnaasuni allaaserineqarnera innersuussutigineqarpoq, tassanilu ilaatigut § 39, imm. 2-p
aamma oqaatsip mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq ataqatigiinnerat annertunerusumik
allaaserineqarpoq.

Kapitali 17-imut

Kapitali Naalackersuisunut nalunaaruteqartarnermut maleruagassanik imaqarpoq, taakkunun-
ngalu imaani mingutsitsisoqarsimatillugu imaluunniit mingutsitsinissamut ulorianartorsior-
toqartillugu nalunaaruteqartarneq ilaatinneqarpoq. Maleruagassat taakku malillugit nalunaarute-
qartarneq radiukkut, oqarasuaatikkut allalluunniit piffissami nalunaaruteqarnissamut pilertor-
neqarpaamik atorneqarsinnaasut aqutugalugit pisariaqarpoq.

§ 40-mut

MARPOL-imut isumaqatigiisummut protokol I-imi isumaqatigiisummi artikel 8 naapertor-
lugu inuit kikkut nalunaaruteqartussaasersut, kikkut nalunaarfigineqartussaasersut aammalu
qanoq pisoqartillugu nalunaaruteqartoqartussaasersoq pillugu maleruagassanik aalajangersaa-
soqarpoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-ip oqaasertalerneqarneratut aalajangersagaq protokol I-imi piumasqaatinut arlalinnut
atuuppoq, kisiannili isumaqatigiisummi piumasqaatit naammassineqaannarnissaannut pisa-
riaqartinneqarsinnaasut saniatigut ilanngussisoqarpoq, tassani ilisimasortat piginnittut, atuisut
aquttullu assigalugit nalunaaruteqarnissamut pisussaataammata. Kiisalu siunnersuutigineqar-
poq, sananeqaatinik ajoqusiisinnaasunik imaarsisoqarsimatillugu imaluunniit imaarsisoqarnis-
saanut ulorianartorsiortoqarneranik naliliisoqarsimatillugu nalunaarnissamut pisussaaffeqar-
nerinnaq pineqarani, kisiannili aamma apornerni, immap naqqanik kalluaanerni ikkarlinnerni-
luunniit, taamatullu inatsimmik unioqutitsilluni eqqaanerni tamani taanna atuutissasoq.

Aalajangersakkami tassani pilertortumik nalunaaruteqanngitsoorsinnaaneq tunngavigineqar-
poq, tamannalu amerlanertigut mingutsitsinermik pitsaasumik akiuiniarnissamut periarfissa-
qarnermut sunniuteqarnerluttarsinnaavoq.

Imm. 1-ip immikkoortuata aappaani allassimavoq, aportoqarnerani, immap naqqanik kalluaa-
soqarnerani ikkarlittoqarneraniluunniit erngerluni nalunaaruteqartoqartassasoq. Aportoqarne-
rani, immap naqqanik kalluaasoqarnerani ikkarlittoqarneraniluunniit erngerluni nalunaartus-

saatitaaneq atuutilissaaq. Tamatumunnga atatillugu umiarsuaq imaluunniit umiarsuit akuusut ajoqusersimanersut, imaluunniit imaarsinissamut ulorianartorsiorortoqalersimanersooq apeqqutaatinneqanngilaq.

Imm. 1-ip immikkoortuisa pingajuanni allassimavoq, aamma imaarsisoqarnissaanut ulorianartorsiortoqartillugu nalunaaruteqarnissamut tamakkiinerusumik pisussaaffeqartoqartoq. Aalajangersakkami pisut, imm. 1-ip immikkoortuani siullermi tullermilu ilaatinneqanngitsut, imaarsinissamut ulorianartorsiorfusinnaasut pakkersimaarsinnaanissaat siunertarineqarpoq. Imm. 1-ip immikkoortuisa pingajuanni siunnerfiusooq annertuunik atuuffeqarpoq, tassalu ikuallattoornermut, qaartoornermut, maskiinanik atortunilluunniit ajutoornermut, umiarsuup aqunneqarsinnaaneranut sunniuteqarsinnaasumut tunngasuuvooq. Tassalu aamma soorlu aportoqarnerata, ikkarlittoqarnerata, ikuallattoornerup, qaartoornerup, umiarsuup sannaani ajoqusiinerup, umiarsuup immalernerata imaluunniit usit nikinnerisa kingunerisaanik ajoqusernerit, ajutoornerit unittoornerilluunniit, umiarsuup isumannaassusaanut sunniuteqartut tassunga ilaatinneqarput. Aammattaaq soorlu aquutit, maskiinat ingerlataasut, innaallagissamik pilersuiviit aammalu umiarsuup sumiissusersiutaasa pingaarutillit ajoquteqalernerisa qamittoornerisaluunniit kingunerisaanik umiarsuarmi ajoqusikkanut, ajoqutinut qamittoornernulluunniit, umiarsuup aqunneqarnerata isumannaassusaanik ajornerulersitsisunut atatillugu ulorianartorsiornerit ilaatinneqarput. Aammattaaq sananeqaatinik ulorianaatilinnik poortorneqarsimasunik imaarsinerit imaarsinerusinnaasulluunniit nalunaartussaataitanermut ilaatinneqarput, taakkunungalu sananeqaatit containeriniittut, tankini nuunneqarsinnaasuniittut, qamutini assakaasulinniittut aammalu qimuttuitsut qamutitaanniittut, pramminilu umiarsuarumiittut ilaatinneqarput.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi maanna allassimalerpoq, silaannakkut angallatinik piginnittut, atuisut aquttullu, imm. 1-ip immikkoortuani siullermi allassimasut assigalugit, silaannakkut angallatinin inatsinik unioqqutitsilluni eqqaanermut allatulluunniit inatsisinik unioqqutitsilluni kuutsitsinermut, taamatullu § 58-imi ilaatitsinnginnermut aalajangersakkanut ilaatinneqartunik eqqaanermut kuutsitsinermulluunniit tunngatillugu nalunaaruteqarnissamut pisussaaffeqartut.

Imm. 3-mut

Aamma imm. 3 naapertorlugu umiarsuarmit imaluunniit silaannakkut angallammit annertuumik uuliaarluertoqarsimasooq imaluunniit akuutissanik ajoqusiisinnaasunik imerpalasunik kuuttoqarsimasooq paasineqarpat nalunaaruteqartoqartussaavooq. Nalunaaruteqarnissamut pisussaaffeqartut tassaapput inuit imm. 1-imi taaneqartut, tassungalu silaannakkut angallammi aquttup silaannakkut angallammiit annertuumik kuuttoqarsimaneranik nalunaaruteqartussaati-taanera ilaatinneqarpoq.

Imm. 4-mut

Imm. 4 naapertorlugu aamma umiarsualivinni oqartussaasut nalunaartussaataitaapput. Nalunaartussaataitaaneq taanna aamma MARPOL-imut isumaqatigiissummi protokol I-imut attuumassuteqarpoq. Pisussaaffeqarneq taamaallaat mingutsitsinissamut ulorianartorsiortoqarnera-

nut atuuppoq. Tassani taamaallaat mingutsitsinissamut ulorianartorsiortoqarnerani inatsisinik naliliinissaq pineqarpoq, avatangiisinik naliliinissaq pineqarani. Tamatumunnga atatillugu nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.18-imi mingutsitsinissamut ulorianartorsiorfiusut sukumiisumik allaaserineqarnerat innersuussutigineqarpoq.

Imm. 5-imut

Imm. 5-imi aamma nutaatut allassimavoq, immap qaani mingutsitsisunik kuuttoqarsimanera imaluunniit usinik tissukartunik imaaniittoqarnera paasineqarpat, umiarsuup aquttua erngerluni nalunaaruteqartussaasoq. Pisussaaffeqarnermi mingutsitsinerit tamarmik pineqarput, aammalu mingutsitsineq umiarsuarmit namminermeersoq killiffigineqanngilaq.

Imm. 6-imut

Kiisalu imm. 6-imi allassimavoq, pisut imm. 1-5-imi taaneqartut pillugit paasissutissat attuumassuteqartut tamarmik nalunaarutigineqartussaasut, aammalu oqartussaasut paasissutissanik taamaattunik piniarsinnaasut. Pisussaaffeqarnermi paasissutissat, oqartussaasut pisumik naliliinissaannut, pingaartumillu mingutsitsinermik pinngitsoortitsiniarlutik akiuiniaarlutilluunniit sulinerannut isumaqartut tamarmik pineqarput.

Pisumi paasisamiluunniit aalajangersimasumi ajornartinnagu pisariaqartillugulu ilaatigut makku pillugit nalunaaruteqartoqartassaaq qinnuteqartoqarsinnaasassallunilu:

- 1) umiarsuup imaluunniit silaannakkut angallatip aqqa, angerlarsimaffia aammalu nunani tamalaani radiukkut kaldesignalia,
- 2) umiarsuup imaluunniit silaannakkut angallatip suussusia angissusialu,
- 3) usit suuneri, annertussusaat inissisimaffiilu, taakkununnga usit imaluunniit oqimaaloquttat umiarsuarnut allanut nuunneqarsinnaaneritut periarfissat ilanngullugit,
- 4) ikummatissap pigineqartup suunera, annertussusaa inissisimaffialu,
- 5) pisoqarnerani imaluunniit malugisaqartoqarnerani piffissaq,
- 6) pisup pinerani umiarsuup imaluunniit silaannakkut angallatip sumiiffia, siunnerfia sukassusialu, imaluunniit kuussimasunik, mingutsinneqarsimasunik usinilluunniit tissukartunik takusaqarfiup sumiiffia, annertussusia ingerlaneralu,
- 7) kuussimasut takuneqartut suminngaanneerfi,
- 8) pisup kingorna umiarsuup imaluunniit silaannakkut angallatip siunnerfia sukassusialu, imaluunniit umiarsuaq ikkarlissimappat siuata aquatalu inissisimaffia,
- 9) umiarsuup imaluunniit silaannakkut angallatip aallarfia kingulleq, kiisalu ornitamut qaninnermut tikiffissamut piffissaq sumiiffillu,
- 10) anorip, immap sarfallu pissusai atuuttut kiisalu isikkivik,
- 11) pisup suunera, tamatumunnga peqqutaasoq ingerlaneralu, tassunga ajoqusiinerusinnaasup sumiinnera aammalu imaarsinerusinnaasoq ingerlaannarneris ilaallutik,
- 12) umiarsuup imaluunniit silaannakkut angallatip qanoq innerani pissutsit atuuttut,
- 13) imaarsinissaq pinngitsoortinniarlugu imaluunniit killilersorniarlugu iliuusissat suut iliuuserineqarnerisut,

- 14) qanoq annertutigisumik ikiortissarsiortoqarnersoq ikiortissarsisoqarsimanersorluunniit,
- 15) radiofrekvensit imaluunniit kanaalit arlaat tusarnaarneqarnerisut,
- 16) umiarsuup imaluunniit silaannakkut angallatip piginnittua, atuisua najukkamilu qaninnermi sullissisua,
- 17) najugaq, usit assartorneqartut ulorianarsinnaaneriniq mingutsitsisinnaaneriniilluunniit paasissutissaniq pissarsiffigineqarsinnaasoq,
- 18) umiarsuup imaluunniit silaannakkut angallatip sillimaserneqarsimaneranut paasissutissat, tassunga sillimasiisarfik ilaalluni,
- 19) sananeqaatit atortulluunniit kuutsinneqartut, iginneqartulluunniit allatulluunniit kuutsinneqartut, imaluunniit imaarsineq ulorianaateqarnerisooq, tassungalu kuutsinneqartut suunersut, teknikkimut nassuiaatit eqqortut, annertussutisip nalunaarutigineqarnera missiliorneqarneraluunniit, eqimassusiat aammalu sananeqaatit atortullu taamaattut qanoq innerannut ilimagisat pillugit paasissutissat paasiuminartut,
- 20) sananeqaatinik kuutsinneqartunik imaluunniit kuutsinneqarnissamut ulorianartorsiorfiusunik tigisisussap, tunniussisup, nassiussisup tunisassiorulluunniit aqqata nalunaarutigineqarnera,
- 21) igitsinermi periaasiusooq, aamma
- 22) peqqutaasut, igitsisoqarneranut pisuusut.

§ 41-mut

§ 41 § 58-imi atuutsitsinninnissamut aalajangersakkanut ilaasunik pisoqartillugu, assersuutigalugu inuup inuuneranik annertuumik ulorianartorsiorqartillugu, imaluunniit pigisat annertuumik nalillit annaneqartussaattillugit eqqaanermut ikuaallaanermullu tunngasuvoq. Taamatut pisoqarnerani erngerluni nalunaaruteqarnissamut pisussaaffiliisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Oqartussaasut pisumik suliaqarneranut attuumassuteqarnerat apeqqutaatillugu, nalunaarut paasissutissaniq, ilaatigut paasissutissat, matuma siuliani § 40, imm. 6-imut nassuiaatini taaneqartut assinginiq imaqassaaq.

§ 42-mut

Imm. 1-imut

MARPOL-imut isumaqatigiisummut protokol I-imi nalunaarutip imassaanut piumasaqaatinik arlalinnik nalunaarsuisoqarpoq. § 42, imm. 1-imi Naalakkersuisut piumasaqaatit taakku naapertorlugit nalunaarusiortarnermut maleruagassaniq ersarinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

Imm. 2-mut

Aamma imm. 2-mi allassimavoq, Naalakkersuisut mingutsinermik, §§ 40-mi aamma 41-mi taaneqartunit allaanerusumik pisoqartillugu nalunaaruteqartarnermut maleruagassaniq ersarinnerusunik aalajangersaasinnaasut.

Imm. 2-mi aalajangersagaq § 35, imm. 1-imut, nunani tamalaani isumaqatigiissutit, inatsisisatut siunnersuummi aalajangersakkanut allanut ilaanngitsut, taamatullu pissutsinut Kalaallit Nunaanni avatangiisinut immikkut isumaqartut allanngortinneqarnerinut atatillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut pisinnaatitaaffiliisumut atasutut isigineqassaaq.

Taakku saniatigut § 42, imm. 2 § 35, imm. 2-mi aalajangersakkamut attuumassuteqarpoq, tassungalu § 2, imm. 6 ilanngukkaanni, imartami sulianut mingutsitsiviusinnaasunut ajoqusiisinaasunullu imaluunniit mingutsitsisunut ajoqusiisunullu, inatsisinut allanut ilaatinneqanngitsunut avatangiisit pillugit maleruagassiornissaq periarfissaqarpoq. Tassalu aamma pisuni § 35, imm. 1-ip imaluunniit 2-p atorneqartariaqarfiini § 42, imm. 2 pisariaqartitsisoqarnerani nalunaarnissamut piumasaqaateqarnissamik periarfissiivoq.

§ 43-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi inuit, oqartussaasut suliffeqarfiillu taaneqartut sananeqaatit atortulluunniit, kalaallit umiarsualiviini usilersuunneqartut usingiarneqartullu katitigaanerini annertussusiinillu ilisimatitsisussaanerinut maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut periarfissinneqarput. Aalajangersakkami taamaalilluni sananeqaatit atortullu avatangiisinut ulorianaatillit, kalaallit umiarsualiviinut eqqunneqartut taakkunanngaanniillu anninneqartut paasissutissartaannik pissarsisinnaanissaq periarfissinneqarpoq. Taamatut usilersuunneqartunik usingiarneqartunillu nalunaarsuisarnermi oqartussaasut mingutsitsinissamut upalungaarsimanermik akiuiniartoqassappallu tamatumunnga pilersaarusiorsinnaaniarlutik, sananeqaatit taakku pillugit paasissutissanik naammattunik peqarnissaat siunertarineqarpoq. Taamaattumik aalajangersagaq annerpaamik tunisassiat akuugaassutsimik katitigaanerinut paasissutissanik, taakku anner-tussusilerneqarnissaannut pisariaqartinneqartunik piumasaqarnissamut atorneqartussaavoq.

Ilisimatitsisussaataaneq atorneqarsinnaassappat, suleqataasut imm. 1-imi taaneqartut paasissutissanik taamaattunik pissarsisinnaanissaat pisariaqarpoq. Kisiannili paasissutissanik taamaattunik pissarsisinnaannginneq pingaarnertut paasissutissiisussaataanerimik aalajangersarneqarsimasumik malinninnginnissamut tunngavissatut atorneqarsinnaasariaqanngilaq. Taamaattumik paasissutissiisusaataanerimut ilanngullugu paasissutissanik taamaattunik pissarsiniangitsoornerup sananeqaatit pineqartut usingiarneqarsinnaannginnerinik usilersuunneqarsinnaannginnerinilluunniit kinguneqarsinnaanera pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

Aalajangersagaq ilaatigut § 10, imm. 2-4-mut, akuutissanik imerpalasunik, annertoorsuanngorlugit assartorneqartunik suussusersigallartarnermut, aammalu akuutissanut taamaattunut maleruagassat ilaannik aalajangersaasarnermut tunngasumut assingusuvoq. Taamaalilluni § 10 aamma imm. 1 sananeqaatinik ulorianarsinnaasunik assartuussinermut paasissutissanik pissarsiniartarnermut tunngasuupput, aalajangersakkanilu marluusuni sananeqaatit taamaattut pilugit paasissutissanik naammaginarartunik peqarnissap qulakkeerne-

qarnissaa siunertarineqarpoq. Kisiannili § 10, imm. 2-p akerlianik imm. 1 pisussaaffiliinngilaq, aammalu tamatuma peqatigisaanik imm. 1-imi aalajangersagaq § 10-mi aalajangersakka- mit annertunerusumut atuuffeqarpoq, taamaalillunilu tassani sananeqaatit atortullu avatangiis- sinut ulorianaatillit tamarmik pineqarput, akuutissat imerpalasut annertoorsuanngorlugit as- sartorneqartut kisimik pineqaratik.

Kiisalu erseqqissaatigineqassaaq, aalajangersakkami sulianut, kalaallit aatsitassarsiornermut i- natsisaannut ilaatinneqartunut atatillugu sananeqaatit atortullu assartorneqarnerinut paasis- suttissat pineqanngimmata, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 1 tassungalu nassuiaatit.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi nutaatut Naalakkersuisut umiarsuarni usit ulorianaatillit mingutsitsisinnaasullu pil- lugit paasisutissanik nalunaaruteqartarnermut, paasisutissanillu taamaattunik tigusaqartar- nermut, toqqortaqtarnermut ingerlatitseqqittarnermullu aqqissuussinermik pilersitsinissa- mut maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarnissaat siun- nersuutigineqarpoq. Piginnaatitsissut taamaattoq, sulili atorneqanngitsaq, imaani avatangiisi- nut pequssummi, Kalaallit Nunaanni EEZ-imut atuuttumi nassaarineqarsinnaavoq. Aalaja- ngersagaq imaani avatangiisinut pequssummut ilanngunneqarsimavoq, EF-imi pequssutip, umiarsuarnut ulorianaatilinnik mingutsitsisinnaasuniluunniit useqarlutik naalagaaffeqatigiit u- miarsualiviinut taakkunanngaanniilluunniit angalasunut piumasqaatit minnerpaaffissaannik imallip (pequssut 93/75/EØF) atuutsinneqalernissaa ajornarunnaarsinniarlugu. Pequssummi tassani usit nassiussanik ulorianaatilinnik mingutsitsisinnaasunilluunniit akoqarnerinut paasis- sutissat (nassiussanut paasisutissat) nunami EF-imut ilaasortaasumi oqartussaasunilu pigin- naaneqartuni allani nassaarineqarsinnaanissaat, taamaalillunilu paasisutissat taamaattut pis- sarsiariuminartuunissaat pingaarnertut siunertaavoq.

Pequssut taanna pequssutikkut 2002/59/EF-ikkut, Naalagaaffeqatigiit iluanni umiarsuit a- ngallannerinik nakkutilliivimmik paasisutissiisarfimmillu pilersitsinissamut, aammalu Siun- nersuisoqatigiit pequssutaata 93/75/EØF-ip atorunnaarsinneqarneranut tunngasukkut atorun- naarsinneqarpoq. Pequssut taanna aqutigalugu SafeSeaNet pilersinneqarpoq. SafeSeaNet tassaavoq EU tunngavigalugu attaveqatigiiffik elektroniskiusaq, paasisutissanik imarsior- nermut attuumassutilinnik nunat ilaasortaasut akornanni avitseqatigiittarnermut atorneqartoq. SafeSeaNET-imi nunani EU-mut ilaasortaasuni oqartussaasut ilaatigut umiarsuit usii uloria- naatillit, ilaasut amerlassusaat il.il. pillugit paasisutissanik tutsuiginartunik pilertortumik pis- sarsisinnaanissaat periarfissinneqarpoq. Tassalu oqartussaasut sukkulluunniit aammalu ajor- nanngitsumik umiarsuit usii pillugit ilisimasaqalersinnaanissaat, taamaalillutillu pisariaqalis- sappat pilertortumik pitsaanerusunillu upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu sulianik pia- reersaasinnaanissaat aallartitsisinnaanissaallu siunertaralugu, umiarsuit paasisutissanik arla- linnik oqartussaasunut nalunaaruteqartartussaapput.

Imm. 2-mi piginnaatitsissut arlalinnik peqquteqarluni ilanngunneqarpoq. Siullermik oqaatigi- neqareersutut SafeSeaNet-imut peqataanissaq kissaatigineqarpat, maleruagassanik peqataanis-

samut pisariaqartinneqartunik Kalaallit Nunaat aalajangersaanissamut periarfissinneqarpoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqarsinnaavoq, Norge aamma Island aaqquissuussinernik assingusunik atuutsilersimammata, nunallu taakku marluullutik EU-mut ilaasortaanatik SafeSeaNet-imut paasissutissanik nalunaaruteqartarnermi Europami suleqatigiinnermut peqataapput. Tulliatut imm. 2-mi usinik ulorianaatilinnik mingutsitsisinnaasunilluunniit assartuusinnermut atatillugu nalunaaruteqartarnissamut maleruagassanik aalajangersaasinnaaneq ataatsimoornerusumik isigalugu periarfissinneqarpoq, taamaattumillu Naalakkersuisut SafeSeaNet-imut peqataanissaq siunnerfiginngikkaluarlugu maleruagassanik taamaattunik aalajangersaasinnaassapput. Tamanna soorlu aatsitassarsiornermik ingerlatsinerup, kisiannili aatsitassarsiornermut inatsisip atuuffiginngisaata, imaluunniit oqartussaasut assigiinngitsut, aatsitassarsiornermut imaanilu avatangiisinut suliassaqarfimmut tamarmiusumut akisussaasusut imaani avatangiisinut inatsit tunngavigalugu tamatumunnga maleruagassanik aalajangersaasoqartariqarneranut ataatsimoorlutik isummernerisa kingunerisaanik, ilaatigut Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaanniit sananeqaatinik ulorianaatilinnik mingutsitsisinnaasunilluunniit assartuusinnermi atorfissaqartinneqartinneqartoq paasinarsisinnaavoq.

Imm. 3-mut

Aamma imm. 3-mi aalajangersagaq nutaajuvoq, taannalu piginnaatitsissummik, peqqussummi matuma siuliani taaneqartumi (peqqussut 2002/59/EF) artikel 13 naapertorlugu nalunaaruteqartarnermut maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut periarfissiisumik imaqarpoq. Artikel 13-imi allassimavoq, umiarsuaq qanorluunniit annertussuseqartoq, naalagaaffimmi ilaasortasumi umiarsualivimmiittoq usinik ulorianaatilinnik mingutsitsisinnaasunillu assartuinissamut usilersornissamulluunniit neqerooruteqaqqusaanngitsoq, tamatumani umiarsuup aquttuanut sullissisumulluunniit paasissutissat, peqqussummut ilanngussami taaneqartut nalunaarutigineqarsimanngippata. Peqqussummi tassani umiarsuup aquttuanut sullissisumulluunniit nalunaaruteqarnissamut piumasaqatip naammassineqarnissaa, usillu assartorneqartussatut kissaatigineqartut oqaaseqatigiit siulliit naapertorlugit nalunaarutip imaanut assignunissaat umiarsuakkut nassiussisup akisussaaffigaa.

Imm. 3-mi aalajangersakkap atorneqarnissaanut tunuliaqutaanullu nassuiaatinut sukumiisunut imm. 2-mut nassuiaatit innersuunneqarput, aalajangersakkat marluk taakku imminnut qanimmata, aammalu imm. 2-mut tunngaviusut assingi tunngavigalugit imm. 3 inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarpoq.

Kapitali 18-imut

Imaani mingutsitsinissamik pinngitsoortitsinissaq akiuniarnissarlunniit eqqarsaatigalugu pisariaqartitsinnermi umiarsuarnut akuliussinnaanermut maleruagassanik imaqarpoq. Ilaatigut oqaatsimut mingutsitsinissamut ulorianartorsiornermut, kapitali 18-imi aalajangersakkami qiti-usutut pingaaruteqartumut nassuiaatinut ersarinnerusunut imm. 2.18-imut nassuiaatit nalinginnaasut, taaguummik taassuminnga atuinermi Kalaallit Nunaanni pissutsinut pingaartitsiviusunik saqqummiussiviusoq innersuussutigineqarpoq. Erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq, peq-

qussuteqarnikkut inerteqquteqarnikkullu iliuuseqarnerit pillugit maalaarutit tunngaviusumik § 53, imm. 1 naapertorlugu atuuttussanngortitsisussaammata, kisiannili oqartussaasut attuumasuteqartut § 53, imm. 2 naapertorlugu maalaarutit atuuttussanngortitsinnginnissaannik aalajangiinissamut periarfissaqarput. Tamanna pillugu annertunerusumik allaaserisanut § 53-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

§ 47-p atuuffiini sunniutissat ataasiakkaat iluarsineqarlutik assigisaannillu iliuuseqarfigineqarlutik annertusineqarnerisa saniatigut §§ 44, 45 aamma 47 annertunerusumik allannguuteqartinneqaratik ingerlateqqinneqarput, kiisalu §§ 46 aamma 48 nutaajupput. § 48 maannamut periaasiusut assigai. §§ 44-mut, 45-mut aamma 47-mut nassuiaatit sapinngisamik allannguuteqartinneqaratik ingerlateqqinneqarput.

§ 44-mut

Pitsaasumik ingerlatsinissaq eqqarsaatigalugu akiuiniarnermut paasissutissat, kapitali 17 naapertorlugu nalunaaruteqarnermi pissarsiarineqartut amerlanertigut tunngavissatut naammattangillat. Taamaattumik aammalu taamatut pisoqartillugu nukingiussisarneq eqqarsaatigalugu siunnersuutigineqarpoq, Naalakkersuisut aammalu oqartussaasut § 49-mi taaneqartut eqqartuussivimmit nalunaarummik pissarseqqaaratik akiuiniarnissaq eqqarsaatigalugu pisariqartinneqartunik nakkutilliisassasut.

MARPOL-imi isumaqatigiisummi artikel 7, imm. 1-imi maleruagassaq tunngaviusoq naapertorlugu aalajangersakkap immikkoortuata aappaanni § 44 naapertorlugu nakkutilliinerit umiarsuup pisariaqanngitsumik kinguaattoorneranik, kiisalu pisariaqanngitsumik aningaasartuuteqarneranik kinguneqannginnissaa aalajangersarneqarpoq. Umiarsuarnut nunanut allaneersunut akuliunnissaq inuit pisussaaffii tunngavigalugit killilersorneqarpoq, tak. § 45-mut nassuiaatit.

§ 45-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersakkami Naalakkersuisut oqartussaasut § 49-mi taaneqartut, imaani silaannarmiluunniit mingutsitsinissaq pitsaasumik killilersorniarlugu akiorniarluguluunniit, imaluunniit mingutsitsisoqarnissaanut ulorianartorsiorneq pinngitsoortinniarlugu pisariaqartinneqartumik akuliunnissamut periarfissinneqarput.

Tassunga assersuutitut umiarsuaq uuliamut imaluunniit akuugaassutsinut tankilik ikkarlitoq taaneqarsinnaavoq. Mingutsitsinissamut ulorianartorsiorortoqartoq naliliisoqarpat, aalajangersagaq taanna naapertorlugu aquuttoq peqquneqarsinnaavoq, umiarsuup nappaarissitinnissaata misilinneqannginnerani lasti immikkut ulorianartorsiorortoq imaaqqullugu, imaluunniit naammattunik ikiorserneqarnissap aammalu akiuiniarnermut atortut pisariaqartinneqartut apuunneqarnissaasa tungaanut taamatut misiliinissaq inerteqqutigineqarsinnaavoq. Mingutsitsinissamut

ulorianartorsiornerup annertunerusumik allaaserineqarneranut tunngatillugu imm. 2.18-imut nassuiaatit nalinginnaasut innersuusutigineqarput.

Imm. 1-imi aalajangersakkanut aamma umiarsuit kalaallit imartaanniittut ilaatinneqarput, tak. § 2, imm. 1. Umiarsuarnut nunanit allaneersunut akuliunnissamut killilersuisoqarpoq. Naalagaaffik sineriaqarfiusoq umiarsuarnut tassunga nalunaarsorneqarsimasunut, mingutsitsinermut tunngatillugu naalagaaffiup inatsisaanik unioqqutitsisunut akuliunnissamut maleruagassanik killeqanngitsumik aalajangersaasinnaavoq. Naalagaaffiup sineriaqarfiusup umiarsuarnut nunanit allaneersunut, naalagaaffiup sineriaqarfiusup imartaanut (nunap imartaanut) aqqusaartunut piginnaatitaanera, inuit pisussaaffiini umiarsuit nunanit allaneersut ajoqutaanngitsumik aqqusaarnissamut pisinnaatitaanerannut maleruagassat naapertorlugit killilersuutinik malinnit-tussaavoq. Umiarsuup nunap imartaata killeqarfiatigut avallikkut (tassalu tunngaviusumik killeqarfimmiit avammut 3 sòmilit tikillugit) aqqusaarnera ajoqutaanngitsutut isigineqassaaq, aqqusaarneq naalagaaffiup sineriaqarfiusup eqqissisimaneranut, torersaarneranut isumannaas-susianullu ajoqutaanngippat.

Naalagaaffik sineriaqarfiusoq pisinnaatitaavoq, aqqusaarnerit ajoqutaanngitsutut taaneqarsin-naanngitsut pinngitsoortinniarlugit imartap killeqarfianut avallermut tunngatillugu pisariaqar-tinneqartunik iliuuseqassalluni. Kingulliulluni taaneqartup kingunerisaanik annertuumik mi-ngutsitsisoqartillugu, soorlu piaaraluni uuliamik imaarsisoqartillugu suliniuteqartoqarsinnaa-voq, tassungalu umiarsuit nunanit allaneersut eqqartuussivitsigut suliakkiinissaq siunertaralu-gu aallaqquneqarunnaarsinnaanerat ilaavoq. Umiarsuaq nunanit allaneersuq imartap ilorliup tungaanut (tassalu titarnerup tunngaviusup iluanut) ingerlappat, aalajangersakkanik, umiarsuit imartanut taamatut isersinnaaneritut atuutsinneqartunik sunilluunniit unioqqutitsinissaq pin-ngitsoortinniarlugu naalagaaffik sineriaqarfiusoq pisariaqartinneqartunik iliuuseqassalluni pi-sinnaatitaavoq. Umiarsuit nunanit allaneersut ajoqutaanngitsumik aqqusaarnerminni, naala-gaaffiup sineriaqarfiusup pingaartumik assartuinnermut imaatigullu angallannermut maleruag-assai malissavaat, kisiannili aamma maleruagassat, naalagaaffiup sineriaqarfiusup imartanik mingutsitsinissamut illersuinissamik siunertaqarfiusut malittussaallugit.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersagaq pisuni immikkorluinnaq ittuinnarni atorneqartarnissaa naatsorsuu-tigineqarpoq. Umiarsuaq tankilik qeqqatigut napisoq assersuutitut oqaatigineqarsinnaavoq. Aalajangersakkap umiarsuarnut nunanit allaneersunut atorneqarnerani killilersuutit imm. 1-i-mut nassuiaatini oqaatigineqartut atuutsinneqarput.

Imm. 3-mut

Akulerunneq annertungaatsiartunngorsinnaammat imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, inerteq-quteqarnissamut peqqussuteqarnissamulluunniit aalajangiinerit tunngavilersorneqartassasut allakkatigullu nalunaarutigineqartassasut, taamatuttaarlu siunnersuutigineqarpoq, tigusarinnit-toqarnissaanik aalajangiisoqarnerani tamanna tunngavilersorneqaannassanngitsoq, aammali

piumasaqaatit suut tunngavigalugit umiarsuaq iperagaaqqissinnaanersoq paasissutissanik ilaqartitsisoqartassasoq.

Imm. 4-mut

§ 45, imm. 4-mi aalajangersagaq nutaajuvoq, tassanilu Naalakkersuisut nalunaarutit, inatsisatut siunnersuummi piginnaatitsinissamut aalajangersakkat naapertorlugit aqputigalugit inerteqqutinik peqqussutinillu ersarinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissinneqarput. Aalajangersagaq inerteqquteqarnermut peqqussuteqarnermullu tunngatillugu nassuiaatit matuma siuliani allassimasut, taamatullu matuma siuliani immikkoortoq 2.18-imut nassuiaatini naliginnaasuni mingutsitsinissamut ulorianartorsiorneq pillugu oqaaserineqartut tunngavigalugit atorneqassaaq, tassanilu Naalakkersuisut ataqatigiinni pineqartuni inerteqqutinik peqqussutinillu aalajangiisarnermi periaatsinik ersarissanissamut periarfissinneqarnissaat pingaarnertut siunertarineqarpoq.

§ 46-mut

§ 46 nutaajuvoq, naalagaaffiit umiarsualiveqarfiusut nakkutilliisarnermi suleqatigiinnissannut isumaqatigiissutit, soorlu Paris MOU-p ataani naalagaaffiit umiarsualiveqarfiusut nakkutilliisarnermi suleqatigiinnerat, EU-p annersaata kiisalu Canadap Ruslandillu akuuffigisaat, nunarsuarmi nunarsuup immikkoortuini isumaqatigiissutigineqartut tunngavigineqarput

Maannarpiaq Kalaallit Nunaanni Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq naapertorlugu umiarsualivinni naalagaaffittut umiarsualiveqarfiusutut nakkutilliineq ajormat, § 46-mi tunngavissat pingasut peqputigalugit tulannissamut inerteqquteqarnermut aalajangersakkat ilanngunneqarnissaat naleqquttutut isumaqarfigineqarpoq: ilaatigut Naalakkersuisut iluaqutaasussanik, umiarsuarnut § 45 naapertorlugu inerteqquteqarnermik peqqussuteqarnermillu naalanngitsunut sakkusaqartinniarlugit; ilaatigut Kalaallit Nunaata nammineerluni piunassutsiminik nunanit allanit tulannissamut inerteqquteqarnermut qisuariarsinnaanissaa periarfissinniarlugu; aammalu ilaatigut Kalaallit Nunaata siunissami nunani tamalaani naalagaaffiit umiarsualiveqarfiusut nakkutilliisarnermi suleqatigiinnerannut ataatsimut amerlanerusunulluunniit peqataanissaa periarfissinniarlugu. § 46-mi aalajangersagaq naammaginartumik annertussusilimmik atuuffeqartussanngorlugu oqaasertalerneqarpoq, tassungalu siunissami isumaqatigiissutaasinnaasut taamaattut ilanngunneqarsinnaassapput. Kalaallit Nunaat isumaqatigiissutinut taamaattunut ilaatinneqassappat, Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmut tunngatillugu naalakkersuinikkut agguanerup kingunerisaanik tulannissamut ataavartumik inerteqquteqarnerit suliat ingerlanerini aalajangerneqarsimasinnaasut Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit aalajangerneqarsinnaalisapput. Taamaattumik § 46 tulannissamut ataavartumik inerteqquteqarnissamut maleruagassanik imaqanngilaq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi Naalakkersuisut umiarsuarnut, § 45 naapertorlugu inerteqquteqarnermik peqqussuteqarnermillu naalakkumangitsunut, tassungalu ilanngullugu imm. 1, nr. 1 naapertorlugu umiarsuarnut tigusarineqarsimasunut umiarsualivimmit qimaguttunut imaluunniit imm. 1 nr. 2

naapertorlugu umiarsuarnut amutsivimmut iluarsaassiviusussamut tulangitsoortunut tulaqqusiunnaarsinnaanissamut periarfissinneqarput.

Immamut avatangiisinut peqqussummi § 30-imi aalajangersakkamut, EEZ-mut atuuttumut asingusumut naleqqiullugu imm. 1 ataatsimik ilassuserneqarpoq, tassalu umiarsuarmik taleqqusiunnaarnermi umiarsuup inerteqqummut peqqussummulluunniit, Naalakkersuisunit tunniunneqartumut naalakkumanginnera, imaluunniit amutsivimmut iluarsaassiviusussamut tulangitsoornera kisimi tassani pineqanngilaq, kisiannili aamma imm. 1, nr. 3 naapertorlugu umiarsuup nunami allami peqqussummut inerteqqumnulluunniit naalakkumanginnerani tassani pineqarpoq, tassungalu amutsivimmut iluarsaassiviusussamut tulannissamut piunasaqaateqartoqarnera ilaatinneqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi Naalakkersuisut naliliippata, avatangiisit imaluunniit ajoqutinik amigaatinillu iluarisinnaq eqqarsaatigalugit isumannaallisaanissaq pisariaqartoq, tulaqqusisoqannginnera apeqqutaatinnagu umiarsuup Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut talinnissaa periarfissinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi erseqqissarneqarpoq, tulannissamut inerteqquteqarneq taamaallaat peqqutaasunut tunngaviusut atuutsillugit atuutissasoq. Pissutsit iluarsineqariarpata tulannissamut inerteqquteqarneq erngerluni atorunnaassaaq.

§ 47-mut

Imarsiornermut inatsimmi §§ 183, 191 aamma § 211, ajoqusikkanut sunulluunniit, umiarsuup uuliamik annertuunngorlugu assartuisup uuliamik kuutsitsineranik peqquteqartunut, aammalu sananeqaatinik ulorianartunik mingutsitsisinnaasunillu assartuinermi ajoquserneqartunut, taamatullu tamatumunnga upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuuserisanut aningaasartuutitut akisussaaffiup kinaassusersiunngitsumik inissinneqarnissaa aalajangersarneqarpoq. qulaani aallaqqaasiussani kapitali 11-mut nassuiaatini imaanut inatsit taamatuttaaq eqqaaneqarpoq.

Kiisalu imarsiornermut inatsimmi piginnittup akisussaaffeqarnera pillugu imarsiornermut inatsimmi kapitali 8 a-mi (imaani ajutoornerup kingorna umiarnernik piiaanissamut akisussaaffeqarneq aamma umiarnernik piiaanissamut matussusiisinnaasunik sillimmateqarnissamut pisussaaffeqarneq), kapitali 9 a-mi (orsussami uuliamit ajoqusikkanut akisussaaffeqarneq), kapitali 10-mi (akisussaaffeqarnermut isumaqatigiissut 1992-imeersoq, aningaasaateqarfinnut isumaqatigiissut 1992-imeersoq aamma aningaasaateqarfinnut isumaqatigiissut 2003-meersoq malillugit uuliamik ajoqusikkanut akisussaaffeqarneq taarsiisussaanerlu) aamma kapitali 11-mi (HNS-imut isumaqatigiissummi maleruagassat malillugit sananeqaatinik ulorianartunik mingutsitsisinnaasunillu imaatigut assartuinermut atatillugu ajoqusikkanut akisus-

saaffeqarneq) aalajangersakkat, kapitalit taakku Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqar-simanerat tunngavigalugu atuuttussanngortinneqarput.

Imm. 1-imut

§ 47, imm. 1-imi, imarsiornermut inatsimmi maleruagassanut tapertaasumi aalajangerneqar-poq, pisuni mingutsitsiviusuni imaluunniit mingutsitsinissamat ulorianartorsiorfiusuni tamani upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuusissanut naammaginantunut aningaasartuutissanut kinaassusersiorfiunngitsumik akisussaaffeqarneq atuutilissasoq. Matumani minnerunngitsu-mik upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuutsinut, kapitali 16-imi maleruagassat naaper-torlugit aallartinneqartunut aningaasartuutit naammaginantut eqqarsaatigineqarput, taakkunun-galu alapernaarsuinermit aningaasartuutit, imaani mingutsitsisunik katersuinermit aningaa-sartuutit aamma sissanik saliinermit aningaasartuutit Naalakkersuisunit, kommuninit ataasi-akkaani imaluunniit oqartussaasunit suliffeqarfinnulluunniit allanit, kapitali 16-imi maleruagassat naapertorlugit akiliutsinneqartunit akilerneqartut, kiisalu kapitali 18-imi maleruagassat naapertorlugit akuliunnermit aningaasartuutit naammaginantut ilaatinneqarput.

Inatsisartut peqqussutaata atuuttup atuuffii annikinnerulaarput, tassunga nassuiaatini sananeqaatinik ulorianartunik mingutsitsineq pineqarmat. Inatsisissatut siunnersuummi matu-mani § 47-mi aalajangersakkani sananeqaatinut ulorianartunut killiliisoqanngilaq, tassungat-taarli aamma assersuutigalugu umiarsuit inissitat qimaannakkallu ilaatinneqarput. Nassuiaati-ni nalinginnaasuni immikkoortoq 2.18, oqaatsimik taassuminnga sukumiinerusumik nassui-aaffiusoq innersuussutigineqarpoq.

Upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuuseqarnermit atatillugu umiarsuup piginnittuata kinaassusersiorfiunngitsumik akisussaaffeqarneranut maleruagassat, imarsiornermut inatsim-mi, inatsisissatut siunnersuummi aamma imartap avataani imaani avatangiisinut inatsimmi a-tuuttumi nassaassaasut imminnut tapertariippat, taamaattumillu imarsiornermit maleruagassat avataanniittunik mingutsitsisoqartillugu mingutsitsinissamulluunniit ulorianartorsior-toqartillu-gu, imaani avatangiisinut inatsit nunap imartaata iluanut avataanullu atuutissaq.

Piginnittup pisoq taaneqartoq imarsiornermit inatsimmi §§ 184-imi, 192-imi imaluunniit 213-imi peqqutaasutut taaneqartut (sorsunneq, inuup allap piaaraluni iliuuseqarnera il.il.) kingune-rigaat uppersarsarsinnaappagu, imm. 1-imi aalajangersagaq atorineqassanngilaq. Allatut oqaa-tigalugu piginnittoq isumaqaruni, mingutsitsineq tassungalugu atatillugu upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuuseqarneq, soorlu inuup allap piaaraluni aserorterineratigut ajoqusiiner-mik peqquteqartoq tamatumunnga uppersarsaasiisussaataitaavoq.

Pisuni immikkut ittuni, umiarsuaq umiarsuarmik ajornartorsior-tumik ikiuussimappat, asser-suutigalugu mallit qasukkarsarniarlugit uuliamik il.il. imaarsisimappat, taarsiissuteqarnissa-mut inatsisini ajornartoornermit tunngavissat nalinginnaasut malillugit § 47 naapertorlugu a-ningaasartuutissat umiarsuarmit ajornartorsior-tumit akilerneqartussaapput.

Imm. 2-mut

Kalaallit imaluunniit danskit umiarsuaat upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuuseqarnermut aningaasartuutitut akisussaaffimmik tigusisimappat, aningaasat akiligassanngortut pisar-neq malillugu akilersinniarneqarsinnaapput. Umiarsuit nunanit allaneersut akisussaaffimmik tigusippata ajornartorsiortoqalersinnaavoq, aningaasat akiligassanngortut akilersinniarneqar-nissaat amerlanertigut nunani allani eqqartuussivitsigut suliakkiinikkut pisarmat, taamaattu-millu pisuni arlalinni upalungaarsimanermi iliuuseqarnermut akiuiniarnermillu aningaasar-tuutit matussuserneqarnissaat ajornarsinnaalluni. Taamaattumik imm. 2-mi siunnersuutigine-qarpoq, Naalakkersuisut, politiit imaluunniit Issittumi Sakkutooqarfiup umiarsuarmik pigin-nittoq upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuuseqarnermut aningaasartuutit matussuser-neqarnissaanut sillimmaseqqullugu piumasaaqarfigisinnaassagaat, taamatullu qularnaveeqqu-siisoqarnissaata tungaanut umiarsuup tigusarineqarnissaa aalajangerneqarsinnaavoq. Taamatut pisoqartillugu § 45, imm. 3-mi allaaserineqartut assingannik nalunaaruteqartoqassaaq.

§ 48-mut

§ 48 nutaajuvoq, kisiannili maannamut periaaseq assigaa. Mingutsitsisoq § 47 naapertorlugu aningaasartuutitut akiliisinneqarsinnaanngippat, kikkut upalungaarsimanermi akiuiniarnermi-lu iliuitsinut akiliisussaanersut aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Aalajangersagaq as-sersuutigalugu mingutsitsisoq nassaarineqarsinnaatinnagu, kisiannili aamma mingutsitsisoq a-kiliisinnaatinnagu atorneqassaaq. Aalajangersakkami oqartussaasut tamatuma kingorna mi-ngutsitsisumut piumasaaqarsinnaanerak akornuserneqanngilaq.

Kapitali 19-imut

§ 49-p annersaa allannguuteqartinneqarani ingerlateqqinneqarpoq, kiisalu § 50 nutaajuvoq. § 49-mut nassuiaatit sapinngisamik allanngortinneqaratik ingerlateqqinneqarput.

§ 49-mut

Imm. 1-imut

Namminersornerullutik Oqartussat Europami Naalagaaffiit Suleqatigiiffianni (EF-imit) ani-nermi aalisarnermut oqartussaaffik tigungmassuk, inuussutissarsiutigalugu aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 22. oktober 1990-imeersumi §§ 22 – 25 naapertorlugit i-natsit oqaasertalerneqarpoq, tassanilu allassimavoq aalajangersakkat malinneqarnerinik nak-kutilliineq pillugu Naalakkersuisut maleruagassiorsinnaasut, kiisalu naalagaaffimmi oqartus-saasut maannatut annertussusilittut inatsimmi aammalu maleruagassani inatsit naapertorlugu suliarineqartuni aalajangersakkat malinneqarnerinut nakkutilliisuussasut. Oqartussaasut taak-ku 3 sòmilinut killeqarfiup iluani avataanilu nakkutilliisarmata, Kalaallit Nunaanni nakkutilliisarnissaq siunissami pilersinneqassappat, politiit pisinnaatitaaffii naalagaaffimmi o-qartussaasunut isumaqatiginninniutigineqartussaapput, taamaattumillu siunnersuutip matuma

assinganik oqaasertalerneqarnissaata siunnersuutigineqarnissaa naleqqunnerpaatut isumaqarfigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi ilaatigut aalajangerneqarpoq, Issittumi Sakkutooqarfiup Inatsisartut inatsisaanni aammalu maleruagassani taanna malillugu aalajangersarneqartuni aalajangersakkat malinneqarnissaat nakkutigissagaa. Nakkutilliineq taanna Issittumi Sakkutooqarfiup suliaanut allanut peqatigitillugu suliarineqassaaq. Issittumi Sakkutooqarfiup suliaanik, ilaatigut avatangiisinut aalajangersakkanik nakkutilliinermut tunngasunik tullerriaarineq allannortussaammat, tamanna naalagaaffimmi oqartussaasunut isumaqatiginninniutigineqartariaqartussaavoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi MARPOL-imut isumaqatigiisummi artikel 6-imi piumasaqaatit naammassineqarput, aalajangersakkamilu misissugassanik katersuilluni nakkutilliisarnissaq periarfissinneqarpoq, aammattaaq unioqutitsisoqarneranik pasitsaassisoqanngikkaluarpuunniit.

§ 50-imut

§ 50-imi aalajangersagaq nutaajuvoq, tassanilu Naalackersuisut pisuni soqutaannginnerusuni, aammalu pisuni inatsisinut naapertuuttunngortitsinissamut piumasaqaatinik naammassinninnissamut aningaasartuutissat taamatut inatsisinut naapertuuttunngortitsinermi avatangiisini pissarsiaasinnaasunut naleqqiullutik amerlavallaarnerini, pissutsinik inatsisinut naapertuuttunngortitsinissamut piumasaqarnissamik pinngitsuuisinnaanermut periarfissinneqarput.

Naalackersuisut aningaasartuutissat avatangiisini pissarsiassanut naapertuutinnginnerat eqqarsaatigalugu pissutsinik inatsisinut naapertuuttunngortitsinissamut piumasaqarnissamik pinngitsuuisinnaanerannut assersuutitut taaneqarsinnaavoq, umiarsuup kivisimasup sananeqaatinik mingutsitsisussanik imaqannginnera killeqartuinnarmilluunniit imaqarnera, aammalu umiarsuup soorlu imaani itisuumiinnera pissutigalugu puttallartinneqarnissaanut aningaasartuutissat, umiarsuarmit avatangiisinut sunniutaanerluttussat killeqangaatsiarnissaanut naapertuutinngitsumik amerlanerungaatsiarpata.

Inatsisinut naapertuuttunngortitsinissap pinngitsoortinnissaanik aalajangerneq tunngavilersorneqassaaq. Tassunga ilanngullugu pissutsit unioqutitsiviusut avatangiisinut sunniutaat inatsisinut naapertuuttunngortitsinissamut aningaasartuutissanut naapertuutinngitsut naliliisoqartilugu tunngavigineqartoq nassuiarneqassaaq, imaluunniit pissutsip sooq soqutaanngitsutut nalilerneqarnera nassuiarneqassalluni.

Pissutsinik taamaattunik inatsisinnut naapertuuttunngortitsinissamut piumasaqarnissap pinngitsoortinneqarsinnaanera, Naalackersuisut namminneerlutik pissutsinik paasisaqarneranni aammalu pissutsit pillugit maalaarummik tigusaqarneranni atuutsinneqassaaq.

Kapitali 20-mut
§ 51-imut

Inatsisissatut siunnersuummi § 51 inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiulluni nu-taaliorfiuvoq, aammalu immikkoortua siulleq naapertorlugu innuttaasunut ataasiakkaanut in-nuttaasunullu tamanuunerusoq attaveqaqateqartarnermut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissiilluni.

Aalajangersakkap immikkoortuata aappaani inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat naapertorlugit innuttaasunik tamanillu attaveqaqateqarnermut qarasaasiat kisimik atorneqar-nissaannik Naalakkersuisut maleruagassiortarnissaat periarfissinneqarpoq.

Innuttaasunut ataasiakkaanut attaveqaqateqarnek pillugu maleruagassanik aalajangersaanissa-mut periarfissiinermi, taamatut attaveqaqateqarnerup pingaartumik atortut digitaliusut kisiisa atorlugit ingerlanneqarsinnaaneranut maleruagassanik aalajangersaasinnaanissaq siunertarine-qarpoq. Innuttaasut attaveqaqatigiinnermut qarasaasiat killeqartuinnarmik atuisinnaasut, atortorissaarummiktaamaattumik atuinissamut sungiussisimanngitsut, imaluunniit taamatut a-tuinissamut ajornakusoortitsisunik assigiinngitsunik innarluutillit sapinngisamik annikinner-paamik akornuserneqarnissaat qulakkeerniarlugu, suliniaqatigiiffiit attuumassuteqarsinnaasut oqaloqatigalugit piginnaatitsineq atorneqassaaq.

Oqartussaasut pissutsinut avatangiisinut tunngassutilinnut, inatsisissatut siunnersuummut ilaa-tinneqartunut tunngatillugu innuttaasunik naleqquttumik akuutitsinissamut paasissutissiinissa-mullu qulakkeerinissamut periarfissinneqarnissaat § 51-imi siunertarineqarpoq. Tamanut am-masumik saqqummiussisarnermut maleruagassat pisariaqartitsineq malillugu inatsisissatut si-unnersuummut tamarmiusumut atuuttussatut, aammalu aalajangersakkanut ataasiakkaanut a-tuuttussatut suliarineqarsinnaapput. Aalajangersakkap akuersinernik, immikkut ittumik akuer-sissutinik akuersissutinillu aviisitigut nutaarsiassanillu tusagassiorfitsigut tamanut ammasu-mik saqqummiussisarnermut, taamaalillunilu inuit tamat oqaaseqaatinik, tusarniaanermi akis-suteqaatinik il.il. saqqummiussinissamut periarfissinneqarnissaannut maleruagassanik aalaja-ngersaasarnermut atorneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Aalajangersagaq aamma sulianut, inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqartunut akuerineqarnissamik qinnuteqaatinik sulia-qarnermut atatillugu innuttaasut akuutinneqarnissaannut, taassumalu ataani innuttaasut ataat-simiitinneqarsinnaanerini maleruagassanik aalajangersaanermit atorneqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq suliffeqarfiit niuernermit isertugaataannik tamanut saqqummiussinissamut maleruagassanik aalajangersaanissamut atorneqarsinnaanngilaq. Taamatuttaaq ingerlatsiner-mut inatsit aamma pinerluttulerinermit inatsit naapertorlugit nipangiussisussaataitanerup nali-nginnaasup saneqqunneqarnissaannut atorneqarsinnaanngilaq.

Tamanut ammasumik saqqummiussisarnermut tunngatillugu aalajangersakkap immikkoortua-ta aappaa, atortut digitaliusut atorlugit attaveqaqatigiinnermut tunngasup kingunerisaanik o-

qartussaasut siunissami allagarsiisarnissap qanoq ingerlanneqarnissaannut maleruagassanik aalajangersaanissamut periarfissinneqarput. Allatut oqaatigalugu oqartussaasut taamaallaat nittartakkaminni allagarsiinissaq, najukkami aviisit aamma aviisit ullormut saqqummersartut aqputigalugit allagarsiisernerup ingerlannarnissaa, taakkuluunniit marluullutik atorneqarnissaa aalajangersinnaavaat. Allagarseeriaatsimik toqqaanermi allagarsiinerup naapertuuttuunissaa pitsaasuunissaalu oqartussaasut pinngitsooratik qulakkiissavaat.

Atortut digitaliusut kisiisa atorlugit allagarsiisarneq toqqaarneqassappat, tamanut saqqummius-sineq inuit tamat ersarissumik oqartussaasut pineqartut nittartagaatigut takunnissinnaanissaat, aammalu innuttaasut il.il. nittartagaq aqputigalugu najoqputassanik tamanut ammasumik saqqummiunneqartunik ajornanngitsumik pissarsisinnaanissaat piumasarineqarpoq. Assersuuti-galugu pisartagaqarnermik atulersitsisoqarsinnaavoq, taanna aqputigalugu pilersaarutissatut siunnersuutit, aalajangiinerit il.il. aalajangersimasut, tamanut ammasumik saqqummiunneqar-tut pillugit e-mail-ikkut imaluunniit sms-ikkut paasissutissinneqarsinnaaneq pisinnaalluni.

Aamma oqartussaasut atortut digitaliusut atorlugit allagarsiisarnermut tamakkiisumik ilaan-naasumilluunniit atuilersut, aamma tamanna pillugu najukkani aviisit aviisillu ullormut saq-qummertartut, manna tikillugu allagarsiiffigineqartartut aqputigalugit tamanna pillugu tama-nut paasissutissinissaq eqqarsaatigisariaqarpaat, taamaalilluni siunissami soqutigisaqartut paasissutissanik attuumassutilinnik sumut ujartuisinnaanissaminnik ilisimasaqalernissaat qu-lakkeerneqassammat.

Aalajangiineq il.il. tamanut ammasumik takuneqarsinnaalersinneqaruni, tamanut ammasumik nalunaarutigineqarsimasutut isigineqassaaq, tassalu piffissamit saqqummiussiffimmiit saq-qummiussap imaata tamanut ilisimatitsissutigineqarfianiit. Ulluliussaq nalinginnaasumik ul-lormit atortut digitaliusut atorlugit oqartussaasut nittartagaatigut allagarsiiffiusumit naatsor-sorlugu. Oqartussaasut atortut digitaliusut kisiisa atorlugit allagarsiiniarlutik aalajangerpata, oqartussaasut ullup tamanut ammasumik saqqummiussiffiusup nittartakkami ersarissumik al-lassimanissaa qulakkiissavaat.

Aalajangersakkami tamanut ammasumik saqqummiussinerup imaanik allannguisinnaaneq, i-maluunniit nassiussivissanut, inunnut maalaaruteqarsinnaatitaasanut, soqutigisaqaaqatigiiffin-nut oqartussaasunullu toqqaannartumik nalunaaruteqarnissamut inatsimmi piumasaqaatinik nalinginnaasunik allannguisinnaaneq tunngavilerneqanngilaq.

Aamma aalajangersakkami akuusunut tusarniaasarnermut maleruagassanik saneqqutsisinnaa-nermut tunngaviliisoqanngilaq. Taamaattumik qinnuteqaammik imaluunniit aalajangiinissa-mut missingiummik il.il. oqartussaasut nittartagaatigut tamanut ammasumik allagarsiineq a-kuusunut tusarniaanissap pinngitsoorsinnaaneranik kinguneqassanngilaq.

Aamma aalajangersakkami allagaatinik takunnissinnaatitaanermut maleruagassat atuuttut al-lanngortinneqarsinnaanerinut tunngavissiisoqanngilaq.

Kapitali 21-mut

Kapitali 21-mi maleruagassat, naleqqussaanerit ataasiakkaat eqqaassanngikkaanni, avatangiisinut inatsisip oqaasertaanit toqqaannartumik pissarsiarineqarput. Matuma kinguliani nassuiaatit allanneri pingaartumik avatangiisinut inatsimmut 2011-meersumut, eqqornerusumik oqaatigalugu avatangiisinik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanniut nr. 12-imut, 22. november 2011-meersumut nassuiaatinit aasaapput. Kisiannili taakku ilaat avatangiisinik inatsimmit 1988-meersumut, eqqornerusumik oqaatigalugu avatangiisinik illersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaannit nr. 12-imit, 22. december 1988-meersumut nuutaapput. Tamatuma peqatigisaanik pisariaqarfiini ilassutinik erseqqissaatinillu arlalinnik ilanngussisoqarpoq.

Taamaattumik pingaarnertut isigalugu kapitali 21-mi maleruagassat inatsisitut nassuiaatitullu nutaajupput, Inatsisartut peqqussutaanni § 38-mi maleruagassanut atuuttunut taartaasussalutik.

§ 52-imut

Imm. 1-imut

§ 52, imm. 1-imi allassimavoq, siunnersuut imaluunniit maleruagassat taanna tunngavigalugu aalajangersarneqartut naapertorlugit aalajangiinerit tamarmik Avatangiisinik Illersuinissaq pillugu Maalaaruteqartarfimmut (Attaatsimiititaliaq Avatangiisinut Maalaaruteqartarfik), avatangiisinik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 22. november 2011-meersumi § 61 naapertorlugu pilersinneqartumut maalaarutigineqarsinnaasut.

Imm. 2-mut

§ 52, imm. 2-mi maalaaruteqarsinnaatitaasut allattorneqarput. Taanna malillugu maalaaruteqarsinnaatitaasut tassaapput aalajangiiffigineqartoq, Nakorsaaneqarfik, kikkulluunniit suliap inerneranut immikkut imaluunniit annertuumik soqutigisaqartutut isumaqarfigineqarsinnaasut, tassanilu eqqarsaatigineqartut tassaapput inuinnaat pisortanilu oqartussaasut, annertuunik imaluunniit immikkut soqutigisaqartut, taamatullu suliffeqarfiit, peqatigiiffiit suliniaqatigiiffiillu, soorlu suliatigut aningaasaqarnikkulluunniit annertuumik soqutigisaqartut; kiisalu peqatigiiffiit kattuffiillu, avatangiisinut pinngortitamullu soqutigisanik annertuunik isumagisaqarnissamik siunertaqartut. ”Sukisaarsaarnermi soqutigisat” annertuumik atuuffeqartutut paasineqasapput, soqutigisatut innuttaasut sulinngiffeqarnerinik aallaaveqartutut paasineqassallutik, soorlu qamuteralaatillit peqatigiiffiinit, sisorartartut peqatigiiffiinit, spejderit peqatigiiffiinit il.il.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi allassimavoq maalaaruteqarnissamut piffissarititaasoq sapaatit akunnerinik arfinilinnik sivisussuseqartoq, taamatullu piffissap maalaaruteqarsinnaatitaaffiusup qaqugumiit naatsorsorneqartarnissaa erseqqissarneqarpoq, kiisalu Avatangiisinut Maalaaruteqartarfiup aa-

lajangiineri allaffissornermi oqartussaasunut allanut ingerlateqqinneqarsinnaangitsut. 4-mi erseqqissarneqarluni. Kisianni Avatangiisinut Maalaaruteqartarfiup aalajangiineri eqqartuussivinnut ingerlateqqinneqarsinnaapput.

§ 53-*imut*

Imm. 1-*imut*

Peqqussutitut inerteqqutinullu maalaarutitut, aammalu utertitsinernik akuersissutinillu allannguinerit, akuerinninnerit immikkullu ittumik akuersissutit pillugit maalaarutitut tunngatillugu § 57 malillugu, aallaavittut atuuttussanngortitsiviusasassapput. tak. § 53, imm. 1.

Imm. 2-*mut*

§ 53, imm. 2 naapertorlugu oqartussaasoq, inatsisissatut siunnersuummi maleruagassat malillugit peqqussuteqarnissamut inerteqquteqarnissamullu aalajangiisussaq, imaluunniit § 57 malillugu akuersissummik utertitsisussaq allannguisussarluunniit, akuerinninnermik immikkulluunniit ittumik akuersissummik, aalajangiineq maalaarutigineqareeraluarluni erngerluni atuutsinneqalissanersoq aalajangiisinnaavoq. Imm. 2-mi aalajangersagaq avatangiisinerik illersuinissaq eqqarsaatigalugu pisariaqartitsilerfimmi atorneqassaaq, tassungalu mingutsitsinissamut ulorianartorsiornerup, mingutsitsinermik killiliinerup imaluunniit mingutsitsinerup siaruaannissaanik pinngitsuuniarnerup erngerluni isumagineqarnissaanik pisariaqartitsineq ilaatinneqarpoq. Tassalu minnerunngitsumik kapitali 16 naapertorlugu aammalu § 57 tunngavigalugu upalungaarsimanermi akiuniarnermilu iliuusissanik aallartitsinermi kapitali 18-mi, pingaartumillu § 45-mi aalajangersakkat malillugit iliuuseqarnermut aalajangersagaq atorneqarsinnaassaaq.

Taamatuttaaq § 53, imm. 2-mi allassimavoq, maalaaruteqartoqaraluarpalluunniit naammassininnissamut piumasaqaateqarnissaq oqartussaasut pisariaqartippassuk, tamanna aalajangiinerimut tunngaviusumik ilaqartillugu tiguisussamut nalunaarutigineqassasoq. Oqartussaasut atuumassuteqartut taamaattumik nalunaaruteqanngitsoorpata, aammalu § 53, imm. 2-p atorneqarnissaa oqartussaasut pisariaqartippassuk, aalajangiineq tiguisussamut nutaamik nalunaarutigineqassaaq, maalaarummik atuuttussanngortitsinnginneq pillugu nalunaarummik naapertuuttumik ilaqartillugu.

Imm. 3-*mut*

Imm. 3-mi aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, imm. 2 naapertorlugu maalaaruteqartoqaraluarpalluunniit oqartussaasut naammassininnissamut piumasaqaataat pillugu maalaarut aallaaviusutut naammassininnissamut piumasaqaammik atuuttussanngortitsissanngitsoq. Taamaalilluni Avatangiisinut Maalaaruteqartarfik kingusinnerusukkut maalaarummik atuuttussanngortitsisoqartariaqartoq aalajangiissappat, erngerluni iliuuseqarnissap pisariaqarnera-

nik imm. 2 naapertorlugu oqartussaasut naliliinerat taamaallaat saneqqunneqarsinnaasoq qulakkeerneqassaaq. Oqartussaasut attuumassuteqartut pisariaqartitsisoqarneranik naliliisoqartilugu Avatangiisinut Maalaaruteqartarfiup aalajangiinera utaqqqaarngu erngerlutik iliuuseqarsinnaalissapput. Tamatuma peqatigisaanik tiguisussa qoartussaasut aalajangiinerannik Avatangiisinut Maalaaruteqartarfiup saqqummiussinnaalissaaq, tassanilu Avatangiisinut Maalaaruteqarfiup inaarutaasumik aalajangiinissaata tungaanut ilaatigut maalaarut atuuttussanngortitsissanersoq toqqarneqarsinnaavoq. Kisiannili Avatangiisinut Maalaaruteqartarfiup allamik aalajangiisinaanissaata tungaanut oqartussaasut aalajangiinerat malinneqartussaavoq.

§ 54-imut

Imm. 1-imut

§ 54, imm. 1-imi erseqqissarneqarpoq, Naalakkersuisut allamik aalajangiisimatinnagit akuerineqarnerit, akuersissutit imaluunniit immikkut ittumik akuersissutit pillugit maalaarutit atuuttussanngortitsiviussanngitsut. Tassalu aalajangersakkap nassatarisaanik akuerinninnerit, akuersissutit aammalu immikkut ittumik akuersissutit atornerqartut, oqartussaasut tunniunniarlugit aalajangigaat aallaaviusutut maalaaruteqartoqarnerani unitsinneqassanngillat.

Taamaakkaluartoq akuersissummik, akuerinninnermik immikkulluunniit ittumik akuersissummik nalunaarutigineqartumik atornerluineq nammineq akiligassaavoq maalaarutitullu suliarineqalerneranik kinguneqarsinnaasumik navianaateqartoq.

Imm. 1-imi aallaaviusut saneqqunniarlugit, aammalu maalaarut atuuttussanngortitsissasoq Naalakkersuisut aalajangiisinnaapput. Taamaalilluni Naalakkersuisut qinnuteqaammik akuersinerup itigartitsinerulluunniit saniatigut allanik qinigaqarnissamut periarfissinneqarput. Akunnermiliullugu aaqqiissutissaq taanna suliani akerleriiffiunerusuni, maalaarutip atuuttussanngortitsinissaanik pisariaqartitsisoqarneranik oqartussaasut naliliiffigisaanni atornerqarsinnaavoq. Kiisalu § 54, imm. 1-ip immikkoortuata aappaanut nassuiaatit, pisunut aalajangersakkap atornerqarfigisinnaasaannut assersuutininik allaaserisaqarfiusut innersuusutigineqarput.

Imm. 1-ip immikkoortuata aappaani Naalakkersuisut, qaqutigoortumik pisartutut, akuersissutit, akuerinninnerit, immikkullu akuersissutit ilaasa soorlu suliasaqarfinnut assigiisunut tamarmiusunut akuersissutit imaluunniit sanaartukkat immikkut ittut maalaaruteqarnissamut piffissaliussap iluani atornerlunneqarsinnaannginnerinut maleruagassanik aalajangersaanissamut periarfissinneqarput. Aalajangersakkap pingaartumik oqartussaasut namminneerlutik misilittakkatik tunngavigalugit, imaluunniit suliaq aallartinneqareersoq kingusinnerusukkat allanngortinneqartussatut piumasaaqateqarfiuppat ajornartorsiutinik immikkut ittunik pilersoqarnissaanut pasitsaassitillugit atornerqartussatut eqqarsaatigineqarpoq. Assersuutigalugu tassani sanaartukkat angisoorujussuit imaluunniit akisoorujussuit, avatangiisinut aaqinneqarsin-

naanngitsunik allanngortitsisut imaluunniit najukkami sumiiffimmut pingaarutilinnik sunniuteqartut tassani pineqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

§ 54, imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq, § 54, imm. 1 Avatangiisinut Maalaaruteqartarfiup maalaarutiniq suliaqarnerminut atatillugu akuerineqarnermik, akuersissummik imaluunniit immikkut ittumik akuersissummik allannguisinnaaneranut atorunnaarsitsisinnaaneranullu piginnaati-taaffiiniq annikillititsinngitsut.

§ 55-imut

Imm. 1-imut

§ 55, imm. 1-imi aalajangersagaq akuerineqarnernut, akuersissutinit immikkullu ittumik akuersissutinit, illuliornermi sanaartornermiluunniit suliaqarnermik kinguneqartunut tunngasuvoq, tassani erseqqissarneqarpoq suliani taamaattuni illuliasat sanaartugassaluunniit siusinnerpaamik § 52, imm. 3 naapertorlugu maalaaruteqarnermut piffissaliussa, sa-paatit akunneriniq arfinilinnik sivisussuseqartoq aallartinneqarsinnaasut. Taamaalilluni akuerineqariataarsinnaasup, maalaarutip sunniutaata, maalaarummut attuumassuteqartunit sananernit- sanaartornermilluunniit mangiarneqannginnissaa, ilaatigut qulakkeerneqasalluni.

Aamma oqartussaasunit pisariaqartutut isumaqarfigineqarpat, § 54, imm. 1 naapertorlugu maalaarutip atuuttussanngortitsinissaa aalajangerneqarsinnaavoq. Taamaalilluni § 54, imm. 1 § 55, imm. 1-imi aalajangersakkamut tapertaasinnaavoq, aammalu maalaarummik, oqartussaasut naliliinerat malillugu sanaartornerup aallartinnginnerani suliarineqartariaqartumik takkuttoqqassappat illuliornerup sanaartornerullu allartinnissaanut kinguartitseqqinnermik kinguneqarsinnaalluni.

Maluginiarneqarpoq, § 55, imm. 1, maalaaruteqartarnermi oqartussaasut akuersissummik, akuerineqarnermik immikkulluunniit akuersissummik maalaarutigineqarsimasumik allannguinissamut atorunnaarsitsinissamulluunniit periarfissaqarnerannut killiliinissamik kinguneqaassanngimmat,

Imm. 2-mut

Tamatumanili pissutsit immikkorluinnaq ittut peqqutaallutik, imm. 1-imi maleruagassaq pingaarneq apeqqutaatinnagu suliat ilaat maalaaruteqarnissamut piffissarititaasup naannginnerani aallartinneqarsinnaasariaqarput. Tamanna pisariaqartutut naliliiffigineqarpat, § 55, imm. 2 naapertorlugu tamanna pillugu Naalakkersuisut qinnuteqaateqarfigineqassapput. Naalakkersuisut tamatumunnga akuersissuteqarnerat maalaarutigineqarsinnaanngilaq.

§ 56-imit

§ 56-imi inatsisissatut siunnersuummi maleruagassat, imaluunniit inatsisissatut siunnersuut tunngavigalugu maleruagassiaasimasinnaasut naapertorlugit aalajangiiffigisassatut eqqartuus-sivitsigoortinneqartut, aalajangiinerup pineqartumut nalunaarutigineqarneraniit qaammatit arfinillit qaangiutsinnagit saqqummiunneqarsimanissaat aalajangersarneqarpoq. Aalajangiinerli tamanut ammasumik nalunaarutigineqarsimappat, piffissaliussaq tamatigut pisortat nalunaaruteqarneranniit naatsorsorneqartassaaq.

Aalajangiineq Avatangiisinut Maalaaruteqartarfimmut maalaarutigineqarsimappat, qaammatit arfinillit taaneqartut taakku Avatangiisinut Maalaaruteqartarfiup aalajangiinerminik nalunaaruteqarneraniit naatsorsorneqassapput.

Kapitali 22-mut

§ 57-imit

§ 57 naapertorlugu siornatigut aalajangigaasimasut nutaamik naliliiffigineqarsinnaapput, soorlu sananeqaatit ilaasa avatangiisinut sunniutaannut ilisimasat nutaat, imaluunniit nunani tamaalaanut isumaqatigiissutit, siornatigut akuersissutaasimasut, akuerinninnerusimasut immikkulluunniit ittumik akuersissutaasimasut avatangiisinik eqquisut eqqarsaatigalugit. Aalajangersakkami akuersissutip, akuerinninnerup immikkulluunniit ittumik akuersissutip, allangortinneqarnissaa, imaluunniit akuersissummik, akuerinninnermik immikkulluunniit ittumik akuersissummik tamakkiisumik utertitsinissaq periarfissinneqarpoq, illuatungeriinnit akuer-sarneqarsinnaasumik akuersissummik, akuerinninnermik immikkulluunniit ittumik akuersissummik allanguineq imaluunniit akuersissummik, akuerinninnermik immikkulluunniit ittumik akuersissummik nutaamik tunniussineq utertitsinissamit orniginarnerussamat. Ingerlatsinermut inatsisini maleruagassat nalinginnaasut malillugit utertitsineq taarsiinertaqanngitsumik pisinnaavoq.

Aalajangersakkap immikkoortuata aappaani nutaami erseqqissarneqarpoq, akuersissummik, akuerinninnermik immikkulluunniit ittumik akuersissummik utertitsinerup imaluunniit allanguinerup naammaginatsumik piffissaqartitsinermik ilaqartinneqarnissaa oqartussaasut sapingisamik qulakkeerniassagaat. Piffissaliussap qanoq sivistiginissaannut ilaatigut suliap pineqartup suunera aammalu oqartussaasut allanguiniarnerannut utertitsiniarnerannulluunniit peqqutaasup imaluunniit peqqutaasut suunerat apeqqutaassapput. Eqqarsaatigisassat annertupata, soorlu avatangiisit imaluunniit inuit peqqissusaat ajoquserneqartussaappat, piffissaliussap sivikinnerungaatsiarnissaa imaluunniit piffissaliinngilluinnarnissaaq eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Kisiannili assersuutigalugu suliamik aalajangersimasumik, tassungalu suliat inuussutissarsiorfiusut ilaallutik, unitsitsinissamut politikkikkut aalajangiineq annertunerusumik pineqarpat, naammaginatsumik sivistissusilimmik piffissaliinissaaq, taamaalillunilu suliffeqarfimmut ataatsimut amerlanerusunulluunniit imaluunniit inunnt sulisorineqartunut, suliamulluun-

niit pineqartumut attuumassuteqartunut sunniutaanerluttussat annikillisinneqarnissaat eqqarsaatigineqartariaqarpoq.

§ 58-imut

Ilaatigut MARPOL-imut isumaqatigiisummut ilanngussaq I, II aamma III, kiisalu imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiisummi maleruagassaq A-3 naapertorlugit, § 58, nr. 1-imi aalajangersarneqarpoq, kapitalini 2-8-mi kiisalu 10-14-imi aalajangersakkat inunnik annaassiniarlunilu imaluunniit umiarsuit silaannakkulluunniit angallatit isumannaassusaat eqqarsaatigalugit kuutsitsinerit, aniatitsinerit eqqaanerillu ilaatinneqanngitsut. § 58, nr. 2-mi erseqqissarneqarpoq, aalajangersagaq atuutsitsiviunngitsoq aamma pisinnaasunik ajutoortoqartillugu atorineqartussaasoq, tamatumani ajoquserneq killilerniarlugu iliuusissat naammaginartut tamar-mik atorineqarsimanissaat isiginiarneqassalluni. Assersuutigalugu piaaraluni mianersuaalliorluniluunniit iliuuseqartoqarsimatillugu, imaluunniit umiarsuaq imarsitikkuminartuusimangippat aammalu naleqquttunik atortulersugaanngippat inuttaqartinneqarsimangippalluunniit, aalajangersagaq atuutsitsiviunngitsoq soorunami atorineqarsinnaanngilaq.

§ 59-imut

MARPOL-imut isumaqatigiisummi imartat ilaat ”imartatut immikkut ittutut” (”special areas”) aalajangersarneqarput, taakkunanilu sumiiffiup imaani pinngortitamilu pissutsit ataqtigiinnerinut aammalu immikkut ittunik angallaffiuneranut tunngasortaasa eqqarsaatigineqarnerat pissutaalluni, imaani avatangiisit illersorneqarnissaannut aalajangersakkanik immikkut ittunik atuutsitsilernissaq pisariaqartinneqarpoq. Assersuutitut Emission Control Areas-inik (ECA) taaneqartut oqaatigineqarsinnaapput, taakkunanilu umiarsuarnit silaannarmik mingutsitsinissamut piumasaqaatinik sakkortunerusunik piumasaqaateqartoqartarpoq. Tamatumunga atatillugu silaannarmik mingutsitsinermut maleruagassanut allaaserisat sukumiisut pillugit § 33-mut nassuiaatit takukkit.

Maannarpiaq Kalaallit Nunaata imartaani imartalluunniit ilaani sumiiffinnik immikkut ittunik taamaattunik toqqaasoqarsimangilaq. § 59-imi aalajangersagaq allatut oqaatigalugu pingaartumik inatsisissatut siunnersuutip siunissamut qulakkeerneqarneranut tunngasuuvoq, tassanilu kalaallit imartap iluani oqartussaasut MARPOL-imut isumaqatigiisummi piumasaqaataasinnaasut, IMO-p nunani tamalaani isumaqatigiisutit, soorlu OSPAR (”imartami sumiiffiit illersukkat” (MPA)), Nunani Issittuni Isumasioqatigiit piumasaqaataat aamma Uumassusillit Assigiinngissitaarnerat pillugu Isumaqtigiisutit tunngavigalugit sumiiffinnik taakkuninnga toqqaanera imaluunniit sumiiffinnik assingusunik toqqaanera malillugu ”imartat immikkut ittut” (PSSA) naapertorlugit ”imartanik immikkut ittunik” toqqaasinnaanissaat qulakkeerneqarpoq.

Aalajangersakkalli atuuffii nunani tamalaani isumaqatigiissutinut killiligaanngillat, kisiannili oqartussaasut tamatuminnga pisariaqartitsisoqartoq naliliippata, imartat imikkut toqqarneqar-nissaannut tassani annertunerusumik periarfissiisoqarpoq.

Taakkuninnga toqqaaneq assersuutigalugu nalunaarummik, imartani sumiiffimmut killilikka-mut ataatsimut amerlanerusunulluunniit maleruagassanik immikkut ittunik imalimmik saq-qummiussinikkut pisinnaavoq.

§ 59-imi piginnaatitsissut imminermini erseqqinnerusunik maleruagassiornissamut tunngavi-liinngilaq, kisiannili inatsisissatut siunnersuummi assersuutigalugu uuliamut, eqqakkanut, si-laannarmik mingutsitsinermut il.il. maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatitsissuti-nut atuuttunut ilagitillugu atorpeqarsinnaalluni, taamaalillunilu tassani taamaallaat malerua-gassat taamaattut sunniutissaat imartani sumiiffinnut killilikkanut killilerneqarsinnaasut erseq-qissarneqarpoq

§ 60-imut

§ 60-ip immikkoortuani siullermi, ilaatigut avatangiisinut inatsimmi § 14-ip oqaasertaasa assi-nginik imaqartumi, Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuut malillugu, oqartussaasut inatsi-sissatut siunnersuut malillugu allaffissornermut akitsuusiisarnermut maleruagassanik aalaja-ngersaanissamut piginnaatinneqarput, taakkunungalu inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu maleruagassanik aqutsineq ilaatinneqarpoq. Akitsuutit oqartussaasut sulianik suliaqarnermin-nut aningaasartuutinut matusissutissatut atorpeqarsinnaapput, tassungalu akuersissutit, avata-ngiisit pillugit akuersissutit, akuerineqarnerit imaluunniit immikkut ittumik akuersissutit aam-malu maalaarutit suliarineqartarnerat ilaatinneqarput. Akitsuutit atorlugit aningaasalersuisar-nerit aamma inatsisip imaluunniit nalunaarutit tassunga atasut malinneqarneranik nakkutillii-neq, soorlu umiarsuarnik umiarsuillu atortuinik nakkutilliiinerni, misissugassanik katersinermi aammalu uppersaatinik, umiarsuup inatsimmi piumasaqaatinik malinninneranik uppersa-ffaasiumik suliaqarnerneq soqutaannginnerusunit amerlanerusunik aningaasartuuteqarnermik kinguneqarpat.

§ 60-ip immikkoortuata aappaani erseqqissarneqarpoq, Naalakkersuisut akitsuutinik akiliititsi-niarsinnaaneranni aammattaq akitsuutinik aningaasartuutinut, ingerlatseqatigiiffinnut akuersissusiortartunut, § 61, imm. 3 naapertorlugu Naalakkersuisut sinnerlugit nakkutilliiisar-tunut uppersaasiisartunullu il.il. akilerneqarsimasinnaasunut matussusiinissaq ammaanne-qartoq.

§ 60-ip immikkoortua siulleg imaluunniit aappaat atorpeqassappat, akitsuutit akilersinneqartut aningaasartuutiviusunit amerlanerunnginnissaat piumasarineqarpoq. Taamaattumik assersuu-tigalugu nakkutilliinermut uppersaatinillu tunniussinermut kiisalu allaffissornermi sulias-sanut aningaasartuutit akitsuutinut akilersinneqartunut naapertuunnerat oqartussaasut upper-narsarsinnasariaqarpaat.

§ 61-imut

Imm. 1-imut

§ 61, imm. 1-imi aalajangersagaq nutaajuvoq, tassanilu Naalackersuisut inatsisissatut siunner-suut naapertorlugu pisinnaatitaaffimminnik oqartussaasunut allanut, soorlu naalagaaffimmi oqartussaasunut aamma nunani allani oqartussaasunut suliakkiisinnaanermut periarfissinneqarput. Aamma aalajangersakkami Naalackersuisut oqarsinnaatitaaffinnik, inatsisissatut siunner-suut tunngavigalugu nalunaarutini Naalackersuisunut suliakkiissutigineqarsimasinnaasunik suliakkiisinnaanerat periarfissinneqarpoq.

Maannarpiaq pisinnaatitaaffiup pingaartumik naalagaaffimmi oqartussaasunut, soorlu kapitali 6-imi imermut oqimaaloquttamut maleruagassanik nutaanik atuutsitsinermut atatillugu suliakkiinissamut atorneqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq. Tamatumunnga atatillugu imm. 1-imi Naalackersuisut nakkutilliisarnermi suliaassanik, tassungalu ilanngullugu misissugassanik tiguisarnermik oqartussaasunut allanut tunniussinissamut periarfissinneqarput. Tassalu Naalackersuisut, assersuutigalugu oqartussaasunut allanut, soorlu danskit oqartussaasuinut taamatullu Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmut isumaqatigiissuteqarsinnaassapput, akiliuteqarlutik Naalackersuisut sinnerlugit misissugassanik tiguisarnissaannik. Taamaalilluni ilaatigut pappiaq-qanik nakkutilliisarnarit immaqalu misissugassanik tiguisarnarit suleriaatsitut ataatsikkoorlugit ingerlattarnissaat periarfissaqassaaq, tamanna suleriaatsitut naleqqunnerpaasoq oqartussaasut akuusut akornanni isumaqatigiissutigineqarsinnaappat.

Imm. 2-mut

Imm. 2-p immikkoortuani siullermi pisinnaatitaaffiit, imm. 1 naapertorlugu oqartussaasunut allanut suliakkiissutigineqartut suliarineqarnissaannut maleruagassanik sukumiisunik aalajangersaanissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput. Maleruagassat taamaattut oqartussaasut suliakkerneqartut imaluunniit suliakkerneqartussatut eqqarsaatigineqartut suleqatigalugit suliarineqassapput.

Imm. 2-p immikkoortuata aappaani aalajangersakkami oqartussaasut suliakkerneqarsimasut aalajangiineri inaarutaasumik aalajangiinertut aalajangersarneqarnissaat periarfissinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi Naalackersuisut ingerlatseqatigiiffinnut akuersissusiortartunut uppersaasiornissamut aammalu umiarsuarnik nakkutilliinissamut piginnaatitsinissamut periarfissinneqarput, tassungalu ilanngullugu Naalackersuisut sinnerlugit nakkutilliisoqartassaaq misissugassanillu tiguisoqartassalluni. Imm. 1-imi aalajangersagaq assigalugu, imm. 3-p siullertut pingaarnertullu imermut oqimaaloquttamut maleruagassat nutaat atuutsinneqarnerinut atorneqartussatut eqqarsaatigineqarpoq, tassanilu ilaatigut imermut oqimaaloquttamut maleruagassanut tunngatillugu Naalackersuisut akiliuteqarlutik nakkutilliisarnermi sulianik ingerlatseqatigiiffinnut akuersissusiortartunut tunniussinnaanissaat periarfissinneqarpoq, tassungalu misissugassa-

nik tiguisarneq ilaavoq. Aalajangersakkalli atuuffia imermut oqimaaloquttamut maleruagasanut killilerneqanngilaq, kisiannili inatsisissatut siunnersuutip tamarmiusup iluani atorneqarsinnaassalluni.

Erseqqissaatigineqassaaq nakkutilliinerit aammalu akuersissutininik tunniussisarnerit ingerlatsinermut atatillugu aalajangiinerunngimmata, taamaallaali pissusiviusunut uppersaataallutik. Aatsaat naalagaaffiup umiarsualiviani nakkutilliisoqassappat, oqartussaasut ingerlatsinermut atatillugu aalajangiisutut oqaatigineqarsinnaapput.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi inatsisitigut ersarissumik inissinnissaq siunnerfigineqarpoq, taannalu malillugu ingerlatseqatigiiffiit akuersissusiortartut kukkunerinut Naalakkersuisut akisussaasussaangillat. Kisiannili Naalakkersuisut namminneerlutik akuersissutininik suliaqarnermut nutarterinermullu il.il. atatillugu kukkusimappata, Naalakkersuisut taarsiisarnermut inatsisini maleruagassat nalinginnaasut malillugit taarsiisussaataasussaapput.

Imm. 5-imut

Imm. 5-imi aalajangersakkap kingunerisaanik, Naalakkersuisut namminneerlutik nakkutilliinissamut aammalu akuersissutininik imm. 3 naapertorlugu akuersisarnermut ilaatinneqartuninik tunniussinissamut pissusaaffeqanngillat. Kisiannili aalajangersagaq ingerlatseqatigiiffiit akuersissusiortartut kisermaassisinnaatitaanissaannik kinguneqartussaangilaq, ingerlatseqatigiiffiit akuersissutininik pigisaqarnerat apeqqaatinnagu Naalakkersuisut namminneerlutik nakkutilliinissartik uppersaatinillu tunniussinissartik aalajangersinnaammassuk. Tamannali aatsaat tamatumunnga immikkut tunngavissaqartoqartillugu, soorlu ilisimasanik pigisaqaannarnissaq annertusaanissarlu, aammalu suliaqaqarfimmi piginnaaneqarnissaq siunertaralugu pisassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 6-imut

Imm. 6-imi siunnersuutigineqartumi ajoqusikkanut, ingerlatseqatigiiffinnit akuerisanit piliarineqartunut taarsiissuteqartarnermi (nalinginnaasumik mianersuaalliornermi) killiliinissaq periarfissinneqarpoq. Piginnaatitsinissatut siunnersuutigineqartoq pisariaqarpoq, taamaangippat ingerlatseqatigiiffiit akuersissusiortartut tunngavissaqarlutik umiarsuarnik nakkutilliisarneq akuersissusiortarnerlu pillugit isumaqatigiissuteqarnissamik kissaateqanngitsoorsinnaammata. Tamatumali peqatigisaanik naliliisoqarpoq, ingerlatseqatigiiffiit akuersissusiortartut nakkutilliinerannut atatillugu umiarsuarni ajoqusernerusinnaasut pinngitsooratik killeqartussaasut. Aammattaaq piginnaatitsissut taamaallaat isumaqatigiissutit taamaattut qulakkeerneqarnissaannut pisariaqartutut naliliisoqarpat atorneqartartussaavoq.

Imm. 7-imut

Ingerlatseqatigiiffinnut akuersissusiortartunut isumaqatigiissutit isumaqatigiissutip atorunnaarnissaanut maleruagassartaqartassapput. Tamatumunnga tapertatut aamma imm. 7-imi er-

seqqissarneqarpoq, akuersissummi piunasaqaataasut malinneqanngippata, tassalu sumigin-naasoqarpat Naalakkersuisut akuersissut utertissinnaagaat.

Kapitali 23-mut

Inatsisissatut siunnersuummi pineqaatissiisarnermut atuutsitsilernissamullu aalajangersakkanik kapitali taanna imaqarpoq.

§ 62-imut

Inatsisissatut siunnersuummi pineqaatissiisarnermut maleruagassanik pingaarnarpaanik § 62 imaqarpoq. Tassalu § 62-imi aalajangersakkat suut pineqaatitsiviussanersut taaneqarpoq, taamatuttaarlu § 62 pillaaammik akiliutissat annertussusilerneqartarnerinut aalajangersakkanik arlalinnik imaqarpoq, taakkunanilu qanoq ilinerani pillaaammik akiliutissat annertussusissaat sukannernerulersinneqartassanersut allassimavoq. Pillaammik akiliutissat annertussusilerneqarnerini eqqartuussiviit annertuumik missiliuisinnaalersinneqarput, taakkunani pillaaammik akiliutissat qanoq ilinerani qummut amullu iluarsineqartariaqarnersut pillugu sinaakkutissanik tamanut atuuttunik aalajangersaasoqarmat.

. Tamatumunnga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq, § 68-imut nassuiaatini, allaffissornikkut pillaaammik akiligassiisinnanernermut tunngaviliisuni pillaaammik akiliutissanut ilitsersuutit allallit allanneqarmata. Pillaammik akiliutissat annertussusissaannut ilitsersuutit allaffinni sulisunut tunngavinneqarmata, unnerluussisut, illersuisut eqqartuussisullu § 62 naapertorlugu suliani, eqqartuussivinni suliarineqartuni ilitsersuutit taakku akornanni toqqaasariaqartartussaapput.

Imm. 1-imut

Imm. 1 naapertorlugu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanik assigiinngitsunik arlalinnik unioqqutitsinermi pillaaammik akiliisussanngortitsisoqarsinnaavoq.

Pillaammik akiliutissap annertussusissaanik aalajangiinermi ilaatigut tunngavissat uku ilaatinneqartariaqarput: Iluanaarutigineqartut annertussusaa (piaarinerup mianersuaalliornerulluunniit annertussusaa), avatangiisinut ajoqusiineq pisoq aammalu siornatigut inatsisinik unioqqutitsinerusimasut assingusut.

Killilimmik annertussusilimmik mingutsitsiviusumik mingutsitsiviunngitsumillu unioqqutitsisoqarnerani pillaaammik akiliutissap annertussusilerneqarnerani, tunngaviusumik killilimmik annertussusilimmik, unioqqutitsineq qanoq annertutigisutut nalilerneqarnerisoq apeqqutaatillugu annertussusiliisoqartariaqarpoq. Amerlanertigut mingutsitsisoqarsimanera aalajangiinermik sakkortusititsisartussaavoq.

Unioqqutitsinerni sakkortunerusuni, minnerunngitsumillu annertunerusumik mingutsitsisoqarnerani, tunngaviusumik pillaaammik akiligassiisutaasusaaq unioqqutitsinerup annertussusaa-

nut uuttorlugu annertunerungaatsiartariaqarpoq. Tamanna ilaatigut pillaammik akiligassap annertussusianut upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuuserisanut eqqarsaatigalugit annertussusiliinikkut pisinnaavoq. Paarlattuanik unioqqutitsinermut akisussaasuusoq nammineerluni unioqqutitsinermik iluarsiniarluni naammaginartumik suliniuteqarsimappat, pillaammik akiligassanik ikinnerusunik akiligassinneqarsinnaanera, imaluunniit akiligassinneqanngitsuuisinnaanera eqqarsaatigineqartariaqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2 naapertorlugu sananeqaatinik atortunillu kuutsitsinermi igitsinermiluunniit annertusutsit aallaavigalugit pillaammik akiligassat sukannernerusumik naatsorsorneqassapput. Pillaammik akiliutissatut annertussusiliussap annertusinerani siunertaavoq, pingaartumik uuliamik, kisiannili aamma sananeqaatinik ajoqusiisinnaasunik allanik, inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqartunik unioqqutitsilluni aniatitsisarnerit pinaveersaartinneqarnissaat.

Ataatsimut isigalugu naliliisoqarpoq, umiarsuaatileqatigiiffiit uuliamik sananeqaatinillu allanik unioqqutitsillutik eqqaanerini aningaasarpassuarnik sipaagaqarsinnaasut. Pingaartumik ti gooraaveqarfinnik atuinani umiarsuup ingerlatiinnarneqarnissaa piffissamik sipaagaqarnissaq umiarsuaatileqatigiiffiup aningaasaqarnikkut pissarsiaqarfigingaatsiartussaagaa ilimagineqarpoq. Kisiannili pillaammik akiliutit sukannernerulersinneqarnerini siunertamut iluaqutissat inatsisissatut siunnersuummi piaaraluni unioqqutitsinernut killilerneqanngillat, taamaattumillu imm. 2-mi maleruagassaq unioqqutitsinernut sunulluunniit, imm. 2-mi maleruagassani taaneqartunut tamanut atuupput.

Unioqqutitsilluni uuliamik kuutsitsinermut atatillugu avatangiisinik mingutsitsinernit tamarminusunit annertuut uuliamik imaarsinernit annikinnerusunik (1.000 literit inorlugit) pisuusarput. Taamaattumik aamma imaarsinerni annikinnerusunik pillaammik akiligassanik iluaqutaasumik malugineqarsinnaasumillu annertussusiliisarnissaq pisariaqartinneqarpoq. Pillaammik akiligassat annertussusilerneqarneranni avatangiisinut mingutsitsinerit pingaarnertut uuliamut kuutsinneqartumut literinngorlugit uuttorneqartut eqqarsaatigineqartariaqarput. Tamatumunnga peqatigitillugu unioqqutitsineq inuinnarmit imaluunniit inuussutissarsiu-tigalugu ingerlataqartumit piliaanersoq eqqarsaatigineqartariaqarpoq, tassani tunngaviusumik inuinnarnut pillaammik akiligassiissutit annikinnerusunngorlugit annertussusilerneqartarlutik. Inuinnaat uuliamik kuutsitsinermut maleruagassanik arlaleriarlutik unioqqutitsippata, imaluunniit pissutsinik sukannernerulersitanik allanik unioqqutitsippata, inuussutissarsiutinik ingerlataqartut aniatitsisarnerisut annertussusilikkanik pillaammik akiligassinneqartariaqarput.

Kiisalu aamma uuliap kuutsinneqartup suunera eqqarsaatigineqartariaqarpoq, uuliat assigiinngitsut avatangiisinut sunniutaat assigiinngingaatsiarsinnaammata. Assersuutigalugu jet fuel-imik kuutsitsisoqarsimappat, pillaammik akiliutissap annertussusia ammut iluarsineqartariaqarpoq, kiisalu heavy fuel-imik kuutsitsisoqarsimappat pillaammik akiliutissaq qummut iluarsineqartariaqarpoq.

Uuliap saniatigut sananeqaatinik allanik unioqutitsilluni aniatitsinermi, imaarsinermi eqqaanermiluunniit sananeqaatit aniatinneqartut uuliamit avatangiisinut ajoqutaanerunersut ajoqutaannginnerunersulluunniit naliliiffigineqarnersut eqqarsaatigineqartariaqarpoq. Sananeqaatit ajoqutaasinnaanerat malillugu pillaammik akiliutissap annertussusissaa qaffanneqartariaqarpoq appartinneqartariaqarluniluunniit, uuliap suuneranut naleqqiullugu taaneqartutut. Taamatut naliliinermi assersuutigalugu nunani tamalaani inissiisarneq, soorlu IBC-kode, § 9-mut nassuiaatini taaneqartoq, akuutissanik imerpalasunik ulorianassusaat malillugit immikkoortunut sisamanut assigiinngitsunut agguavaivoq isumassarsiorfigineqarsinnaavoq, taamatullu IMCG-kode-mi immikkoortiterineq ilitsersuutitut atorneqarsinnaalluni.

Aalisakkanik, pisanik sananeqaatinik uumassusilinnik allanik, immap naqqanit qaqinneqartunik kiisalu sananeqaatinik ulorianaateqanngitsunik allanik, imaani qanitaaniluunniit nassaassaasunik (taakkununga nilaat, ujaqqat, sioqqat, issut il.il. mingutsinneqanngitsut ilaallutik) unioqutitsilluni kuutsitsinerit eqqaanerilluunniit uuliamut aammalu sananeqaatinut atortunullu assingusut pillaammik akiliutinit appasinnerujussuarnik akiligassiiviusariaqarput, tassani pingortitap avatangiisillu annertuumik ajoquserneqarnissaanut illersuinissaq pisariaqartussaangimmat, taamaattumillu pillaammik akiliutissaq killeqartoq amerlanertigut pinaveersaartitsinissamut naammattussaavoq.

Imm. 1-ip atorneqarnerata assinganik unioqutitsinermut akisussaasuusoq nammineerluni pisutsinik unioqutsiviusunik iluarsiniarluni naammaginatsumik iliuuseqarsimappat, pillaammik akiliutissat annertussusaasa appartinneqarnissaat eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3 siunnersuutigineqartoq nutaaliorfiuvoq, tassanilu pissutsit tunngavissiippata oqartussaasut pineqaatissiissutininik sakkortusisanik atuisinnaanermut periarfissinneqarnissaat siunertarineqarpoq. Assersuutigalugu umiarsuaatileqatigiiffik inatsisit malillugit uuliamik igitassamik igitsinnginnerminni aningaasaqarnikkut annertunerusumik sipaagaqarpat, tamanna pillaammik akiliutip qaffanneqarneranik kinguneqarsinnaavoq.

Matumunnga atatillugu erseqqissaatigineqartariaqarpoq, Kalaallit Nunaanni umiarsuarnit eqqagassanik il.il. tunniussinissamut periarfissat killeqangaatsiarmata. Tamannali imaanik mingutsitsinissap pinaveersaartinneqarnissaanut pisariaqartitsinermik allannguinnigilaq, tamatumalu peqatigisaanik imm. 3-mi erseqqissumik oqariatuutigineqarpoq, umiarsuit Kalaallit Nunaata imartaanni angalanissamut piareersarnerminni angalanerup ingerlanerani tigooraasarnermut periarfissaqannginnera killeqarneraluunniit qulakkeertassagaat.

Imm. 3-mik piaaraluni imaluunniit annertuumik mianersuaalliornikkut unioqutitsisoqarnerani, imm. 1 imaluunniit 2 naapertorlugu pillaammik akiligassat annertussusilerneqarnerat tunngaviusumik annertungaatsiartumik qaffanneqartariaqarput, tamatumani mingutsitsinerup i-

maluunniit tamatumunnga ulorianartorsiortitsinerup qanoq annertutiginera, aammalu unioq-qutitsinermi aningaasaqarnikkut iluanaarutit qanoq amerlatiginerat apeqqutaassalluni.

Kiisalu imm. 3 tunngavigalugu eqqarsaatigineqartariaqarpoq, piaaraluni imaanut igitsisoqartillugu, soorlu umiarsuarmik kivisitsisoqartillugu, imaluunniit umiarsuarmik piginnittup ilisimasaanik kiveriaannarmik inissiisoqartillugu qimatsisoqartilluguluunniit, akiliisitsissutaasartut naammaginartumik qaffallugit pillaammik akiligassiisoqartassasoq. Pillaammik akiligassat annertussusissaannik qaffaanerup, immap eqqaavittut atorniarneqarnissaata imminut akilersinnaannginnera takutinniarneqarsinnaavoq.

Kisiannili pissutsit tamatumunnga sakkukillisaataasinnaappata, soorlu akisussaasup nammineerluni inatsisinut naapertuutsitsilernissaq isumagippagu, aammalu avatangiisit ajoquserneqarnerat annikitsuinnaappat, aappaatigut pillaammik akiliutissap naammaginartumik aappartinneqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq, taamaalillunilu nammineerluni inatsisinut naapertuuttunngortitsinissamut kaammattuiffiusumik pilersitsisoqassalluni.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi nutaami erseqqissarneqarpoq, pillaammik akiliutit akilersinneqartut Nunap Karsianut tutsinneqartassasut. Aalajangersakkap avatangiisinik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 68, imm. 2-p assingaa.

§ 63-imut

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat piginnaatitsiviusut assigiinngitsut tunngavigalugit pineqaatissiisarnermut maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaasoq § 63-imi erseqqissarneqarpoq. Pillaammik akiligassat annertussusaannik qaffaanissamut maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut tunngatillugu, matuma siuliani § 62, imm. 2-mut aamma 3-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

§ 64-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, aammalu nakkutilliisarnermut maleruagassanut, tassungalu ilanngullugu inatsisissatut siunnersuummi kapitali 19-imi nakkutilliisarnermut maleruagassat naapertorlugit uneqqusinnissamut piginnaatitaaffimmut nalinginnaasumut tapertaalluni.

Aalajangersakkap imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiisummi artikel 220, imm. 3 assingaa, tassanilu umiarsuaq nunanit allaneersoq imartani avatangiisinut inatsimmi atuuttumi EEZ-imi unioqutitsisutut tunngavissalimmik pasineqarpat, nakkutilliisarnermut oqartussaasut umiarsuarmik uneqqusinnaanerannut, aammalu kinaassutsimik paasissutissiinissamut qinnuteqarsinnaanermmut tunngavissinneqarput, taakkunungalu umiarsualivik nalunaarsorneqarfiusoq, umiarsualivik tulaffigineqartoq kingulleq tulaffigineqartussarlu tulleg, aamma paasissu-

tissat attuumassutillit, unioqquitsisoqarsimanersoq aalajangerniarlugu pisariaqartinneqartut allat ilaatinneqarput. Tassani aalajangersagaq danskit imartani avatangiisinut inatsisaanni atuuttumi EEZ-imut atatillugu eqqarsaatigineqassaaq, taannalu ilaatigut oqartussaasut, imartani EEZ-ini avatangiisinut inatsimmut akisussaasuusut qinnuteqarnerisigut atorneqarsinnaassaaq. Aammattaaq § 65, imm. 2, nr. 4-mut nassuiaatit, taamatutaaq danskit kalaallilu imartani avatangiisinut inatsisaasa akunnerminni ataqatigiinnerannik allaaserisaqarfiusut innersuussutigineqarput.

”Paasissutissat attuumassutillit allat” tassaasinnaapput uuliap umiarsuup qalaneraniittoqumi-arsuarneersuunersoq umiarsuarneersuunneginnersorluunniit pillugu umiarsuup naalagaata up- pernarsaanera, umiarsuaq sumi qangalu kingullermik orsersimanersoq, tassungalu ilanngullugu orsussap suussusaa, aammalu umiarsuaq umiarsualivimmut sumut kingullermik uuliamik igitassamik tunniussisimanersoq, tassungalu ilanngullugu qanga qanorlu annertutigisog usingiaatigisimaneraa.

Aalajangersagaq taamatutaaq § 65, imm. 2, nr. 4-mut atatillugu eqqarsaatigineqassaaq, tassani § 64 naapertorlugu qinnuteqarnerup naammassineqannginnera, piumasagaatinik allanik arlalinnik ilaqartinneqarluni umiarsuup uppernarsaatissanik ujarlerfiginissaanut tunngaviliisinaalluni.

Qinnuteqarnek pinerluttulerinermut inatsisit naapertorlugit malersuinermit ilagitillugu pissaq, umiarsuup killeqarfiup aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiupiluanilluni danskit imartani avatangiisinut inatsisaannik atuuttumik unioqquitsisimasutut ”tunngavissalimmik pasineqarnera” tunngavigineqartussaammat. Europami inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi artikel 6, pinerlunnermit imminut pisuutinnissamut inerteqquteqarnermit aallaavuisinnaasoq tunngavigalugu umiarsuup unioqquitsinerusinnaasup naliliiffigineqarneranut isumaqarsinnaasunik paasissutissiinissamut pissaassaaffeqarnera pineqaatissiiviusinnaanngilaq.

Erseqqissaatigineqassaaq, pasillernissamut piumasagaat kalaallit danskillu umiarsuaannut pasillernissamut piumasagaatinut naleqqiulluni sukannerulersinneqarmat, tassani taamaallaat umiarsuup ”pasineqarneranut naammaginatutimik tunngavissaqarnissaq” pineqarmat. Tassalu imaanut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi artikel 220 naapertorlugu ”ersittumik tunngaveqarnissaq” piumasarineqarpoq, taannalu danskit inatsisaat malillugit ”tunngavissalimmik pasillernertut” paasineqassaaq. Pasitsaassinerup sakkortussusia eqqartuussisarnermik inatsiliornermi immikkoortunut pingaarnernut pingasunut immikkoortinneqarpoq: 1) ”pasillernissamut naammaginatutimik tunngavissaqarneq, 2) ”tunngavissalimmik pasillerneq” aamma 3) ”immikkut sakkortussusilimmik pasillerneq”.

§ 64 naapertorlugu paasissutissat pissarsiarineqartut danskit oqartussaasuinut, imartap avataani imaani avatangiisinut inatsimmit atuutsitsinermut akisussaasuusunut tunniunneqassapput.

Naggasiutigalugu erseqqissaatigineqassaaq, sulianik taamaattunik nakkutilliisarnerit pingaartumik naalagaaffimmut inatsisit malillugit, aammalu naalagaaffimmi oqartussaasut aalajangeereernerisigut ingerlanneqartariaqarmata. Taamaallilluni § 64-imi maleruagassaaq, naalagaaffimmi oqartussaasunit, tamatumunnga pisariaqartitsisoqarnerisooq naliliisarnerat malillugu naammaginartumik ikiorsiisoqarsinnaanera qulakkeerniarlugu ilanngunneqarpoq.

§ 65-*imut*

Imm. 1-*imut*

Imm. 1-imi aalajangersakkami nakkutilliisarnermi oqartussaasut pinerluttulerinermut inatsit tunngavigalugu malersuinerit atatillugu umiarsuarni uppersaatissanik ujarlernissamut tunngavissinneqarput. Misissuinerit il.il. taamaattunik aallartitsinissaq taamaallaat Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi maleruagassat naapertorlugit pisinnaavoq. Tamatum kingorna taamaallaat inatsisissat siunnersuummik imaluunniit maleruagassanik taanna naapertorlugu aalajangersarneqartunik unioqqutitsisoqarneranik tunngavissalimmik isumaqartoqarpat misissuisoqarsinnaavoq. Aalajangersagaq malillugu misissuisoqassappat, eqqartuussisup aalajangiinera pisariaqartinneqarpoq, tamatumani siunnerfigineqartoq qatangiinnartussaangippat. Umiarsuarnik imaaniittunik misissuinerit piumasaqaat taanna tamatigunngajak naammassineqarsimasarpoq.

Eqqartuussisup aalajangiinernik peqareernani misissuisoqarsimappat, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 412, imm. 3 naapertorlugu inuup akuliuffigineqartup qinnuteqarneratigut suliaq nalunaaquttap akunnerinik 24-nik periarfissaqartitsineq pingasoriaatinngorlugu naatsorsorneqartup iluani eqqartuussivimmut saqqummiunneqassaaq, tak. inatsit nr. 305, 30. april 2008-meersoq. Misissuineq politiitit ingerlanneqarsimangippat, suliap politiitit tunniunneqarneraniit nalunaaquttap akunnerinik 24-nik periarfissaqartitsineq pingasoriaatinngorlugu naatsorsorneqartariaqarpoq, tak. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 424-mi, inuinnarnut arsaarinnikkallartarnermut tunngasumi tunngavissat.

Umiarsuarni uppersaatissanik ujarlerneq qaqutigunnaq Naalakkersuisunit imaluunniit Issittumi Sakkutooqarfimmit suliarineqartassaaq – tassalu politiitit takkussinaalernissaat soqqullugu umiarsuup umiarsualivimmit qimagunnissaa naatsorsuutigineqarpat.

Imm. 2-*mut*

Imm. 2 aalajangersakkanik nutaanik arlalinnik imaqarpoq, tassanilu imm. 1 naapertorlugu umiarsuit nunanit allaneersut misissuiffigineqarsinnaanerat killilerneqarpoq. Killiliinermi imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiissummi artikel 220 tunngavigineqarpoq.

Umiarsuarnut nunanit allaneersunit, imartap avammut killeqarfianiittunut tunngatillugu imm. 2 taamaallaat umiarsuarnut, ajoqutaanngitsumik aqqusaartunut atuutsinneqarpoq. imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiissummi killilersuinerit taamaallaat umiarsuarnut, ajoqutaan-

ngitsumik nunap imartaata avammut killeqarfianut aqqusaartunut atuutsinneqarneri tamatumunnga peqqutaavoq.

Isiginiassallugu pingaaruteqarpoq, umiarsuup nunanit allaneersup, aqqusaannginnermini inatsisissatut siunnersuummi maleruagassanik imaluunniit aalajangersakkanik taanna tunngavigalugu aalajangersarneqartunik unioqqutitsisutut pasineqartup, sulilu aqqusaannginnermini pasineqartup uppersaataissanik ujarlerfigineqarnissaa § 65, imm. 1 naapertorlugu pisussaammat.

Aqqusaarneq tassaavoq imartap avammut killeqarfiata aqqusaarneqarnera, imartamut ilorlermut apuunnani imaluunniit kisarfimmumt umiarsualiveqarfimmulluunniit tikinnani aqqusaarnissamik siunertaqarfiusoq, tak. immamut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi artikel 18.

Aqqusaarneq uninnertaqanngitsumik naammaginartumillu sukkassusilimmik pissaaq. Kisianili aqqusaarnermi unittoqarsinnaavoq kisartoqarsinnaallunilu, tamannali angalanermut naliginnaasumut atatillugu pippat, imaluunniit ajornartoornermi ulorianartorsiornermilu pisariqartinneqalerpat, imaluunniit inunnik, umiarsuarnik imaluunniit silaannarmik angallatinik ulorianartorsiortoqarnerani ajornartoortoqarneranilu ikiuinissaq siunertaralu pippat taamaallaat pisinnaavoq.

Tassalu aqqusaarneq uninnertaqanngitsumik pissaaq, pisulli ilaanni uninnissaq kisarnissarlu pisinnaatitaaffigineqarluni. Aammattaaq immamut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi artikel 19-imi allassimavoq, aqqusaarneq naalagaaffiup sineriaqarfiusup eqqissisimaneranut, toppersaarneranut isumannaatsuuneranullu akornutaanngitsumik pippat, aqqusaarneq ajoqutaanngitsutut isigineqartoq. Tassalu suut ajoqutaasumik aqqusaarnertut isigineqarsinnaanersut isumaqatigiisummi assersuusiorneqarput. Inatsisissatut siunnersuummut pingaarutilittut oqaatigineqarsinnaavoq, assersuutigalugu piaarluni annertuumillu mingutsitsineq immamut inatsisit pillugit isumaqatigiisummik unioqqutitsinerusoq, imaluunniit suliaq alla sunaluunniit, aqqusaarnermut toqqaannartumik atassuteqanngitsoq ajoqutaanngitsumik aqqusaarnertut isigineqarsinnaanngitsoq.

Ajoqutaanngitsumik aqqusaarnissamut pisinnaatitaaffeqarneq tunngaviusumik taamaallaat nunap imartaata avammut killeqarfianut tunngasuvoq, kisiannili tassani imartat, siusinnerusukkut nunap imartaata killeqarfiatut avallertut taaneqarsimasut, kingusinnerusukkullu tunngaviusumik killeqarfiitallannguuteqarnerisa kingunerisaanik imartanut akisussaaffeqarfiusunut ilorlernut ilanngunneqarsimasut suli atuunnerat tassunga ilaatinneqanngilaq, tak immamut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi artikel 8-mi imm. 2.

Pisoq imarsiornermi inatsisitigut isumaqatigiisummi artikel 18 ilaatinneqarani, umiarsuaq ikkarlissimappat, umiusimappat kisarsimappalluunniit, isumaqatigiisut tunngavigalugu umiarsuaq aqqusaartutut isigineqassanngilaq, taamaattumillu artikel 220, imm. 2-mi killilersuinerit

atuutissanngillat. Taamatut pisoqartillugu umiarsuaq nunanit allaneersaq § 65, imm. 1 naapertorlugu uppersaatissanik ujarlerfigineqarsinnaassaaq.

Imm. 2, nr. 1-imut

Imm. 2, nr. 1-imi erseqqissarneqarpoq, nunap imartaata iluani, tassungalu umiarsualiviit ilanngullugit, mingutsitsisoqarnerani tunngaviusumik kalaallit, danskit nunallu allat umiarsuaanut atuutsitsisarneq assigiinngissuteqanngitsoq. Naalagaaffik sineriaqarfiusoq imartamut ilorlermut tamakkiisumik oqartussaataavoq, pingaarnertullu imartap avalliup aqqusaarneqarsinnaataaneranut aqqusaarsinnaataasoqarneq ajorpoq, tak. immamut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi artikel 8, imm. 2.

Imm. 2, nr. 2-mut

Imm. 2 nr. 2-mi allassimavoq, umiarsuaq nunanit allaneersaq aqqusaartinnani, aammalu tamatuma kingorna umiarsuaq aqqusaarluni imartap avammut killeqarfiani mingutsitsisimasutut pasineqarpat, immamut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi pasillernissamut piumasaqaatit atuutissanngitsut. Pasillernissamut piumasaqaatit sakkortusisat unioqutitsinerup aqqusaarnermut atatillugu pisimaneranut pisimannginneranulluunniit atanerat tamatumunnga pissutaavoq. Taamaattumik unioqutitsinerup pinerani umiarsuaq aqqusaarsimanngippat, umiarsuup imartap iluani unioqutitsisimaneranut maleruagassat assingusut atuutissapput. Isiginiassallugu pingaaruteqarpoq, umiarsuup nunanit allaneersup, aqqusaannginnermini inatsisissatut siunnersuummi maleruagassanik imaluunniit aalajangersakkanik taanna tunngavigalugu aalajangersarneqartunik unioqutitsisutut pasineqartup, sulilu aqqusaannginnermini paasineqartup uppersaatissanik ujarlerfigineqarnissaa § 65, imm. 1 naapertorlugu pisussaammat.

Imm. 2, nr. 3-mut

Umiarsuarnut nunanit allaneersunut, imartap avammut killeqarfiatigut aqqusaarnermini inatsimmik matuminnga unioqutitsisimasutut pasineqartunut imm. 2, nr. 3 naapertorlugu pasillernissamut piumasaqaatit, matuma siuliani imm. 2, nr. 2-p ataani pissutsinut sukateriffiusut atuutinneqarput. Oqaatigineqartutut pasillernissamut piumasaqaatinut sakkortusisanut, unioqutitsinerpiaap aqqusaarnermut atatillugu pisimansoq pisimannginnerlorluunniit apeqqu-taatinneqarpoq. Taamaattoqarsimappat, umiarsuup imartap avammut killeqarfianut aqqusaarnermini inatsisissatut siunnersuummi maleruagassanik imaluunniit aalajangersakkanik taakku tunngavigalugit suliarineqarsimasunik unioqutitsisimaneranut tunngavissalimmik pasillertoqassaaq.

Tassalu imm. 2, nr. 2-mi aamma imm. 2, nr. 3-mi assigiinngissutaasoq tassaavoq, umiarsuaq unioqutitsinerup pasillitigineqartup nalaani aqqusaarsimansoq aqqusaarsimannginnerlorluunniit. Assersuutitut aalajangersimasutut oqaatigineqarsinnaavoq, umiarsuaq nunanit allaneersaq imartap killeqarfianut avallermut aqqusaarnermini imartap killeqarfiani avallermi mingutsitsisimasutut pasineqartoq piffissami pasineqarfimmini tassaniinngippat, tamanna § 65, imm. 2, nr. 2-mi uppersaatissanik ujarlernissamut piumasaqaatinut ilaatinneqassanngilaq. Kisiannili umiarsuaq nunanit allaneersaq imartap avammut killeqarfianut aqqusaartoq aqqu-

saarnerminut atatillugu mingutsitsisutut tunngavissalimmik pasineqarpat, imm. 2, nr. 3 naapertorlugu uppernarsaatissanik ujarlerfigineqarsinnaavoq.

Imm. 2, nr. 4-mut.

Umiarsuit nunanit allaneersut, imartap avannamut akisussaaffeqarfiusup killeqarfiaatigut aqqu-saartut, kisiannili danskit imaani avatangiisinut inatsisaannik, killeqarfimmut aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfimmutatuutsinneqartunik unioqqutitsisutut pasineqartut tunngavissalimmik pasineqarneranni, aammalu imaani avatangiisinik mingutsitsinermik an-nertuumik kinguneqartumik imaluunniit ulorianartorsiortitsisumik kuutsitsisimasussaapput, aammalu § 64 naapertorlugu umiarsuaq kinaassutsiminik il.il. paasititsinissamut pinaassimas-saaq imaluunniit pissusiviusut pillugit paasissutissiisutiginetartut ersarissumik uniuussimas-sapput. Tassalu matuma siuliani imm. 2, nr. 3-mut nassuiaatini allaaserineqartunut naleqqiul-lugu umiarsuit nunanit allannersut pasineqarnissaannut piumasaqaatit sukanneruler-sinneqarput.

Kiisalu kalaallit danskillu umiarsuaannut pasillernissamut piumasaqaatit minnerpaaffissaat sukannerulerinneqarput, tassani umiarsuup ”pasillernissamut naammaginatutunik tunnga-vissaqarnera” kisimi pineqarluni.

Assersuutigalugu oqaatigineqarsinnaavoq, umiarsuarmi nunamit allameersumi, killeqarfimmi aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfimmimingutsitsisimasutut pasineqartumi, maannalu nunap imartaata avammut killingatigut aqqu-saartumi uppernarsaatissanik ujarlernerit tunnga-vissatut aalajangersarneqartut malillugit imm. 2, nr. 4-mi aalajangersagaq naapertorlugu i-ngerlanneqarsinnaammata.

Naggasiutigalugu oqaatigineqassaaq, umiarsuarni nunanit allaneersuni uppernarsaatissanik u-jarlersinnaanermut periarfissap matuma ilanngunneqarnissaa eqqornerpaatut isumaqarfigine-qarmat, naak unioqqutitsineq killeqarfiup aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiupilvani pisi-masinnagaaluartoq, tamatumunngalu imaani avatangiisinut inatsit, imartap avataanut atuutsin-neqartoq malillugu Danmark akisussaasuvoq. Kalaallit Nunaata aamma Danmarkip akornan-ni suliassat taamatut agguarneqarneranni, Kalaallit Nunaata imartaani imaani avatangiisinut maleruagassanik atuutsitsisinnaanerani amigaateqarsinnaaneq pinngitsoorniarlugu taamaalior-toqarpoq. Tassalu aalajangersakkap pingaartumik naalagaaffimmi oqartussaasut, EEZ-imi imaani avatangiisinut inatsimmut akisussaasuusut qinnuteqarneranni atorneqartarnissaa naat-sorsuutigineqarpoq, taamatullu nakkutilliineq pingaartumik imaani avatangiisinut inatsit EEZ-mut atuuttoq naapertorlugu pisariaqarluni. Kiisalu § 64-imut, aammattaaq danskit kalaallillu imaani avatangiisinut inatsisaasa akunnerminni ataqatigiinnerannik allaaserisaqarfiusumut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 3-mut

Umiarsuarnut nunanit allaneersunut atuutsitsinissamut killilersuineq atuutissanngilaq, umiar-suup nunanit allaneersup naalagaaffik erfalasoqarfigisaa tamatumunnga akuersisimappat. Ma-

tumani nunani tamalaani tunngavissatut akuerisaasut nalinginnaasut pineqarput, taakkulu malillugit umiarsuup nalunaarsorsimaffigisaata (naalagaaffiup erfalasoqarfigisaata) nunap iluani imaluunniit nunani tamalaani inatsisit malillugit umiarsuup illersorneqarsinnaatitaanera atungitsoortissinnaavaa.

Naalagaaffiup erfalasoqarfiusup akuersinera pisumi aalajangersimasumi akuersissutitut imaluunniit tamanut, soorlu umiarsuarnut aalajangersimasunut imaluunniit pisunut aalajangersimasunut akuersissutitut allassimasinnaavoq.

Akuersissut taamaalilluni killilersuinernik, umiarsuit nunat allat erfalasuinik erfalasuillit up- pernarsaatissanik ujarlerfiginerini atuuttussaagaluartunik atorunnaarsitsissaaq.

Imm. 4-mut

In continenti (hot pursuit) atorlugu malersuineq inuit pisussaaffeqarnerani taaguutaavoq nalinginnaasoq, taannalu ilaatigut imaanutinatsisit pillugit isumaqatigiisummi artikel 11-mi aamma imaq ammaannartoq pillugu isumaqatigiisummi 1958-imeersumi erseqqinnerusumik nassuiarneqarpoq. Inatsisip oqaasertaani oqaaseq ” unioqqutitsinerup nangissutigisaanik ... malersorneqarpat (in continenti)” atorneqarpoq. Oqaaseq taanna imaanut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi artikel 111-mut naapertuuttutut paasineqassaaq.

In continenti atorlugu malersuineq tassaavoq umiarsuarmik nunanit allaneersumik, sinerissamiit imaani sumiiffiit marluk amerlanerusulluunniit aqqusaarlugit avammut ingerlasumik malersuineq. Oqaatsip imaani sumiiffiit atorneqarnera assersuutigalugu nunap imartaata avammut killingatut imaluunniit killeqarfiup aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiup killingatut paasineqassaaq.

Umiarsuarmik nunanit allannersumik in continenti atorlugu malersuisoqassappat, piumasaqaatit arlallit naammassineqarsimasussaapput. Piumasaqaatit taakku immamut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi artikel 111-mi erseqqinnerusumik nassuiarneqarput. Piumasaqaatit pingaarnerit tassaapput:

- Malersuineq ataavartuussaaq kipinertaqassananilu. Kipineqaruni nangeqqinneqarsinnaanngilaq. Malersuineramik aallarniisumit allaanerusumit malersuineq umiarsuarmik silaannakkulluunniit angallammik nanginneqarsinnaavoq, malersuineq kipineqartutut isigineqarani.
- In continenti-mik malersuineq aatsaat aallartinneqarsinnaavoq, umiarsuup nunanit allaneersup tusaasinnaasaanik ungasianiit ersittumik tusaaneqarsinnaasumillu uneqqusilluni nalunaartoqareerneratigut. Taamaattumik umiarsuaq imaluunniit silaannakkut angallat umiarsuup pasisap qanitaaniissaaq.
- Taamatut pisinnaatitaaneq taamaallaat umiarsuarnit sorsuutinit imaluunniit sakkutuut silaannakkut angallataanit, imaluunniit umiarsuarnit silaannakkulluunniit angallatinit taak-

kunanngaanniit tamatumunnga piginnaatinneqartunit, silatimikkut naalagaaffimmik sullis-
sinerminnut ersarissunik ilisarnaatilinnit ingerlanneqassaaq.

Aalajangersakkap taassuma aamma imaani avatangiisinut inatsisip, imartap avataanut atuut-
tup qaleriinneranni maluginiarneqarpoq, aalajangersakkap atuuffiani inatsisissatut siunnersuu-
tip atuuffissaa malinneqartoq, taamaattumillu nunap imartaanut, tassalu imartap iluanut ava-
taanullu killeqarluni. Tamanna pissutigalugu inatsisissatut siunnersuummi matumani malerua-
gassat in continenti-mik malersuinerit pillugit sulianut qanoq atuuffeqarnissaat eqqarsaatigi-
neqarnerisooq naatsumik nassuiarneqarnissaa pisariaqartinneqarpoq.

Umiarsuup imartap iluaniit avataanut malersorneqarneranut tunngatillugu aalajangersakkami
matumani umiarsuup imartap iluani malersorneqarluni aallartittup EEZ-mi in continenti-mik
malersorneqarnerata ingerlaannarsinnaaneranut tunngavissamik pisariaqartinneqartumik aq-
qutissiuussinissaaq siunertarineqarpoq.

Umiarsuaq EEZ-mut anillatsillugu malersorneqartillugu § 65, imm. 4-p kingunerisaanik umi-
arsuaq malersorneqartoq § 65-imi umiarsuarnik nakkutilliinissamut tunngavissatut taaneqartut
naapertorlugit umiarsuaq nakkutilliiffigineqarsinnaassaaq. Piumasaqaatit suut atorneqarnis-
saanut matumani pingaarutilik tassaassaaq, malersuineq imartap iluani silataaniluunniit aallar-
tissimanersoq, tassami nakkutilliineq maleruagassat, imartamut malersuinerup aallartiffianut
atuuttut malillugit pisussaavoq.

Tassalu aalajangersakkap malitsigisaanik ilaatigut umiarsuaq malersorneqartoq misissorne-
qarsinnaanersoq pillugu aalajangiineq inatsisissatut siunnersuummi matumani piumasaqaatit
sukanninnginnerusut naapertorlugit pisinnaavoq, umiarsuaq imartami imaluunniit EEZ-mi
nakkutilliiffigineqaraluarpuunniit.

Malersuinerup EEZ-mi nanginneqarnera inatsit atuuttoq tunngavigalugu pisartussaammat,
malersuinerup taamaattup tunniunneqarnerani oqartussaasut akuusut taamatut tunniussinissa-
mik isumaqatigiissuteqarsimanissaat piumasarineqartussaasoq erseqqissarneqassaaq.

§ 66-imit

Suliani, inatsisissatut siunnersuummi uuliamik imaarsisarnermut aalajangersakkanik unioq-
qutsitsiviusuni pissutsit immikkut ittut peqqutaallutik siunnersuutigineqarpoq, nakkutilliisar-
nermi oqartussaasut – aammattaaq pineqaatissiinissaaq (imaluunniit § 68 naapertorlugu pil-
laammik akileeqqusinissap aalajangiunneqarnissaa) sioqqullugu umiarsuarmik aallaqqusiun-
naarsinnaassasut, pisortat siunissami suliamut aningaasartuutitut, arsaarinninnermut imaluun-
niit pillaaammik akiliisitsinissamut piumasaqaataasa qulakkeerneqarnissaannut tamanna pisari-
aartinneqarpat.

Aallaqqusiunnaarnermi umiarsuup atornissaanut pisinnaatitaaffiit killilerneqassapput. Tassalu umiarsuaq pinerluttulerinermut inatsisinik atuutsitsinermut atatillugu umiarsualivimmit imaaniluunniit aallaqquneqarunnaassaaq, pisariaqarpallu umiarsualivimmut pulanissamut naalakkerneqassalluni. Aallaqqusiunnaarnermi pillammik akiligassat, suliamut aningaasartuutit il.il. akilernissaannut sillimmasiinissaq siunertarineqarsinnaavoq.

Umiarsuarnik nunanit allaneersunik aallaqqusiunnaarnissamut allaffissornikkut aalajangiineq – Kalaallit Nunaanni eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmi maleruagassat naapertorlugit arsaarinnittarneq assigalugu – Kalaallit Nunaata nunani tamalaani pisussaaffiit eqqarsaatigalugit pisassapput. Nunani tamalaani immamut inatsisini killilersuinerit, aammalu pillammik akileeqqusissutip akilerneqarnissaanut qulakkeerinissaq siunertaralugu ilaatigut naalagaaffiit sinneriaanni umiarsuarnik nunanit allaneersunik aallaqqusiunnaarnissamut isumaqartut siullermik pingaarnertullu imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiissummi artikel 220-mi, naalagaaffiit sineriiallit tungaanniit atuutsitsinissamut tunngasumi nassaarineqarsinnaapput. Nunani tamalaani immamut inatsisini akuliunneq imaani pippat, umiarsuarnik nunanit allaneersunik aallaqqusiunnaarsinnaaneq killilersorneqarpoq. Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmi uuliamik imaarsinermik nakkutilliinissaq, tassangaanniillu akuersissutinik allagaatinillu nakkutilliinerinnarmik ingerlaqqiffiusussaq siunertaralugu umiarsuarnik nunanit allaneersunik aallaqqusiunnaarsinnaaneq, imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiissummi artikel 226 naapertorlugu ilaatigut piumasarineqarpoq, unioqqutitsinertut ilimagineqartoq pillugu allagaatit imaat uppernarsaateqarnissamut qulakkeerinissamullu naammanginnissat. imaq pillugu inatsisinik isumaqatigiisutip pingaarnersai imm. 7.2.2-mi nassuiaatini nalinginnaasuni uppernarsarneqarput.

Uppernarsaatissanik ujaasinerni, assersuutigalugu uppernarsaatissanik ujaasinermut atatillugu uuliamit misissugassanik tigusinermi umiarsuaq sivikitsumik unitsinneqarsinnaavoq. Taamatut unitsitsineq § 66-imi aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi ilaatinneqanngilaq, tamatumani § 65 tunngavigneqassaaq.

Naalakkersuisut, Issittumi Sakkutooqarfik aamma politiit unitsitsisinnaassasut siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni aamma politiit – Kalaallit Nunaanni eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmi allassimasut akerlianik – tunngavilersuutitut taaneqartut tunngavigalugit umiarsuarnik unitsitsisinnaalerput, pasineqartup kisimiilluni umiarsuarnik atuisinnaatitaanera apeqqutaatinagu. Tamatumunnga atatillugu piumasarineqarpoq, umiarsuarnik umiarsualivimmi aallaqqusiunnaartarneq pingaartumik politiit isumagineqartassasoq, kiisalu Issittumi Sakkutooqarfik imaani umiarsuarnik unitsitsinermi – politiit erngerlutik tikissinnaatinnagit – aallaqqusiunnaarallarsinnaasassasoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-p immikkoortua siulleq naapertorlugu pisortat pillammik akiliinissamut aammalu suliamut aningaasartuutitut akiliinissamut piumasaqaataannut sillimmatitut aallaqqusiunnaartarsinnaavoq – pasisarluunniit piginnittuunani taamaallaat umiarsuarnik atuisinnaatitaagalu-

arpat. Akiligassat akilerneqarpata, imaluunniit imm. 2-p immikkoortua siulleq naapertorlugu akiliinissamut sillimmasiisoqarpat aallaqqusiunnaarneq atorunnaarsinneqassaaq.

Imm. 2-p immikkoortuata aappaani aalajangersagaq malillugu, suliamut inaarutaasumik aalajangiinnermiit kingusinnerpaamik qaammatit marluk qaangiunnerini assersuutigalugu pillaamik akiligassat aamma suliamut aningaasartuutit akilerneqanngippata, imaluunniit sillimmasiisoqarsimanngippat, umiarsuaq aallaqquneqarunnaartoq atorlugu akiliisitsissutinut matususiisoqarsinnaavoq.

Højesteret-ip pineqaatissiinera, 27. marts 1969-imeersoq, UfR 1969.353 H-mi issuarneqartoq naapertorlugu akiliisitsissutinut matususiisinaanissamut apeqqut, pisinnaatitaaffiit umiarsuarmi pigineqarsimasinnaasut allat eqqarsaatigalugit aalajangiiffigineqartassasut ilimanarpoq. Umiarsuarmik piginnittoq uuliamik imaarsinermut attuumassuteqanngippat, taassuma umiarsuarmik pigittuusinnaatitaanera pissutigalugu umiarsuaq atorlugu akiliisitsissutinut matususiiniarnissaq pisinnaanngitsutut isigineqartariaqarpoq.

Taamaalilluni pingajuusutut akisussaassuseqaqataasuusinnaasup pisinnaatitaaffii eqqarsaatigalugit aalajangiisoqarnissaa ilimagineqartariaqarmat akiliisitsissutinut matususiinermut apeqqut, taanna inuk ingerlatseqatigiiffilluunniit, umiarsuarmik piginnittoq, inatsisini najoqqutassianut nalinginnaasunut pinerluttulerinermi eqqartuussisarneq malillugu unioqqutitsinermut akisussaasuusutut isigineqarsinnaappat, umiarsuup nalingatigut akiliisitsissutinut matususiineq taamaallaat pisinnaavoq.

Akerlianik aallaqqusiunnaarneq atitunerusumik pisinnaavoq. Taanna inuk ingerlattseqatigiiffilluunniit, umiarsuarmik piginnittuusooq, pinerluttulerinermi eqqartuussisarneq malillugu najoqqutassiat nalinginnaasut inatsimmiittut unioqqutinnerannik akisussaasuusutut isigineqarsinnaanera, umiarsuarmik aallaqqusiunnaartoqarsinnaaneranut apeqqutaatinneqanngilaq. Piumasaqaaataavorli, pinerluttulerinermi eqqartuussisarneq malillugu akisussaasuusooq inatsisit malillugit umiarsuaq pillugu aalajangiisuusinnaassuseqassasoq,

, tak. imm. 2-p immikkoortuisa pingajuat.

Uparuaaneq taamaatiinnarneqarpat, imaluunniit eqqartuussivimmi pinngitsuutitsisoqarpat, tamanna Kalaallit Nunaanni eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmi § 486-imi aalajangersagaq toqqarneqarsinnaasoq naapertorlugu pisortanut kinaassusersiunngitsumik tunngaveqarluni taarsiinissamut akisussaaffiliinermik nassataqarsinnaavoq, aammattaaq tak. UfR 1997.207 V. Kisiannili taarsiissutissat ikilisinneqarsinnaapput atortussaajunnaarsinneqarsinnaallutillu, unnerluutigisaasoq nammineerluni § 486, imm. 3 naapertorlugu aallaqqusiunnaarnissamut tunngaviliisimappat (nammineq pisuussutigisaminik).

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami nakkutilliisarnermi oqartussaasut ”allagaatinik, pappiaqqanik uppernar-saatinillu allanik assingusunik” tiguisinnaanermut tunngavissinneqarput. Tassani assersuuti-

tut eqqakkanut il.il., umiarsualivimmi tigooraaveqarfimmut tunniunneqartunut uppersaait, umiarsuup angalaneranut nalunaarsuiffik uppersaaitilluunniit assingusut eqqarsaatigineqarput. Oqaatsip ”uppersaaitit allat assingusut” atorneqarnerani umiarsuarmi pigisat il.il. eqqarsaatigineqarput. Kisiannili aalajangersagaq umiarsuarmik aallaqqusiunnaarnissamut tungavissiingilaq. Kisiannili umiarsuaq tamarmiisoq uppersaaitissanik qulakkeerinnissamut pisariaqartinneqarpat, pissutsit malillugit tamanna Kalaallit Nunaanni eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmi § 424, inuinnarnit arsaarinnikkallartarnermut tungasoq tungavigineqassaaq.

Nalinginnaasumik amerlanertigut allagaatit attuumassuteqartut assileqqinneqartarput, taamaalillunilu matumani aallaqqusiunnaarnissaq, aalajangersakkamut siunnersuutigineqartumut ilaasoq pineqanngilaq.

Imm. 4-mut

§ 65, imm. 2-mut, § 66-imi killilersuutit assinginik imaqtumut, tassanilu § 66, imm. 3 nr. 4 ilaatinngu, nassuiaatit innersuussutigineqarput, tassanilu kinaassusersiorfiunngitsumik ersarissumik uppersaaitissaqarnerup annertusisamik piumasagaatiginissaa piumasarineqarpoq. Piumasagaatip tamatuma nassatarisaanik umiarsuaq nunanit allaneersoq aatsaat aallaqqusaa-junnaarsinnaavoq, inatsisissatut danskit imaani avatangiisinut inatsisaanni, aningaasaqarnermut killeqarfimmut immikkoortumut atuuttumi maleruagassanik unioqqutitsisoqarsimasoq kinaassusersiorfiunngitsumik ersarissumik uppersaaitissaqarpat, tassalu sinerissamut imaluunniit soqutigisaqarfinnut tamatumunnga assingusunut, imaluunniit imartami killeqarfiulluunniit aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiusup iluani isumalluutininut annertuumik ajoqutaasumik imaluunniit annertuumik ajoqusiinissamut ulorianartorsiorfitsisumik kuut-sitsisoqarsimappat.

Pasitsaassinissamut piumasagaat ”kinaassusersiorfiunngitsumik ersarissumik uppersaaitissaqarneq” nutaajuvoq, aammalu pinerluttulerinermut inatsimmi nalinginnaasumi ilisimaneqarani. Piumasagaatip pasitsaassinissamut piumasagaat ”immikkut ittumik sakkortusisamik pasitsaassaqarneq” assigisorujussuuaa, tassanili ilassutaavoq, immamut inatsisit pilugit isumaqatigiissummi artikel 220, imm. 6-ip oqaasertaani piumasarineqarmat, pissutsit paasineqarsinnaasut kinaassusersiorfiunngitsumik pissarsiarineqartut unioqqutitsisoqarneranik pasitsaaitarnermut qulakkeerissutaanissaat. Kinaassusersiorfiunngitsumik ersarissumik uppersaaitissaqartoqarneranik naliliinermi ilaatigut pissutsit kinaassusersiorfiunngitsut paasineqarsinnaasut uku ilaatinneqassapput:

- Silaannakkut angallatinit qaammataasanillu alapernaarsuineri paasisat.
- Angallattunik alapernaarsuissutsit atorlugit paasisat.
- ”Monitoring equipment”-it naqinnerini angallatiniittuni.
- Assit pigisat.
- Angalanermut allattaavinnit paasissutissat.
- Timmissat uuliamik imaluunniit sananeqaatinik atortunilluunniit mingutsisinnaasunik allanik mingussimasut

- Uulia imaluunniit sananeqaatit atortulluunniit mingutsitsisut allat nunamut tipisimasut.
- Uuliamik akuugaassutsinilluunniit misissueqqissaarnerit.

Imarsionermermi inatsisitigut isumaqatigiissut ”sinerissamut imaluunniit soqutigisaqarfinnut tamatumunnga assingusunut, imaluunniit imartami aningaasaqarnermulluunniit killeqarfiup iluani isumalluutitut annertuumik ajoqutaasumik imaluunniit annertuumik ajoqusiinissamut ulorianartorsiortitsisumik” pillugu nassuiaatinik imaqanngilaq.

Oqaaseq ”sinerissamut imaluunniit soqutigisaqarfinnut tamatumunnga assingusunut, imaluunniit imartami aningaasaqarnermulluunniit killeqarfiup iluani isumalluutitut annertuumik ajoqutaasumik” oqaatsit ”annertuumik imaarsineq” aamma ”annertuumik mingutsitsineq” paasineqassaaq. Taamaattumik ”annertuumik ajoqutaasumik” pillugu apeqquut mingutsitsinermermi aalajangersimasumi tamanik naliliinermut aalajangiisuusariaqarpoq.

Kiisalu pisumi akuliunneq qanorluunniit ittoq aallunneqaralarpat, matumani tamatigut pisoq ”annertuumik imaarsinertut”, ”annertuumik ajoqusiinertut imaluunniit annertuumik ajoqusiinissamut ulorianartorsiortitsinertut”, aamma/imaluunniit ”annertuumik mingutsitsinertut” taaneqarsinnaanersoq inatsisaannarnik tunngaveqarluni naliliisarnissaq ilimagineqarsinnaavoq. Taamaattumik matumani avatangiisinik suliaqarnermik naliliineq pineqanngilaq. Oqartussaasut inatsisissatut siunnersuut matumanilu nassuiaatip oqaasertai tunngavigalugit aalajangiisussaapput, pisumi aalajangersimasumi assersuutigalugu annertuumik imaarsineq pineqarnersoq. Tamannattaq imm. 2.18-imut nassuiaatit nalinginnaasut naapertorlugit tamanut atuuppoq.

Oqartussaasut naliliinerminni ilaatigut tunngavissat uku ilaatissinnaavaat:

- Uuliap/akuutissat imerpalasut allat annertussusaat suussusaallu.
- Ukiup qanoq ilinera.
- Avatangiisinut sunniineq, tassunga ilanngullugit
 - o ajoqusiinermi sunniutit erngerlutik takuneqarsinnaasut (sumiiffimmi timmissat/aalisakkat toqungasut)
 - o sumiiffiup sukisaarsaarnermut atorneqarnera, aamma
 - o timmissat uumasullu miluumasut piaqqiorfii .
- Sumiiffiit sunnertiasut/sumiiffiit annertuumik sunnertiasut mingutsinneqarsinnaanerat.

Oqaaseq ”soqutigisaqarfiit assingusut” amerlasuunut atuuttut paasineqassaaq, soqutigisanut inatsisissatut siunnersuummi § 1-imi siunertanut aalajangersakkamut ilaasutut, tassanilu pineqartut tassaapput inuup peqqissusaa, pisuussutsit uumassusillit aammalu imaani nunamilu uumasut, sukisaarsaarnermi naleqartitat imaluunniit suliat, immap inatsisit malillugit atorneqarneranut attuumassutillit.

Kiisalu § 64-imut aamma § 65, imm. 2, nr. 4-mut nassuiaatinut, imaani avatangiisinut inatsimmi, EEZ-mut atuuttumi pissutsinik allaaserisaqarfiusumut innersuussisoqarpoq. Tassalu insummersuutit taaneqartut § 66, imm. 4, nr. 4-mi maleruagassanut attuumassuteqarput. Tassu-

nga tunngatillugu maleruagassat suut malillugit misissuinissaq ingerlanneqartariaqarneris eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Imm. 5-imut

Umiarsuup nunanit allaneersup naalagaaffik erfalasoqarfigisaa akuersippat, umiarsuarnut nunanit allaneersunut atuutsitsinermit killilersuinerit atuutissanngillat. Tamatumani § 65, imm. 3-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 6-imut

Imm. 6-imi in contineti-mik malersuinermit tunngatillugu matuma siuliani § 65, imm. 4-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput, taakkuttaarlu umiarsuarnik imartamit akisussaaffeqarfiusumiit avammut imartap akisussaaffeqarfiusup avataanut malersorneqartunik tigusaqarnermit atuutissapput.

Imm. 7-imut

Inatsit malillugu aallaqqusiunnaarnissap aallartinneqarnerani suleriaasissaq eqqarsaatigalugu siunnersuutigineqarpoq, tamanna Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 37-mi arsaarinnittarnermit maleruagassat naapertorlugit pisassasoq. Tassalu aallaqqusiunnaarnermi pineqartoq inerteqqutaasumik uuliamik imaarsisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummi maleruagassanik unioqqutitsisimasutut naammaginartumik tunngaveqarluni pasineqarsimasussaavoq, tak. eqqartuussisarnermik inatsimmi § 418, imm. 2, nr. 1.

Aammattaaq eqqartuussisarnermik inatsimmut innersuussinerup kingunerisaanik, aallaqqusiunnaarnissamut aalajangiinerit eqqartuussivinni aalajangerneqartassapput, tamatumani Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 422 naapertorlugu eqqartuussivimmi aalajangiinissap utaqqineqarnerani aallaqqusiunnaarnermi siunertaasoq annaaneqassanngippat. Imaani aallaqqusiunnaarnermi piumasaqaat kingulliullugu taaneqartoq tamatigunngajak naammassineqarsimassasoq ilimanaateqarpoq. Tassalu Naalakkersuisut imaluunniit Issittumi Sakkutooqarfik taamatut pisoqartillugu aallaqqusiunnaarallarsinnaapput. Umiarsualivimmut tikinnermi suliaq erngerluni politiinut ingerlateqqinneqassaaq. Taamatuttaaq pisartut uniorluinnarlugit politiit takkussinnaannginnerini umiarsuup umiarsualivimmit qimagunnissaa ilimagineqarpat, Naalakkersuisut imaluunniit Issittumi Sakkutooqarfik umiarsuarnik umiarsualivimmiit aallaqqusiunnaarallarsinnaapput imaluunniit uppersaatissanik tiguisinnaallutik. Tamatumani suliaq aamma pilertornerpaamik politiinut tunniunneqassaaq.

Aallaqqusiunnaarallarneq siumoortumik eqqartuussivitsigut aalajangiinertaqanngitsumik pismappat, inuup akuliuffigineqartup (tassalu aallaqquneqarunnaartup) Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 422, imm. 3 naapertorlugu qinnuteqarneratigut suliaq eqqartuussivimmut saqqummiunneqassaaq. Aallaqqusiunnaarallarneq politiinit suliarineqarsimanngippat, suliap politiinit tunniunneqarneraniit nalunaaquttap akunnerinik 24-nik periarfissaqartitsineq pingasoriaatinngorlugu naatsorsorneqassaaq, tak. Kalaallit Nunaanni eqqartuussi-

sarnermik inatsimmi § 424-mi, inuinnarnit arsaarinnikkallartarnermut tunngasumi tunngaviusut.

Erngerluni sillimmasiisoqarpat aammalu allaffissornikkut pillaammik akiligassiititsinissaq akuerineqarpat, imaluunniit tamatuma kingunitsianngua pillaammik akiligisassaq akilerneqarpat - pineqartullu aallaqqusiunnaarallernerup eqqartuussivimmut saqqummiunneqarnissaa qinnutiginnippagu – suliap politiinut tunniunneqarnissaa pisariaqassanngilaq.

§ 67-imut

Imm. 1-imut

Inatsisissatut siunnersuummi § 67 ilaatigut Inatsisartut peqqussutaanni § 68-imik ingerlatitseqqinneruvoq, ilaatigullu avatangiisinut inatsimmi § 67, imm. 1-imi maleruagassanik ilassusiiviulluni. Ataatsimoortitsinermi inatsisissatut siunnersuutip aamma avatangiisinut inatsisip oqaasertaasa assigiinnissaat siunnerfigineqarpoq. Aalajangersakkami allassimavoq, inatsisissatut siunnersuummik unioqqutitsisoq suliffeqarfiuppat, tassungalu ilanngullugu aktianik piginneqatigiiffiuppat imaluunniit andelselskabiuppat, piginneqatigiiffiuppat assigisaanilluunniit ingerlatseqatigiiffiuppat, ingerlatseqatigiiffik pillaammik akiliisussanngortinneqarsinnaasoq. Suliani taamaattuni Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermit inatsimmi kapitali 5-imi maleruagassat malinneqassapput.

Aalajangersakkami akisussaaffiup ersarissumik inissinneqarnissaa periarfissaqartinneqassaaq, aammattaaq suliffeqarfik unioqqutitsinermit akuutillugu.

Pillaammik akiligassap annertussusissaata aalajangerneqarnerani uku eqqarsaatigineqassapput:

1. Aningaasaqarnikkut iluanaaruteqarnissamik siunertaqarneq angusaqarnerluunniit.
2. Pisut sakkortusititsisut:
 - avatangiisinik innarliineq tamatumunngaluunniit ulorianartorsiortitsineq,
 - piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorujussuarluni pisut,
 - uteqqiinerit, tassunga allaffissornikkut eqaasitsissuteqartoqareernerani il.il. uteqqiinerit ilaallutik,
 - peqqussutinik/eqqaasitsissutinik naammassinninngitsoornerit,
 - iluanaarniarnerit.
3. Sananeqaatip mingutsitsisup unioqqutitsilluni kuutsinneqartup annertussusaa, kuutsitsineq sioqqullugu saliineri imaluunniit aniatitsinerup kingorna saliineri aningaasartuutitut paasissutissanik ilaqartinneqarsinnaasoq.
4. Suliffeqarfiup angissusaa kaaviiartitaalu.

Ingerlatseqatigiiffik pisortaa lu akisussaatinneqarpat, pisortamut pillaammik akiligassaq aalajangerneqartoq annikinnerujussusaaq. Kiisalu § 62-imut nassuiaatit, taamatullu § 68-imut

nassuiaatit, pillaammillu akiligassiisarnermi annertussusissanut ilitsersuutit taaneqartut isumassarsiorfigineqarsinnaapput.

Tamatumunnga peqatigitillugu imm. 1-ip immikkoortuata aappaani siunnersuutigineqarpoq, aammattaaq Namminersorlutik Oqartussat, taassumalu ataani kommunit, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanik imaluunniit maleruagassanik taakku tunngavigalugit aalajangersarneqartunik unioqqutitsisimagunik pineqaatissinneqarsinnaasut.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi allassimavoq, pinerluttulerinermut inatsimmi maleruagassat malillugit arsaarinnittoqarsinnaasooq, arsaarinnissutillu Nunap Karsianut tutsinneqartassasut. Aalajangersakkap avatangiisinik illersuinissamut Inatsisartut inatsisaanni § 67, imm. 2-mi aalajangersagaq assigisorujussuuuaa. Tassanili erseqqissaatigineqarpoq, arsaarinnissuteqarsinnaanermi inatsiserpiamik unioqqutitsineq, taamatullu nalunaarutininik inatsit tunngavigalugu suliarineqartunik unioqqutitsineq tunngavigineqartussaasut.

§ 68-imut

Aalajangersagaq pillaammik akiligassanik allaffissornikkut aalajangiisarnermut tunngasuuvoq.

Imm. 1-imut

§ 68, imm. 1-ip atuutilerneratigut allaffissornikkut pillaammik akiligassiisinnaaneq inatsimmi suliaasaqarfimmuut tamanut atorneqarsinnaalissaq, Taamaalilluni inatsimmi maleruagassanik unioqqutitsinerit tunngavigalugit pillaammik akiligassat allaffissornikkut aalajangiiffigineqarsinnaalissapput. Taamatut pillaammik akiligassiinissamut pisinnaatitaaffiup Naalakkersuisunut inissinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Allaffissornikkut pillaammik akiligassiisarneq taamaallaat unioqqutitsinernut atorneqarsinnaassaaq, suliami unioqqutitsinerup suunera imaluunniit inatsisini maleruagassat unioqqutinneqartut eqqarsaatigalugit suliaq pisariisuunngippat. Kiisalu pillaammik akiligassap annertussusilerneqarnera pillaammik akiligassat annertussusissaannut ilitsersuutit matuma kinguliani taaneqartut tunngavigalugit aalajangerneqartussaappat, taamatullu pineqartup unioqqutitsinerimi pisuunerminik nassuerutiginninnissaa, aammalu suliap pillaammik akileeqqusinikkut aalajangiiffigineqarnissaanut isumaqataanissaa pisariaqarluni.

Eqqartuussivik avaqqullugu pillaammik akileeqqusinissaa amerlanertigut eqqartuussivimmi aalajangiinnermit, politiinik taamatullu eqqartuussivimmik akuutitsiviusumit pisariinnerusutut artukkiinnginnerusutullu isigineqartartussaammat, innuttaasup, suliffeqarfiup il.il. suliani pisariitsuaqqani periarfissat marluusut taakku akornanni qinigassinneqartarnissaa naleqquttutut isumaqarfigineqarpoq, tassanilu suliap allaffissornikkut pillaammik akileeqqusinikkut aalajangiiffigineqarnissaanut pineqartup isumaqataanissanut piumasaqarneq tunngavigineqarpoq.

Allaffissornikkut pillaammik akiligassiisarnermut nassuiaatit oqaasertaat matuma kingulia-niittoq, aammalu pillaammik akiliutit annertussusissaannut ilitersuutininut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, aalajangersakkap oqaasertaata annertunersaa § 62, imm. 1-3-mut nassuiaatit oqaasertaannut assingummat. Kisiannili nassuiaatip oqaasertaa allaffissornikkut pillaammik akiligassanut apeqqummut naleqqussarneqarpoq, tamatumalu peqatigisaanik pillaammik akiliutissat aningaasartassaannut ilitersuutinik arlalinnik, § 62, imm. 1-3-mi allassimanngitsunik imaqlarluni. Kisiannili assigiingaatsiarnerat peqqutaalluni aamma § 62, imm. 1-3-mut nassuiaatit isumassarsiorfigineqarsinnaassapput, pisut ilaanni tapertaasinnaammata, matumalu kinguliani nassuiaatinut itisiliiffiusinnaallutik.

Allaffissornikkut pillaammik akiligassat annertussusissaannik aalajangersaanermi inatsisissatut siunnersuummi § 62, imm. 1-ip atorneqarnerani tunngavissat atorneqartut assingi ilaatinneqartariaqarput, tassalu iluanaaruteqarnerup annertussusianut (piaaraluni mianersuaalliorluniluunniit iliuuseqarnerup annertussusianut), avatangiisinut ajoqusiinermut siusinnerusukkullu assingusunik unioqquutitsisimasinnaanernut. Aamma allaffissornikkut pillaammik akiligassanngortinneqartut annertussusiinik aalajangersaanermi § 62, imm. 2-mi, sananeqaatit mingutsitsisinnaasut annertussusiinut tunngasumi pillaammik akiliutissat annertusinissaannut maleruagassat, aamma § 62, imm. 3-mi, piaaraluni mianersuaalliorluniluunniit iliuuseqarnermut, tamatumunngalu atatillugu avatangiisinik ajoqusiinermi aningaasaqarnikkulluunniit iluanaaruteqarnermut tunngasumi maleruagassat atorneqassapput. Tamanna § 68, imm. 1-ip inatsisini maleruagassanik unioqquutitsisoqarnerani qanoq ilinikkut pillaammik akiliisitsinikkut pineqaatissiisoqarsinnaanernut maleruagassanik imaqannginnerata, taamaallaalli inatsimmi pillaammik akiligassiisarnermut aalajangersakkat allat, taakkununngalu pingaartumik § 62 ilanngullugu, tunngavigineqarnerisa kinguneraa. Tassalu § 62, imm. 1-3-mi allassimasut aamma § 68 naapertorlugu allaffissornikkut pillaammik akiligassiisarnermut atuupput.

§ 62-imi aalajangersagaq tunngavigalugu allaffissornikkut pillaammik akiliigassiisarnermi, unioqquutitsinerit mingutsitsiviusut mingutsitsiviunngitsullu killilimmik annertussuseqartut tunngaviusumik 1.000 koruunit aamma 10.000 koruunit akornanni pillaammik akiligassiiffigineqartariaqarput. Pillaammik akiligassat taaneqartut annertussusissarpiaannut ilaatigut unioqquutitsinerup qanoq annertutigineranik naliliineq apeqqutaassaaq. Amerlanertigut mingutsitsisoqarsimanera pineqaatissiinermut sakkortusaataasussaavoq.

Pisuni sakkortunerusuni, tassungalu minnerunngitsumik mingutsitsinerup annertunerunerani, pillaammik akiliutissap unioqquutitsinerup annertussusianut naapertuuttumik annertunerungaatsiarnissaa tunngavigineqartariaqarpoq. Tamanna ilaatigut pillaammik akiliutissatut taaneqartup annertussusianut upalungaarsimanermut akiuiniarnermullu iliuuserisanut aningaasartuutininut malinnitsinneratigut pisinnaavoq, taamaalillunilu pillaammik akileeqqusinermi asser-suutigalugu pillaammik akiliutissaq aningaasartuutit taakku procentiinut naammaginartumik annertussusilikkanut naapertuuttunngortinneqartassaaq. Paarlattuanik unioqquutitsinerup aki-sussaasuusoq nammineerluni unioqquutitsinerup issutsinik iluarsiiarluni naammaginartumik

iliuseqarpat, pillaammik akiliummik annikinnerusumik akiligassiinissaq imaluunniit akiliisitsinnigilluinnarnissaq eqqarsaatigineqartariaqarpoq.

Sulianut, aammattaaq § 62, imm. 2-p ataanut inissinneqartunut, aammalu sananeqaatit atortuluunniit kuineqartut iginneqartulluunniit annertussusii tunngavigalugit pillaammik akiliutissanik annertusisitsiviusunut matuma kinguliani pillaammik akiliutissat annertussusissaannut ilitsersuutit arlallit, pillaammik akileeqqusinermi pillaammik akiliutissanik aalajangersaanermut tunngaviliisinnaasut saqqummiunneqassapput. Pillaammik akiliutissat annertussusissaanni taakkunani, danskit inatsisaanni pillaammik akiliutissanut ilitsersuutini assingusuni annertussusiliunneqartutut annertussuseqartuni pingaartumik unioqutitsilluni uuliamik kuutsitsinissap pinaveersaartinneqarnissaa siunertarineqarpoq, kisiannili aamma taamatuttaaq sananeqaatinik ulorianartunik, inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqartunik allanik kuutsitsinissap killilersorneqarnissaanut isumaqarlutik. Kiisalu sullissit suliaanik pisariillisaasogassasoq naatsorsuutigineqarpoq, taamaalilluni pillaammik akiligassiissutissat qanoq annikinnerpaaffeqarnissaannut ersarissunik takussutissiisoqassamat.

Ataatsimut isigalugu naliiisoqarpoq, umiarsuaatileqatigiiffiit uuliamik sananeqaatinillu allanik unioqutitsillutik eqqaanerini aningaasarpassuarnik sipaagaqarsinnaasut. Pingaartumik ti-gooraveqarfinnik atuinani umiarsuup ingerlatiinnarneqarnissaa piffissamik sipaagaqarnissaq umiarsuaatileqatigiiffiup aningaasaqarnikkut pissarsiaqarfingaaatsiartussaagaa ilimagineqarpoq. Kisiannili pillaammik akiliutit sukannerulerinneqarnerini siunertamut iluaqutissat inatsisissatut siunnersuummi piaaraluni unioqutitsinernut killilerneqanngillat, taamaattumillu imm. 2-mi maleruagassaq unioqutitsinernut sunulluunniit, imm. 2-mi maleruagassani taaneqartunut tamanut atuupput.

Unioqutitsilluni uuliamik kuutsitsinermut atatillugu avatangiisinik mingutsitsinernit tarmiusunit annertuut uuliamik imaarsinernit annikinnerusunit (1.000 literit inorlugit) pisuusarput. Taamaattumik aamma imaarsinerni annikinnerusuni pillaammik akiligassanik iluaqutaasumik malugineqarsinnaasumillu annertussusiliisarnissaq pisariaqartinneqarpoq.

Pillaammik akileeqqusissuteqarnermi pillaammik akiligassap annertussusilerneqarnerani avatangiisinut innarliinerit uuliamut kuutsinneqartumut literinngorlugit uuttorneqarnissaat eqqarsaatigineqartariaqarpoq. Tamatumunnga atatillugu inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut pillaammik akiligassat annertussusissaannut ilitsersuutinik siunnersuuteqartoqarpoq, taakkulu malillugit 50 literit tikillugit aniatitsinerit minnerpaamik 30.000 koruuninik amerlassusilerneqassasut, 1.000 literit tungaannut aniatitsinermi minnerpaamik 300.000 koruunit tikillugit amerliartortinneqartunik. 1.000 literit sinnerlugit aniatitsinernut tunngatillugu siunnersuutigineqarpoq, pillaammik akiliutissat naleqquttumik qaffanneqartassasut, taamaalillunilu 1.000 literit sinnerneqarnerini literit ataasiakkaarlutik tunngaviusumik annertoqatigiinngorlugit nalunaarsukkat malillugit akilersinneqartassasut, 1.000 literip literimut akia agguaqatigiissinneqassalluni, tassalu minnerpaamik literimut 300 koruunit, tamatumani pissutsit immikkut ittut pineqanngippata.

Inuinnaat unioqutitsillutik uuliamik imaarsisarnerinut tunngatillugu siunnersuutigineqarpoq, 10 literi tikillugu kuutsitsineq minnerpaamik 4.000 koruuninik akeqassasoq, kiisalu 50 literi tikillugu kuutsitsinerit minnerpaamik 15.000 koruuninik akeqassasut, 1.000 literit tikillugit kuutsitsinermi 150.000 koruuninut qaffakkiartortumik. 1.000 literit sinnerlugit kuutsitsinernut tunngatillugu siunnersuutigineqarpoq, literit ataasiakkaarlutik tunngaviusumik annertoqati-giinngorlugit nalunaarsukkat malillugit akilersinneqartassasut, taamaalillunilu 1.000 literip literimut akia agguaqatigiissinneqassalluni, tassalu minnerpaamik literimut 150 koruunit, tamatumani pissutsit immikkut ittut pineqanngippata. Inuinnaat arlaleriarlutik uuliamik kuutsitsinissamat maleruagassanik unioqutitsippata, imaluunniit pisunik sakkortusaataasunik allanik pisoqarpat, pillaatitut akiliut taaneqartoq inuussutissarsiutinik ingerlataqartut kuutsitsineranni akiliutitut annertussusilerneqartariaqarpoq.

Kiisalu aamma uuliap kuutsinneqartup suunera eqqarsaatigineqartariaqarpoq, uuliat assigiinngitsut avatangiisinut sunniutaat assigiinngingaatsiarsinnaammata. Assersuutigalugu jet fuel-imik kuutsitsisoqarsimappat, pillammik akiliutissap annertussusia ammut iluarsineqartariaqarpoq, kiisalu heavy fuel-imik kuutsitsisoqarsimappat pillammik akiliutissaq qummut iluarsineqartariaqarpoq.

Uuliap saniatigut sananeqaatinik allanik unioqutitsilluni aniatitsinermi, imaarsinermi eqqaanermiluunniit sananeqaatit aniatinneqartut uuliamit avatangiisinut ajoqutaanerunersut ajoqutaannginnerunersulluunniit naliliiffigineqarnersut eqqarsaatigineqartariaqarpoq. Sananeqaatit ajoqutaasinnaanerat malillugu pillammik akiliutissap annertussusissaa qaffanneqartariaqarpoq appartinneqartariaqarluniluunniit, uuliap suuneranut naleqqiullugu taaneqartutut. Taamatut naliliinermi assersuutigalugu nunani tamalaani inissiisarneq, soorlu IBC-kode, § 9-mut nassuiaatini taaneqartoq, akuutissanik imerpalasunik ulorianassusaat malillugit immikkoortunut sisamanut assigiinngitsunut agguaviusoq isumassarsiorfigineqarsinnaavoq, taamatullu IMCG-kode-mi immikkoortiterineq ilitsersuutitut atorneqarsinnaalluni.

Aalisakkanik, pisanik sananeqaatinillu uumassusilinnik allanik, immap naqqanit qaqinneqartunik kiisalu sananeqaatinik ulorianaateqanngitsunik allanik, imaani qanitaaniluunniit nassaassaasunik (taakkununga nilaat, ujaqqat, sioqqat, issut il.il. mingutsinneqanngitsut ilaallutik) unioqutitsilluni kuutsitsinerit eqqaanerilluunniit pillammik akiliutinut akit qaffasingaat-siartut atorlugit pineqaatissiiviusariaqanngillat, kisiannili maleruagassat, matumani § 68, imm. 1-imut nassuiaatini allasimasuni immikkoortuni siullerni pingasuni taaneqartut naapertorlugit pineqaatissiiviusariaqarlutik. Tassalu taamatut imaarsinermi eqqaanermiluunniit pillammik akiliutissaq 1.000 koruunit aamma 10.000 koruunit akornannut aalajangerneqartariaqarluni, unioqutitsineq qanoq annertutigisutut naliliiffigineqarnersoq apeqqutaassalluni. Unioqutitsinerit annertunerusut, tassungalu ilanngullugit annertuumik mingutsitsinerit, qaffasinnerungaatsiartumik pillammik akiliuteqartitsiviusariaqarput, aammalu pillammik akiliutip annertussusilerneqarnerani assersuutigalugu upalungaarsimanermi akiuiniarnermilu iliuitsinut aningaasartuutit malinneqarsinnaapput. Paarlattuanik akisussaasuusooq unioqutitsinermi pis-

sutsinik iluarsiniarluni naammaginatsumik iliuuseqarpat pillaammik akiliummik minnerusumik akiliisinnegarnissaa akiliisinneganngivinnissaaluunniit eqqarsaatigineqartariaqarpoq.

Kiisalu suliani, § 62, imm. 3-p ataanut inissinneqartuni pillaammik akileeqqusinermi pillaammik akiliutissatut taaneqartup sukannernerulersinneqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Matuma siulini taaneqartutut matumani suliat, piaaraluni mianersuaalliorluniluunniit unioqqu-titsiviusut, aammalu avatangiisinut ajoqusiiffiusut, tamatumunngaluunniit ulorianartorsiortit-sisut, imaluunniit aningaasaqarnikkut iluanaaruteqarfiusut eqqarsaatigineqarput.

Assersuutigalugu umiarsuaatileqatigiiffik unioqqu-titsilluni uulianik eqqagassanik piaanermi-ni aningaasaqarnikkut annertunerusunik sipaagaqarpat, tamanna pillaammik akiliutissatut taa-neqartup qaffanneranik kinguneqartariaqarpoq. Inatsisit malillugit eqqaaneq nalunaaquttap a-kunneranik ataatsimiit ullut unnuallu marluk pingasulluunniit tikillugit piffissamik atuiffiusin-naapput, tamatumani ilaatigut umiarsualivimmi inissaqarneq atortussaqaarnerlu apeqqutaassal-lutik. Piffissap sipaarneqartup naammaginatsumik tunngavigineqarsinnaanerata saniatigut aamma umiarsuup ingerlanneqaarnerani ullup unnuallu ingerlanerani annaasassanut malerua-gassior-toqarsinnaanngilaq, tamatumani umiarsuup suunera, inuttat amerlassusaat umiarsuullu aningaasalersorneqaarnera apeqqutaasussammata. Tassalu suliani ataasiakkaani sipaagassanut paasissutissanik pissarsisoqarsinnaatinnagu missiliuisoqartariaqarpoq.

Imm. 3-mi maleruagassanik piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorujussuarluni unioqqu-titsi-nermi pillaammik akiliutissaq, pillaammik akileeqqusissummi taaneqartussaagaluaq tunngavi-usumik 50 % - 100 %-inik qaffanneqartariaqarpoq, tamatumani mingutsitsinerup annertussu-sia tamatumunngaluunniit ulorianartorsiorneq pinngortoq apeqqutaassalluni, aammalu unioq-qu-titsinermi aningaasaqarnikkut iluanaarutit qanoq amerlatiginerat apeqqutaassalluni.

Kiisalu piaaraluni imaanut eqqaasoqartillugu, soorlu umiarsuarmik piginnittup ilisimasaanik kiveriaannarmik inissiisoqartillugu qimatsisoqartilluguluunniit pillaammik akileeqqusinermi inatsisit malillugit eqqaanermi aningaasartuutit nalinginnaasut minnerpaamik 150 %-iinik pil-laammik akiliisoqartarnissaa qulakkeerneqartariaqarpoq. Taamatut pillaammik akiliutissat ammut killilerneqaarnerini, immap eqqaavissuurtut ator-neqaarnerata iminut akilersinnaanngi-saannarnissaanik qulakkeerinissaq siunertarineqarpoq. Kisiannili pissutsit tamatumunnga sak-kukillisaataasinnaappata, soorlu akisussaasup nammineerluni inatsisinut naapertuutsitsiilernis-saq isumagippagu, aammalu avatangiisit ajoquserneqaarnerat annikitsuinnaappat, pillaammik akiliutissap naammaginatsumik aappartinneqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq, taamaalil-lunilu nammineerluni inatsisinut naapertuuttunngortitsinissamut kaammattuiffiusumik piler-sitsisoqassalluni.

Aammattaaq erseqqissaatigineqassaaq, inatsisit malillugit eqqaanermut aningaasartuuteqarneq atituumik paasineqartariaqarmata. Assersuutigalugu piffissap sipaarneqarsimasinnaasup nali-nga naatsorsuiner-mut ilanngunneqartariaqarpoq. Tamanna pissutigalugu inatsisit malillugit eqqaanermut aningaasartuutaasartut nalinginnaasut naatsorsorneqartarnerat nalorninartorta-

qartarput, matumalu siuliani taaneqareersutut missiliuineramik tunngaveqartussaallutik. Piffissap ingerlanerani suliassaqarfimmi suleriaatsinik, oqartussaasut siunissami naliliisarnissaanut tunngaviliisinnaasunik ineriartortitsisoqarsinnaanera neriuutigineqarpoq.

Kiisalu naggasiutigalugu oqaatigineqassaaq, imm. 1-ip immikkoortuata aappaani aalajangersakkami qinnuteqartoqarneratigut piffissap akiliiffiusussap sivitsorneqarsinnaanissaa periarfissinneqarmat. Taamaalilluni sivitsuinissaq suliap aaqqiiffiginissaanut iluaqutaassasoq naliliisoqarpat, oqartussaasut akiliinissamut piffissarititassatut aalajangerneqartumik sivitsuinissamut periarfissinneqarput.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi unnerluussutip imaanut piunasaqaatit aamma unnerluussaasup oqaaseqarnissamut pisussaaffeqannginnera pillugu piunasaqaatit, pillaammik akiliisitsisoqarnissaanut allaffissornikkut aalajangiinerni atorineqassasut.

Ilaatigut aalajangersagaq malillugu pineqartoq nalunaarummik, unnerluussutip imassaanut piunasaqaatit, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 437-imi allassimasut naapertorlugit unioqqutitsineq pillugu nassuiaatitalimmik tigusaqartussaavoq.

Allaffissornermi pillaammik akileeqqusissutit pillugit suliat Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiisummi pinerluttulerinermi inatsisinut ilaasutut isigineqarmata, suliat taamaattut oqaatigineqareersutut imminut pisuutinnissamut inerteqquteqarneq ataqqillugu sularineqartussaapput, taamaalillunilu Europami Inuit Pisinnaatitaaffiitut Eqqartuussiviup isumaqatigiisummi artikel 6-imi inatsisissatut aalajangersagaa malinneqarpoq. Ilaatigut tamatuma kingunerisaanik pineqartoq oqartussaasut pisumut aalajangersimasumut pasillernerannut atillugu oqaaseqarnissamut pisussaaffilerneqanngilaq, taamatullu pineqartoq oqaaseqannginnissamut pisinnaatitaaffeqarneranik ilisimatinneqartariaqarpoq, tak. politiit unnerluussamik apersuisarnerat pillugu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 347, imm. 1-imi ersarissumik allassimasut.

Kiisalu imm. 3-mi allassimavoq, suliame unioqqutitsisoq piffissaq eqqorlugu akiliisimappat, imaluunniit pillaammik akiliut aalajangiineq malillugu akilersinneqarsimappat, suliame pineqartumi malersuineq (eqqartuussivitsigut) ingerlaqqissanngitsoq.

Aammattaq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 440, imm. 1-imi aalajangersagaq tassunga assingusoq innersuussutigineqarpoq.

§ 69-imut

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat ilaannik, aammalu maleruagassat inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu aalajangersarneqartut ilaannik unioqqutitsinernut uparuaanissamut

piffissarititaasumik ukiunik tallimanik sivisussuseqartumik atuutsitsisoqassasoq § 69-imi siunnersuutigineqarpoq.

Pisut ilaanni unioqqutitsinernik “takoriaannaanngitsunik” peqarsinnaanera tamatumunnga tunngaviuvoq. Assersuutigalugu sananeqaatinik atortunilluunniit unioqqutitsilluni imaanut eqqaasoqarpat, tamannalu aatsaat kingusinnerujussuakkut malugineqarpat tamanna atuussinnavoq. Ajornartorsiut taanna iluarsiiviginiarlugu siunnersuutigineqarpoq, unioqqutitsinernut uparuaanissamut maleruagassat nalinginnaasut kisimik atorneqarnerini inortuilluni paasineqarsinnaasunut taakkununnga uparuaanissamut piffissarititaasumik sivisunerusumik aalajangiisoqassasoq.

Maluginiarneqarpoq, ilaatigut inatsisissatut siunnersuummik unioqqutitsinermi pinerluttulerinermut inatsimmi § 21 naapertorlugu sulianut uparuaanissamut piffissaliisarnermut maleruagassat nalinginnaasut atuutsinneqassammata.

§ 70-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-ip immikkoortuani siullermi siunnersuutigineqarpoq, Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq malillugu aalajangiinerit, siornatigut aalajangiinernut taartissatut nutaamik aalajangiisoqarsinnaanerata tungaanut atuutiinnartassasut.

Taamatuttaaq imm. 1-ip immikkoortuata aappaani siunnersuutigineqarpoq, Inatsisartut peqqussutaat tassungaluunniit nalunaarutit tunngavigalugit aalajangiinernik unioqqutitsisoqarnerani Inatsisartut peqqussutaanni pineqaatissiisarnermut maleruagassat atuutiinnassasut. § 71, imm. 2 naapertorlugu Inatsisissatut siunnersuutip matuma atuutilernerani Inatsisartut peqqussutaat atorunnaartussaavoq, kisiannili imm. 1-ip immikkoortuata aappaani Inatsisartut peqqussutaanni aalajangiinernut, Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu aalajangiiffigineqartunut tunngatillugu pineqaatissiisarnermut maleruagassat atuutiinnarnissaat qulakkeerneqarpoq.

Allatut oqaatigalugu, assersuutigalugu Inatsisartut peqqussutaanni § 5 naapertorlugu kuutsitsinissamut akuersissummik tunniussisoqarpat, kisiannili akuersissummut tassunga piumasaqaattit malinneqaratik, unioqqutitsineq inatsisissatut siunnersuutip matuma atuutilernissaata siornatigut kingornatigulluunniit pisimanagera apeqqutaatinnagu, imm. 1-ip immikkoortuata aappaata nassatarissavaa, Inatsisartut peqqussutaanni pillaatissiinissamut maleruagassat atuutissasut,

Taamatuttaaq iliuitsit naammassinninngitsoornerilluunniit, Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu aalajangiinerit ataanniittut, aammalu Inatsisartut peqqussutaata ataani pineqaatissiiviusimangitsut, Inatsisissatut siunnersuutip atuutilernerata kingorna inatsisinik unioqqutitsivi-

ussanngillat, inatsisissatut siunnersuummi maleruagassani tamanna inatsisinik unioqqutitsinertut taaneqaraluarpalluunniit.

Inatsisartut peqqussutaat malillugu aalajangiineq inatsisissatut siunnersuutip matuma atuutilernerata kingorna nutarterneqassappat allanngortinneqassappalluunniit, inatsisissatut siunnersuummi pineqaatissiisarnermut maleruagassat atuutissapput.

Suliat ingerlareersut pineqaatissiisarnermut maleruagassanit allanngortinneqartunit, tassungalu ilanngullugu sukannererusunit, akuersissummik tunniussinerup nalaani siumut eqqoriarneqarsimasinnaanngitsunit tassanngaannaq eqqorneqannginnissaasa qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkami matumani pingaarnertut siunertarineqarpoq. Allatut oqaatigalugu qinnuteqartup iliuuserisap pineqaatissiiviusinnaaneranut aammalu unioqqutitsisoqassappat taakku qanoq pineqaatissiiviusinnaanerinut naatsorsuutigisai eqqortut eqqarsaatigineqassapput.

Naggasiutigalugu erseqqissaatigineqassaaq, aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummi § 57-imut atatillugu eqqarsaatigineqassamat, taannalu malillugu Inatsisartut peqqussutaat aamma inatsisissatut siunnersuut malillugit akuersissutit, akuerinninnerit immikkulluunniit ittumik akuersissutit sukkulluunniit allanngortinneqarsinnaasut utertinneqarsinnaallutiluunniit. Allatut oqaatigalugu § 57-imi ilaatigut akuersissutinut, akuerinninnerit immikkulluunniit ittumik akuersissutinut nutaanngitsunut sulianullu taakkununga atasunut, inatsisissatut siunnersuummi matumani akuersissuteqarfiusinnaanngitsunut akuliussinnaanermut periarfissiisoqarpoq.

Imm. 2-mut

Taamatuttaaq inatsisissatut siunnersuutip atuutilernerani suliat suliarineqartut, maleruagassat ”nutaanngitsut” malillugit naammassineqartassasut imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq. Kisiannili oqartussaasut qinnuteqaammik suliaqartup qinnuteqartup qinnuteqarneratigut qinnuteqaat inatsisissatut siunnersuummi maleruagassat nutaat malillugit suliarisinnaavaat, tamatumani qinnuteqartoq maleruagassat maannamut atuuttut malillugit suliaqarnermit pitsaanerusunik angusaqarsinnaappat. Aamma oqartussaasut qinnuteqartoq periarfissaq tamanna pillugu ilisimatittariaqarpaat. Taamaalilluni qinnuteqartoq maleruagassat nutaanngitsut malillugit itigartinneqartussaagaluortoq, nutaamik qinnuteqaqqittariaarullugu maleruagassat nutaat malillugit akuerineqarsinnaappat oqartussaasuni qinnuteqartunilu isumalluutinik maangaannartitsinnginnissaq siunertarineqarluni.

§ 71-imut

Imm. 1-imut

Qaqugu inatsisissatut siunnersuut atuutilissanersoq, imm. 1-mi aalajangersakkami nalunaarutigineqarpoq

. Kisiannili inatsisissatut siunnersuutip ilaa kingusinnerusukkut atuutilissaaq. Tamanna pillugu nassuiaatit ersarinnerusut § 71, imm. 3-mi tassungalu nassuiaatini takukkit.

Imm. 2-mut

Imaani avatangiisinik illersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 3. November 1994-imeersoq, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartoq, inatsisissatut siunnersuummit taarserneqartussatut siunnerfigineqartoq, inatsisissatut siunnersuut atuutilerpat atorunnaarsinneqassasoq, Imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi aalajangersakkap atuutilernerata kingunerisaanik inatsisissatut siunnersuummi imermik oqimaaloquttamik kinnernillu passussisarnermut maleruagassat, tassalu kapitali 6-imi aamma ilanngussaq 1-imi maleruagassat, aatsaat inatsisissatut siunnersuutip sinnerata atuutilerneraniit ukiut pingasut qaangiunnerini atuutilissapput. Tamatuma saniatigut imermik oqimaaloquttamik kinnernillu passussisarneq pillugu peqqussusiaasinnaasut, kisianni ukiut pingasut ingerlareersimatinnagit, Inatsisissatut siunnersuutip atuutsinneqalernerata kingorna atuutsinneqalersimasinnaasut, aamma imm. 3-mi maleruagassamut ilaatinneqarput

Ukiuni pingasuni ikaarsaarfeqarnermi pingaarnertut siunertarineqarpoq, attuumasuteqarfigineqartut imermik oqimaaloquttamik passussinissamut maleruagassanik akuliuffiusinnaasunik siumoortumik naammaginantumik piffissalerlugit ilisimatinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Tassalu imermik oqimaaloquttamik passussiveqarfimmik pisineq taak-kuninngalu umiarsuarnut ikkussuineq pisuni ataasiakkaani aningaasartuuterpassuarnik kingu-neqarsinnaanera, imermullu oqimaaloquttamut maleruagassat tunngaviusumik inatsimmi § 73-imut akerleriilersinnaanerat pinngitsoortinneqarsinnaanani. Kisiannili ukiunik pingasunik ikaarsaarfeqarnermi attuumasuteqarfigineqartut piumasaqaatinut nutaanut piareersarnissamut naammaginantumik sivisussusilimmik piffissaqartinneqassapput, taamaalillunilu tunngaviusumik inatsimmut akerliusumik iliuseqarsinnaaneq pinngitsoorneqassalluni.

Ikaarsaarnermi aaqqissuussinermik pisariaqartitsineq imermik oqimaaloquttamik passussiveqarfimmik pisinissamut ikkussuinissamullu aningaasartuuteqarnissamut atasuuga-luortoq, aalajangersakkap inatsisissatut siunnersuummi imermik oqimaaloquttamik kinnernil-lu passussinermut maleruagassanut tamanut atuutsinnissaa aalajangiunneqarpoq, tassalu imer-mik oqimaaloquttamik saliinermut maleruagassanuinnaanngitsoq. Atuutsitsilernissamut male-ruagassat pisariaqanngitsumik pisariusunngortinneqarnissaat pinngitsoorniarlugu taamatut aa-lajangiisoqarpoq. Kisiannili inuussutissarsiortut sapinngisamik inatsisissatut siunnersuummi i-mermik oqimaaloquttamik kinnernillu passussisarnermut maleruagassanik malinninniarnis-saat neriuutigineqarpoq, naak taakku suli atuutilinngikkaluartut.

Tamatunnga peqatigitillugu erseqqissarneqassaaq, kalaallit qallunaallu umiarsuaat, Kalaallit Nunaanniit Kalaallit Nunaannullu angalasartut, qallunaat imermik oqimaaloquttamut peqqussutaannut immaqalu aamma nunat allat imermik oqimaaloquttamik maleruagassiaannut kalaallit imartaasa avataanni angalasut ilaatinneqassasut, taamaammallu taanna aaqqissuussaq ikaarsaarutaasoq, taakku umiarsuit isumaqatigiissummik malinnilernissap tungaanut ukiut pingasut utaqqisinnaanerinut qulakkeeringitsoq. Inatsisissamut siunnersuutip atuuffii nunap imartaanut killiligaapput, assersuutigalugulu imarpik nunalluunniit allat imartai ilaatinneqaratik. Taamaattumik imermik oqimaaloquttamut piunasaqaatit tamakkunani atuuttut sulii Kalaallit qallunaallu umiarsuaannit malitassaapput, uani Inatsisissamut siunnersuummi ikaarsaarnermi aaqqiineq apeqqutaanani.

Attuumassuteqarfigineqartut maleruagassanut atuutilersussanut piareersarnissamut naammaginartumik piffissaqartinneqaraluartut, tamatuma peqatigisaanik ikaarsaarnermut aaqqissuus-sineq kalaallit maleruagassiaasa imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissuterpiaap atuutilernissaa sioqqullugu atuutilinnginnissaannut qulakkeerutaassaaq.